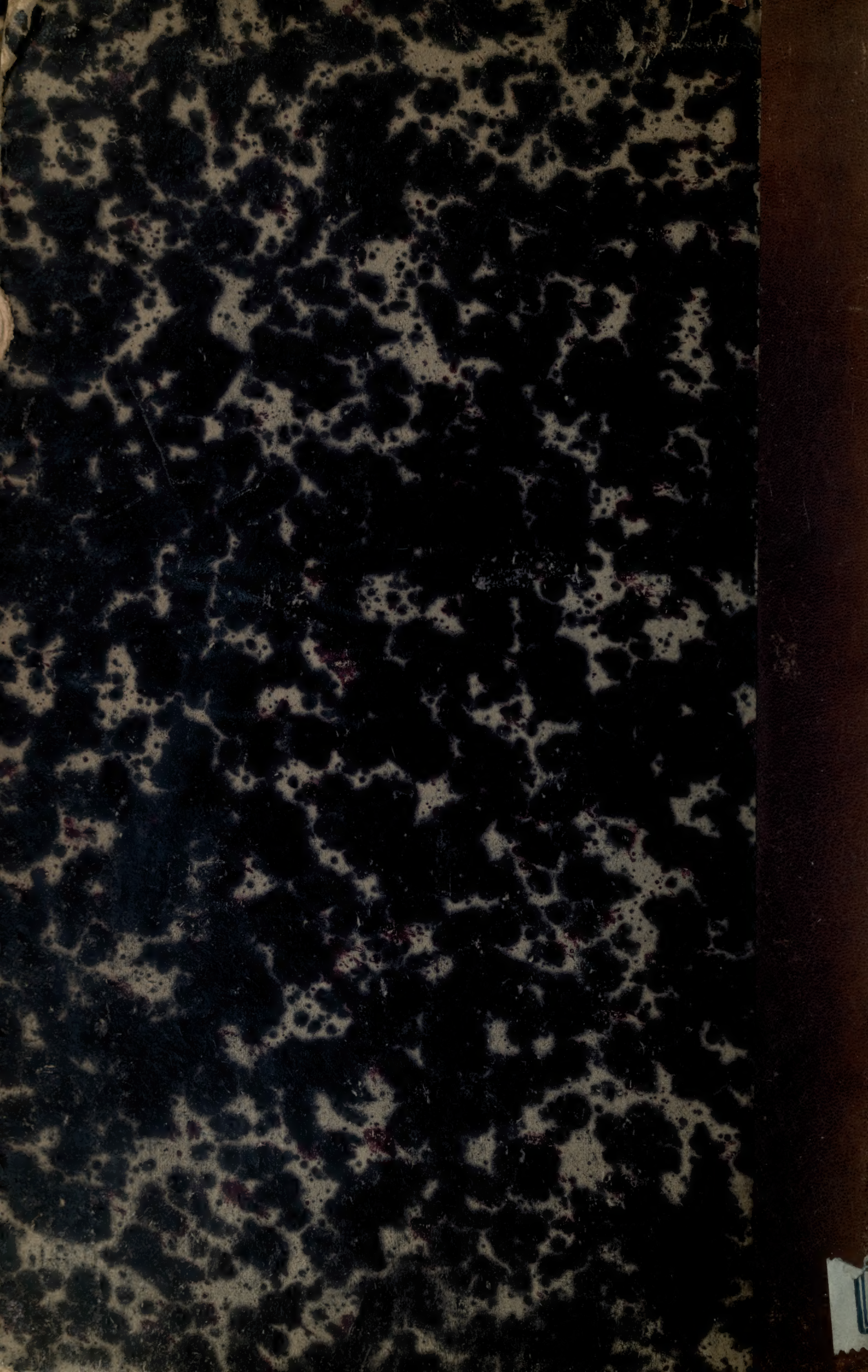
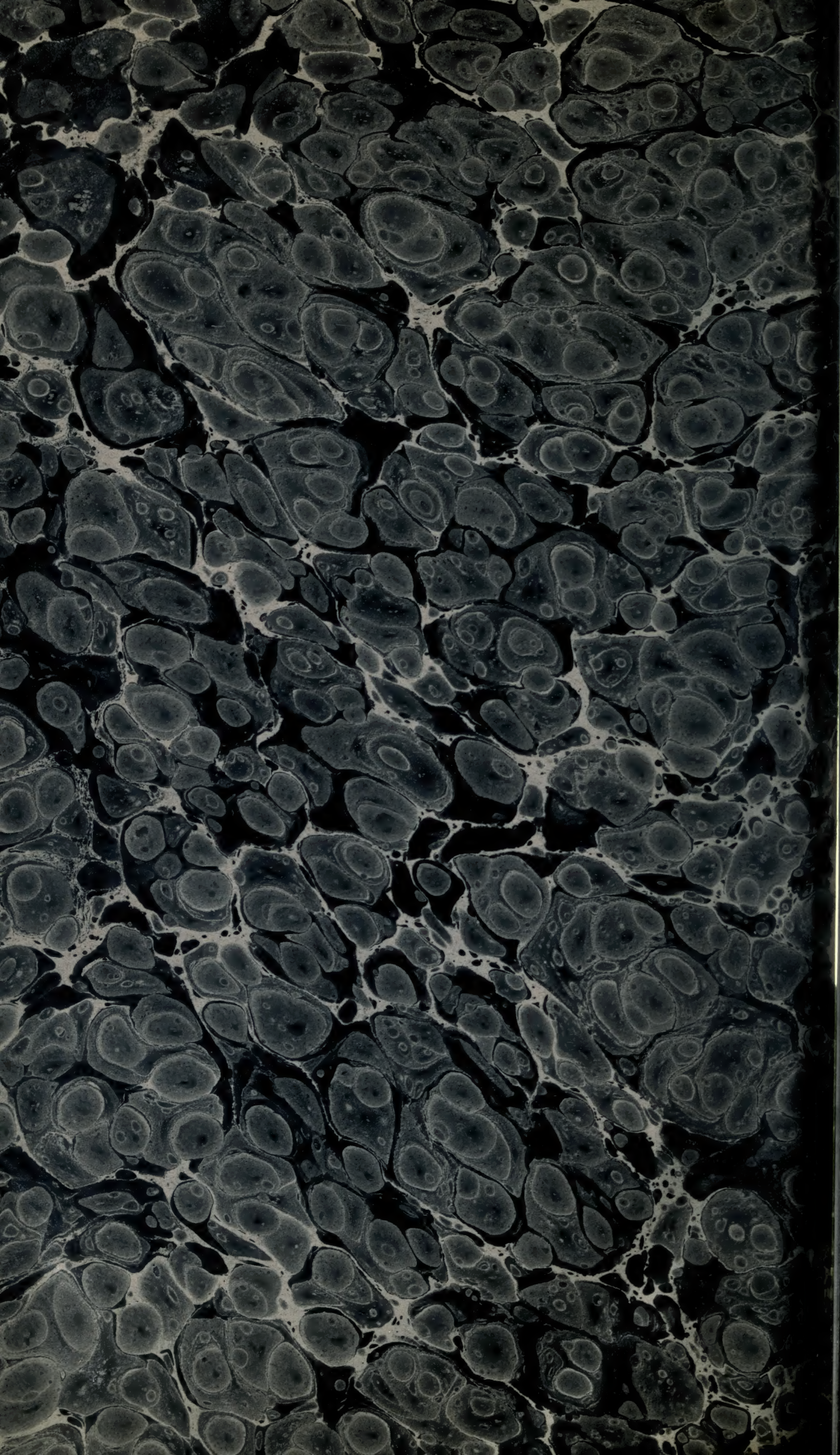
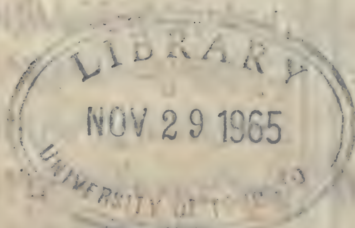
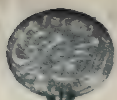

LIBRARY
NOV 2 9 1965

دیوان سامی

بسم الله الرحمن الرحیم

اولنجه پرده برانداز نظره چشم شهود — کورندی آیینهٔ دلده چهرهٔ مقصود

دل اولدی غرقهٔ نور مشاهدات جمال — تموج ایلدیکی دمده بحر عشق ودود

نه عشق باعث هستیٔ آفریدهٔ غیب — نه عشق علت ایجاد عالم مشهود

نه عشق نشوهٔ اول ظهور روز الست — نه عشق مبدأ خلقت معاد سر وجود

نه عشق ناطقه پیرای روح انسانی — نه عشق سر هیولای آدم مسجود

نه عشق مصقل آیینهٔ دل عاشق — نه عشق ماحیٔ زنک هوای نفس عنود

نه عشق امتعهٔ چارسوی حیرانی — زیان کاریٔ رسوایی آکه مایهٔ سود

نه عشق موجب کستاخیٔ زلیخایی — نه عشق عصمت دامان یوسف مودود

نه عشق آفت ایمان شیخ صنعانی — نه عشق دین شکن و قبله بند کفرافزود

نه عشق ماشطهٔ حجله گاه بیداری — نه عشق پرده در بزمگاه چشم رقود

نه عشق سوزشش تأثیر حالتندندر — شررفشان نغمات نی و ترانهٔ عود

نه عشقدر بو که سرمایهٔ حقیقتدر — بونکله فهم اولنور رمز غامض مقصود

افاضه بخشیٔ حالات عشقدر ای دل — هزار باغده خونین ترنمات و سرود

عقیق پارهٔ مخزون طبع زبانمده
بو آب و تاب سخن اولدی عشقدن موجود

سرادقات سخندن عرایس معنی
تغافل غم عشقیله اولدی چهره نمود

علی الخصوص که الهام واردات نعوت
درونه عشقله اولدی شرفپذیر ورود

نه نعت نعت شریف حبیب یزدانی
کاو در شفیع جمیع گنه دم موعود

خدایگانهٔ خلوتسرای قربیت
خدیو ملک نبوت شه فرشته جنود

امین وحی الهی محمد عربی
فروغ چشم دو عالم خلاصهٔ موجود

کمال ذاتنه منضم حقایق اشیا
علو شاننه مختص شئون فطرت بود

ظهور جوهر فرد وجود یدر بالذات
بدایع عرض ممکناتدن مقصود

چو نقطه کار نخستین حلقهٔ پرکار
وجود یدر سبب دور چرخ ناآسود

یازنجه لوحه قلم نیستی اشبهن اولور
عدم عدم دیو محرابلایه سر بسجود

مثال ادعیهٔ مستجاب او جسم لطیف
نه آسمانی گچوب لامکانه ایتدی صعود

سرمبارکنه ابری سایبان ایتدی
حبیبنی صافنور چشم مهردن معبود

سحاب اولمسه فانوس شعلهٔ حسنی
او شمع انجمن قربی ایتسه کر مشهود

تذرو مهر مرصع پر و ملمع بال
ایدردی سوزله پروانه کبی محو وجود

زهی کریم که یوقدر کمال لطفندن
سواد اعظم جودنده التزام حدود

شکار شیوهٔ شهباز چشمی طائر قدس
کمند کاکلی کردبیانه دام قیود

نقاطهٔ مترایدا اولورسه کرانجم
محاسب فلک اولمز ینه رقم کن جود

اولور بدایت صفر انتهای هر اصغار
عداد فضل و کمالاتن ایده مز معدود

کشاده اولسه نقاب جمال پرنوری
اولور اشعهٔ خورشید سایه کبی نمود

نسیم نهی اگر اولسه مانع جریان
اولوردی حلقهٔ زنجیر پایی موجهٔ رود

تخیل ایلسه دل رو یمالی خاکن
مشام جانه ویرردی او آه نکهت عود

کمینه قطرهٔ آب شفاعتی ایلر
شوائط نار جحیمی فسرده تاب جمود

نبی منتخبا شاه هاشمی نسبا
ایا شفیع کنه پیشکان یوم خلود

قالوردی کتم عدمده جمیع مخلوقات
اودمده کیم نظر پاک کبریاییدن
چکیسده قطره‌سندن آفرینشده
یوزک صو یبنه یرادلدی جمله موجودات
ایدروجودک ایله دعوسئ مباهاتی
تحمل ایلمدسے هیبت ولادتکه
بسیط اسفل خاکه فتاده اولمزایدی
سواد دیدهٔ خورشید اولوردی اعلاده
اکر اولورسه ترازوی بیمثالیده
کونش ملاحتکه حسن پاک یوسفه
اولوردی منزل خورشید اولین فلک
جمال پاککه ناموس اکر آینه‌دار
نوشته مصحف پیشانی لطیفکده
اودکلو اولدی ره خدمتکده کرم شتاب
نجوم دانه اولوب ریسمان شهاب فلک
مخالفک که اوله سبحه کرد استغفار
بتر جسارته مدحنده وضع کستاخی
طریق نعتده لغزیده پای نقصاندر
سیاه روی خطایم چو خامهٔ مشکین
طریدد رکهک ایتمه بوعبد روسیهی
کال ذاتکی وصف ایلمک نه حدمدر

سن اولمسکدی اکرای خلاصهٔ موجود
اولنجه نور جبینک خوی حجاب آلود
کاولندی تعبیهٔ خلقت حقیقت بود
ایا بهین کهر بحر بے نهایت جود
زمین سپهر برینه زمینه چرخ کبود
یقلدی طاق بلند آستان طرفه نمود
جهانده سایهٔ معدوم‌ک اولسه کر موجود
اضافت بدنکله او جوهر نابود
ایا حبیب معلا سریر قرب ودود
دو کفه برسی سیمین و بیری زراندود
ایدردی قرص قمر طارم سپهره صعود
سواد چشمکه مازاغ لحل دیده کشود
چو نون والقلم اول ابروان هلال نمود
شفقله قان دره غرق اولدی روی چرخ کبود
زبان توبه کذار اولسه موبموی وجود
قرین مغفرت اولمز من اولمه سک خشنود
زبان کلکی هم آغوش معذرت قیل زود
نه دکلو چابک وجست اولسه کلک مشک آلود
بعید نور نوابم مثال شعلهٔ دود
کایدرمی عکس رخ زشتی آینه مردود
مدیحه سنج کالک اولنجه رب ودود

ایا شفیع امم عذرمی قبول ایله | سوزمده وارایسه عفوایت خطامی نامعدود
کل ای کوکل ایده لم درگه الهیده | جبین علیتی ناهمچین بوریای مسجود
نیازمند اوله لم گریه جوش وناله کنان | که جنس مغفرته سیم اشک اولدی نقود

بحق اشهد ان لا اله الا الله
بصدق کمل توحید قلب اهل شهود

باسم ذات که مستجمع جمیع صفات | بفیض باغ علیم و نور اسم ودود
بموسیٔ ارنی کوی لن ترانی کوش | بخواستکاریٔ رؤیت بانتظار شهود
بشعلهٔ ید بیضا و معجزات عصا | بنور ایمن طور تجلیات نمود
بحق سورهٔ طه وسورهٔ یس | باحسن القصص یوسفی وسورهٔ هود
بهشت باغ نعیم وبقاصرات الطرف | بهفت دوزخ آتش نمون ذات وقود
بفرط صبر خلیل وخطاب کونی برد | بگلستان طرازیٔ آتش نمرود
بهمرهیٔ کلیم وبه افتراق خضر | بسر علم لدن وبه چشم اهل شهود
بآیت کرم ان ربنا لغفور | کاودر عصاته پناه وسند دم معهود
بشعله خیزیٔ آه کلوگداز درون | بریزش قطرات سرشک خون آلود
باشتباک نجوم منورات فلک | بکار خانهٔ نه طاق بیستون وعمود
بذات پاک رسول وبه چار یار گزین | بنور ناصیه پیرای حضرت محمود
بابتدای سوری یعنی سطر بسم الله | برمز آیت انا لربه لکنود
بسر چار کتاب ونزول جبرائیل | بمصطفی وخلیل وبموسی وداود

هدایت ایله مدد ساعیٔ گنهکاره
بنی گریوهٔ عصیان قلدی پافرسود

بنم اوغوطه خور قلزم گنهکاری | که موج یأس اولور انجق بکا کنارهٔ سود
مدد رس اول مددای دستگیر جمله عباد | قومه حضیض معاصیده کاوله ذلیل نابود
همیشه خامه می رطب اللسان نعت ایله | زلال فیض عمیمکله ای خدای ودود

هامیشه نشوهٔ عشقیله عاشق و معشوق ‖ ایده میانده تا کیم نیاز ناز افزود

نیاز عشق دل عاشقاندن افزون
روان پاک رسوله اوله سلام و درود

❁ نعت حضرت سرور کائنات علیه افضل الصلوات ❁

دل اولدی کمسراغ دشتگاه عشق وحیرانی ‖ که کرد خاطر عشاقدر ریک بیابانی
کوکل بارافکن غفلتدر اول وادیده کم آنده ‖ ایدر بیدار صوت پای موران چشم دزدانی
درای کاروانی صوت منصور انا الحق کو ‖ متاع ناروا جی کفر محمل زیب صنعانی
ایدر هر زخم پای آتشین گرداب بحر عشق ‖ اورتبه بیکر اندر ریزه سنک شعله افشانی
خطر پرکاروش سرکشته گرد سطح پهناسی ‖ فلک چون نقطهٔ ناچیز حصر دور میدانی
ایدر چون قطرهٔ امواج سیماب آبله باده ‖ سراپا رعشه خیز بیقراری ره نوردانی
سپهر نه قبابی شعله جوش اضطراب ایلر ‖ مثال خار وخس آتشروانک باد دامانی
کباب آسا دونر سرکشته لر سیخ محبتده ‖ ایدوب پادن کذر سردن چقر خار مغیلانی
شبی همرنک آه تشنکان العطش کویان ‖ صباحی تودهٔ خاکستر کمکرده راهانی
او دشت جانکدازه پانهاده اولمق ایسترسک ‖ سری چون شعلهٔ شمع ایله پای برق جولانی
فتیل شعله تاب پای راه استقامتله ‖ کوکل قطعی ایچون مقراضهٔ شمع شبستانی
ایرشدی برسواد اعظم نادیده اطواره ‖ که سنک سرمه دن ترتیب اولنمش طرح بنیانی
مثال صحبت اشراقیانی کفتکولرهب ‖ خموشس سر بجیب حیرت دیدار سکانی
خریدار اولمده سوداکرانی نقد جان درکف ‖ متاع دردی بازار ایتمده کاله فروشانی
رسیده اولدی ناکه چشمی برکلزار رعنایه ‖ کایدر نوباوه چین باغ حیرت سیر رضوانی
کلی داغ درون وسنبلی دود دل عاشق ‖ درخت آلودهٔ خون جکر چون شاخ مرجانی
نسیم جانفزاسی فیض انفاس مسیحایی ‖ رنک بوی کلی موج نکاه ماه کنعانی
سیه خاکی سواد چشم مهتاب تجلایی ‖ جبین جویباری چین فروش آب حیوانی
او باغ فیض بخشک باغبانی جوهر اول ‖ بهین فهرست قرآن مبین اوراق اغصانی

اولوب سرگرم صهبای حقیقت پای پیشنده
نمایان اولدی بر کاخ معلا دیدهٔ جانه
گشاده روزنی لعل تبسم ریز دلداری
عروج اتمکده صف صف عشوهٔ خوبان کبی ارواح
قلم نای حصیری لوح محفوظ ازل سقفی
گروه انبیا و اولیا صف بستهٔ خدمت
تعالی الله زهی قصر فلکسا کم درونده
شه کشور گشای لی مع الله احمد مرسل
او سلطان سریر آرای ملک قاب قوسینی
مربع ساز اورنگ رسالت مظهر لولاک
او صاحب فتق و رتق معضلات کشور افلاک
رموز آموز اقرأ خواجهٔ هجده هزار عالم
وجودی کوهر نایاب کنج کنت کنز اولدی
حیات جاودانی بولدی عیش فیض لطفندن
ثبوت دعوی پیغمبری یه ایکی شاهد در
وجود پاکی اولدی حرف الا ایله استثنا
شکاف مه دکل وصف رخنده ایکی مصرعدر
شفق صمنه دوکلدی خونی طرف دامن چرخه
کوروب ناگاه حسن آفتاب افروزنی گردون
سواد عنبرین موج عدمدر سایهٔ پاکی
نخستین چاشنی یاب ضیا دتکاه قربیت
هم آغوش شکرخواب اولسه کر چشم خدابینی
اولور ظاهر حواس باطنی چون پنجهٔ خورشید

دل حیرت زده گلگشت ایدر کن اول گلستانی
غریق نور وحدت یکسره مجلس نشینانی
در مفتوحی کویا عاشقک چاک گریبانی
همانا پایه‌سی نردبانی چین پیشانی
پر جبریل دیبا پردهٔ دهلیز ایوانی
طواف اتمکده سر در پیش خجلت قدسیان آنی
حبیب کبریا آرایش اورنگ نورانی
که نقش خاتم ختمیتیدر نص قرآنی
که تیر حکمیدر آماج زیب عرش رحمانی
شه رفرف سوار اویله کتاز قرب یزدانی
که مد سطر بسم الله در طغرای فرمانی
که مرآت دل جبریل در لوح دبستانی
جمال پاکیدر مرآت حسن صنع یزدانی
درنده حضرت موسی عصا در دست دربانی
دوشق ایتدی سرانکشت لطیفی ماه رخشانی
بنانیله دو نیم ایتدکده قرص ماه تابانی
که بام چرخه ایتدی عقل کل آویخته آنی
غزال مه یولنده نیم بسمل اولدی قربانی
او شب چاک ایلدی سودای عشقیله گریبانی
انکچون اولمدی خال رخی مهر درخشانی
که جبریل امیندر چون مگس سرگشته خوانی
اولور گیسوی عنبر نکهت یوسف مکسرانی
گذار اتسه کوکلدن فکر نور وجه تابانی

ضمیرندن ایدردی ماه نو دریوزهٔ انوار
بیاض گردن خورشید اولوردی لیل ظلمانی

اولورسه خاکساران مستعد فیض الطافی
ایدرهر شبنم افتاده جذب مهر نورانی

ایدوب مشق گدایی لوح فرش آستاننده
دبیر آسمان اتمکده ثبت خط پیشانی

بومعنایی ایدر انتاج شکل اول معراج
بدیهیدر جمیع انبیادن فضل ورجحانی

نوله سرپوش اولورسه چرخ اطلس جمله افلاکه
شرف ویردی اکا تمغای نعل سیم یکرانی

حضیض آستان رفعت گردون جنابنده
اولور ادریس عالی رتبه شاگرد سبقخوانی

خیال اتسیدی کحل آستانک اعمی فطری
اولوردی موشکاف نقطهٔ موهومه مژگانی

قلم کم دیده دوز معنیٔ رنکین نعتیدر
حریربوی گل درجامه پوش جسم عریانی

شریعت کاخ گردون طاقدر سلطان کونینه
جناب چاریار محترمدر چار ارکانی

مؤسسدر بنای شرع ودینی اویله مستحکم
که تأثیر ایده مز خصمک خروش سیل عدوانی

اوکم راه خلاف حکمته وضع قدم ایلر
ایدر آماده زیر پاده صد شمشیر برانی

خدا ایتدی بهشتی اول دریکتا ایله اتمام
صوربینان قیاس ایتدی شکسته اولدی دندانی

هیچ ازاد اولمق ممکنمیدر اول کیسه دوزخدن
کااوله بربویله محبوب خدانک بنده فرمانی

سوزی بحر محیط علم حقدن منتجب گوهر
درونی کنز لایفنی سر وحی سبحانی

سعادتخانه سی آل عبایه مطلع الانوار
درودیواری پرنقش تجلیات ربانی

اولان هرریزه سنک پایمالی رهگذارنده
اولور گردبیانک درتارک زیب بیجانی

شفیع هر گنهکار ارسول پاک کردارا
گروه انبیا واولیانک شاه ذیشانی

سن اول دیهیم عزت بر سر تخت رسالتسن
که بتشکده خدا خدمتگزار ایتدی سروشانی

شب اسراده رمز قاب قوسین اوادنی در
ایدن انباوجودک اولدیغی وحدتله حقانی

نه شب ابروی باریک هلاله وسمهٔ زیبا
نه شب کحل جلابخش عیون نجم نورانی

عزیمت ایلدکده آسمانه پیشگاهکده
اوشبدر مجمر سیمین ماهک عنبرافشانی

هلال ابریق سیمین طشت زر مهر اب رخسارک
اوشب چرخ ایلدی پاییکریزان ابرنیسانی

تعالی الله زهی شام سعادت نام عالیقدر
که لیل ایل پرانور در اولکم سوی اقصادن
فروغ کردش چشم و شرار نعل سمندن
براق اولدی نسیم روح پاکک بوی ورد خلد
کلوب رفرف نشیمنکاه چشم پاکک اولدقده
وجود نازنیننک چکدی آغوشه مجبتله
صدای لاحترقت آسمان سوزیله جبرائیل
ایرشدک ماورای منتهای سدرهٔ عرشه
زهی بزم هویت رنک وحدت جوش معشوقی
زمان معدوم و تعیین مکان ممکن دکل اصلا
بو بزم قرب جمع الجمعه کیم وحدت دیدی مولا
بلا صوت و حروف و لفظ و معنی ایلدک صحبت
همان بر مقتضای عشق ایدی بو کفتکوی ناز
نه انسان عقل و نه افلاک و املاک وساطتدن
بیاننده زبان ابکم قلم تعبیره نامحرم
سنک ذات شریفک مدح شاعردن معلادر
نه قادر نعتکی انشاده کلک بندهٔ ناچیز
هپ احکام قصص و عدو وعید و ناسخ و منسوخ
نیجه مدحکده شاعر خامه جنبان سخن اولسون
تهی دست اولسه کردرکاهکه رخسوده برسائل
ایده یا خود کدالردن بری بر برک سبز اهدی
سیهکار و تهی دست عمل درکاهنک تمدی
هوائی نفسه جست و طاعت باری خداده سست

که ویردی عرش رحمانه عزوجک اکه عنوانی
ایدوب چرخه براق برق نازک پای جنبانی
زمیننک ظل محزوطیسی اولدی قلب نورانی
ایرشدک لامکانه طرفة العین ایچره جسمانی
بو اقبال ایله کمنام ایلدک تخت سلیمانی
کچوردی سدره دن طی ایلدی صحرای امکانی
چکوب بر آه حسرت یاندی شمع بال سوزانی
کاو بزمه حضر تکدن غیری یوقدر محرم ثانی
نه اسم و رسم پیدا انده نه هستی امکانی
مقدس شش جهتدن اول تجلیکاه نورانی
نه سنسن سنی سیر ایدن ای عالملرک جانی
بو سرک قالب الفاظه ناکنجیده تبیانی
بو حالتدر اولان اندیشه سوز عقل انسانی
خدا سلب ایلدی بو معنی پنهانه اذعانی
خموش ناشناسی فهم اولوب مختوم حیرانی
همان اعلاسی اظهار ایلمکدر عجز و نقصانی
که حق وصف جمیلک ایده ای عالملرک جانی
حقیقتده سنک وصفکدر آیات ایچره پنهانی
رخ طبعی کاوله سیلی خور صد دست نادانی
ایدردک رفق و تطییب ایله سلطان جهان آنی
ایدردک نقدر رحم و شفقت ایله اکه احسانی
بن اولدم بر کدای احقر آشفته سامانی
عمل هپ نادرست ایتدم خطا و جرم عصیانی

دواتم کاسهٔ دریوزه درالده عصا خامه م
فقیر ناتوانم حسب حالمدر پریشانی

کال احتیاج فقر ایله درگاهکه گلدم
ایقلندر مدد نقد شفاعتله بو نالانی

تحمل ایتمز اولدم بارا وضاعینه نادانک
دل نادیده کامه غالب ایتمه حکم نادانی

جهانده دولت یکروزه ایله اتمده نخوت
تماشا درهله ارباب جاهک خودنمایانی

نه علم و معرفت نه اهل طبعه روی دل اظهار
همیشه اهل جاجانه شعاری چین پیشانی

نه نک تحتنده در حمل ثقیل وضعنی چکمک
که تفریق ایتمیه جمال ایله اصحاب عرفانی

دلی بوناشناسان زمانه ایلمه مغلوب
ایا اهل نیازک ملجأ باب فلکشانی

معلا درکهکدر دل پناهم یارسول الله
الم آل دو شمشم شاد ایله لطفکله بو گریانی

غریق بحر موجاموج پرگرداب عصیانم
دلی مستغرق شرم ایلدی آلوده دامانی

بو عبد بیکس ناچاره لطف ایله مروت قیل
هپ افعال قبیحی جمله معلومک کرمکانی

نه حاجت ایتمکه ما فی الضمیری خاکپایه عرض
دگلدر پیش نظارکده برشی ساکه پنهانی

سخن پایان رسیده اولدی غیری چکمغم ای دل
صله نقد شفاعتدر بو درآیین سلطانی

توقف ایتمه ایثار صلوة بیحساب ایله
که تخلیص ایده سن دست کنهدن جون گریبانی

روان پاکنه سامی نیجه یوز بیک سلام اولسون
دخی آیینه کانلردر رسولک همنشینانی

نعت شریف

ای پادشه تخت سراپردهٔ لولاک
جبریل امین شمعکه پروانهٔ چالاک

ای نور حرمگاه نهانخانهٔ اقدس
سنسن صدف بحر حقیقتده در پاک

اولدم سهی شق ایلمکه ایلدک ایما
کوردکده جمالک فلک ایتدی یقه سن چاک

تقدیرده تحقیق ایدی معراج شریفک
رفعت ایله خلق اولدی انکچون بونه افلاک

بر دلکه اوله جلوه که عشق جمالک
اول عاشق سرباز گلور محشره بی باک

سامی یه خلاص ایله ایا مفخر عالم
قعر یم عصیانده قالدی او المناک

نعت شریف

جمال اللهه اولدی وجه پاک مصطفی مرآت — نمایاندر یوزنده پرتو نور تجلیات
انک نوری جمال باکمالی خلق اولنمشدر — ظهوره کلمدن علم الهیدن بو موجودات
ندای لن ترانی پردهٔ چشم کلیم اولدی — ولی اول مفخر عالم قلوب بالرؤیه مشهودات
زمیندن لمحة الابصارده سیر ایتدی افلاکی — او نور دیدهٔ پیغمبران مظهر الایات

امیدی سامیٔ بیچاره قطع اتمز شفاعتدن
او درکاه کرم پیراده حاشا رد اوله حاجات

ترجیع بند برای نظیرهٔ روحی

صوفی کبی ظن ایتمه بزی سبحه بدستز — بز دانه شمار کهر عهد الستز
ارباب ریانک سرنه جرعه نثارز — پیمانهٔ سرشار مئ عشقله مستز
کحل البصرز سایه کبی دیدهٔ مهره — خاک قدم اهل ملامتده که پستز
کعبیله صنم خانه‌ده یکرنک سجودز — بز خانقه دلده که الله پرستز
بیلمزسه نوله قدریمزی زاهد خودبین — اول آیینه یز کیم کف زنکیده شکستز
سرگشته لرز دور اوله لی منبعمزدن — سیلاب صحاری کبی بیجای نشستز
کمکرده سراغ ره حیرانیٔ عشقز — خضر ایله اوو ادیده که بزدست بدستز

ساغر بکف میکدهٔ عشق خدایز
فرق فلکه جرعه فشان طرفه کدایز

ای زاهد قشری سخن دعویٔ باطل — بی ذائقه لب کمالات افاضل
تاکی اوله سن منکر ارباب حقیقت — انکار سافله ایدوب ایراد دلائل
عالم کچنوب اولمده سن اهل کمالک — که زندقه و کفرنه که فسقنه قائل
تأویله توقف ایدن اقوال کباری — ظاهرده قویوب ایتمیه سن باطنی زائل
خرمهرهٔ انکاره بینی آرایش ایدنمش — لایفهم اولان خیل خران متسافل
لایقمی اولوب معتقد جادهٔ تصدیق — دنباله رو طبعک اوله برنیجه جاهل

حفظ ایتمك ایله جربزهٔ فلسفیاتی / ظن ایتمه که اولدك ره تحقیقده عاقل

بیلدکی ندر مبدأ ایله سمت معادی
علم الکلمه ای تیره درون نقش سوادی

ارباب شهودك سخنی کشف حکمدر / مقبول صنادید سخنجند انجمدر
اندیشهٔ حجاب نهانخانهٔ اسرار / مفتاح طلسمات معانیٔ قدمدر
آیینهٔ قلبکده اوروشنکهر انك / زنك انئیت اثری محض عدمدر
یکتا گهر وحدته طالب اولوب انلر / انهار کبی واصل سر منزل یمدر
صورتده گدایان نمدپوش ملامت / معناده سلاطین ملك خیل و حشمدر
انعاملری بخشش فیض ازلیدر / انلر خلفای رسل پاك شیمدر
عادتلری هب بذل لآلئ حقیقت / احسانلری گنجینهٔ انفاس هممدر

گوردکلری آثار شئونات الهی
سیر ایلدیلر حقی مظاهرده کماهی

کوشش ایله مرآتیده ندر علم حقیقت / ارباب شهود ایلدیلر بویله روایت
اولمشدی او محبوب سراپردهٔ لاریب / اطلاق نقاب حرم غیب هویت
بالذات ایدوب شیوهٔ آغاز تعین / آیینه نما اولدی جمال احدیت
اسما و صفات ایله ظهور ایلدی اعیان / چون ایتدی دوم مرتبه ده جلوه محبت
ارواح بسائطده که اولدی متجلی / تعیین ایدهمز آنی سر انکشت اشارت
دوشدکده مرایای مثالیه یه عکسی / صحرای تخیلده کوروندی نیجه صورت
بو مرتبه دن صکره سموات عناصر / ایتدی یسه موالیدایله ترتیب شهادت

انسان اولوب انموذج کل ذات و صفاته
پس مظهر تام اولدی بو جمله حضراته

اولدی خط مجموعهٔ پیشانیٔ انسان / حکم خلق الله علی صورت رحمان
باقی دیدهٔ عبرتله او آیینهٔ پاکه / اولسون درالیسك پرتو تحقیق نمایان

عارف ایسک ای طالب حق سن سنی اکله
بیل کلدیکگی ملک وجودده نه ایچوندر
مفتوحدر ابواب کرم استه خدادن
صرف ایلمه اوقاتکی بازیچهٔ لهوه
انجق بو هوا وهوس نفس ایله مقصود

گنجینهٔ مخفی یه مجلدر دل ویران
سعی ایت اوله سن پادشه کشور عرفان
اولمقلغه زانو زدهٔ صحبت پیران
دیوانه کبی اولمه صقین سخرهٔ صبیان
بو ماده ده مشترک اولدی سکا حیوان

رفع ایله کوکلدن حجب ظلمت و نوری
نظارهٔ دیداره دکشمز جنت وحوری

عارف ایسک اول پرده برانداز خفایا
برکره نکاه ایله پس پردهٔ رازه
چون کار نهانیٔ مشیت اوله معلوم
صدق ایله رضا دادهٔ تقدیر خدا اول
سنک آتسه ده کودک نشانی اولمه شکسته
آیینه کبی تصفیهٔ لوح درون ایت
یکرنک و مساوات کرکدر نظرکده

تا کیم اوله سن محرم خلوتکه معنا
استاد صورباز اولور اول دمده هویدا
چکمه غم امروز ایله اندیشهٔ فردا
ویرمه خلجان قلبکه تدبیر ایله اصلا
مجنون روش اول عاقل ایسک ای دل شیدا
تا سا که کدر ویرمیه نیک و بد دنیا
توبیخ عدو و دوست نوازیٔ احبا

مستانهٔ سرباز طربخانهٔ جان اول
مستغنی عشرتکدهٔ هر دو جهان اول

ساقی صون اومیدن که اوله نشئه ده تاک
اول باده که ناشسته رخ کرد ریایی
اول آتش سیالهٔ ناموس خرد سوز
اول بادهٔ پرفیض که کلدکده خروشه
شمع حرم افروز دل تیره نهادان
رفع ایله بزی خاکدن ای پیر خرابات
لب تشنه لرز جام می عشقه کلیمک

برجام ایله قیل دفع خمار دل غمناک
میناکبی صابون کف موجی ایدر پاک
پامال کن زهد و ورع چون خس و خاشاک
نه جرعه سی خاک اولدی حبابی بونه افلاک
بر قطره سیدر مصقل آیینهٔ ادراک
قالدر بر ایاغ ایله پاپوش دستمه بی باک
بو بیتی ایدوب ورد زبان دل صدچاک

دلبستهٔ سازیم واسیرمی نابیم
که موج شرابیم وکهی تار ربابیم

مطرب اله آل نای پسندیده مقالی
فیض نغم سامعه سوز ایله زبانک
دفع ایله مددچوبک سنطور ایله دلدن
تأثیرینی انکار ایده هم نغمهٔ سازک
نای شکرین نغمه ایدر حلقهٔ گوشی
پرده کهی فیض ایله صندوقهٔ طنبور
مضرابده می چوبده می موده می تأثیر

گرم ایله دف آسا دل برهمزده حالی
آتشلره یاق سینهٔ عشاق جمالی
ضرب ایله اصولیله سرشخص ملالی
لطف ایلر ایکن جان ودله جذبهٔ حالی
قند قصب سکر حالات مألی
میل دل عشاق دکلدر اکا خالی
زاهدبونی فهم ایت قویترقیل ایله قالی

چالدم طاشه بن شیشهٔ ناموس ایله ننکی
مطرب کرم ایت سندنی چال بربط چنکی

دلبستهٔ گیسوی خم اندرخم عشقم
پروردهٔ آغوش موالید ثلاثه
که وادیٔ ایمن کهی موسیٔ تجلی
که پیر سپهرک الده سبحهٔ پروین
بینک صورت ایله زیب مجالی نشئونم
کاهی کره مصمت معناده نهانم
معنای بسیط اثر کاف ایله نونم

دیوانهٔ زنجیر به پای غم عشقم
خیر الخلق سلسلهٔ آدم عشقم
که عیسیٔ معجز نفس مریم عشقم
که ساز کف زهره ده زیر وبم عشقم
که حسن وکهی عاشق وکه عالم عشقم
که جلوه گه ساحهٔ کیف وکم عشقم
ترکیب رموز کلمات فم عشقم

مرسوم جهول وکهی مدعو ظلومم
محمل کش سربازامانات علومم

یارب قنی اول دمکه نهان ایدی بوخانه
اغیار نهان یار نهان دل دخی نابود
بربزم ایدی اول بزم صفاکم یوغیدی هیچ

نور افکن اولان وصلت ایدی چشم جهانه
نه رسم نمایان ایدی نه نام ونشانه
عشاقه تماشای جماله بو بهانه

پرنشوه ایدی جمله سی برجام صفادن ‌ ‌ ‌ هپ باده وحدت صونولوردی دل وجانه
کثرت یوغیدی وحدت محض ایدی بو عالم ‌ ‌ ‌ اثبات وجود ایتمکه یریوق دکرانه
هپ غرقه نور احدیت ایدی اشیا ‌ ‌ ‌ معدوم ایدی اعیانده تمییز میانه
معلوم ایکن نکته الان کما کان ‌ ‌ ‌ صد حیف که اولدک ینه برخواب فسانه

دل شیفته حسن ازل چشم شهودز
حیرت زده آیینه رنک وجودز

ای نورده هستی افلاک عناصر ‌ ‌ ‌ فیاض وجود صوراز اسمای مظاهر
داننده هر مشکل سربسته ایجاد ‌ ‌ ‌ بیننده اسرار خفایای ضمائر
بلمکده کمالاتکی پادرکل حیرت ‌ ‌ ‌ عقل حکما و علمای متبحر
پیش نظر عقله تماشای جماله ‌ ‌ ‌ حکمکده اضافات نسب پرده ساتر
ای مهر عما برقع اطلاق جمالک ‌ ‌ ‌ هر ذرده پنهان ینه هر ذرده ظاهر
ذاتک اوله اطلاق حقیقی ایله مطلق ‌ ‌ ‌ درک ایلمه‌ده دل اولور البت متحیر
بو مطلع رنکینله بیلدردی خیالی ‌ ‌ ‌ حیرت ایده کن اهل دله منزل آخر

ای تیر غمت رادل عشاق نشانه
خلقی بتو مشغول وتو غائب زمیانه

دل معتکف کوشه ابروی محمد ‌ ‌ ‌ جان سلسله درکردن کیسوی محمد
کلبرک رخی منصبغ صبغه رحمان ‌ ‌ ‌ ازهار حقایقده نهان بوی محمد
توحید ایدر انطاق الهی ایله تعلیم ‌ ‌ ‌ طوطی دله آیینه روی محمد
فردوس حقیقتده اب آدم وحوا ‌ ‌ ‌ اشیا ایسه هپ زاده یکموی محمد
ای عشق هدایت دمیدر عاشق زاده ‌ ‌ ‌ دوشدم یوله کوستر ینه درکوی محمد
واصل اوله‌یم منزل مقصوده مدد قیل ‌ ‌ ‌ جسمم ایده‌یم فرش ره کوی محمد
صد عجز له اولدی دل مهجور سیه‌کار ‌ ‌ ‌ بر بنده ناچیز ثناکوی محمد

سامی ینجه یوزبیک صلوات اوله حواله

اول روح شریفه دخی اصحاب ایله آله

هستی مجازی بی نهان ایله الهی
اسرار خفایا بی عیان ایله الهی

مستغرق انوار شهود ایت دل زاری
کشف حجب دیدهٔ جان ایله الهی

محو ایله کوکلدن اثر نقش سوایی
غیریتی بی نام و نشان ایله الهی

قیل عین یقین ایله بزی واقف اسرار
رفع تتق ریب وکمان ایله الهی

بر پیره قول ایله بنی کم ظل خدادر
مخدومی اول صاحب شان ایله الهی

اول مظهر ذاته دلمی ایله مقابل
بر ذره ایکن مهر جهان ایله الهی

موج نظر لطفی ایله اول یم جودک
قلبم کهر جبنه کان ایله الهی

لطف ایت بنی محجوب وجود ایلمه یارب
نامحرم آثار شهود ایلمه یارب

مناجات بقاضی الحاجات

قالمسون دلده خیال ماسوا
یاالهی عشق پاککله سنک

اولسون اندیشم وصالک دائما
یاالهی عشق پاککله سنک

جمله اشیاده تجلیک نوری وار
بو مظاهرده ظهورک آشکار

رؤیته جان و دله ویر اقتدار
یاالهی عشق پاککله سنک

جمله سی فانی وجهک لایزال
کل شیٔ هالک دربوکه دال

ایلدی هرشیده دل سیر جمال
یاالهی عشق پاککله سنک

یانده جان زار نار فرقته
بزده یوق تحمل حسرته

قومه فرقتده ایرشدر وصلته
یاالهی عشق پاککله سنک

وارلغیمی جمله نابود ایلدم
وارلغم بو قلقده موجود ایلدم

ماسوادن قطع مقصود ایلدم
یاالهی عشق پاککله سنک

سامی دلخسته اولمشدر غریب
درده درمان ایتمکه سنسین طبیب

ایله اکا شربت وصلک نصیب

یا الهی عشق پاککله سنک

قصیدهٔ بهاریه درمدحت سلطان احمد ثالث

نوبهار ایردی ینه اولدی جهان خرم وشاد
ایلدی شوره زمین غمی فردوس آباد

زیور ردی دکان اولدی متاع شادی
رشته بازار کسل اولدی بهم پیچ کساد

قالب افسرده ایکن ایردی نباتاته حیات
آشکار اولدی ینه معنی حشر اجساد

اویله نقش ایلدی لوح کله استاد ازل
جانی وارمی کاینده تصویر آنی کلک بهزاد

قلدی صحن چمنه ضرب خیام عشرت
داور نامیه چادر چچکی ایتدی کشاد

طبع یابس او قدر اولدی رطوبت آکین
کل رنکین اولور اخکر یرینه زیب رماد

چارسوی چمنستانده دلال هزار
خاص وعامه کهر عشرتی ایتمکده مزاد

خوابدن دیده کشای اولدی چمنده نرکس
صبحدم فاخته و بلبل ایدنجه فریاد

سرفرو بردهٔ حزن اولسه بنفشه نعجب
غنچه لر اولمشیکن مایهٔ کلخند مراد

جیش سرمایه هجوم ایلدی سلطان ربیع
ایلیوب قارطوبنی دشت چمنده ایجاد

بزمی کلشنده قوروب نخل کلی چنک ایدیجک
باشلدی نغمه لره مرغ ترنم معتاد

ایتمکه کشت خیابان سپهر خضرا
دست بردست وفاق اولدی چنار وشمشاد

قلم ماشطهٔ صنع ایله چون باغ نعیم
کلشنک روز بروز اولمده حسنی مزداد

قوت نامیه ده اویله تقاضا ار کم
اولسه خورشید جهان جویه اکر پرتوداد

هیئت عکسی اولوب سرزده چون نیلوفر
بوی ایلردم عیسی کبی تفریح فؤاد

عکس ورد ترا اولوب آینه دن نکهت ساز
کلشنی تا او قدر ایتدی هوا فیض آباد

شوره یرلرده شخ بودمده نمایافته در
زهد خشک ایله مکر ساحهٔ قلب زهاد

اثر کاملهٔ نامیه دن اولسه سزا
بوی خضرای بزم غبطه ده مشک وزباد

لوح سیم اوزره همان نقش قلم کاریدر
حلقه بر حلقهٔ امواج ایدوب جولری یاد

ورق سوسن ایله لاله قلچ خفتاندر
کوندررروالی نوروزه شه فرخ زاد

نیجه شه مهر جهانتاب سپهر اقبال
نیجه شه ماحصل مملکت دانش وداد

شه فرخنده شیم معدلت افروز همم | چهره پرداز کرم آب رخ رشد و سداد
قهرمان پیشه خداوند تهمتن صولت | کاولدیلر امرینه شاهان زمانه منقاد
وصف پاکن قلم ناوره سنج معنی | لوح تعظیمه بو تعبیر ایله ایلر انشاد
مظهر لطف ازل سایهٔ حق عزوجل | ناظم دین و دول داور پاکیزه نهاد

آسمان مرتبه خان احمد دریادلکم
رشک ایدر کوکبهٔ جاهنه جمشید و قباد

پادشاه فلک اورنک عدالت کستر | رونق سلطنت آرایش اقلیم و بلاد
اوشهنشاه قدر رأی خردفرسا کم | ذاتیدر عالمه محض کرم رب عباد
پردهٔ دولتنه اطلس گردون اذیال | خیمهٔ رفعتنه نور کواکب اوتاد
بولدی عهدنده مبانی صلاح استحکام | لانهٔ بوم فراغ اولدی خرابات فساد
هیچ اومولمزدی اوله بویله سیه کاسه الکن | اهل عرفانه مساعد فلک سفله نهاد
علت غائیه امداد شهنشاهیدر | یوخسه لطف ایتمکه قادرمی سپهر بیداد
منت الله زماننده جهان آسوده | باخصوص اهل دلک راحتی بروفق مراد
کهر حمد و سپاسی شرف ذاتی ایله | قدسیان ایلدی پیرایهٔ سلک اوراد
اورضا دادهٔ تقدیر خدا کم اعدا | صفحهٔ سینه ده اولسه رقم آرای فساد
فی المثل سال هزار اولسه مقدر عمری | منعکس زائد اولور صفر الوف اعداد
شصتی بر مرتبه کم قوس هما صیدندن | ویرسه بر کز اوخدنک قدر اندازه کشاد
طرفة العینده آویزهٔ فتراکی اولور | مرغ خورشید ملمع پر چرخ بیداد
موم مدن اولسه ده پیکان قضا تأثیری | تن غربالهٔ دونر شکل نشان فولاد
چاک اولور صفحه ده ماننده مصرع قلمی | وصف شمشیرنی بر شاعر اکر ایلسه یاد
کورسه اول تیغ قضا جوهری بهرام فلک | دهشتندن اولور افتاده بخاک منقاد
برق صمصام جلادادهٔ روشنکهری | اولدی آتش زن خرمنکدهٔ اهل عناد
اولسه طبعندن اکر دایه پذیر ادراک | قابل حکمت انسانی اولور طبع جماد

کل خورشیده ایدر طعنه گیاه خودرو — نامیه ایلسه لطفندن اگر استمداد
اولسه پروردهٔ ابر فلک انصافی — خاردن دامن گلغنچه اولوردی آزاد
همتی اولسه اگر تقویه بخشای ظفر — پر عنقای شکست ایلر ایدی پای جراد
صحن گلشنده وزان اولسه نسیم عدلی — پنجهٔ خوردن ایدر شبنمی گل استرداد
صرصر قهری وزان اولسه ایدر بردمده — بحری تنور پر آتش کبی ین فحم سواد
دیدهٔ تربیتی اولسه نگهساز جهان — کوسترر بچهٔ سیمرغ وهما بیضهٔ خاد
بهمن وخسرو اولور غاشیه بردوشانی — اولسه شوکتله سوار فرس شوخ نژاد
اوسبک سیر زمین گرد فلک پیما کم — دشمنه هر شرر نعلی اولور صاعقه زاد
ماوراء فلکی سبقت ایدر نورنگاه — دیدهٔ راکبی سرعت دمنی ایلسه یاد
اولسه سرعتله اگر جلوه کنان رفتار — پیک اندیشه دگل سایه سین ایلر ابعاد
سرعت وصفنی تحریره ایرشمز خامه — ایتسه لر نه فلکی حقه یدی بحری مداد

داور دادگرا خسرو دعا لیکهرا
ای شهنشاه عمر عدل وعلی استعداد

هر ایکی بیت ایله درگاهکه گستاخانه — ایدهیم مرتبهٔ طبع بلندم ایراد
دولتکده بنم اول شاعر سحر آورکم — اولور آوازهٔ نطقم کهر گوش بلاد
آب حیوان کبی اولدی رشحات قلمم — زنده گی بخش معانی فسرده اجساد
آتشین ناطقه یم کاولدی سواد نظمم — خال رخسار سخن داغ درون حساد
قوة طبعمی دیوان سخنده خامه — ایتدی هر بیت دو مصراعم ایله استشهاد
دستمه لوح وقلم آلسم ملأ اعلادن — ایدیشور گوش دله زمزمهٔ تحسین باد
فیضیاب اولسه اگر لذهٔ گفتارمدن — تلخیٔ حنظل اولور غیرت شهد قناد
فن اشعارده صاحب ید طولایم کم — عقل کل پشت کف عجزنی ایدر پیش نهاد
کلدی هنگام دعا ایلمه اطناب سخن — تا بکی لاف وتمدح له بو تکثیر سواد

ایله شمدنکره وصد قیله دعای سامی

مستجاب ایلیه لطفیله انی رب عباد

ایلیوب فیض عمیم ابر بهاری تا کم — اوله کوندن کونه کلزار جهان خرم و شاد
کورمیه روی خزان باغچهٔ اقبالی — خار غمدن اوله کلغنچهٔ ذاتی آزاد

طول عمریله حمنصفهٔ دولتده مدام
هر شبی قدر اوله هر روزی مثال اعیاد

قصیدهٔ نونیه برای سلطان احمد خان از افاقت علت تب

شکر خدایه که فیض عمیم احسانی — کشاده ایتدی دل زار مستمندانی
هزار حمد و ثنا کم خدای عز و جل — جهانه ویردی سینه بر نشاط روحانی
اولوب کساد ایله دربسته چارسوی کسل — آچلدی تنک متاع دکان شادانی
زمان سرایت فیض نشاطله خرم — زمین سرتله رشک باغ رضوانی
هجوم وار او قدر انبساطک عالمه کم — اولور نشاطی دخی لب کزای حیرانی
جهان کشاده و عالم شکفته خلق بسیم — بودمده عامدر آیین رسم خندانی
که اولدی علت غائیه سی سرور و نشاط — ظهور صحت جسم لطیف سلطانی
او پادشاه عدالت پناه کم اولدی — سکندران زمان درکهنده دربانی
خدایکان فلک بارگاه کم دهره — وجود نازکیدر محض لطف ربانی
سپهر اریکه شه جم جناب کم طوتدی — جهانی ولولهٔ کوس شوکت و شانی
روان کالبد دولت جهانکیری — فروغ انجمن تختکاه عثمانی

شعاع نیر اقبال خان احمد کم
مسلم اولدی اکا ملکت جهانبانی

او پادشاه تهمتن شکوه یکتا کم — قول ایتدی درکهنه خسروان دورانی
خضیض خاکی در رفعت آستاننده — کمینه موری ایدر دعوی سلیمانی
اولور ثوابته ملحق نجوم سیارات — سکون کردش افلاکه ایتسه فرمانی
سرایت ایلسه کهسار حلمی ایلرایدی — چراغ بزم غزالان چشم شیرانی

جلالی تفرقه فرما اولورسه پروینه — بنات نعشه دونر حالت پریشانی
نیجه تحمل ایدر دشمنان سخت دلان — ایدرکداخته تاب قهری سندانی
ظهور برق دکل پنبهٔ سحابی چو شمع — طوتشدرر شرر نعل سم یکرانی
اودمکه طبع خوش آیندهٔ مدیحه طراز — ایدنجه وصفنی تحریره خامه جنبانی
کمال فیض ایله ایتدی درونمه الهام — خدا بو مطلع رنکین کوهر افشانی

شکفته اولدی لطافتله ورد خندانی
چیچک چقاردی صانور خلق اوشاه ذیشانی

بنان صنعله استاد چهره دست ازل — جمالی مصحفنه ایتدی سیم افشانی
احاطه ایلدی ماه رخن سعادتله — سپهر سلطنتک انجم درخشانی
حباب آب حیات اولدی عارضنده بدید — تموج ایلیجک موج چین پیشانی
چیچک دکل یدقدرتله ایزد متعال — سر مبارکنه صاچدی درر خشانی
کورن صانور کل آل اوزره شبنم تر در — چیچک احاطه ایدنجه اوروی تابانی
خزان رسیده اولنجه شکوفهٔ علله — آچلدی غنچهٔ صحت شمیم روحانی
سپاس ومنت بیحد خدای لم یزله — ایرشدی عافیت جسم پاک سلطانی

دعایه باشله تضرع کنان ای سامی
که جوش بحر سخن بولدی حد وپایانی

کمال صدقله شکرانه بر دعا ایله — بودر امید که مولا قبول ایده آنی
همیشه تاکه هجوم سرور وشادیدن — جوان تازه اوله پیر عالم فانی
وجود پاکی اوله تخت عافیتده مکین — معمر ایلیه باری اوشاه دورانی

اوله جهانده سرور ونشاطله دائم
صباحی عید وشب تاری قدر نورانی

❀ قصیدهٔ بهاریه بقافیهٔ رائیه ❀

بهار کلدی کوزللندی سوبسو کلزار — آچلدی غنچه کبی عقدهٔ دل افکار

هوا بنفشه وکل مهرویا سمین مهتاب
طراوت کل صدبرکی بر تر ایتدی هنوز
اید نجه بردعجوزک کتان برفنی محو
اولوب مسبح کان مزاجها کافور
شکفته اولدی سیه خاکدن نه قدر تدر
افاضهٔ ومن الماء کل شیء حی
دهنکشای نشاط وطرب اولوب غنچه
کل سفید مثال بیاض کاسهٔ چین
ندربو جلوهٔ پر بهجت والم فرسا
مثال دیدهٔ نرکس کرک بودملرده
نوای بلبله دمساز اولور بو فصل ایچره
چمنده پیرو اولور بلبلک ترنمنه
کنار جوده چمنصفه لر دکلمی لطیف
مشامه جادهٔ دیکر آچلدی باصره دن
خوش صفای نوانو نمای جوشا جوش
اولور سفال نکین ایچره کندی آبندن
صنور کورن صاریر وردی یانسنده قارطوپنک
کلیم طبعه اولور همچو وادی ایمن
دخان شعلهٔ آوازی اولدی عنبر بو
دونرطبیعت عوده ولی بشرط نما
فضای باغده تشمیر ساق ایدوب هر سرو
شمیم چلکدم عیسی بخور مریم ایله
کف صباده چمن شانهٔ زمرد اولور

فلک زمین ایله رنک آشنای نقش ونکار
مثال صفر رقم قطرهٔ سرشک هزار
زمینه سندس خضر اکیر دی ماه بهار
تلاوت ایلمده صوکبی لب انهار
سفید وسرخ وکبود آل وشیر رنک ازهار
فسرده جسم نباتاته اولدی روح نثار
چمنده خندهٔ دندان نما ایدر اظهار
ابجنده ژاله چوشیر بهشت فیض آثار
که کرد غم رخ جانه ویرر نشاط بهار
کشاده چشم تماشایه لالهٔ کهسار
پر کشادهٔ قمری چو ساز موسیقار
کشایش پر قمری چو شکل موسیقار
که موج عنبر اوله اندہ سایهٔ اشجار
که عکس رنک کله بوی ویردی فیض بهار
کاوله نظاره کنان غرق موجهٔ انوار
شکفته لعل بدخشاندن کل بیحار
صارندی شوخ بهار التون اوجلی بردستار
فراز نخل کل سرخدن تجلیٔ نار
کهیاقدی آتشین کلدن چراغی بلبل زار
چکرسه کلشنه خار ایله باغبان دیوار
تمام شوقله ازقالدی کایلیه رفتار
نسیم روح دیر معجز مسیحا وار
نه خوش یر اشدی رخ لاله زاره زلف نکار

اوجده ایردی تقاضای جوش نامیه کیم — شنا ورانه طوترکوی مهری دست چنار
سرشک شور نفاق ایله زهد خشکندن — تباه کاسه ایکن زاهد وسیله شعار
ایدرینه اثر اعتدال آب و هوا — زمین شورهٔ طبعمن حدیقهٔ انوار
قلمدن اولسه چکیده نوله بجای مداد — بسان روغن بادام رنک وبوی بهار
بلامفارقت اولکونه رنک وبود وکلور — کیم ایتسه نکهت وردی صبا دماغه نثار
دم رعاف مثالی کنار یامندن — مشخصا کورینورلون حال استقرار
اولوب معانی رنکین وتازه لفظه سبب — خیال مدحت ممدوح وفکر لطف بهار
آچلدی شاخ انا ملده چون کل رعنا — دو نوکنک شق قلمدن شقایق اشعار
اولوب اوقلزم جودک سواد منقبتی — سحاب کیبی مفیض حدیقهٔ افکار
شکوفه شیشه لر یدرکه بزم آصفده — دیزلدی صفحه یه هر بیت دلنشین تکرار

اوبحر جود وهمم کیم کمینه قطره اولور
کف عطاسنه نسبت سرایت امطار

❁ قصیدهٔ رائیه ❁

ای ولی النعم ای آصف عالیمقدار — ای بهین سفره کش کرسنکان ادبار
سنسن اول منبع سرشار سماحتکم اولور — کمترین قطرهٔ جودک نیجه بحر زخار
مقسم رزق جهان درکه اقبالکدر — خاکپایکده در اکسیر حصول هرکار
مرحمت سنده کرم سنده مروت سنده — ایلمش سنده خدا لطف عمیمن اظهار
رشحهٔ ابر کهربار کف جودکدر — سوندیرن سوز درون فقرایی هربار
هر نفسده لب جان تحشنکی ایدر فیض حیات — اولسه هر کیم مرض فاقه ایله سینه فکار
اولور اعجاز عطاکیله هم آغوش قبول — وسعت جیب کبار ایله کف تنک صغار
قدم همتنک کفه ترازو سنده — باص برابرجه در الماس قدر سنک عیار
خانث اولمه سنی افلاکه شبیه ایتسمده — زیر پایکده مه ومهر وثوابت سیار
رک برک باغ خزان یافتهٔ آفاقه — سائل اولدی کرمنک همچو سحاب امطار

سر بسر عالمی مستغرق احسان ایتدك
آستانكك كهی میزاب معلاوار ایكن
چشمه سار كرمكدن هیچ اولورمی محروم
العطش العطش ای منبع سر چشمهٔ جود
تشنكیٔ غم ایله دشت املده خاطر
بر ایچم صو دیلرم عین عنا یاتكدن
المدد المدد ای خضر بیابان كرم
منزل كام بعید و در مقصود فراز
قامت طبعم اولور خمشدهٔ بار امل
كتدی هپ لشكر صافی و صفا صبر و سكون
بی صدای جرس قافلهٔ پنهانی
حضروش همتك اولمزسه اكر راهنمون
دستكیر اول یتش ای شاهسوار اقبال
داد و فریاد ایا صاحب رحم و شفقت
كرچه معلوم شریفكدر ایا كان كرم
عفو قیل درد و فلاكت بنی كستاخ ایتدی
استناد اكرم وجود كه كستاخانه
یا نه رق یا قلهرق رهكذر جود كده
آه كیم بو فلكك حیله كر آتشباز
ناكهان ایلیوب اشعال حریق جانسوز
جد بجد كوشهٔ موروثه می سوزان ایتدی
حیفكم كربهٔ خاكستره دوندردی دلی
وطنمده بنی سركشتهٔ غربت ایتدی

شوره یرلرده دخی قالمدی بر خشك غبار
ماء لطفك جریان ایتمك ایچون لیل و نهار
پست و بالاده اولان تشنه دلان ادرار
آتش یأسله چاك اولدی لب خواهشكار
روز و شب ایتمده بیتاب و توان كشت و كذار
كیم ایده كوزهٔ امیدمی فیض سرشار
قالمشم بادیهٔ یأسده بی دار و دیار
ضعفله قالمدی طالعده مجال رفتار
ینه خوابیادهٔ فرومانده حیرت دل زار
رهٔ خوابیدهٔ افلاسده قالدم ناچار
دیدهٔ اختر بختم نیجه اولسون بیدار
پایمال سمهٔ غصه اولور جسم نزار
اولمده پای طلب آبله ریز ادبار
اولدی بو رنج و مشقت ایله حالم دشوار
نیلدی نشلدی باكا فلكك ناهنجار
بوله تصدیع ایله اولدمسه پریشان كفتار
عرض احوال پریشان ایدهیم بر مقدار
رقعه رقعه ایدهرم چون ورق شاخ چنار
اولدی خرمنكدهٔ طالعمه شعله نثار
ایتدی غم خانهٔ تاریكمی پر اخكر و نار
اولدی كل اوكوزی بو طفل دل غم آزار
عاقبت وضع شتر كربهٔ چرخ غدار
تار و مار ایلدی اسباب امیدم نكه وار

روزکار ایلدی آواره گبو ترسکبی آه
لانهٔ مرغ دلی وقف هوای ادبار
آشیانمده اولان خار وخس ناچیزی
ایلدی باعث ایقاد مشاعیل خسار
ایدوب افکنده فلک طالع بخت شومم
ایلدی سقف کهن چوب ذله وضع شرار
جمله اولدی تلف شعلهٔ ناگه رس ایله
پیرهن قالدی فقط سینه ده مانند فنار
نعل در آتش اندوه فلاکت اولدم
اولدی اسب هوسم پای عقال اکدار
داغ بر داغ درون اولدم اگرچه بو قدر
لاله وش کمسیه سوزدلم ایتم اظهار
آتش محنتله خانه خراب اولمشیکن
کرمک فکری ویرینه تسلی هربار
برسنک کبی افندم وار ایکن عالمده
نیچه کریان اوله یم غیره چوابر مدرار
سن بیلورسن بنم احوالمی بخششی ویمان
سکا قالدی ایشم ای آصف عالیمقدار
گرم اولورسه بنه سندن اولور سلطانم
ای ولی نعم عالم وای فخر کبار
مالملک کندی تنم قالدی زبون وعریان
زیب دلال مزاد اولدی قبا ودستار
حاصلی لطفکه هر وجهله محتاج اولدم
ایلمه بنده سکی محروم عطای بسیار
لفظ دینار ده نار اولمسی یک ظاهردر
یا قشور محرقهٔ نار ه عطای دینار
ای طبیب دل وجان انجق اولور لطفکله
چاره سوداز دهٔ نار ه اصول دینار
هر کسه لطفک اولورکن قبیامه ساده بکا
باب احسانکه کلدم چوکدای جرار
البسه اول بی ادبانه نه بو تطویل کلام
الم سوزشن ایله تابکی اولمق مکثار
سرنوشت ازلی بویله ایمش چاره ندر
حکم تقدیره گرک قولده رضای بسیار

کاری تسلیم قضا وقدر ایله سامی
ایلمه شکوه ایله طعن سپهر دوار

سوز تمام اولدی یتر سوزش ایله ایله دعا
بعد ازین صدقله اول سبحه شمار اذکار
خوان نعمای الهی جکلوب آفاقه
تاکه دورایده بونه کاسهٔ فیروزه بهار
خاندانک اوله معمور ومرتب دائم
دولت وعمریکی افزون ایده حی ستار

سنه صد روز ارتده خدای متعال

ایلیه ذاتنکی پیرایه ده استقرار

مثنوی

صانك الله زهی طبیعت پاك ‌‌ بهترین کوهریم ادراك
پرنیان باف کارکاه سخن ‌‌ نوطراز قماش طرز کهن
میرزبان رواحل تقریر ‌‌ رهنمای قوافل تعبیر
موشکاف دقیقهٔ افکار ‌‌ طبع باریکی چون میانهٔ یار
شاعر نکته سنج پاك منش ‌‌ صندلی زیب مسند دانش
سوزی مقبول طبع سلطانی ‌‌ بذله کوینده‌ٔ غزلخوانی
طوطیٔ شکرین زبان بیان ‌‌ بلبل شوخ لهجهٔ عرفان
منقبت خوان پادشاهیدر ‌‌ محرم پایهٔ تخت جاهیدر
اندرونی خزینه آغاسی ‌‌ شاه دهرك قفسده بیغاسی
دانه چین سقاطهٔ کرمی ‌‌ دمکش خانه پرور حرمی
یکه تاز فضای دانش و دید ‌‌ نیزه باز یراعه یعنی وحید
صفدر طبعی آچدی سرتاسر ‌‌ یکیدن بر زمین تازه اثر
بو هنرلرله شاه جم سرهنك ‌‌ فرقنه لایق ایتمه وضع چلنك
بویله سرهنك بی نظیره سزا ‌‌ صورغوج اولملق سرنده برهما
الده چوکان سیمی شکل هلال ‌‌ بلده زرین نطاقی هاله مثال
خامه سینك وحید ایرانی ‌‌ اولمده کمترین سبق خوانی
بوی کلغنچه درسوزنده مآل ‌‌ لفظ رنکینی باده نشئهٔ خیال
شاهدان نکات رنکینی ‌‌ صورکار خانهٔ چینی
اولدی ترتیب ایدنجه دیوانی ‌‌ فوج معنی صفوف دیوانی
نظم وتنسیق ایدوب آلای نکات ‌‌ یوریدی جفت وهمعنان ابیات
نظم تخمیس ایله اونا دره فن ‌‌ بشلی یازدی خمیس معنادن

زور دستیله خسرو استاد
صاحب خمسه ایسه خسرو اکر
کر معشرده ایتسه عرض هنر
اولدی دستنده دستهٔ اقلام
مطلع پاکی جویبار بهشت
نا شنیده نشیدهٔ غرا
کلکی اولدقچه نغمه ریز دوبیت
اولدی هر بیت خوشترین آغاز
پوشش توریه ایله هر بر حرف
مصرعنده کنایه و ایهام
آشنا لفظی شوخ و رعنادر
مفرد و قطعه کرر باعیدر
غیرک اشعار مستعارندن
اولسه کلکی سرآمد انشاد
روح بخش سخن رباعیسی
قلمی بکزدسه رباعیده
نظم رنکینی جمله دن ممتاز
بحر اشعاره خسر و مضمون
طبع موزونی چار باغ کمال
ذوق نظم مسدس خوبی
نظمیدر چارسوی جنس جناس
آب روی سخن قصیده لری
نیچه شه تاجدار ملک جهان

عشر معشارین ایده مز انشاد
بر مخمس له طبعی اینی یکر
آفرین کوی اولور عقول عشر
قنوات مجاری الهام
جانبینی. نفشه زار بهشت
نسخهٔ دلفریب و مستثنا
جولانه کلور روان کمیت
ایکی تللی کیبی ترنم ساز
خلد معناده قاصرات الطرف
مژدهٔ یاردن نهفته کلام
آنده یکانه وار سه معنادر
استعاراتی اختراعیدر
قطره یوق نظم آبدارندن
چاربالش نشین استعداد
چرخ معناده همسر عیسی
چیقه درت قشلی دلرباعیده
قوندی وفق مربع اعجاز
صالدی درت چفته زورق موزون
نطق رنکینی قلقل مے آل
شهد ششخانه زیب یعسوبی
بولنور آنده کونه کونه لباس
وصف شاهیده منتظم کهری
قدر دان سخنوران زمان

حضرت پادشاه کسری داد | رونق آرای تخت رشد وسداد
پادشاه یگانه ظل اله | جانشین سنبی عرش پناه
صاحب تاج وتخت وتیغ وقلم | بیقرا بزم وکیقباد علم
زبدهٔ دودمان عثمانی | مفخر خاندان اورخانی
شهریار زمانه خان احمد | رایت افراز شوکت سرمد
بندگان حریم اقبالی | گهر علم وفضل ایله مالی
آستانه‌سنده اولدی پاره جا | فوج فوج معارف شتا
کیمی خطاط وکیمسی شاعر | حاصلی معرفتسزی نادر
قنغی دولتده وار بوگونه شرف | آشنه تاریخ آشنه وضع سلف
کامل وخرده بین وموی شکاف | عاقل نکته دان وپر انصاف
کلمدی بویله شاه عدل آیین | جمله معلوم قصهٔ پیشین
ایده حق ذاتنی چو بیت قصید | مطلع شاهنامهٔ تأیید
خار وخس وش اولوب عدوسی ذلیل | اوله امواج عمرے بحر طویل
ناظم شاه بیت لوح علوم | ایده دیوان دولتن منظوم
ذوقدن بردم اولمیه خالی | سزاد اوله نظم اقبالی
باخصوص اولدی شهرتی بزه خاص | درگهنده وحید پر اخلاص
حق بودر کیم نظیری اولدی عدیم | کادله بر بویله سلک در نظیم
شعرای زمانه دن عالی | طبع پاکی ستوده اقبالی

ذاتی باصدردی شهرت ونامی
اکا وهبی بو رتبهٔ سامی

علم الله قسم نظم قدیم | ایلرم آکه کرنش وتسلیم
کجدی هپ شاعران آفاقی | دینجک غیری قالمدی باقی

درحق سلطان احمدخان

کلدی اول دملر که عالم شاد و خندان اولمده — عقده لر آچلمده غملر پریشان اولمده

ظلمله ویران اولان دللر اولوب معموره زار — کهنه بنیان ستم خاک ایله یکسان اولمده

گرچه یوز بیک پاره اولمشلردی مرآت قلوب — هر برندن شمعدی روی لطف تابان اولمده

مضمحل اولدقده سدبیم جان ایتدی ظهور — هر برین تعقیب ایدرکن خلق پنهان اولمده

بیم جاندن کیمسه کوسترمزدی باش هر کارده — روحدن پنهان ایدی سر در گریبان اولمده

سودمند اولمق نیجه ممکندر اول بازارده — کیم زیان کمتری سرمایهٔ جان اولمده

کیجه لرده بیچراغ ایلردی مظلومان دعا — سایه سن جاسوس ظنیله هراسان اولمده

بویله بر هنگام نامسبوق ایدیکم هر نفس — یاد اولنه قچه مزیل عقل انسان اولمده

اول خموش ای دل بوده بر شیوهٔ تقدیر ایدی — منع لایسئل قومز بوسری پرسان اولمده

چاره یوق تسلیمدن غیری بو حیرتکاهده — کار عالم انعکاس فعل یزدان اولمده

گرچه بو سال تشتت قالده امر خدا — جیش دینی اقتضا ایتدی پریشان اولمده

بعد ازین مأمولدر دشمندن اخذ انتقام — کیم همیشه جلب دعوات عزیزان اولمده

حق بودرکم زخمنه مجروح اولان خاطرلرک — مرهم تدبیر ایچون سعی فراوان اولمده

مشرکینی غرق آب ایلر بودم امیدمز — مؤمنینک سیل اشک چشمی طوفان اولمده

چون تقابل اوزره درد او مکافات اله — هر علاجه در دهر بر درده درمان اولمده

غم یمه ای دل ظهور ایتدی هنوز الطاف حق — سیر چشم اول غیری بذل خوان احسان اولمده

گلستان دولتی آچدی نسیم عدل وداد — هر گیاه خشکدن گللر نمایان اولمده

هر تهی دست امل اولمقده گلچین مرام — جود و همت زرفشان کیسه و همیان اولمده

شاهراه سائلان مطلبه شافی جواب — سکرین جلاب درد یأس و حرمان اولمده

چارسوی غم اولوب دربستهٔ قفل نشاط — بهجت و شادی متاع روی دکان اولمده

چرخ کج رفتار اولوب بروفق خاطر جلوه ساز — گردشنا بر صوابندن پشیمان اولمده

الله الله بونه توفیق و عنایتدر که هب — هر بسر آسایش دنیایه فرمان اولمده

بونه الطاف الهیدر که دین و دولته — بویله بر ذات ملک خصلت نگهبان اولمده

صدهزاران شکر یزدانی که اول صاحب همم
عدل وانصافیله خلقه دلنواز مرحمت
برو زهیر پاک گوهر درکه دهر عالمه
آصف رسطو خردکم دقت اندیشه سی
طبعی بیت مفرد مجموعهٔ رشد وسداد
جمله اوصافنه یوقدر حد وغایت باخصوص
اول شهنشاه عواقب بین وکار آگاهکم
داور صاحب بصیرتکم ضمیر انوری
اول ولی نعمت خرد وکلان دهرکم
خسرو سلطان نشان هفت کشورکم انک
افتخار دودهٔ عثمانیانکم دولتی
شهسوار ساحهٔ اقبالکم گردرهی
پیشکاهنده جنیبت کش شه خاورستان
مثلنی کورمش دکلدر پیر چرخ کهنه سال

رونق آرای معلا صدر دیوان اولمده
لطف وجودی دستگیر خاکساران اولمده
فکری خیر محض وکاری لطف واحسان اولمده
حیرت افزای عقول موشکافان اولمده
ذات پاکی مطلع غرای دیوان اولمده
طوری ممدوح شهنشاه جهانبان اولمده
چاک چاک عقل افلاطون یونان اولمده
دوربین ماورای چرخ گردان اولمده
کاسه لیس مطبخی فغفور وخاقان اولمده
لشکر تاتاره بر کمتر قولی خان اولمده
غبطه بخش ملکت ایران وتوران اولمده
سرمهٔ چشم شه ملک صفاهان اولمده
ماه اکا سیمین نعل سم یکران اولمده
ذاتی عالی دررهین شبه واقران اولمده

حضرت سلطان احمدخان غازیکم انک
آستانی بوسه جای پادشاهان اولمده

نور فطرتدر هیولاسنده صورت بند اولان
همعنان اولمز اکا چابکردان سلطنت
حبذا خنک سحر پیشانی وزرین قطاس
وصفنی ایلرکن بو رفتار اوزره سرخیل بیان
حشمت واجلال ایله بندکچه رخش دولته
آسمان گردش زمین تمکین وسیلابه خروش
پرچم مشکین ایله اولدقچه جنیبده عنان

فطرتی سرمایه بخش عقل واذعان اولمده
عرصهٔ یکتاسواریده فرسان اولمده
مهر سطل وماه نوزین برق جولان اولمده
صحن معنایه کمیت خامه بران اولمده
غاشیه بردوشی خیل تاجداران اولمده
شاهباز تیزپر طی ساز زمان اولمده
کویا بر دلبر کاکل پریشان اولمده

اول

اول سمندبادپیمادرکه هنکام شتاب
جلوه ریز اولدقچه یکمیخ اوزره حسن شیوه ده
نعلی آتشلر صاچوب سرعت دمی شایسته در
اویله چابکپای خوشرفتار درکم سیر ایدن
کورمیوب گردون دخی پیک خیال تیزرو
تخت زینی جلوه کاه ایتدکچه سلطان جهان
رشک اسب شه نشینه کم ایدوب قائممقام
بربونک کبی وزیره مه اولوبدر زیبردان
برشهنشاه جهان آراکه بی شبه و نظیر
بارک الله طبع پاک پادشاه دهره کم
مطلع اقبال و دولت ارشد جمله خرد
کوشهٔ گنجینهٔ طبعنده شاه عالمک
رتبهٔ والای استعدادنی فهم ایلیوب
نیجه ییل اول بلوردی صادقانه خدمتن
بذل مقدور ایلیوب نظم امور دین ایچون
وصمت اغراض فاسددن بریٔ الساحه در
ناخن انکشت انصافیله کار خلقدن
خیرخواهیدر ولی نعمته اندیشه سی
منجذب درکاهنه هب بیکسان روزکار
وارمی آیا کمسه غرق بحر جودی اولمیوب
حاشه لله قالمدی عهدنده برنادیده کام
ویرمه ده بینونت اضداده عدلی اتحاد
ظالم و مظلوم اولوب عصرنده یکرنک وفاق

پیک اندیشه قالور یوللرده پویان اولمده
نقش پای گردش چشم غزالان اولمده
شعلهٔ جواله دینسه کرم جولان اولمده
پی دوان اولسه نکاه انداز امعان اولمده
طرفة العین ایچره شکلی وقف نسیان اولمده
بر هوا قصر معلای سلیمان اولمده
بندهٔ خاصی رکابنده شتابان اولمده
بویله بر آصف بانده پای جنبان اولمده
بر وزیر معتبر کم فخر اقران اولمده
مستشاری بویله بر صدر سخندان اولمده
عقل کل ادراکنه مفتون و حیران اولمده
مدخر بر گوهر پاکیزهٔ کان اولمده
اعتبار دور غبتی حقنده هر آن اولمده
شمه‌دی خودسعی هزاران در هزاران اولمده
عدل و دادی بر طباق حکم قرآن اولمده
رأیی بالجمله صواب نیکخواهان اولمده
انحلال عقدهٔ سربسته آسان اولمده
کاری توفیق قلوب مستمندان اولمده
وار ایسه سنک رکابی کهرباسان اولمده
چشمه سار لطفنه حسرتله عطشان اولمده
کشت امید ابر انعامیله ریان اولمده
تار و پود جامهٔ مهتاب کتان اولمده
کرک درنده شبان کوسفندان اولمده

حلم و لطفی عالمه تا اویله تأثیر ایتدیکم
آهوان آغوش در آغوش شیران اولمده

جان باغشلر حسن تعبیری دم گفتارده
جوش امواج سلاست آب حیوان اولمده

نسخهٔ سیادن استدلال ایدر قصدو لی
فیلسوف طبعی ایمادن زباندان اولمده

نظرهٔ اولاده اکلر هر کسک ماهیتن
نطقه حاجت یوق فهیم راز پنهان اولمده

ایلیوب حبل متین شرعه دائم استناد
انتظام عالمه برچیده دامان اولمده

مقتضای جفر حکمت بویله دربی اشتباه
کیمکه طالبدر جهان پرنظم وسامان اولمده

نیتن خالص ایدوب اول لمرضاة اله
خیره سعی ایلر قرین لطف یزدان اولمده

مظهر تامی بونیکو کار محمد وحک هنوز
شکر ایزدکم بو دستور فلکشان اولمده

مژده لر آفاقه شیمد نصکره اصناف امم
شبهه یوقدر دست بردگافرستان اولمده

آصفا صاف ضمیر اصدر عالی کوهرا
ایکه ذاتک نخبهٔ صف وزیران اولمده

سنسن اول پیرایهٔ سر صفحهٔ اجلال کم
غیرلردن جود تک ممتاز ورجحان اولمده

سنده در خاصیت اکسیر همت سنده در
هر نکاهک کیمیاسی کامجویان اولمده

ای خدیو کامبخش مستعدان زمان
فیض مدحک آب جوشا جوش عرفان اولمده

طبعم استرکم سخندہ ایلیم سحر حلال
کوسترم اعجاز مضمونی غزل خوان اولمده

خط دکل مرآت رو ینده نمایان اولمده
چشم عاشقدن سواد عکس مژکان اولمده

آه سردمدن اولور پوشیدهٔ سمور ناز
زلف کم برگردن کافور جانان اولمده

کیمش آق خاره کلور جانبخش اولوب عشاقنه
موج خنجر آب حیوان اندر خرامان اولمده

دوشدی قالدی مردم چشمم رواق عشقدن
خال صنمک دربن چاه زنخدان اولمده

عکس حسنیله پری درشیشه در هر قطره سی
گرمی نظاره دن روی خوی افشان اولمده

گفتگوی عشقده لغزیده دریای بیان
سنک رفتار سخن حیرتله دندان اولمده

سامیا اولدی قصیده وغزل غیری تمام

تم

تم بالخیر سخن دردسر دشان اولمده

بعدازین اخلاص ایله عنبر فشان دعوت اول
کم فلکده قدسیان آمین کویان اولمده

یاالهی پادشاه دینی منصور ایلیوب
قیل عنایت غالب ارباب طغیان اولمده

ایلیوب ذاتن تربع ساز اورنک ظفر
دشمنی مقهور اوله دربند خذلان اولمده

دیدهٔ حساددن حفظ ایله یارب الفلق
کم وجود پاکی دهره ظل یزدان اولمده

آصف پاکیزه کردارن دخی اقبال ایله
ایله دائم خیر خواه شاه دوران اولمده

ایله تقدیره موافق دائما تدبیرنی
کم خیالی روز و شب اصلاح دوران اولمده

مرکزنده طول عمر ایله اوله ثابت قدم
شو قله تاکم بو هفت اجرام کردان اولمده

❀ تموزیه ❀

تموز ایرشدی جهان غرق تف و تاب اولدی
زمین حرارتله وقف پیچ و تاب اولدی

ایدوب کمال ایله کرمیت هوا تأثیر
چکیدهٔ عرق کلرخان کلاب اولدی

دوشنجه پرتو خورشید قعر دریایه
درون یمده اولان ماهیان کباب اولدی

اودکلو شدت تاب تموزکم ذرات
جهانده هر بری بر قرص آفتاب اولدی

بودمده قطرهٔ باران دکل حرارتدن
اودکلو بوته کردون پر التهاب اولدی

سیه غمامی کدازندکی خورشیدی
مثال کلچهٔ فولاد ارتدی آب اولدی

بو فرط حرّ هوا اشتداد کرمادن
طیوره باعث همرنکی غراب اولدی

عرق فشاندر اوده صنمه روی دریاده
خروش موجا یله جا بجا حباب اولدی

اودمکه زینش تحریر وصفی تموزک
مراد ماشطهٔ طبع مستطاب اولدی

ایدوب کلالهٔ دوشیزهٔ خیاله اثر
چورنک سرخ علو خود بخود خضاب اولدی

ایدوب کداخته سیمین قرص ماه تموز
دکل هلال فلک حلقه ساز باب اولدی

نه باب دائرهٔ حلقهٔ فلک سالی
محیط مرکز ملک فراسیاب اولدی

نه باب ذرهٔ ناچیز خاک شهراهی
یکانه کوهر سر تاج آفتاب اولدی

دخی علامت ناشسته رویی باقیدر | قمر او بابده رخسودهٔ تراب اولدی

نه باب پادشهان جهانکیرانه | ملاذ مستمندو جای انتساب اولدی

او بارکاهده کیوان هفتمین پایه | غلام حلقه بکوش فلک جناب اولدی

ملوک عالمک ایلچیلری یوزین سوره رک | کلوب او باب سعادتده کامیاب اولدی

بو بابده سوزم اثباته قادرم دیرسم | که پادشهلره ده مرجع ومآب اولدی

نه بابدر که آنک سدهٔ معلاسی | همراسب شهنشاه همرکاب اولدی

سپهر کوکبه شاه سکندر استعداد | که رأیی آینهٔ چهرهٔ صواب اولدی

او برکزیدهٔ عثمانیانکم اقبالی | قدم نهندهٔ اجرام نه قباب اولدی

فضای اوجده خیط الشعاع خورشیدی | خیام دولتنه زرفشان طناب اولدی

محیط کوزهٔ جودنده قطرهٔ ناچیز | نه آسمان یم لطفنده پرحباب اولدی

ادندی بیضهٔ ماهی هلال ایدنجه فلک | میان صولتنه تیغ شعله تاب اولدی

اولوب وزنده نسیم بهار انصافی | جنود فتنه بزیر لحاف خواب اولدی

فغان ایدر غم عالمله یوق زمانده | مکر که نالهٔ بیهودهٔ ذباب اولدی

حرمسرای شکوهنده کمترین کنجشک | کمال زور ایله ناخن زن عقاب اولدی

اولنجه ساحهٔ کهساره منتشر عدلی | غزاله پنجهٔ شیران سریر خواب اولدی

دم بهارده باران دکل خوی افشاندر | که دست جودی خجالترس سحاب اولدی

او شهسوار صف ارای کامرانیکم | کمیت حشمتنه ماه نورکاب اولدی

زهی سمند ثریا قطاس چابکپای | که همچو صاعقه اولدمکه برشتاب اولدی

کمین شرارهٔ نعلی هلال رهمیدر | صعود ایدوب فلکه شعلهٔ شهاب اولدی

او خنک باصره جولانکه پیک اندیشه | دم مسابقه پسماندهٔ حجاب اولدی

خدایکانهٔ دهر اشه فلک قدرا
معارف اهلنه لطفک که بیحساب اولدی

قصیده مه نظر ایت عاطفتلو خنکادم | بو عرضحاله فقط شفقتک جواب اولدی

فلک

فلک دید کلری نابرقراردن فریاد   که دل النده ستم خوردهٔ عقاب اولدی
بو تنکنای فلاکتده قلب ناشاده   همیشه کاری انک رنجش عذاب اولدی
درونی آتش محنتله ایلیوب پرداغ   تنور سینه ده تحت جکر کباب اولدی
فلاخن ستمی سنکسار ضجرت ایدوب   مثال خاطر عاشق کوکل خراب اولدی
سپهر کینه وربد منش خیالنده   اذیت اهل دله موجب ثواب اولدی
کروه نادره سنجان نکته فهمانه   عداوتی هله بی شک وارتیاب اولدی
مدد رس اول مددای پاشاه ذیشانم   که لطف ومرحمتک دهره بیحساب اولدی
پناهکاه ایده لی درکه معلاکه   سپهره عرض نیاز ایتمک ارتکاب اولدی
فتادکانه اولن دستکیر سن سن   که یوز سوردن در والاکه کامیاب اولدی

نکاه مرحمت ایت سامیٔ غریبکه ده
که درکهکده اوده بندهٔ تراب اولدی

عنایت وکرمه مظهر ایله کیم دیه لر   تلافیٔ ستم چرخ ناصواب اولدی
امیدسی مرتبهٔ خواجکیٔ دیوانی   درونه مایهٔ تشویش واضطراب اولدی
بحق نور سنبی نائل مرام ایله   درسعادتکه کلدی پرشتاب اولدی
بلندی مقصد مافی الضمیر خاموش اول   سخن رسیدهٔ سرمقطع نصاب اولدی
سوز آخر اولدی خلوص ایله بر دعا ایتکم   سروش غیب دیه مژده مستجاب اولدی
همیشه سوزش تاب تموز ایله تاکم   زمین پرآتش وعالم پراضطراب اولدی
سپهری ذاتکه حق سایبان راحت ایده   که شکل فلکهٔ زرینی آفتاب اولدی
اوله وجودی مربع نشین قصر حیات   بنای عمر عدو تاکه پرخراب اولدی

❁ درحق پادشاه اسلام ❁

معین ویاورک هرحالده رب مجید اولسون   سپهر کهنه سالک دوری بر وفق امید اولسون
همیشه طبع پاکک مظهر شوق جدید اولسون   کونک کوندن یک اولسون عهد اقبالک مدید اولسون

اولوب عیدک مبارک دولت وعمرک مزید اولسون

کیجه کز قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

فروغ آفتاب اولدقچه پرتو بخش قرص ماه
جهان افروز اجلال اوله نجم طالعک هرگاه
شب و روز اوله ذاتک نورپاش برج دولتگاه
مشرف ایلیه امثال و امثالی ایله الله

اولوب عیدک مبارک دولت و عمرک مزید اولسون
کیجه کز قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

وجودک محض خیر ایتمش جهانه حضرت مولا
چکلدی خوان لطف بر وجودک دهره سرتاپا
ولی نعمت عالمسن ای سلطان ملک آرا
نوله خلق اولسه بو بیتی هزاران حمدله گویا

اولوب عیدک مبارک دولت و عمرک مزید اولسون
کیجه کز قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

خدا اکسکلمک کوسترمسون تخت معلادن
بودر صبح و مسا انجق رجامز حق تعالادن
عدوی ملکک اولسون مضمحل اطراف و انحادن
مصون اتسون سنی ازار زخم چشم دنیادن

اولوب عیدک مبارک دولت و عمرک سعید اولسون
کیجه کز قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

ایا شاهنشه صاحب قران سلطان هفت اقلیم
ایدوب شهلر نهاده آستانکده سری تسلیم
سزا اقبالکه شایسته انجق افسر و دیهیم
سزا بو نوعه تبریکا تمسه عیدک ایلیوب تعظیم

اولوب عیدک مبارک دولت و عمرک مزید اولسون
کیجه کز قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

طلوع ماهتاب دولتک خلقی ایدوب مسرور
صفادن فرق اولنمز روز روشنله شب دیجور
منارات و جوامع کبی ایلر شوقله پر نور
همیشه کشور اقبالکی حق ایلسون معمور

اولوب عیدک مبارک دولت و عمرک مزید اولسون
کیجه کز قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

کدردن صاف اولوب آیینهٔ طبع منورله
عروس بختک اولسون جلوه گستر زیب و زیورله
کورلسون روی بهجت دائما حسن مکررله
رسیده اولهسن عمر طبیعی یه صفالرله

اولوب

اولوب عیدک مبارک دولت وعمرک مزید اولسون
کیجه ک قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

وجودکله شرفیاب اوله هردم مسند عالی
هلال آسامشار بالبنان قیل عبدرومالی
اعالی اولمسون داماڭکه یوزسوره مدن خالی
آچلسون درکهکده قوللرینك باب آمالی

اولوب عیدک مبارک دولت وعمرک مزید اولسون
کیجه ک قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

بحمدالله زمانکده جهانك خلقی راحتده
کمال پیرایدوب حق تختکاه دین ودولتده
دکل تأثیر یمن همتکله کیمسه محنتده
ایده وقتك کذر شهزادکانیله مسرتده

اولوب عیدک مبارک دولت وعمرک مزید اولسون
کیجه ک قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

اولوب سامی قولك تبریك عیدایله ثناخوانك
ایدر فرش اطلس کردونی بوس ایتدکجه دامانك
اولوروردی دعای امتداد شوکت وشانك
بلندایتدی عبودیتله قدرین فرط احسانك

اولوب عیدک مبارک دولت وعمرک مزید اولسون
کیجه ک قدر سعادت هر کونک عید سعید اولسون

❀ قصیدهٔ فارسی ❀

رنك پنهانی بود کیفیت صهبای من
از خمیر بوی کل باشد کل مینای من

شوخی رفتارم ازمژکان وخشت جاده داشت
هیچ کس آکه نبود از خویش رفتن جای من

میخورد کشت من آب از چشمه سار کهربا
کردباد از کردش رنك است در صحرای من

چون برد رنکم زپیشانی شود موج فنا
آشیان سازد زنقش بوریا عنقای من

همچو می در شیشهها از جامهٔ کلکون لفظ
خویش را بیرون زند رنکینی معنای من

منت چشمکم زآب چشمهٔ خورشید نیست
چشم تر روید بجای نرکس از صحرای من

آسمان سیرم بزیر سایهٔ مژکان خویش
سرمه شد مغز هما در دیدهٔ بینای من

مسطر لوح بیانم از رک یاقوت کشت
معنی رنکین چکد از کلك کوهر زای من

بادهٔ کام دو عالمرا بیک ساغر کشم — چون کل رعناست امروز من وفردای من

کجروی بخت چون نقش نکینم کرده است — کر روم از خویشتن خالی نکردد جای من

جلوهٔ پنهانیم رنکین تر از بوی کلست — میشود رنک شکست من صدای پای من

رنک عیشم در دم پیری دوبالا میشود — ور در عناب شکفد از پنبهٔ مینای من

خوابکاهم از سبکروحی حریر نشئه بود — شد حباب موج صهبا بالش دیبای من

چون کف افسوس من برهم زند هنکام یاس — از صدایش رم کند آهوی مطلبهای من

ان سبکرفتار نازک خلقت ضعفم که هست — سایهٔ مژکان چشم مور خار پای من

حلقهٔ خلخال پای خاکساری کشته است — بس که شد در زیر سنک غم دوتا بالای من

از فراز عقل تا دشت جنون غلطیده ام — حلقه شد چون حلقهٔ زنجیر دست و پای من

آب رویم بسکه در هر قطره دارد زندکی — خشک شد آب خضر از جوش استغنای من

برق نظاره چون موج هوا پیچیده است — تار موهو مست از ضعف بدن رکهای من

میکند در هر نکاه تیر قطع دوستی — جوهر شمشیر شد کج بینی اعدای من

مینماید رک برک لب تشنکان عشقرا — چشمهٔ آب کهر هر زخم خون پالای من

زان بود کوته بقدش جامهٔ طول امل — همتمرا بر دبالا دوش استغنای من

طینتم تخمیر از شیر لطافت یافته است — صافتر از پرتو مهتاب باشد لای من

ترکیب بند

دمدر که ایلیه قلم راستین صفات — سجادهٔ صحیفه ده قد قامت الصلات

دمدر که ایده محفل سرلوحه ده سجود — نور سیاهه غرق اوله خلوتکه دوات

دمدر که دانهٔ نقط عنبرین دن — سلک بیانه نظم ایده تسبیح واردات

الله اکبر ایله منار بنان ده — سرکرم ذکر اوله چو بلال ستوده ذات

دمدر که چاک ایدوب یقاسن کریه ناک اکن — شرح ایده ماجرای دلی اوبهین سمات

اشکیله دست شوی وضوی نیاز اولوب — هر قطره‌سی اساله فیض ایده چون فرات

اولدقجه دوربین بکف نظرهٔ شهود　　نزدیک اوله نکاهنه سمت مغیبات
پیچیده پای لیقهٔ خشنک دوات اولوب　　باغلنمیه اوچابک صحرا ز نکات
شاهین کبی دو مصرع بیتی اولوب جناح　　بویله ایده معارج دعواته التفات

یارب بحق ماصدق نون والقلم
منصور اوله اوشاه جهان ظفر علم

هرشب که دیده دن آچلوب پردهٔ رقود　　مرآت دلده اولدی عیان پردهٔ شهود
تشمیر ساق همت ایدوب شاهد خیال　　صحرای قلبی کزدی سراسر بلاحدود
اقبال ایدوب مبشر الهام ایزدی　　ایتدردی جانی ذروهٔ تحقیقه دک صعود
ناکاه برفضای وسیع اولدی آشکار　　کوردمکه صف کشیده طورر بر نیچه جنود
بوجیش بجد ایله بووادی ندر دیدم　　دیدی که ای خبیر مزایای هر نمود
جمع توجهات قلوب رجال غیب　　دشت عنایته ایدر امداد ایچون ورود
تصدیق ایدوب مقالنی شکرانه ایلدم　　پیسانی نیازی فروبردهٔ سجود
سوردم یوزم زمین عبودیته اودم　　فریاد ایدوب دیدمکه ایا واجب الوجود
نشابهٔ دعامی نور نبی سیف　　ایله رسیدهٔ هدف طارم کبود

اعدای دین و دولت اولوب منهزم مدام
جیش موحدین اوله نصرتله شادکام

ای ناظم مراتب صف در صف نجوم　　رونق فزای عالم هستی علی العموم
مربوط در سپهبد اعیان علمکه　　بو تیه بیکرانده اولان لشکر علوم
سن سین ایدن بو عربده کاه خیالده　　اضداد کائناته نبرد آور هجوم
شیرین و تلخ و آتش و آب و ظلام و نور　　جنک اوزره در جهانده چو شادانی و غموم
بو کهنه کارخانهٔ نابرقرارده　　هپ بویله در و تیرهٔ دیرینهٔ رسوم
هر دمده انقلابده درین اصبعین　　سکان خطهٔ عرب و مردمان روم
ای حی بی زوال و قدیر بلامثال　　دستکده در تصرف هر ملک مرز بوم

سندن نیاز مز بو در ای فاطر السماء | ملک عدو خراب اوله چون آشیان بوم
دود سیاه طوب و توفنک ایله دشمنی | ایله رماد دوزخ ادبار چون سموم

غالب ایدوب عدوسنه سلطان احمدی
ارتر همیشه شوکت دین محمدی

سلطان کامکار و خداوندبی نظیر | دادار جم نشان وشه آسمان سریر
صاحبقران عالم و خاقان جد بجد | شاهنشه مؤید و لشکرکش دلیر
آرایش اریکهٔ جاه و شکوه کم | چون گربه دروقارینه نسبتله نره شیر
ظل خدا خلیفهٔ سلطان انبیا | سهم تاج اولیا علم افراز دار و گیر
اجرای آیت ولکم فی القصاص ایدوب | آب حیات تیغ و یراعه یله ناگزیر
میزاب عدل و داد بری بری جوی لطف | تیغ و قلمله ایلیوب احسانی کثیر
عهدنده اول سکندر ملک عدالتک | هر سال اولور خضر کبی نورسته چرخ پیر
بولدی تمام روضهٔ دین ودول صوین | حقا کم اولدی باغ شریعت نماپذیر
دریا کبی جیوشنی انک پرخروش ایدوب | باد وزان نصرتله قادر و نصیر

همچون نمایش خس وخار وحباب وکف
اعداسی مضمحل اوله دائم طرف طرف

بو قدر نظیری پادشه کامران اولور | شهراه سلطنتده اکا همعنان اولور
پیرایه بخش تخت اصالتکه درکهی | مالشکر نواصی گردن کشان اولور
موروثدر خلافتی اجداد پاکدن | کیم هر بری شهنشه سلطان نشان اولور
خاقان چین وخان خطا شاه هند وسند | خاک درنده سوده جبینی هران اولور
اول یکه تاز دشت جلادتکه رخشنک | سائس غلامی اشرف افغانیان اولور
نزد خرد دوران عواقب شناسده | بو دعوینک حقیقتی بی گمان اولور
تا روز حشر مظهر توفیق حق تمام | شاهان خاندانی عثمانیان اولور
افغانیان امیری اوباغی بی شرف | قوللق ایدر رسمیه بخشی والایمان اولور

قهر ایلیوب وجودنی الله ذوالجلال ‖ بغی ایتدیکی ایچون ایلشی آه و فغان اولور

چکسون کشف مثال سرین جیب خرقیه
قارشمسون صکارے قزلباش فرقه‌یه

کندین نه ظن ایدر او بیابان نشین غول ‖ باغی و طاغی اولدیغنی انکار ایدر او بوالفضول
اطراف قندهارده مور و مگس کبی ‖ بو ملقله قند مطلبه برسر ایکی کون وصول
خاے ایکن قلمرو ایران نفاقله ‖ ایتمکله اصفهانی فقط مربط خیول
اول صورت او غریسی منقول دروغ کو ‖ شهراه مستقیمدن ایتمش ایکن عدول
تغلیط ایله کرپوهٔ بغی و فساده ‖ دائم مضل و ضال اولورکن مثال غول
حلق میان ریش ذقن جمع اختین ‖ کاولدی شعار شرذمهٔ رفض بی اصول
فرط تشیع ایله او کارشنیعه‌سی ‖ مسموع ایکن تواتر ایله ایتدیکی قبول
بیهوده ادعاسنن چه فائده ‖ اوضاع خود مشابهٔ ابن ابی سلول
باطل اوله جلال خداے علیم ایله ‖ حق صورتنده ایلدیکی شیوهٔ جهول

اشته کوررنه کونه ایمش شیمدی جنگ و حرب
ارسال لشکر ایتدی شهنشاه شرق و غرب

هر سودن اقدی لشکری سیل روان کبی ‖ جوش ایلمکده موج یم بی کران کبی
مأمولمز بودر که اسوب باد لطف حق ‖ جوق بلده‌لر مسخر اولور اصفهان کبی
اولسه کرک ضمیمهٔ ملک شه جهان ‖ قزوین و مشهد و قم و ری و روان کبی
فوج جنود پاک سروشان بو دفعه ده ‖ بی شک هجوم ایده سبه سنیان کبی
زیرا که قمع رفضه شهنشاه عالمک ‖ درکار در توجهی صاحبقران کبی
برمقتضای فتوی شرع پیمبری ‖ منع بغاته همتی شیر ژیان کبی
اولمقده در شارک تدبیری باخصوص ‖ دامادے عدیلی خدیو جهان کبی
اول صدر بی معادل پاشای صافدل ‖ دستور عاقل آصف دور زمان کبی
یعنی وکیل مطلقی صدر رموز فقی ‖ رسطو ایله سکندر کشورستان کبی

تدبیر سنی موافق تقدیر ایده خدا
رشد و سداد و صدق و طوسنله دائما

یارب. نور پاک جبین محمد ایچون
یارب باسم اعظم ذات و برمز جی
یارب بسر سلطنت مفخر الرسل
یارب بقدر رفع بتول و باهل بیت
یارب بنجوم لیلهٔ معراج سدره تاج
یارب بفیض حکمت آیات بینات
یارب بدرس خانهٔ والای قرب حق
ایله قبول سامی زارک نیاز نی

یارب بچار یار گزین محمد ایچون
یارب. بنقش فص نگین محمد ایچون
یارب بشان دولت و دین محمد ایچون
یارب بصهرجای نشین محمد ایچون
یارب بسر عرش برین محمد ایچون
یارب. بحکم شرع مبین محمد ایچون
یارب بکنه علم یقین محمد ایچون
کاولدر کمینه عبد حزین محمد ایچون

سلطان خادم الحرمینی مظفر ایت
هر قنده وارسه خصمنی مخذول و ابتر ایت

مدحت محمد پاشا

بارک الله زهی عاطفت ستاری
قالمدی آیینهٔ دلده کدورتدن اثر
باغ دهرک بوسرتله دکل مستبعد
مختفی ایدی عروس تتق آرای امل
اویله سرگرم نشاط اولدی جهانگم زهاد
نوله اولمزسه بوهنگام سرور افزاده
وارسه صورتکدهٔ چینه بود ملرده صبا
دست برهمن اولوب شوقله اهل دو جهان
ایتدی آه تخته زها د ورع پیشه بودم
بزم عالم او قدر پر نغم بهجت کیم

غمک اولدی متواری عدم آثاری
اولدی صیقل زدهٔ دست صفا زنگاری
اولسه اشکوفه نمانا بمحل اشجاری
اولدی چشم دله آیینه نمار خساری
فلکی جام صنوبرده شفق خونباری
بردخی قاعدهٔ گریهٔ محنت جاری
شوقله رقصه گلور رهر صور دیواری
چشم بخت سیه گردی دم بیداری
گردن زهره حمائل کبی موسیقاری
ایتسه فرهاد بو ایامده ناخن کاری

صورت کاسهٔ طنبوره دونوب کوه کران ‌ تیشهٔ مضراب وزک سنک اولور اوتاری

ثابتات اولدی مثال قطرات سیماب ‌ بیقرار ایلدی شادی فلک دواری

تیره بختانه طلوع ایلدی مهر امید ‌ مضمحل اولدی ظلام شب محنتکاری

زیور روی دکان اولدی متاع شادی ‌ بعد ازین قالمدی کالای فلک مقداری

ایلدم سر بکریبان تحیر دلدن ‌ بو مسرت ندر آیا دیو استخباری

پای جنبان صفا رقص کنان تبشیر ‌ دیدی صد مژده ایا غمزدهٔ ناچاری

ینه افتاده لره رفعت وشان ال ویردی ‌ اولدیلر دست بدامان عطای باری

ایتدی توفیق خدا نائل مهر دولت ‌ او جهان داور دستور ملک کرداری

ایلسه سایهٔ خداوند معظم کم اولور ‌ کوشهٔ دامنی فرق فلکک دستاری

بندهٔ حلقه بکوش درجودی خاتم ‌ بر تکی درکهنک کاسه بکف جراری

وصف پاکنده ایدر کلک بدیع الارقام ‌ لوح تعظیمه بو تعبیر ایله کوهرباری

آصف دور زمان ماحصل کون ومکان ‌ نخبهٔ دولتیان مظهر لطف باری

چهره پرداز کرم دست یه بالای همم ‌ مسندافروز حشم مصدر نیکوکاری

رانض ادهم اقبال محمد پاشا
کرمانک علم افراز سپه سالاری

مشرق عاطفتک مهر جلی شعشعه سی ‌ صدف جاه وجلالک کهر شهواری

سرو موزون خیابان رفیع الشانی ‌ کلشن مکرمتک تازه کل بیخاری

سرفرد ایلمز اقبال ایله جنکیز اولسه ‌ بارکاهکده کمربسته اولان تاتاری

کاسه لیس ایلدی فغفور ایله شاه چینی ‌ ریزه چینان سماط نعم بسیاری

فلکی زیر اساسنده بولور درکهنک ‌ اولسه طرحنده شمار خرد معماری

دست جودنده قلم التون اولو قدر کویا ‌ ذاتی در قبلهٔ حاجات همه زواری

اولسه کونینی نوله دائرهٔ جودی محیط ‌ عرشدر نقطه سی قطبین فلک پرکاری

لذت قند مکرر کبی کام دهری ‌ ایتدی پرشهد صفا مقدم شیرنکاری

گنبد درینه نظیری وارسه دنیاده | ایتمه احول کبی مرآت ظنونی انظاری
ایتدی بو معنیٔ تحقیق نمای تأکید | سنه صدر وزارتده انک تکراری
خصمی دلبسته ایدر سرمۀ توز قوسی | سویلدر قوت بازوسی لب سوفاری
اولسه روشنگر نظاره غبار قدمی | رشک آیینۀ اسکندر ایدر انظاری
شفقتی بی سر وسامانی آیقلندرسه | پای لنگ ایلیه مز بر دخی کج رفتاری
همتی اولسه اگر تقویه بخش ضعفا | بازه غالبتر ایدر موره چه طیارے
نامیه وایه پذیر اولسه اگر جودندن | دانۀ لعل گران قیمت ایدر گلناری
عدلی تأثیر بلیغ ایلدی آفاقه نوله | پشت شهبازده کبک ایلر ایسه رفتاری
دشمنی جوهر شمشیری ایدر سرگشته | گوستر حلقۀ گرداب یم زخاری
دهشت شعلۀ شمشیر کف تمکینی | ایدر وصو گبی تیغ کمر کهساری
تار ومار ایده مکر ضربت دست شانه | سنبل زلف شکن در شکن دلداری
دور عدلنده کی اسباب پریشانیدن | اولدی گلدستۀ جمعیت عالم عاری
التـه دولتله کرار خای عنان اقبالی | چشم خورشیده بصر اسب صبا رفتاری
حبذا اسب سبکسیر فلک پیما کم | کمترین گرد رهی سبقت ایدر افکاری
آهوان دلشدۀ عشوۀ چشم شوخی | خوبلر شیفتۀ پرچم مشکین تاری
حاصلی ماهچو بتان متناسب اعضا | اولدی مطبوع پسندیده انک اطواری
گورسه یکمخده طرز جولانک عشاق | بر دخی یاد ایده مز گردش چشم یاری
نعلنک اولسه اگر بر شرر ناچیزی | کمترین جنبش ایله اطلس چرخه ساری
زیر غربالدن آغوش تماشایه آلور | ماورای فلکی راکبنک انظاری
کاغد بادے کبی صفحه اوچر دستندن | واصفی آلسه اله کلک سبکرفتاری
سرعتین نه قلم وصف ایده مز اولسه اگر | نه فلک حقیدے بحر مداد جاری

آصفا صاف دلا بحر مروت گهرا
ای بهین در گرانمایۀ فیض بارے

سنسن اول پرده براند از نهانخانهٔ جود
کلمدے سنجلین دهره وزیر اعظم
عدم شبهکه حکم ایلرایدم کاسه اگر
کوزی قالدی فلکک حلقه دکلدر کورینن
هب اقوب کلمده درکاهکه اهل حاجات
بندخی کوزهٔ اشکستهٔ امیدبدست
اولدی دریای دل آغوش کشای امواج
ایلدم زیورسر تاج مضامین و نکات

سکا مخصوص طلسم کرمک اظهاری
کورمدی چشم جهان سنده اولان آثاری
زیب دست ایتمسک آیینهٔ پر انواری
درکه رفعتکک تا اوله خدمتکاری
بحر البته چکر کند وسته انهاری
عزم ایدوب سوی یم لطفکه قطره واری
صدف فیض نثار ایتدی درشهواری
یعنی بو مطلع رنکین کهر مقداری

تاب می ایلسه خویکرده اوکلر خساری
موج مینای پریخانه ایدر انظارے

نکهی اولدی چوبادام دو مغز شیرین
یاد لعلیله اولوب دیدهٔ ترشیشهٔ قند
ایلدی غوطه خور حیرت او چار ابرونک
کورسه پیمانه بکف اول مهی ایلرزاهد
دل غمدیده یی چرخ ایلدی محروم وصال
داد کردون سیه کاسه دون پروردن
اولدی خم قامت بالای امل وقت شباب
اولدی برعکس اصول حرکات دوران
کرد خاطر اولور اهل سخنه کحل کلو
وصفکی بویله مے ایلردم ایامهر کال
ایتمه بیهوده شکایت بو سلمدر کم
آصفا طبعه ایدوب فیض مدیحک تأثیر
چاره یوق شیوهٔ تقدیره رضادن غیری

چشم احول کوروب اول لعل شکر کفتاری
بکزدی چوب نباته مژهٔ خونباری
چار موج یم حسنی بو دل ناچاری
کردش جامه بدل سبحهٔ استغفاری
ایتدی آغوش به آغوش صف اغیاری
کایلدے اهل دله وایه غم واکداری
چکمدن بار کران فلکک غداری
ساز بختم کبی بیجا نغم ادواری
بویله قالورسه غم و محنتک استمراری
اولسه کوکلمده اکر ذره سرور آثاری
دانماجور در اهل دله چرخک کاری
ایتدم انکشت نما خامهٔ کوهر باری
فهم اولنمز حکم سر خفی بارے

ایلدم همت اوصافکی ایله پیوسته … فرق شعرایه سر سلسلهٔ اشعاری
فیض مدحکله بن اول شاعر ممتازم کم … چکرم نظمه بلا رشته در گفتاری
صف بصف لشکر ارواح معانئ لطیف … اولدی بیت حرم ناطقه مکث زواری
اوقدر نظم سلیسنده لطافت وارکم … قلممدن اولور آب گهر آسا جاری
نظم رنگینمک انگشت مصادعده اولور … طمله یاقوت کبی هر نقط هموراری
انوری سخن آرایی ایدر داغ بدل … مهر برج شرف مطلعمک انواری
پایهٔ تخت سخنمده اوله مز جحلتله … عرفی زانو زدهٔ صندلیٔ پنداری
الصلا نادره سنجان سخن فهمانه … اشته میزان قلم اشته سخن معیاری
نیجه فخر ایلمسون طبع بلند اقبالم … بر سنک کبی وزیرک اوله مدحتکاری

قومباهاتی خلوصیله ترای سامی
بردحا ایله کاوله زرق ویادن عاری

تاکه آثاری ظهور ایلیه سیارانک … دوندره دست قضا نه فلک دواری
اوله بی زنک وکدر زیور زانوی نشاط … دائما آینهٔ طبع صفا کرداری
عمر دولتله اولوب صدر وزارتده مقیم … ایده اقبالنی کوندن کونه افزون باری

❀ قصیدهٔ بهاریه ❀

می کبی ویردی صفا رشحهٔ باران بهار … چقدیلر خنده کنان روی زمینه ازهار
جویلر حلقهٔ خاتم اولوب اطرافنده … کوری نور فص زمرد کبی شکل کهسار
تتق سرخی عروس گل ایدنجه سرپوش … سیم تلدن اکا آویزه لر ایتدی امطار
آل سایه چوقه دن خاکه دوشر فرش لطیف … پرتو سایهٔ رنگین ایله وردِ گلزار
طفل گل غنچه نک آغزنده دکلدر شبنم … بانک ناکه رس بلبلدن اولور آبله دار
سمیدن کیکله در غنچهٔ زنبق کویا … دیدهٔ نرگسه عرض ایتمده میل زرکار
گل وگل بلبل ایدوب وردسحرگاهی تمام … مصحف ایلدی آویزهٔ میخ سرخار
ژاله دن اولدی چو مجموعهٔ گل آب زده … قورییدر صفحه لرین آچمش آنک باد بهار

غنچه در حقهٔ الماس تراشش لعلینی — نفخات جکر آندن قلم صنع کنار
سرفرو برده بنفشه بر ایاغ اوزره طوروب — آتشین برک کله سجده ایدر هندو وار
مظهر نور تجلی ورق سبزیدر — کوییا نخل کل اولدی شجر اخضر نار
سرنکون بید اکلوب کوش کله ویردی خبر — سویلمدی خاکه رجوع ایده جکن آخر کار
ساغرین طوتسه نوله لاله اکی دستی ایله — عیش یکروزه ایچون حکمده یلدرجه خمار
ینه هر سرو سهی دستنه جاروب آلمش — ساحهٔ خاطر پر غمدن ایدر دفع غبار
باغبان اولدی ینه خواجهٔ صاحب دولاب — نقد کارنده بولوب نشو و نمایی هر بار
نقد برفی کف جو صو یرینه خرج ایده رک — ویردی سرمایهٔ سرمایه خلل تاب بخار
ساز در هر کیه تازه کنار جوده — بادیٔ نغمه اولوب آکه نسیم اسحار
سرودن تا که قونوب فاخته ایتدکده مقام — راستدن ایلدی بر شعبه ایله آهنکده قرار
بلبلک لانه سیدر کاسهٔ طنبوره بدل — طیران ایتسه اولور شکل پری موسیقار
غیری مرغان ایده مز نغمه سنک بیکده برین — حسن صوت ایله اولوب واحد کالالف هزار
کوثر جنتک انهاری ملاصق جاری — قامت جو ایله همسایه نهال کلزار
ویرمه ده قلبه فرح کوکث صو خیابانده — موج عنبر کیبدر صانکه ظلال اشجار
هر چمن صفهٔ پرژاله لب جوی اوزره — اولدی همحال سیه خال لب نوخط یار
آچلور باصره دن سمت شامه ره نو — زیب سرشیشهٔ چشم اولسه اکر عکس بهار
قوت نامیه ده شویله تقاضا وار کم — آیه عکس ایلیجک مهر سپهر دوار
هیئت پرتو رنکینی دکل امر بعید — سبز ده اولسه چو نیلوفر جوی کلزار
ذوق امروز ایله شوق سحر فرداده ن — اورته ده موی میان کبی کورینور شب تار
ایتدی رسام حمل دائرهٔ روزی وسیع — نقطهٔ لیلی ایدوب مرکز خط پرکار
روز چون ورد سفید اولدی تمام اشکفته — لیل مانند بنفشه کورینور بیمقدار
موی باریک وش اولدی شب تاریک بدید — کاسهٔ چرخی لبالب ایده بجک شیر نهار
بکزدی لیل هلال یاقه سنه دریاده — هر نفس باصمه ده درقاره سن انهار نهار

کردشن جام مى ودائرهٔ عشرتله
اولدى کل مهر وهو اسنبل مهتاب سمن
کل رعنا کبى اوصاف بهاریده نوله
غرضم معنئ رنکین ایله هر بر بیتى
کل صد برک مدیحن او نهال جودک
او نهال چمن آراى وزارت کم اولور
سرو موزون چمنزار اصابت رأیى
نطقى فردوس حکومتده زلال تسنیم
شمهٔ در نفحهٔ معناى کل خلقندن
فى المثل همتى بر نخل معلا در کم
دامن کوه وقارنده کشف. بچه مثال
شبچراغ کهر وصفى ایدر بویله ظهور
دریکتاسى هم زیور سر تاج کرم
مالک دولت ودین آصف صاحب تمکین

دوندى نه باغچهٔ چرخه زمین کلزار
لاله مانند شفق نجم درخشان ازهار
اولسه برک سخنم رنک پذیر تکرار
ایتمه دن تختهٔ اشکوفهٔ باغ اشعار
ایتمه در شفق قلمدن چو شقایق اظهار
قلمى شاخ برومند عطاى بسیار
دقتى رشتهٔ کلدستهٔ جمع افکار
نفس پاکى نسیم سحر فیض آثار
نسخهٔ چار فصول ایچره. تمون فصل بهار
اولدى هر برکى آنک شهپر عنقاى وقار
جبل قاف سر اندر شکم استحقار
موج در موج اولیجق بحر سطور اشعار
هرسى فن حکم صدر فلاطون کردار
رونق صدر نکین زبدهٔ اشراف کبار

داور مهر علم یعنى وزیر اعظم
کم انک پنجهٔ فرمانیدر افلاکه مدار

شمع تدبیرینه تقدیر الهى فانوس
شرقدن غربه دکین. بیضهٔ حکمى کور نور
کنج باد آورابر کهر افشاندن اکر
خامه صد شرم وحجاب ایله ایدردى تشبیه
تربیت بولسه نم ابر کف جودندن
نامیه مشرب صافندن آلیدى فیضى
طمله یاقوت قدر دانه سى ذى قیمت اولور

شعلهٔ امرینه پروانه بو چرخ دوار
دشت بهنا ورعدل ایدقدر دره‌موار
الدیغن صاقلمه کینهٔ اصدافه بحار
او محیط کرمک کفنه وقت ایثار
یشروب کسب نما ایلر ایدى هر خس وخار
ورد رعنادخى یکرنک آچیلوردى بیچار
اولسه کر پرورش آموز عطاسى کلنار

فکرتى

فكرتی پرده برانداز خبايای امور
نقش ايدر لوح نكاهه قلم مژكانی
پيش علمنده اولور تير سخن البت راست
ايتسه صياد اكر طالع فيروزنی ياد
دشمن دولتنڭ راحتی يوقدر مثلا
ضعفايی اثر حفظ ومكافاتی ايله
اولور آزرده پايی مژهٔ موهومی
هر كسڭ ذوق ورفاهيتيدر مطلوبی
ذره دكلوقومدی مصقلهٔ انصافی
خلقه آسايش ايچون يايدی حكيم رأيی
قبه سقف اولدی سپر نيزه ستون تيغ كمر
دور لطفنده كه رزم اولدی مبدل بزمه
تيغ شب تاب مثال نكه چشم بتان
بكزدی. تيجهٔ مطربده كی موسيقاره
عهدی سرمايهٔ توفيق قلوب اولدی مكر
اتفاقی وزره زماننده فلله الحمد
شاهد بختنه نجم سيه اهل دلی
رأيكم بدرقهٔ سمت مصافات اولهلی
عذرلنڭ ايليه مرتعش عصا ايستديكنه
هزار بابنه باب كرمی نامسدود
رفعت استرسڭ اكر بابنه دوش وارای دل

كلكی مفتاح نهانخانهٔ فيض ستار
اولمدن دلده لب آلای تكلم اسرار
قداقراری كمان ايتسه ده بار انكار
دامدن اول اتركندوسی فتراكه شكار
كرزهرلنسه اولوراكه چورك حلقهٔ مار
زير پايه آله مز ظالم مظلوم آزار
ايلسه فيل كران ديدهٔ موراوزره كذار
استمز اولديغن عالمده عموم اكدار
لوح مرأت خواطرده غبار زنكار
عرصهٔ صلحده بر قصرمتين وهموار
قفسی زره وعلم رأيت وپيكان مسمار
اولدی بيكار اوقدر آلت جنك وپيكار
خواب راحتده نيام ايچره هم آغوش قرار
تير كشنده كورينن تير مرتب سوفار
اختلافاتی رقيب ايله ايده عاشق زار
نكته سنجان معارفله سپهر غدار
ايلمدی ماشطهٔ همتی خال رخسار
آچدی صحراسی توافقده طريق هموار
رأست طبعان ايله شمدی فلك كجرفتار
مستعدانه عطاياسی بلاحدوشمار
هرايسنڭ ذلت ايله اولميه تاكم دشوار

آصفا كامور اصدرسماحت كهرا
ای كمين رشحهٔ بخشايشی بحر زخار

عرض حال ایلمک استر عقب مدحکده
باد آهمله بر ازجوی مدادی ایده یم
یعنی اوضاعنی تحریر ایده یم طالعمک
ویرمز آمیزش دریایه تغیر بلورم
داد بو چرخ سیه کاسه دون پروردن
حیفکم قالدی درخت املم خشکنما
کلسه اندیشه یه کلچینی نخل امید
زاغ وحش نابجل نوحه ایدر بخت سیاه
دور جام طربی شعله جواله مثال
باعث لغزش اولور کجروی طالع دون
دوشدی کردابه کوکل دائره حیرتده
برک سامانمی هب خرمن حرمان ایتدی
قالدی مسوده خلیاده بیاض اولمدی کام
قبیل شرفیاب صبق خاطرمی یاب یالکز
کلمسه تعمیر ایده مز قلب خراب آبادم
بر توجه بتراقبالک ایله معمور ایت
بیلورم فرط قبول کرم واحسانک
کوکب سوختم ایتدرمدی برکون راحت
دود آه ایله کوز آچدرمدی کرد آلام
سدمشکوای جسارتله نوله باز التسم
عفو قیبل وصف جمیلکده قصورم واریسه
هیچ تکابوی مدحکده کلورمیدی فتور
بولمی جنبش ایدردی رک نبض قلمم

اذنک اولورسه اکر کلک پریشان کفتار
بهم آمیخته قلزم بی قعر وکنار
ماجرای دلمی سویلیه یم بر مقدار
قره طاغدن جریان ایتسه ده موج انهار
ایتمدی مزرع آمالمه بر قطره نثار
طفل دل کورمدی هنکام ظهور آثار
دوحه قلبم ایدر شعله صفت آتشبار
آشیانندن اولور بلبل طبعم بیزار
طرفة العین ایده مم زنور دست انظار
ساقی چرخ الیمه ویرسه ایاغ سرشار
بولمدی ساحل مقصودده بر جای قرار
روزکار ایلمدک محو تلف حبه می دار
رشته مسطر غم اولمش ایکن جسم نزار
احتیاج ایله بنی غیره مدد ایلمه خوار
کرم ولطفک اولور انجق اولورسه معمار
بترا اولدم بتر افتاده خاک ادبار
ایتمز اشک یتمه یقل دیده درونم تکرار
عرصه خانه ویرانم ایدوب وادی نار
چشم بختم نیجه بیدار اوله قالدم بیزار
چونکه باب کرمک خلقه دکلدر دیوار
قورمی تحریک زبان ایتمکه قید اکدار
بای اندیشه ده اولسیدی مجال رفتار
ضعف طالعله اکر اولمسه طبعم بیمار

سست اولور میدی بنم قوة استعدادم — چکمسم حمل ثقیل غم دهرے هر بار

بوخسه اول شاعر زورآور عصرمکه اولور — نیجهٔ نظممک افسرده سی روح عطار

بیت معمور فلک مرتبه دره هر بیتم — فوج فوج اولمده ارواح مجرد زوار

قوس دسش منحرف اولدقده کتابتده بنان — ناوک خامم ایدر طائر اعجازی شکار

چیقرر خامه بغلکیر اوله رق عرشه سوزم — سلم قصر هنر در بو سطور اشعار

بر اشور منتظم سلکك مباهات اولسه — دلدیکم منقب فکر ایله بودرشهوار

کرمدی بیتنه برفردك اولوب طبعنه زوج — اولدے خلوتکه نظممده معانی ابکار

توأمان طوغدی هپ اطفال معانی اندن — جفت ایدوب مصرع ابیاتمی کلك سحار

دهرده اولمسه مجموعهٔ باقی دیرایدم — جمع اولنمز بوقدر لفظله معنی بسیار

توریه صنعت تشبیه وجناس وایهام — استعارات وکنایات ومصنع کفتار

برسی قیمتی کل زیبا ایله ورد ساده — بکزه مز ناطقهٔ غیره بو شعر هموار

نظم رنکینی کشاد ایله هنرکوستردم — ایتمدن پردهٔ اغلاقی نقاب رخسار

کلکم استاد صورکار تخیلدرکم — نقطهٔ جوهر فرداوزره ایدر نقش ونکار

فکر باریکمه توز قوندیره مزهیچ کمسه — ذیل معنایه مکر طوقنه خاطرده غبار

کورسه بو سبحهٔ لؤلؤیه مشابه سخنم — نابجاد خلنه اتمزمی حسود استغفار

زهر اولور دشمنه یا زهرِ دل احبابه — اثر شق یراعمده دو خاصیت وار

بو قصیده م نوله سردفتر دیوان اولسه — نامنی ملهم غیب ایتدی رئیس الاشعار

سامیا تابکی اطناب تمدحله کلام
بعد ازین ایله دعاوردینی زیب دستار

تاکه فیاض ازل ساهرهٔ غبرایی — نوبهار ایله ایده غرقه نهو رانهار

حشر اجساد نباتات ایله تاکم هرسال — قدرتن ظاهر ایده صنع جلیل وجبار

کورمیه روی خزان باغچهٔ اقبالی — چمن دولتنی حق ایده همواره بهار

سروذاتی اوله هیچ اکن ذوق جاوید — قونمیه کوشهٔ دامانه کرد افکار

حشره دك كلشن دولتده صقالرده اولوب ‖ ایده ایقاد چراغان کثیر الانوار

قصیدهٔ بهاریه در مدح ابراهیم پاشا

اول بهار ایری یته اولدی جهان پر فیض کام ‖ میناى دل اولدی مى شوقیله لب برلب بنام

هر لالهٔ یاقوت كون اولمقده در ساغر نمون ‖ ماننديدر سرنكون دونسون صراحيلر مدام

كللر آچلدی رو برو ایتمكده بلبلر غلو ‖ مستانه جولر سوبسو كلشنده جاری صبح و شام

سنبللرین چوزدی صبا زلف مثال دلربا ‖ تفریح جان ایتمزمی یا ایتدكجه تعطیر مشام

طوتمش الينده كل اياغ صحن چمن بزم فراغ ‖ رند اولنه كلكشت باغ بی باده می اولسون حرام

ساقی اياغ ال دستكه احسان تام ایت مستكه ‖ باقمه فرازه وپستكه طولدر شراب لعل فام

بود مدر عشرت دمی كور وقت فیض خرمی ‖ كل وزره سیر ایت شبنمی ویركده كوثردن پیام

می دیدیكمدر عشق پاك پیمانه قلب دردناك ‖ ساقیسیدر بی انفكاك فیض خدای لاینام

خمخانه سی بونه فلك مستانه سی انس وملك ‖ حلنده یوقدر ریب وشك چون زمزم بیت الحرام

بو باده در جوش ایلمین حیرتله بیهوش ایلمین ‖ برقطره سین نوش ایلمین مست اولدی تاروز قیام

غمدن دلی ایلر خلاص كیفیتی بی اختصاص ‖ پیرایهٔ بزم خواص آرایش طبع عوام

سازه ویرر سوز صد اخمر مجازی یه صفا ‖ عشاقه داغ ابتلا معشوقه خال مشكفام

عشق آتشیدر متصل هستی كداز آب وكل ‖ مشكاة شمع جان ودل اندن فروزاندر تمام

عشق اولدی سیمرغ آشیان ظل همای لامكان ‖ ترك كلاه تاركان تاج سلاطین عظام

عشق آیت كبرای حق سرنامه زیب هرورق ‖ عقل كله لوح سبق اول صفحهٔ وحی ارتسام

اول نسخه دن تسوید ایدر لوح خیاله دل مكر ‖ الهام حقی سرتسربی خامه وحرف وكلام

صكره اولوب دلدن عیان صد معنی راز نهان ‖ خاتم ایدر رطب اللسان اوصاف صدر نیك نام

صدر صدوربی بدل غیرتكش دین ودول ‖ نظم آور ملك وملل دستور صاحب احتشام

اول صدر ممدوح السیر اول دادرو روشنكهر ‖ اول مستشار بر هنر اول آصف عالیمقام

لطف خدادر عالمه انعامی غالب حاتمه ‖ واجب دور هر آدمه ایتمك ثناسن التزام

سیر ایت كف احساننی دهرك دوكندی كاننی ‖ كمتردر غلطاننی نثر ایده مز بحر وغمام

سلطان دهرک محرمی داماد صدر اعظمی	دستور صاحب خاتمی انکشتنمای خاص و عام

سرجوش عمان کرم درکاهیدر کان کرم
یغماکن خوان کرم پاشای ابراهیم نام

ملک جهانه کلمدی مانند ذات اوحدی
جودو سخاده بی ریا شبه و نظیر اولمزاکا
توفیق حقدر یاوری دفع ایلدی شور و شری
فرمانبری تیغ و قلم محکومی اصناف امم
لطفی که عدل وداد ایدر افاقی یکسر شاد ایدر
برفردی چرخ فتنه کار ایتمزدم عدلنده زار
رفع ایتدی عدلی بی ستم بینونت اضدادی هم
عهدنده آشوب و محن کم کشته در افاقدن
دنیایه فیض شاملی راحت رساندر حاصلی
عطرشناسن ناکهان یاد ایتسه اولور بی کمان
ای زیور صدر کزین ای داور مسندنشین
سنسن ملاذ بیکسان کهف الامان ارام جان
درکاهکی اهل هنر ایدوب ملاذ و مستقر
بو عبد خاصک سیادرکاهک ایدوب ملتجا
مظهر اولوب الطافکه احسان طبع صافکه
طبعم ملا ایتدم بعد ازین بو جمله عهدمتین
ایتدکجه فیض حق ظهور اولدقجه طبعم غرق نور

دنیا لی ممنون ایلدی اول سرور فرخنده نام
جعفر درکابنده سزا اولورسه بر کمتر غلام
معمور ایدوب هر کشوری عصرنده راحتده انام
تدبیری دهره دمبدم پیرایه بخش انتظام
بلبل فقط فریاد ایدر اولدا حی بر شوق و غرام
مرغ دله کیسوی یار اوله مکر کم طوق دام
انسیت کرک و غنم ایلر هزاران اغتنام
عدلیله نیران فتن افسردهٔ بردوسلام
انصاف طبع کاملی مشکل کشای هر مرام
مژکان چشم خستکان شانه زن زلف منام
ای صفدر نصرت قرین ای ذات برجیس احترام
خاطرنواز بندکان اکسیر اعظم بخش کام
اقبال طالعله ایدر کردوندن اخذ انتقام
اولدی بو نتق مدعا لطفکله مقضی المرام
شایسته در اوصافکه اینجو کبی ویرسه نظام
کم خامهٔ فیض آفرین ایدوب ثنا کی التزام
هیچ ایتمیه اندن ظهور اوصافنک غیری کلام

سامی بو نیت اوزره کل اظهار ایدوب حسن عمل
ویر نظم با که ماحصل دعوات خیر ایله ختام

فصل بهار یله جهان تا کم اوله رشک جنان	اقبالک اوله بی خزان چون روضهٔ دار السلام

 می

اقبال عمرک دائما افزون ایدوب باری خدا | حسادک اوله مبتلا درد و غمه بی انفصام

در حق شهید علی پاشا

بهار ایردی بنه صحن چمن پر زینت و فردر | بهشت جاودانیدن جهانک لطفی برتردر

بلور چشم حقیقتله تماشا ایلین عارف | جمال حقه هر برگ چمن برگونه مظهردر

فلکلر در خم فیروزه فام صبغة اللهی | نباتاتک انکچون هر لباسی لون دیکردر

لب جو صو کبی تقریر ایدر لطف چمنزاری | سرولر خامه در کف نقش پرداز کل تردر

دکل اشکوفه لر اشجاردن دیزان اولان خاکه | لطافتله زمین آیینه در بو عکس اختردر

لطافتله زمینک سایهٔ رنکین ازهاری | دماغ جانه مانند بنفشه نکهت آوردر

بریشم رشتهٔ کلدسته ایتسه باغبان ممکن | رک سنبک اویله تاثیر هوادن نرم و خوشتردر

اولور کل چوب خشک لانهٔ بلبلدن اشکفته | تقاضای نمائم حد ذاتندن فزونتردر

بهارستانی یازدی لوح باغه کاتب قدرت | مسلسل موج ایله باریک جولر آکه مسطردر

زمردکون ورقله شاخ پیچاپیچده غنچه | قفسده آل منقاریله طوطی سخنوردر

نسیم نوبهاری فتح ایدوب کوهرشار ایلر | طلسم باغه کم چرخ فلک قفل مدوردر

نسیم چیره دست آنی صارر سرو خرامانه | آچلدی تازه لندی یاسمن دستار دلبردر

بشل دیبادن ایچولی جبنلک برک شبنم پوش | درونده عروس غنچه برپاکیزه دختردر

مقام اوج شاخ کلده تقسیم نشاط ایلر | نه نغمه ایتسه تکلیف استمز بلبل مخیردر

دم صبحی بیاض کردن حورای علیین | جبین شاهد فیضه شبی زلف معنبردر

شب مهتابده سیر لب جو نظرهٔ کلشن | مذاق خواهشه ایمجا شنی شهد و شکردر

دوشنجه جویباره پرتو خورشید عالمتاب | درون شیشه ده عینیله نارنج مدوردر

مسیح آسا نسیمی مایه بخش زندکانیدر | بخور مریمه هر لاله بریاقوت مجمردر

چمن تا اویله جوشا جوش امواج طراوتکم | تماشاده نکاه آرزو کویا شناوردر

سفاینده درختان بادبان آچمش سفید و سرخ | چمن صحنی دوتمامی بهاره بحر اخضردر

شراب ژاله گلشندن اولمز مهروش سیراب
بو هنگام صفاده نظره سنج گلستان اولمق
نه عالمدر نظاره صفوت آیینهٔ جویه
کورنجه مهر ایدر بام فلکدن کندوسن پرتاب
حکیم نامیه بی شبهه شق الارضه قادردر
خیابانه دوشندی بر پچکلی محمل سبزی
عجمی تختهٔ اشکوفه ده اولسه مربع ساز
بهارک وصف رنکینی ایله هر بیت مطبوع عجم
دیرزوب اشکوفه دان صفحهٔ سیمین نکار اوزره
نه داور آصف صاحب خرد دانای بیهمتا
مشیر بوعلی حکمت خدیو مشتری فطنت
حقایقدان اشیا فاضل نحریر مستثنا
سمی حیدر کرار دستور ولی کردار

انکچون ماهتابان کاه فربه کاه لاغردر
ترازوی قیاسس دلده جنتله برابردر
تماثیل صور عکس افکن حسن مکرردر
حضیض خاکی اودکلو غرق نور زیب و زیوردر
که اظهار ایتدیکی هب کنج الماس و در و زردر
صبا ترتیب ساز مجلس شاهانه کستردر
که اورنک ربیعه لاله شاه تاج بر سردر
مزین شیشه شیشه لاله لرله ورد احمردر
چمن پیرای خامم گلفشان بزم داوردر
که ذات بینظیری معتنای هفت کشوردر
فلک جاه سماحت مستشار پیک اختردر
پناه پیر و برنا صدر ذیشان هنروردر
مشار بالبنان روزکار وجود کستردر

وحید عصر داماد شهنشاهی علی پاشا
که هر نه رأیی ایدرسه امرینه عالم مسخردر

اورونق بخش دیوانخانهٔ صدر وزارتکم
فلاطون پیش اوراکنده شاکرد سبقخوانی
قوانین حکمده رسطالیس دقایق سنج
ضمیر پاکی برج آفتاب حکمة الاشراق
سرشت نازنینی مهبط انوار استعداد
غبار درکهیله مهر کرما کرم انسیت
بنان کلکی حل وعقدهٔ ناخنکار آسمانی
حواس باطنی چون پنجهٔ خورشید اولوب ظاهر

وکیل مطلق شاه جهانبان مظفردر
ارسطوی زمانه در که عدلنده چاکردر
نوامیس خداوده نکته دان هر سخنوردر
حریم قلبی عرش قدسیان شمع انوردر
وجودی عطر شاهی کرامتله مخمردر
مه نو حلقهٔ باب رفیعیله برابردر
شکار فتق ورتقه شیر فرمانی غضنفردر
انک کم قلبی روشن نور فیضیله منوردر

عجب مجموعهٔ سر خدادر عنصر پاکی
مجسم عقل و رشد محض پرنور مصوردر

دلی گنجینهٔ الهامدر وقت خموشیده
تکلمده زبانی ناودان آب کوثردر

جبیننده کرامت ماهتاب آسانمایاندر
کلامنده لطافت جان شیرین کبی مضمردر

جهان ممنون حسن خلقی عالم بندهٔ لطفی
ثنای دولتنده جمله سی مجبور و مضطردر

بو اخلاق حسن بو عاطفت بو عدل و بو شفقت
بو فضل و قابلیت غیره بی شك نا میسردر

رعایاپرور و ظالم کش و حامیٔ بیت المال
ممیت نام رشوت محییٔ دین پیمبردر

وزیر بیمدانیدر خداوند ملکٔ خوددر
مدبردر سخیدر متقیدر اهل پروردر

بو بر ممدوح عالیمنقبتدر کم سخن سازان
نه کونه وصفه آغاز اتسه اندن ذاتی برتردر

ستوده منقبت صدر اخداوند فلك قدرا
غبار آستانك آفتابه زیب افسردر

سن اول عادل وزیر بیغرض صاحب مروتسن
که عهدکده احبا خوش دل و اعدا محقردر

زمانکده جهان اویله مرفه کم غریبانه
حجر بالین پنبه خاك کلخن بویله بستردر

تهون دنیایه ایتدك خلعت آسایشی الباس
جهانه فیض عام رأفت وجودك سراسردر

تلوندن بریدر جملهٔ اوصاف ممدوحك
قیام ذات پاککله عرض همرنك جوهردر

کدورتدن مصفا ایلیوب روشنکر عدلك
مرایای زمین همحال مرآت سکندردر

مصافات اوزره در هب دست شکوا کر بیانده
دم عدلنده مظلومان ایله ظالم برابردر

نوله صوفیٔ صافی مشربه طعن ایتمسه زهاد
بودمده سنك مینا بر بریله آشنالردر

نتیجه کلمشدر دهره سلطانم کبی ممدوح
تواریخ سلف منظور چشم عبد احقردر

عجب عهد موافقدر که شمدی اهل استعداد
نه خصم طالع و نه دشمن چرخ ستمکردر

مقدم زیور دیوانچهٔ نسیان ایدی اشعار
هنوز آرایش مجموعهٔ زیبای سروردر

متاع نظم و انشا نقش تمغای قبولکله
مزرکش اطلس کردونله همقدر و همسردر

بحمد الله دکان چارسوی اعتبارنده
دراری سخن سنجیدهٔ میزان کوهردر

بی اندربی ظهوردر عنبتکله شاعران خوشحال
همیشه التفاتکله سخن سنجان موقردر

او شاعرکم سخن ساز اولمیه وصف سیر نفکده	اکر شیر اولسه ده قوتده طبعی کندوسی خردر
یا خود اول سوز که سلک مدحکه نظم ایتمیه کوهر	دریکتاده اولسه قدری چون خرمهره کمتردر
هله وصفکده بو عبد ثناخوانک کبی اولماز	لبیب نکته پیرا شاعر پاکیزه کوهردر
کهرپاش کریبان هنر وصاف نازک طبع	غزل پرداز معنی منشئ مضمون پروردر
زبان تازیده حسان شیرین لهجهٔ ایهام	قصیده کویلقده خیلی استاد هنرور در
دواتنده مدادی خال روی شاهد الهام	بنانند قلم صورتکر صدکونه پیکردر
سواد شعری شعر پرچم خوبان معنیدر	مضامین معقد آنده پیچیده کرهلردر
زبانی ترجمان سر غیب الغیب اندیشه	ضمیری قاصرات الطرف باغ خلد منظردر
اکرچه طبعی هرواد یده رکبان بلاغتدر	تغزلده ولیکن جلوه ساز طرز آخردر

نکاهم رشتهٔ کلدستهٔ رخسار دلبردر
صف مژکانلرم خودشانهٔ زلف معنبردر

خیال لذت کلبوسهٔ لعلیله جانانک	صنوبر شکل اولان دل کویبا برکله شکردر
ایدوب چاک کریبان سینهٔ برداغی کوستردم	او شاه ملک حسنه شهر دلدن عرض محضردر
نه خوشدر مست شکر خواب ایکن بادام چشم یار	جبین پرموج چین عشوه چون پالودهٔ تردر

یترسامی اوزاتمه زلف مهرویان کبی نظمی
که زیرا قافیه خال دهان تنک دلبردر

خلوص قلبله ایله دعاشمدن کرو چونکم	قصیده آخر اولدقده دعا مقرردر
ینابیع شئونات تجلیات باریدن	که رشح شبنم لطفیله عالم تازه وتردر
همیشه کلشن اقبالی برنشو ونما اولسون	سحاب نوبهاری باغه تاکم فیض کستردر

بهار دولت وعمری خزاندن اوله آسوده
که بوی ورد لطفیله دماغ جان معطردر

❀ عیدیه درمدح ابراهیم پاشا ❀

هلال عیدکم پیرایه بخش چرخ میناد ر	عمود صبحله طاق بنای عیش برپادر

زهی صبح طربکم گردن جانان کبی مرغوب
سواد لیل الیسه مانند زلف عنبر آسادر

سزنده شاهد عیدک هلالی اولدی دستاری
جمالنمش نازکانه حق بودر کم طرز زیبادر

قیاس ایتدم کوروب شکل هلال بهجت افزایی
دم وصلت چوزلمش تکمهٔ جیب دلارادر

قمرکم ناودان سیمدر بام سپهر اوزره
تولنور آقسه آندن چشمهٔ حور ایه مجرادر

هلالک گوشهٔ ابرویله ایماسی عشاقه
کرآغوش میان که بوس لعل شوخ رعنادر

فلکک عینیله برشمسیه ساعتدر مه شوال
مقدم لفظ عیدک عینی چقمش آنده پیدادر

اولوب امساکله پرعقده خیط ابیضی فجرک
که حله ناخن مه اول شبدن مهیادر

سرانکشت شعاعی، پنجهٔ مهر درخشانک
آچوب تار سحردن بند صومی عقده فرسادر

کشاده ایتمکه قفل دهان روزه دارانی
هلال آسمان مفتاح سیمین مجلادر

تهی برکاسه‌دن صد آفرین ماه نو عیده
جهانه بذل نعمای عطاسی خوان یغمادر

ایاقلنسون چکلسون ساغر صهبا کبی رندان
مه نوسوی عشرتکاهه کم انکشت ایمادر

شفقله آسمان کویا خم میخانهٔ عشرت
کنارنده مه نو جام بلورین صهبادر

چقردی ساحل مغربه زمینه بردر خورشید
صدفپاره مه نو چرخ مینا بحر خضرادر

مکر تبریک عید آصف عالی جناب ایلمز
که مه تعظیم دامن بوسده خمگشته بالادر

جناب آصف دورانکه نقش سم رخشندن
هلال عیدوش صدشکل مستحسن هویدادر

یکانه شهسوار صحن همیکم سمندندن
چقان هر بر شرار نعلی داغ افروز شعرادر

حضیض آستانی اوج افلاک اوزره مستعلی
غبار رهگذارسی گوهر تاج ثریادر

شعاع مهرانور آنده زرتار سراپرده
صباح عید دهلیزندرنده فرش دیبادر

اکرتک طرسه ترک انقلاب ایتسه اودرکاهک
هلال اولمقله طاقنده جفت اولی واجرادر

سرجاروب میداندرنده ذرهٔ ناچیز
جواهر کحل چشم آفتاب عالم آرادر

درنده معن وحاتم ایکی جاروبکش غلامیدر
یانندهٔ رخشنک عید مکسر انداری دارادر

وزیر اعظم ذیشانکه دست کوهرافشانی
تهی ساز کنوز مخفی کان دردریادر

نه دریادرکه کمتر قطره‌سی طوفان هیبتدر
نه کاندر ذره‌سی سرمایهٔ اکسیر عظمادر

کف انعام وجودی بر محیط بیکر اندر کیم — همیشه جزری یوق مواجنک مدی سراپادر

دل دست ومدادی فیض کلکی مشرب صافی — ره آمد شد درگاه لطفی هفت دریادر

یدی دریانه قادر عنصر معشاری قدر فیضه — یدی وقت عطا برقطره اشیارا تشنه دریادر

زمان دولتنده هر گدا صاحب نصاب اولدی — دنانیر ودرم انبار برانبار یغمادر

دیمش وقت سلفده نفعی آساشمدی عالمده — کریم دکامران دارایسه ابراهیم پاشادر

مذهب در کتاب مستطاب لطف احسانی — سراسر نسخهٔ پاکیزهٔ جودی محشادر

ایدن پرساغر گوشنی حسن خطابندن — قدحشوی دهان آرزوی کیف صهبادر

بزمکاهنده ماه هاله دار انجمله اطرافی — کومش پوللرله گویا سفرهٔ شمع شب آرادر

قلم پرکار توفیق ایله دهرک نقش تدبیری — بلاقید تصور لوح اذراکنده پیدادر

نهاد پاککه عطر قابلیتله مخمر در — ضمیر فطرتی اکسیر حکمتله مربادر

ایدوب دور صفا بخشنده تحصیل رفاهیت — جهانک خلقی الحق مظهر الطاف مولادر

عدالت بیشمار ومرحمت بیحد کرم مبذول — فلکدن اهل حاجت شمدی بی قیدو تمنادر

عجب لطف الهیدر وجود پاکی آفاقه — نه کلمشدر سلفده نه کلور بیمثل وهمتادر

ملک ممنون خیراتی بشر غرق عطیاتی — یدعلیاسی پیدربی ده اهلاد ادنادر

مهم پرداز قانون عدالتدر که احکامی — قسقساز امور معضلات دین ودنیادر

هر اطواری مسلم هر ایشی ممدوح عالمدر — انکچون ذاتی محبوب القلوب پیر وبرنادر

سجاده برمکی تدبیر عالمده ارسطودر — فطانتده فلاطوندر حکمده ابن سینادر

تساوی اوزره دومیزان چشم اعتبارنده — یازر دریا کهر یا خاکدر یا سنک خارادر

خدیوا آصفا صدرا وزیرا آسمان قدرا
غبار درکهک کیم چرخه سرتاج مهیادر

سن اول دستور عالیشان صاحب جود وممتسکک — که دربان درلطفک یا اسکندر یا دارادر

کشاده باب لطفک تمل وداد کبی نهایتدر — خصوصا اهل طبعه رأفتک بیرون احصادر

اهالی سخن یکسر مرفه در زمانکده — متاع آرزولر جنس خواهشلر مهیادر

دو چشم خرده بیننك چارسوی شاعریتده — ترازوی جواهرسنج قدر شعر و انشادر

بلورس هر کسك آمالنی تعریفه حاجت یوق — نگاه موشکافك فهم طرز و طور سیمادر

بنمده مقصد مافی الضمیرم وار عیان ایتمم — اگرچه خاکپایه قصدم آنی عرض وانهادر

مقرر در بلمنك مقتضای وقت حال اوزره — ندکلو مطلبم ستر ایلسمده آشکارادر

تمام اولدی سخن تکمیل دعوا ایله مقصودم — برات منصب اخلاصمی تجدید ابقادر

خموش اول سامیا غیری بلندی غایت مأمول
مناسب بعد ازین ذکر دعای عرش پیمادر

اولوب گردان طاق لاجورد اندود میناننك — هلال عیدی تا هر سال چرخ اوزره هویدادر

شهی قدر اوله روزی عید اوله دائم مسرتله — که عهد دولتی آفاقدن اندوه فرسادر

معمر ایده طول عمر ایله حق ذات مسعودك
عدوسی خوار اوله عزت بوله اول کم احبادر

❀ قصیدهٔ تبریك عید رمضان در مدحت شهید علی پاشا ❀

ینه عید رمضان اولدی شرفبخش جهان — ایتدی ایمای بساطه مه نو رفع بنان

لمعه پاش ایتدی گریبان صباح عیدی — تکمهٔ نجمی چوزوب پنجهٔ مهر رخشان

یوسفستانه دونوب عیدگه اسلامبول — دلبران اولدیلر آرایش کف میران

گردش چرخله گه اوج و گهی اولدی حضیض — ماه وش پلهٔ دولابده خورشید رخان

بیقرار اولدی صالنجق کبی قلب عشاق — عید گهده صالنوب سیره چقنجه خوبان

مه کبی هاله نشین اولدی صالنجقده او شوخ — رسیمانی چو شهاب ایتدی رخی پرلمعان

مستهلینه اشارت ایدر ابروی هلال — گاه کلبوس لب و گاه در آغوش میان

شیر فیض البت ایدر جامنی لبریز صفا — مه نو غم یمسون اولسه ده خمکشته میان

وعدهٔ بوسه یه نون نعم اولدی شمدی — شکل لا او لمشیکن غرهٔ شهر رمضان

بی هراس پدر و مادر ایدوب گشت و خرام — اولدی آزاده مرخص ینه هر سرو چمان

اولدی ابروی بنانیله نزاکتده هلال — سینه بر سینه و آغوش در آغوش قران

روزه ایتمشدی شب عیشی مقدم تسوید سحر عید آنی کم جکدی بیاضه الان
زیور خوانچهٔ صبح اولدی عدیم اولمشکن روزه پارهٔ نان همچو هلال رمضان
امتنانه دلی بتدی فلکک غرهٔ دکل عیدی ایتدکده تلافی هلال رمضان
عنبر فیض تراویح و صیام ایلدی عود بوی عود ایلیه ترویح مشام دل و جان
روزه یه ایرمدی اولچوب دوکوب عشره دستی بولدی قولاپن کورجک ماه سبونک رندان
آفرین ماه نو عیده تهی کاسه ایکن سر تسر عالمه بسط ایلدی خوان الوان
اشق اولمش ایدی اول مه رمضان بابایه الده کچکول شکسته یله تهی برانبان
نه کرامت حاجی بیرامه اولوب شمدی مرید دوشه دی عالمه باشدن باشه خوان الوان
مرحبا جلوهٔ آمیزش انسیت کم دست بردست اولوب احبابله بیکانه روان
ماه نو صنمه کمین کومه ده در توسن عید کیجه یی کوندزه قاتمش کلور اول جست عنان
لطف حق ایتدی بو هنکام سرور افزاده غمی زانو زدهٔ صف نعال لیمان
سحر خنده کن چهرهٔ اوکار صیام پنجهٔ مهر ایله منحل کره مهر دهان
اولوب آخر مه نو قفل کشای امید صبر مفتاح فرج اولدیغنی ایتدی عیان
روزه دارانه مه عید آچوب آغوشن ایدر اکرامله اجلاس سریر غفران
بودم ذوق و صفاده کورینن صنمه هلال چنک در دست اولوب مطرب کردون رقصان
تحف شوقله مالی کلیجک فلک هلال شهر عید ایچره نشاط اولدی متاع ارزان
بودم بهجت اثر غبطه ده جنتدر کاولدی اراسته یکرنک جوان و پیران
عجبا ماه نو عید میدر یو خسه فلک اسم ممدوحک ایدر عینینی صدرنده بیان
آسماندن خم ایدر قدی هلال شوال دامن آصفی بوسه ایتمکه تبریک کنان
اویله ممدوح مکرم که درنده مه نو حلقه اولوردی اکر اولمسه اشکسته میان
طاق جاهنده کمش طوب وش آویزه ایدی کلمسه ماه کلفزاره افول نقصان
بویله ممدوح جهان آصف عالیشانک علمیله نیجه همسرا اوله ماه تابان
نیجه آصف که دونر نقطهٔ پرکاره کبی کوکب طالعنک اوستنه چرخ کردان

نیجه آصفکم اولوب لب بلب شاهد فیض | هر کم اولورسه دهن سودهٔ بوس دامان
نیجه آصف بر اشور اولسه اکر کرد رهی | زیب دیهیم زر اندودهٔ مهر رخشان
حلقهٔ درکهنی کوشش مه غرایه | ایتسه منکوش فلک همچو قلندر شایان
مهر ظن ایلمه کلمیخ در اقبالن | بالهنک ایلدی ابدال سپهر کردان
او بهین داور پاکیزه کهر کم اولدی | تعبیه کوهر ذاتنده کمال انسان
سبق آموز دبستان کمالاتی عقول | طبع دراکنه ارواح مجرد حیران
دمبدم تیغنی ویرر خصمه جواب قاطع | معضلاته قلمی عقده کشاینده بیان
وصف رنکینی بو وجهله مشاطهٔ کلک | ایدر آرایش ریاب خجال عنوان
صاحب عز و حشم حامئ اصناف امم | ماحئ ظلم و ندم مستند خرد و کلان
صهر محبوب خدا ایله سمی و همنام | علم و تقواده وخی وارث شاه مردان
قابلیتله شه دهره وکیل مطلق | فرط حیثیتله صدر صدور دوران

زیور مسند اقبال علی پاشا کم
اولدی داماد شهنشاه اقالیم ستان

فکر باریکنه قیل قوندره مز بر کمسه | دیه مداحی مکر موی شکاف دوران
فارسان هنره ضرب مثلدر علمی | بخشده ویرمز ابوالفضلمده اولسه میدان
خارق العاده در اوضاع حکم پردازی | ایدوب اسلوب حکیم اوزره جهانه فرمان
حاصلی عقل مجردله بو تدبیر اولمز | ایتمسه تمشیت الهام خدای منان
بللودر منتجب نسخهٔ تقدیر ایدیکی | نظر عبرتله رأینه اولسه امعان
کلمدی بویله عمر عدل و علی خلق آصف | اوللی ناموس سلطنت آل عثمان
فلکک پیش کریبان قبای صبحی | اولسه شایسته بیاض اوستنه ذیل خفتان
معن و حاتم درجودنده جبین سای نیاز | سائل راهکذار کرمی برمکیان
جمله افعال پسندیدهسی مقبول خدا | حرکاتی همه بر وفق حدیث و قرآن
ایلمیوب تفرقهدن عدلی بری اضدادی | بولدی عهدنده جهان تا او قدر امن و امان

سنك مينا ايله آب آتشله شعله باد
تربيت بولسه نسيم نفس فيضندن
بعد ازين چارسوى دهرده انصافى ايله
نوله بارآور فيض اولسه قلم وصفنده
شربت بادىٔ مخبرهٔ احسانى
كف درپاشنه تقليد ايده مز چاتلسه ده
حكمى تا اوله نفاذ اوزره مؤثر دركم
جكر خصمى دلرر بخش پيكان هراس
خود بخود ترك وطن اتسه دخى منفيدر
بركمين عبدى دم كرنش تسليمنده
يايدى استاد مهندس منشس تدبيرى
بيك يقين ايدى كاوله رخنه پذير آزاد
اولدى چون وفق مربع متساوى اضلاع
وار ايسه شبهى بنه آينه ده عكسيدر
اب وجد يله مكنى اولان ارباب علوم
جملهٔ خلقك افنديسى ولى نعمتى سن
باخصوص ايتديكك احسان شعراى عصره
نيل اقصاسى مرام ايله بوفقى دلخواه
كورمش جمله تواريخى كم ايتمش بقه لم
بيك قصيده يله سنك مدحتك اتسه باالله
بيم تصديعله غيرى ايده رز ختم كلام
شوق وصافى بغلكير حماشات اوليجق
برلسانيله قصيده ديه رك بيرى ايله

ايتديلر عقد اخوت چو غزال شيران
برك اشجارى پريشان ايده مز باد خزان
سود معناسنه مستعمل اولور لفظ زيان
ايتمده باغ خيالى نم لطفى ريان
سير ايدر باديه كرداملى اولسه ريان
طاشدن طاشه اوروب باشنى موج عمان
ايتمه دن صفحهٔ فرمانه دخى نقطه نشان
خامه انكشتى ايله اولدينى دم تيروكمان
لام الف شكلى اولوب دست عدوسنده عيان
خمشده قدين ايدر طاق سپهره عنوان
متزلزل ايكن اقطاع اقاليم جهان
ربع مسكون ايله بوششجهت چار اركان
خانهٔ قطب اوليجق ذاتنه صدر ديوان
بو قدر اول كوهر يكتايه نظير واقران
دركهنده بوله مز مرتبهٔ ابجد خوان
عالمه ايلدك انعامكى بيحد وكران
لطف اسلافى ونتدردى بحق يزدان
فلكى كندويه رام ايلدى ساكاقول اولان
بويله تطييب قلوبيله جهانه احسان
قادر اولماز كرمك شكرنى ايفايه زبان
يوخسه تمكمنيدر اوصافكه حد وپايان
براياغ اوزره دوروب هندوى كلكك وزبان
ايلديى بو غزل بى بدلى طرح وبيان

نیجه تیز اولمیه شمشیر نگاه جانان	دل سنگینی که هردم بیله در همچو فسان
جامهٔ سبز ایله چشممده خیال قدی	بکزر اول سروه لب جویده دامن بمیان
قوس ابرو دخدنگ مژهٔ یاری کوروب	مه نو اولدی دهن باز تحیر چوکان
کوبیا نصفی بودر نصفی اوبر المانک	زنخ یارم ایله غبغب ماه کنعان

پنج بیتیله بو رنکین غزلم ای سامی
بحر معنیده اولور نخهٔ شاخ مرجان

عقل کل مرتبه صدر امتعاسی قدرا	ای اولان باعث آسوده کی کون ومکان
سر بسر اولدی جهان بندهٔ جود و کرمک	سیما مظهر لطفک اولان اهل عرفان
سنسن اول ناظم سلک درر دولتکم	بولدی ذاتکله شرف نظم امور اکوان
سنده درکوهر خاصیت عقل اول	سکا معلومدر اسرار کمالات نهان
اهل تحقیق و نظر بیلمدی سر قدری	سکا والبته بکلحظهٔ چشم اذعان
دست تدبیرکه هر عقدهٔ سخت دشوار	تکمهٔ جیب قباجوزمه سی دکلو آسان
نیجه در نیجهٔ خورشید اجابت ایده لم	رفع ایدوب دست دعایی طرف عرشه همان
تا که هر سال ایدوب سیر بروج و منزل	بر بری ایده تعاقب مه عید و رمضان
طول عمریله خدا هر کونی عید ایتسون	دائم اوقاتن ایده ذوق وصفاده کذران
شمع اقبالنه پروانه اولوب بنده لرک	باغ عالمده چراغان ایده سن نیجه زمان
بیم عدلکده فلک کیمسه یه غدر ایلیه مز	بغلو در کردنه سلسلهٔ کاهکشان

درحق شهید علی پاشا

ای ساخته فرمانبر خود تیغ و قلم را	وی برده به بالای همم شان کرم را
ابروی تو نموده بکس شیوهٔ لارا	نادادہ لبت جای بجز لطف نعم را
جود تو که کوهر بسر خلق فشاند	فواره کند کیسهٔ دنیار و درم را
سر پوش شود در بر او اطلس کردون	احسان تو انجا که کشد خوان نعم را
قوت دهد از ناطقهٔ خارقه رأیت	دست سخن لال رسد کوش اصم را

در عرصهٔ ایجاد اثرش تا نماید
پیش از سخنم بلبل شعر از معانی
معلوم شد از عدل حقیقی تو که اسلاف
از بس که بعهد تو فرح دوش بدوشست
دندان و زبان در دهنش شد در و یاقوت
هر چند که در کشمکش خصم ضعیفی
با تقویهٔ نخچهٔ عدلت نکر قسمت
آسان نبود تا دل خود در انکند حل
میداشت زیکرنکی اهمتای تو اقبال
شقه ز شفق معجهٔ خورشید بدست
آنکس که فرود ادیه پشت سر تعظیم
در راه کند هر که در آید بحریمت
شق قمر اندر شب تاریک مداد است
می بافت نسیجی فلک از رشتهٔ انظار

شاهنشه شبه تو حکم کرده عدمرا
بهر کل وصف تو چنین کرده نغمرا
زانصاف شمردند همه جور و ستمرا
حالی بدل تنک نماندست المرا
شخصی که بخاک در تو خورد قسمرا
زره تن خود ساخت حباب کف یمرا
از موجهٔ شمشیر عدو ساحل یمرا
تصویر حدوث تو هیولای قدمرا
زان روی تقدم بوجود است عدمرا
دست تو بدوش فلک افراخت علمرا
طاق سر افلاک کند قامت خمرا
آبستن کوهر صدف نقش قدمرا
بشکافته انکشت ثنای تو قلمرا
انداخته انکه بدر تت فرش حرمرا

آنانکه بدریوزهٔ احسان تو آیند
گیرند بکف همچو کدو ساغر جمرا

یک نقطه نکاهد ز مدار کرم تو
بر عکس نکردد ز کشایش در جودت
در عدل تو بی باک دم روبه ناچیز
کرکان بسر خویش چو بالش بنهادند
بر ذروهٔ ادراک نهد شخص عقه پای
نکهت دهد از چین کل تصویر نکاهش
ترکیب تو از بس که مخمر شده از نور

افزون سکنی کر تا بابد صفر رقمرا
مفتوح بود باب تو اصناف امرا
شد باد زن کرمی تب شیر اجمرا
از آشتی یکدیگری صوف غنمرا
فیضت چو بغلگیر شود طبع هرمرا
در ردم چو کس یابد از اخلاق تو شمرا
در هر سر موی تو توان دید ارمرا

کرده ز لبم فیض ستایشگری تو — یکلخت گهر تا بدرون رشتهٔ دم را
وصف تو نگنجد بگریبان عبارت — گیرم که نهایت نبود نطق رقم را
گرد آمده ارواح معانی بهم آیند — در مدحت تو گر بگشایم ورقم را
آن عیسی معجز نفس سحر بیانم — کز نطق دهم جان تن بی روح قلم را
بلبل به گلستان سخن گر چه هزار است — در گلبن وصفت که زد این گونه نغم را
آنکس که فرو داد به پشت سر تعظیم — طاق سر افلاک کند قامت خم را
آن خسرو پر شوکت نظمم که باقبال — در ملک هنر خامه ام افراشت علم را
تنها نه کلامم شرف ملکت روم است — صیت سخنم رفته بخارا و عجم را
ابیات بخانند دهن باز ز تحیر — آندم که بدست آرم اگر لوح و قلم را
ای انکه تویی موی شکاف همه دانش — بنگر که چسان طبع من آراست حکم را
اکنون که بجز من که تواند بده انصاف — در روم چنین ساخت عبارات عجم را
خاقانی و عرفی و کلیم سخن آرای — رفتند و من آورده ام این تازه رقم را
بیرون ز گریبان فنا سر ننمایند — گردم خجل این قافلهٔ رو بعدم را
ممدوح من المنة لله که تو بودی — فخر است و مباهات درین معجزه دم را
یک گوشهٔ چشمست ز تو غیر نخواهم — هر چه بدلم دانی چه گویم غرضم را
گویی بدل قانع من فال بخیر است — این بیت که دارد شده حسان عجم را
یک منعم و یک نعمت بی منت و یک شکر — صد شکر که تقدیر چنین راند قلم را

سامی بکن اغاز دعا زود که تنگست
جولانگه قافیه شبدیز قلم را

تا از اثر قدر شناسی بکند ایان — بی فاصله بخشد کف جود تو درم را
عمر تو فزون باد به آرایش دولت — در عرصهٔ جاوید زنی تا که خیم را
نفرین همه جا بر سر بدخواه تو بادا — ذاتت سبب فخر شود جاه و حشم را

عرضحال صاحب مقال

ایا

ایا ولی نعم صدر دلشکسته نواز
سن اول یکانه کرمکاری بدل سنکم
محیط کرمک ادیله قصر عالیسدر
فتاده کان زمان چرخ نابسامانه
زمان وقت لطیفکده چهرهٔ کامی
نواله چین عطا و غریق احسانک
جهانده کمسه می وار کاولمیه کرمدیدک
بو عبد بیکسه خود لطفنک نهایتی یوق
ولیک دغدغهٔ کثرت عیال ایتدی
مبادرت اثر قلت معیشتدر
ایا کریم مروت خصال شفقت سنج
بنم او غوطه خور قلزم فلاکت کم
اودکلو برک نوادن کشیده دامانم
کوکل تشتت حالیله پایمال غموم
هنوز اولمشیکن نانوشته لوح امل
نظام حالی همان خولیاده ایلر ایدم
امان شماتت اعدای صبر فرسادن
کاه گرفتهٔ یأس اولمدن عنایت قبیل
سزامی بارکهک مرجع ومأمم ایکن
تموج ایلر ایکن چشمسار مرحمتک
بو چکدیکم ستم روزکاره بی شبهه
قولک مقابلهٔ لطف ایله آیقلندر
بو عبد خالصی رفع ایله خاک ذلتدن
پناه غمزدکان زمانهٔ ناساز
قرین عاطفتکدر هزار اهل نیاز
نه انتها متصور نه نقطهٔ اغاز
علو شانله عهدکده وقف عشوه وناز
نه قادر ایتمکه پنهان سپهر شعبده باز
کرسنکان امل تشنکان دشت نیاز
علی الخصوص که اهل دلان نادره ساز
عنایتک قولک ایتمکده جمله دن ممتاز
بنی جسارت عرض مرامه پرتک وتاز
بو عرض حاله بحق خدای بی انباز
خدایکان فلک بارکاه بنده نواز
مداد آهیله نظمم اولور صحیفه طراز
که اولدی سدرمق بنده که چوقشر پیاز
نتیجه قالمدی طاقت دهانم ایتمکه باز
ینه بو چرخ کج اطوار دیش بیلر چون کاز
اوایدی دلده اکر وقت فکر دور ودراز
درونم ایلدی پرسوز داغ اشمئزاز
کوکلده کردکدر همچو سرمهٔ آواز
اولم شکنجه کش دست چرخ محنت ساز
ثناکزاره یاقشمز بوکونه سوز وکداز
کاولور مقابلهٔ احسانک ای تمام انجاز
پیاده قالدم ایا رهنمای شیب وفراز
سنک دفتاده نم ای زیور نشیمن ناز

در سعادتکه سامی شکست ضمیر
یوزین سوروب ایدر احوال رازنی ابراز

خدا علیمدر ای جابر دل مکسور
نتیجهٔ المم ساکه قالدی سلطانم
عجمیدر بو قولک داخی کامیاب اولسه
بلندی مقصد مافی الضمیر خاموش اول
دعایه بشله خلوص اوزره بعد ازین ای دل
بو نه فلک ایده تا کم نجو میله کردش
زمانک اوله مؤبد بوفق خاطر خواه
خدا وجودیکی محفوظ ایدوب کدورتدن
نه سمته کم ایده سین همت ایله عزم جهاد

حقیقت اوزره قولکدر دکل خلوصی مجاز
بو خاکساره سماحتله اول نکاه انداز
هزار بنده لرک ایتدی رتبه لر احراز
یتر بو مغلطهٔ پیچ و تاب سینه گداز
بودر سخنده بهین عادت قصیده طراز
خلایقا ولمیه لایسئل ایله واقف راز
ایده جناب خدا عمریکی طویل و دراز
همیشه ذاتک اوله زیب مسند اعزاز
کمال نصرت ایله اوله سین علم افراز

بو دولته سنی حق دائما ظهیر ایتسون
بودر رجو تم بخیر مراسلات نیاز

❁ حکایهٔ منظومه در تغلبهٔ کفرهٔ بلبوس ❁

آماج نشان سهم اخبار
سر دار کتیبه ران تعبیر
مشاطهٔ چهره دست تدقیق
مفتاح در تغور اعجاز
سرنامه نویس وقعه نامه
بو نوعه ایدر بشرط اثبات
اولمشدی بو کهنه لوح غبرا
بولمشدی نظام ملک دولت
دکانچهٔ ارتشا کشاده

موزون روش شاهراه آثار
رایت کش مرز بوم تقریر
هر هفت نمای روی تحقیق
گنجینه گشای مخزن راز
استاد مقال یعنی خامه
اخبار وقایع فتوحات
کج نقش مثال خط ترسا
چون بوقلمون هزار صورت
هب داد وستد خلاف عاده

ایش بلمه نك آدمی جلب اموال
ارباب دول اوه وقت پرشور
سرجوش نفاق اولوب درونلر
نایاب ایدی کار خیره نیت
اولمشدی شکسته کلك تدبیر
سر جمله اهالی بد اندیشس
کیمیسی صفای بیك دمینه
کیمی سمه نخوتیله بیهوشس
کیمیسی هوای نفسه مغلوب
کیمی اولوب ادخاره مائل
هر بیری سنك سلوك راهی
نه حفظ ممالك و رعیت
قالمشدی بوعرصه گاه خالی
معدوم ایدی خیرخواه دولت
دزدان اتی و بنا غیدی هر سو
اطرافه ایدوب هجوم کفار
دللر طوتیلوب کلوردی اخبار
هر کون بو سپهر نابسامان
موج آور هرج ومرج ایدی دهر
سوزش فکن جهان ایکن یر
یره ایدی تدارك مهمات
اجناد موحدین اسلام
کفارله برده جنك جویان

تخریب بلد وقوف احوال
غارتکر خانمان مغدور
یقمشدی بناسی دینی دولتلر
وضع وحرکت برای رشوت
شمشیر الیسه درنیام تأخیر
هپ صورت حقده کاردو پیش
ایلردی تلف نتیجه خزینه
پیش و پسین ایلمش فراموش
ایتمشدی کی عالمی پرآشوب
ایتمکده هزار فکر باطل
بیرون شرایع الهی
نه غیرت دین نه خود حمیت
مانندهٔ کشت خشك سالی
بوغیدی صیانت وحراست
ایتمشدی سه غلو عدو بدرو
هر سال اولوردی جنك و پیکار
دولت بنه متوالیشوردی هر بار
برکونه مصاف ایدوب نمایان
اکدار ایله چالقنوردی هر شهر
یم بولمشیدی سکون سراسر
مترددك ایدی سوی بحر بالذات
اطرافه ایدوب شتاب واقدام
سیاف جدلدی سینه کوپان

کرچه اولنوردی سال برسال
آوازنبرد ایرمزایدے
تنها قالیجق فضاے دریا
دزدانه کمین ایله خفادن
کوردے وندکلیان مقهور
سکان جیل بدشت عدوان
که بحره کهی قرایه چقدے
کاهی پوصلاسی بمده شاشدی
که جرأت ایدوب ظهور ایدردی
القصه بوکونه ایکن ایام
غصب ایتدی جزیرهٔ موره لی
سعی ایتدی نیجه شهوز واعوام
بربویله سواده اولدے مالک
برقاج سنه اولدی انده ساکن
تاریخ جو بیک یوزاون براولدی
صلحه یکیدن اولندے تعقید
نیجه یلده مسقو ایله یکسر
ایتدے متواسطان افرنج
اولدقده مرخصان اعدا
ایتدیلر اوده عذر خواهے
صد کونه زجاهزار منت
بولطفی اوندے صکره خزنیر
عزم ایتدے کریوهٔ خلافه
هرجانبه فوج لشکر ارسال
بحرک قولاغنه کیرمزایدے
جوش ایتدی فرنک خدعه پیما
باش کوستردی اولدی هر یقادن
خالیجه بوبجه کاه پرشور
جوشنکه دلدن ایتدی طغیان
سودایه دوشوب هوایه چقدی
امواج بلاباشندن آشدی
اطراف جزائره کیدردی
فرصت بولوب اول کروه بدنام
دال ایتدے جهانلغه بورالی
اولدی کوجله اوملک آکارام
اول جادهٔ خلافه سالک
حیله یله اوسارق سفابین
اوضاع فلک مغایراولدی
بارأسے قراطب صنادید
اولندے مصالحه برابر
تجدید معاهدات بیرنج
خاکٔ درِ دولته جبین سا
جرم وندیک ایچون کماهے
صلحنی قبول ایتدی دولت
روبه منشی اول محیل شریر
دوشدی کیده رک بو اختلافه

صاندی بو زمان عدل پاکی | اول وقته مشابه و محاکی
بو دمده او دمکه لطف باری | موزون روش ایتدی روزگاری
دولاب سپهر کج دوائر | بولدی صوینی بو فق خاطر
حل اولدی عقودی معضلاتک | کشف اولدی رموزی مشکلاتک
صف بند نظام اولوب بو نه طاق | یکدست توافق اولدی آفاق
اغراض هوای نفس نابود | اتیان حقوق ناس موجود
هر کانده معتبر تجربه | انصاف پر ایتدی بحر و بری
اینمکده عدالت نوانو | تکمیل رفاه هر قلمرو
ابذار و سرف کشیده دامن | احسان و کرم هزار صد من
کمکرده ده تسامح افعال | محملکشی انبساط اعمال
عدلک یاپیلوب کهن بناسی | ناس اولدی رسوم جوری ناسی
انصاف بودر شهان اسلاف | هیچ کورمدی بویله وقت انصاف
بودر دم پادشاه عادل | عهد شه کامران عاقل
بو دور دور اول زمان خرم | نادیدهٔ چشم پیر عالم
هنکام خدیو هفت کشور | دادار یکانهٔ مظفر
شاهنشه ملک کامرانی | راحتده طبع انس و جانی
عصرنده ممالک و رعیت | آسوده نشین امن و راحت
محو اولدی رسوم ظلم عادی | دنیالری طوتدی عدل و دادی

دارندهٔ تاج و تخت سرمد
بو الفتح زمان خان احمد

اسکندر خرده بین تفتیش | صاحب خرد و عدالت اندیش
هر دمده معینی حضرت حق | هر حالده کارسی خیره ملحق
توفیق خدا رفیق حالی | هم خلق محمدی خصالی

اعمال ستوده سینه حدیوق — بر سببی بیانه عجز مزجوق
یمزمی بو فعل حق پسندی — داماد ایدوب آصفینی کندی
کانفی بو ذلیل مدعایه — بسدر بو نتیجه اصدقایه
ایلر بو مقدمات مجمل — انتاج نأل شکل اول
مقبولی اوله بو صدر آگاه — دیمزمی بو طبعه بارک الله
بر پادشهنده کل میسر — بر بویله وزیر پاک گوهر
علامهٔ ذو فنون دوران — یکتای رو شاهراه ایقان
سلطان جهانه صدر لایق — همشرب وهم دل و موافق
اول ورد حدیقهٔ سعادت — بو گلده کی نکهت لطافت
بیری فلکک کاله خورشید — بیری مه برفروغ تأیید
بیری برینک قرین حالی — ماننده فرقدین عالی
خلق اوله لی اولمشدی کونین — بونک کبی برقران سعدین

تاکی سخن از سخن ربابیم
ما در سر قصهٔ خود آییم

اول شرذمهٔ لعین اشراک — جمهور دغل شعار ناپاک
مردار نهاد و بدسرشتان — انجار کنشت کفر و طغیان
حیرتزدگان یأس و حرمان — قارورهٔ سومنات عدوان
خار و خس موجهٔ رذیلت — پامال کتائب هزیمت
گندیده فم کلام ناحق — چرکابه فشان کفر مطلق
دیرینه خصوم دولت و دین — شایستهٔ صد تفو و نفرین
یکرنک وفاق اولان جماهیر — باهم شره چون قطیع خنزیر
دوری الیه کالصبی فی المهد — مصدوقهٔ حالی ناقض العهد
بدسیرت و بدنهاد و بدروی — بدکار و بداجتماع و بدخوی

ماننده بت گریه صورت
نادان و نیازموده کردار
کثردم منشان زهردرنیش
چون ایلدی نقض عهدو میثاق
بیک مکرو فسون فریب آمیز
بوغیدی ثبات عهدو پیمان
قوردیغی آغه بالقجی کافر
هردم ایدوب آشتی یی روپوش
دریاده کورنجه برسفینه
سوداکراولان کروه اسلام
بولمشدی تسلطی نهایت
آخر طویلوب نهفته کاری
الحاصل ایدوب نیجه جرایم
احوالنه واقف اولدی ناکاه
قصد ایلیوب اخذ انتقامه
بر روز لطیف دلکشاده
صدر الوزرا وکیل مطلق
داننده مشکلات احکام
عنوان سکینت و وقاری
حکمینه نفاذ سر فکنده
دولتله ایدوب برنده آرام
بوحشمت وبوجلادت ایله
اولدی اویکانه صدارت

موضوع کنیسه نحوست
بی تجربه نتیجه کار
یعنی وندیک مفسدت کیش
شوروشغبیله طولدی آفاق
صدکذب ودروغ فتنه انکیز
قوانده باالقلر ایدی هرآن
کندیسی فتاده اولدی آخر
اولمشدی یم فسادی پرجوش
غارتکر اولوردی مسلمینه
مالیله اسیر اولوردی ناکام
خرسزلغی ایلمشدی عادت
کشف اولدی وساوس شراری
انکار ایله قورتیلوردی دائم
دستور دقیقه دان وآکاه
دست اوردی حسام انتظامه
بروقت سعادت احتواده
حلال رموز سر مغلق
بیننده ما ورای اجرام
لرزش ده شیر وکوهساری
ادراکنه شخص علم بنده
استاده پیاده روبه خدام
بوجودت وبومهابت ایله
آرایش مسندوزارت

فرمانی بویوردن اولدی صادر / اعدا اوله بینگاهه حاضر
مظهر اوله تالت نبوده / بالیوسس کله موقف حضوره
ارسال اولنوب برایکی سرهنگ / کلدی وندکلیان بی ننگ
بالیوسس دنیلن او فتنه کانی / جاسوسس خبر بر نهانی
بیلدیسه نیه او خرد یغن اما / ویرردیسه امید اکا تسلا
چون تب زده مرتعش وجودی / هم رنگ خزان ایدی نمودی
هر بر بن مویدیسه چکیده / سیماب عرق چو اشک دیده
چون مکنسه کنیسه اول دیش / دیک دیک اولوب اولدی قلبی پردیش
چهره غلطه صنا یعندن / برصورت بدنمای سبی تن
بر بیم وهراس اولوب ستاده / که قائم اولوردیسه که فتاده
مجنون کبی خلط ایدردی سوزده / آثار ادب یو غیدی یوزده
هیچ کوردیکی یوق بوکونه حالت / محوایتدی وجودینی مهابت
قلبی نیجه اولسون آرمیده / چون کار دبا ستخوان رسیده
دل چینیه دک چو خوک که خوار / هرو اد ایدی استخوان کفتار
بر بیره کتوردیلر که پستی / ایتمشدی شهری زیردستی
بر مجلس ایدیکم ابن عباد / شایان اولورسه عبد منقاد
ایرشدی خفیضی آسمانه / بلکه سر سدره ده سمانه
پیرایه سی علم و فضل و حکمت / آرایشی فهم و عقل و همت
صدرنده تمکین جناب آصف / اتباع کرام طورردی صف صف
چون کلدیسه حضوره کاله / رشک ایلرایدی زبانی لاله
تأثیر سواد کفر و انکار / اولدی اکا سرمه ریز کفتار
چون شبقه سن آکدی کلدی رو بست / دریوزه کرایدی کاسه در دست
اول صدر صدور بیمداسنی / اول مظهر سر کامرانی

مفضال ابو علی فطانت
اسلوب حکیم اوزره اول
دیدیکه ایا کرده ناچیز
ظن ایلمکز که اوله مقبول
بیهوده تصدی مقالات
معلوم یکز اولسون ای خودآرا
بالجمله بلندی ماجراکز
ظاهر اولیجق نهفته احوال
من بعد قبول اولورمی اعذار
یاد ایلمکز کذشته عهدی
بو وقته قیاس اولورمی اسلاف
کنجشک ایله برابر اولورمی شهباز
مهر ایلیجک ظهور اولور کم
اولمز خذفه کهر قیاسی
بکزرمی هیچ اهل حقه مبطل
انسان اکرچه جمله یکسان
آخر ایدر دکل او کمرهانه
ایتدی او حکیم حکمت آیین
شمشیر اوله خطابی
الزام مجاری عدوّیه
اولدی اوجبین بخاک خیبت
بر هیچ وخم اولدی قلب تنکی
ایدی افسوسی ایتدی تصفیق

خیر الخلف شه ولایت
توجیه خطاب ایدوب مدلل
ای لایق زخم تیغ سرتیز
برصورت ایله رجا ومسئول
معنای مفید اولورمی هیهات
بو قدر سوزه احتمال اصغا
دریاده کی وضع نابجا کز
حکمنیدر استماع اقوال
انکاره مجال قورمی اقرار
بی شبهه بودر زمان مهدی
بکزرمی غدیره قلزم صاف
شیره نیجه کربه اوله دمساز
دامان خفاده شمع انجم
بو قدرمه شبهه ز مساسی
سالوسه یا خود ولی کامل
بو زبیکده بریسی کامل انسان
صد سرزنشن هزروانه
نقضینه اقامت براهین
قطع ایلدی کردن جوابی
سد چکدی زبان کفتکویه
لب خای تأسف وندامت
ماننده پرچم فرنکی
اوجدی رمهٔ حمام توفیق

ایتدی اوغیور سند داد	اول فرقه نشو سی طرد وابعاد

امر ایلدی تا که اوله مجبوس
بالبوس ایله اول گروه منحوس

❀ قسمنامه در وصف شهید علی پاشا ❀

قسم بنام خدای مفتح الابواب
بدست شیر خدا اقالع در خیبر
بفوج فوج جیوش سما در دعوات
بزره پوشی زال سپهر پر اختر
بهفت چادر شنخانهٔ چهار ستون
بلمعه پاشی نور توجهات قلوب
بآه نیم شب سالکان راه خدا
بزاهدان مرائی ژنک بسته درون
بسکرین ثمرات دعای اهل خلوص
بشوق طفل دل صادق سحر خیزان
بپوشش خلع تن برهنکان نیاز
بجزء فرد وقبول تجزئ موهوم
باتحنای قد جنک وراستین نغمات
باختلاف طباع عدوی بد منشان
به خوب و زشت عکوس مجالی اوهام
بفیض نشوه که دل مست سرکرانی ایدی
بشاهنامهٔ فردوسی سخن پرداز
بخامهٔ قسم آرای مستقیم القول
بحق شاه نبوت بچار یار کزین
بنور ناصیه پیرای مفخر اصحاب
بخاک شاهره بوتراب عرش جناب
بموج موج خروش اجابت وهاب
بتیغ بازی ماه نو و بتیر شهاب
بزر نشان علم آفتاب عالمتاب
بروشنایی آثار همت اقطاب
بانجذاب دل عاشقان در دمآب
بعارفان مرایا قلوب صفو تیاب
کاید ردماغ سروشانی لذتی سیراب
بموج شیر تباشیر صبح فیض نصاب
بپرنیان سفید مشعشع مهتاب
بحل عقدهٔ جزر اصم فن حساب
بسینه کوبی طنبور ونالهای رباب
باتحاد تمام مشارب احباب
بنقش بوالعجب ماورای پردهٔ خواب
مشام جانه دخی کلمشدی بوی شراب
بهفتخوان تهمتن طلیعهٔ احزاب
کاید رتلاطم صدقی بنای خبثی خراب
بو در خلاصهٔ اخلاف صادق لا بجاب

نه کلدی عالمه بویله شهنشه غازی — نه صدری کبی وزیر دلیر نصرتیاب
یکانه صدر معظم خدیو دریادل — که بحر همتنه نه فلک کینه حباب
نگاهبان غموض عواقب هر کار — که الده خامه سیدر دوربین راه صواب
دقیقه دان خردمند وموشکاف هنر — قرین فهم مزایای حکمت وآداب
معانی کلماتده عرایس محقیق — هر اثر فقراتی کواعب اطراب
هر بزبینهٔ هیجا دلیر معرکه گیر — سمی صهر شهنشاه طاهر الانساب

گزیدهٔ وزرا حضرت علی پاشا
که ذاتیدر یم همتیده کوهر نایاب

شجاع بردل وصاحب همم که پاینده — جبین بخاکه هوان اولدی رستم وسهراب
کهی هلال وکهی بدر ایدوب فلک قمری — نتیجه ایده مدی اسب دولتینه رکاب
مقام صدر حکومتده کوه حلم ووقار — دم محاربه‌ده نره شیر برق شتاب
عدو شکنجه خور چنکل هزیمت اولوب — اوشاهبازه شکار اولدیلر مثال غراب
عنایت ازلی بحر وبردن ایتدی ظهور — خروش سیل وغا خصمی ایتدی خانه خراب
سؤاله یرسمی قور اعدای هرزه گفتاره — که تیغ وخامه سیدر الده همزبان جواب
بتونجه طعمهٔ شمشیر انتقام اولدی — رؤس دشمن اولوب سیخ نیزه‌لرده کباب
سرحدی ایدرلردی کوی بازیچه — غزاة خون شهادت ویروب نشاط شراب
زهی عطیهٔ غیبیهٔ الهیه — که مؤمنینه ظهور ایتدی بی شمار وحساب
نه لطفدر بوکه بیکچند روز مدتده — ایده بو فتحی میسر مفتح الابواب
بودر بو عادت دیرینهٔ خدای قدیم — فلک برامر عسیری ایدرسه کر اصعاب
جهانده برکره ناکشوده ظاهر اوله — که حل ایده بنان عقولی بی فروتاب
یاخود تزاحم ایده معضلات دولت ودین — که بو علیلر اوله چاک چاک استصعاب
او دم عنایت ایدوب بر وجود پاک کهر — بولور نظامنی عالم بو فتق فکر صواب
ایدر حواله او مشکل کشای دانایه — اولور رهین عقدهٔ پیچیده‌لر کشایشیاب

هنوز او وقت صفا جوش امن راحتده	که گردش ایتمده عدل او زره بوکهن دولاب
نه دم دره بودم انتظام و آسایش	که آهوان ایله شیر اولدی سر بهبالش خواب
سراسر ایلدی آفاقه عدل و داد اثر	که چینه دان حمام اولدی پنجهٔ عقاب

وزیر بحر دلا آصف کهر پاشا
ایا ایدن کف جودی جهانه بذل نصاب

من اول یگانهٔ عصر و فرید دور السن	یاپلدی رأی رزینکله بو جهان خراب
یکون جملهٔ ارقام کائنات ایتمش	ایدن وجودیکی سرد فتر اولی الالباب
ایا وزیر مکرم خدا ایکان زمان	قپوکه زعالیانه پناهگاه و مآب
مبارکک اوله دله منصب عبودیت	که حلقهٔ درجودک ایدیکه طوق رقاب
بو دولتک نیجه شکرین ادایه قادر اولم	که آستانک اوله باکه گوشهٔ محراب
کفایت ایلمز اوصافک ایتمکه تحریر	مداد اولور سه یم و حقه چرخ هفت قباب
بو در قصیده طرازانه رسم دیرینه	اولور قلم دم تحریر سربه پیش حجاب
بلور قصور زینی وصف بلند ذاتکده	سخن سلیس و مفید اوله لیک بی اطناب

خلوص تامله سامی دعایه ایله شروع
که ایردی فیض زمان اجابت وهاب

نبردگاه جهانده همیشه نصرت ایله	سمند حنکک ایده جلوهٔ ایاب وذهاب
بونککبی نیجه فتح و ظفر میسر ایده	عزیمتکله جناب مفتح الابواب

خدا جنابکی اقبال ایله معمر ایده دب
حسود دولتک خانمانن ایده خراب

❀ در مدحت شهید علی پاشا ❀

ای وجودک سبب رفعت وشان دولت	آستان کرمک کهف امان دولت
مفتخر خدمت درگاهک ایله جاه وجلال	مرتفع نسبت ذاتکله مکان دولت
پروریشیافتهٔ پنجهٔ خورشید کمال	بهترین گوهر گنجینهٔ کان دولت

دوكمكه آب رخن دامنكه تشنه فحول
رشحهٔ آب حيات قلم لطفكدر
جوشش آموز محيط عظمتدر جاهك
تشنهٔ دشت تمنايه دواتكدن اولور
خاتم شاهد اقبالكه الحق يراشور
فلكهٔ رايت زرشمسهٔ ايوانكدر
قاف اقبالده عنقاى شكوهكله هما
جود اثبات وجود ايتدى وجودكله سنك
پنجهٔ مهركبى ساعد بختنك ترايدر
ضبطه كم قادر ايدى اسب حرون فلكى
كرم وجود ايله رشك آور فضل حاتم
كوره‌جك رتبهٔ حيثيت استعدادين
كورسه بلمز ايدى كيمسه سواد قلمك
كيم بلوردى كرم اولديغنى نامك برله
سبقت ايتدى كرماى سلفى ديرسم اولور
سكا مخصوص صدر آيين سماحت بالله
كلسه عهدنده ارسطو و نظام آصف
حاصلى كلمدى ذاتك كبى بو مسندده هيچ
ايليوب عالمه نعماى عطاى يغما
بسلدى خلقى عقيده يله زر احسانك
وارايكن ذات شريفك كبى دستوركزين
كلمدى سنجلين دهره وزير اعظم
طمطراق حشم وعدلكى كورسه قول اولور

همم مكدر ييم بى قعر وكران دولت
تن فرسودهٔ كام دله جان دولت
اى كف منبع صد بحر فشان دولت
موج درموج خروش آب روان دولت
نقش نيكو اثر نام ونشان دولت
نيرين فلك افروز جهان دولت
اوله مز هاى همسر بال طيران دولت
شاهد مدر بوكه كلك دوزبان دولت
اولسه ده قوس قزح دكلو كمان دولت
اولمسه قبضهٔ دستكده عنان دولت
عقل تدبير ايله رسطوى زمان دولت
حصر ايدوب ديدى فلاطون نشان دولت
نه ايمش نسخهٔ پاكيزه بيان دولت
ايتمسيك حل معماى بنان دولت
وجه رجحانه مقر برمكيان دولت
بو قدر اسلافده بوتاب وتوان دولت
هب اولورلردى سكا منقبه خوان دولت
صدر صاحب خرد ونادره دان دولت
اى ولى نعمت سرحلقهٔ خوان دولت
اولدى بر شكر سكر كله دهان دولت
ياده كلسون نمى فلان ابن فلان دولت
كورمدى مثلنى چشم نكران دولت
سكا اسكندر ايله نوشروان دولت

غیری اوصافه نه حاجت بو شرف کافیدر
سنی داماد ایدینوب ایتدی وکیل مطلق

حضرت پادشه کون ومکان دولت
ایلیوب ذاتکی ممتاز جهان دولت

صدر روشنکهر آصف عالی قدررا
ایکه نقش قدمی تاج سران دولت

دانه چینان سماط کرم جودکدر
باخصوص اهل دل وطبعه ایدوب بذل تمام
هر بری رتبه حالنده سخن ساز انک
کاله زرکش اشعار ی ایدن پای انداز
بارک الله زهی کرمی بازار کرم
حاصلی فکرمده تحکله دعاگو یکدر

سیرچشم اولدی بتون خرد وکلان دولت
اولدیلر غبطه ده دولتیان دولت
حق بودرکاولدی سرافراز جهان دولت
بولدی تمغای قبولکله نشان دولت
فرط سودا ایلمده محو وزبان دولت
سکاهر شاعر معجز سخنان دولت

هر نفس ذکر جمیلکله اولوب سبحه شمار
عالم اولمقده سکا منقبه خوان دولت

قصیدهٔ فتحیه لوزیر علی پاشا

بارک الله ای بهمن سردار میدان وغا
چکدی برموی ضعیف آساگروه دشمنی
دشمنه کوستردی الحق معجزات احمدی
دشمنی شق عصا ایتدکده تفریق ایلدک
بوینی بغلو بنده ایتدک سلهٔ اقبالله
بویله سهل ممتنع اولمشمی برفتح جلیل
حاصلی اولمش دکلدر بویله برفتح عظیم
واریوری فتح ایله شرق وغربی اسکندرکبی
ذاتکه دیرسم سزا اسکندر گیتی ستان
زور بازو ایله فتح ایتدی قلاع دشمنی

خیر مقدم ای یکانه صفدر کشورکشا
قبضهٔ تیغک مکر کم اوله سنک کهربا
آفرین ای صدر حیدر حمله نصرت لوا
بوکه لایق دینسه احدامن تفاریق العصا
ایلیوب گردنکشان عالمی رو در قفا
وارایسه کلسون دیسون جمله تواریخ آشنا
ساکه مخصوص ومسلمدر بتأیید خدا
قالمدی شمدنکرو برسدراه اولورسکا
تیغکه لایق دیسم آیینهٔ عالم نما
ایلمک آدی تخته شمشیریکی عرشه سزا

خود بخود خصمی گرفتار ایتدی بیم صوله تنك
موج اوروب سیلابه طوفان خروش جوش دین
كندو آب ودانه سیدر چكدی خیل دشمنی
ویردی آب تیغه مسكت غزات مسلمین
صیمه کم جنگ وجدال ایچره تفنك وحربه در
طوبلری قوندق براقدی خانمان دشمنه
چار مرداره پچاوره گوندرردی طوبلر
چار بد هنجار ناچار الامان دیرسه نوله
چكمدی کیمسه بو هنجاره تعب مانند تیر
رقصه کلدی بزم رزم ایچره سر اعدای دین
صور ایدی کویا نفیر مهتران بر نفخله
آفتاب رأیت نصرت اولنجه آشکار
رأس کفاره دوشوب خمپارهٔ انجم فشان
دوندی لعلین ساغر ومینای نیلی فامه چرخ
ایلدی اعلا وادنایی بو نصرت شادکام
کویبا برقاچ شهید اولان دلاورلر ایچون
نفعی مرحوم ایلمش بو مصرع برجسته یی
برغزا ایتدك که خوشنود ایلدك پیغمبری
برغزا ایتدك که بیم تیغ قهرکدن سنك
برغزا ایتدك که تأثیر صدای شهرتی
برغزا ایتدك که شمدن نصکره صف رزمکه
چار مسقو برگدا وش نوله استیمان ایله
قیصر واسکندر یونان بو جنکی کورسه لر

حلقهٔ طابوری اولدی کند دیو دام بلا
مهرهٔ طوب وتفنك وموج شمشیر قضا
ایلدکچه کافری گرم اشتها قحط وغلا
ایلدی سرگشته طابورین مثال آسیا
اللرنده اولدی کفار ضعیفانك عصا
بر آغزدن ایلیوب هنگامهٔ روز جزا
یاش ایچنده قانلی باشمین سلمك ایچون دائما
کم بوزلدقده حروف چار اولور البته رجا
عادتا اولمقله قوسنك قامتی اولدی دوتا
طره لر ایتدکچه کوس هفت جوشی پرصدا
ایلدی دشمنلری افتادهٔ خاك فنا
هب طاغلدی لشکر کفار ظلمت آشنا
عسکر شیطانی صانان رجم ایلدی اهل سما
منعکس اولدقده رنك دشت پرخون وغا
دیدیلر تحسین ایدوب انس وملك نعم الغزا
دوشدی ملك اهله نیچه حصن عالی خون بها
نیچه یل اول سنك وصفکده انشا کوییا
ایلیوب اثر رسول الله الحق اقتدا
فتنه وغوغا کسلدی اولدی عالم پرصفا
اولدی روح قهرمان رستمه حیرت فزا
قارشو طورردو ارایسه میدانه کلسون الصلا
اولسه باب دولتکده روی برخاك رجا
عجز ایله انکرده اولوردی درنده جبهه سا

کوشش اید نجه مژده‌ناکه ظهور نصرتی
ارد شیر شیر صولت آصف جم منقبت
کار فرمای ظفر صاحبقران نامور
مالک ملک سعادت افتخار سلطنت

بو یله تحریر ایلدم القاب مدحک بیریا
قهرمان هیبت وزیر غازی رستم وغا
کامکار دادگر صدر شجاعت انتما
رتبه بخشای صدارت مظهر لطف خدا

حضرت پاشای اکرم داور گردون حشم
صاحب سیف و قلم همنام فخر الانبیا

اول وزیر صائب التدبیرکم توفیق حق
زیب بالاخانهٔ اقبالکم شایسته در
بحر و بر اولسه نوله محتاج لطف وهمتی
پیشگاهنده جنیبت کش شه خاورستان
خاکمال سدهٔ رفعتمدار آفتاب
شقهٔ رایات اقبالینه تحریر ایلدی
بعد ازین هر قنده عزم ایلرسه نصرتیاب اولور
زور ایله اعدای صلح ایستردی غیری کمسه نک
ساقیٔ بزم طرب اولمه مکر ساغر بکف
تنک ایدوب جای گریزی خصمه بیم هیبتی
تقویت بخش ضعیفانکم کمین برکاه خشک
جذب ایدر بعد مسافه اولسه ده سال هزار
نظره سی اولوردی چشم سوزن عیسی یه تار
لطفنی یاد اتسه جسمنده گدایانک دلور
بید بخت واژگون بار آور مقصود اولور
هر جبل بر تودهٔ عنبر اولور جولر گلاب
بوی خلقی دار ایکن زیر لحاف نافدن

ایلمش تقدیر ایله رأی رزینک آشنا
اولسه جاروب دری شهبال سیمرغ وهما
برالی دریای جود و برالی کان سخا
ابلق جاهنده مه سیمین رکاب برضیا
چرخ راهنده کدوی ماه در کف برگدا
سورهٔ انا فتحنا کلک تأیید خدا
غالب اولور جملهٔ اعدای دینه غالبا
قانه کیرمز دستی بو دملرده بیریب ومرا
دست خوبانه ویره زینت یا خود رنک حنا
حلقهٔ زنجیر اولوب پای عدویه نقش پا
ایلسه کمتر غبار درکهنه التجا
فی المثل مانند کوه قاف اولورسه کهربا
خاکپای یک اعمی فطری ایدیدی توتیا
موج خارایه بدل نقش جبین بوریا
ایرسه بر قطره مداد لطف وجودندن نما
بوی اخلاقن بیابانه نثار اتسه صبا
ظاهر اولسه محو اولور مشک ختن ایلر خطا

موشکافان ارسطو حکمتان روزکار | نسخهٔ رأینده بولمزلر سوادنا بجا
رتبهٔ والای جاهین بلسه لر ایتمز دیلمر | اهل هیئت اعتبار لا خلا و لا ملا
شهسوار عرصهٔ هیجا که پیشنده مدام | خضر توفیق وخدای لم یزلدر رهنما
اولسه دولتله سمند شوخ رفتاره سوار | پاینه اولور فتاده دشمن سر در هوا
دوشنه آلمش وجود نازکن چون بوی گل | توله اول اسب سبکسیره دیسم باد صبا
آهوانه زینپوش آل ایله التسه خرام | جلوه ایلر کوییا بر دلبر کلگون قبا
سرعتی اول رتبه درکم راکبی وقت درنک | ایلمه سهوا اگر دستن عنانه آشنا

کوزیوموب آچنجه قطر ارضی دورایلر همان
بو العجب در قوندیغی یردن بنه اولمز جدا

❀ قصیدهٔ دلفریب در حق بدست آوردن خاطر خود ❀

جود همت اکادیرلر که بجای تعزیز | عفو ایله بندهٔ کستاخ ایده لطف کثیر
صافدر طبع کرم آیینه دن کیم اولمز | عکس روی سیه مجرم ایله زنک پذیر
اهل رفعتدر ایدن جذب قلوب ضعفا | ذره پرورلک اولور قاعدهٔ مهر منیر
بر وجودک که سرشتنده اوله نور حلم | ظلمت غیض وغضب ایتمز آنی تیره ضمیر
ایدر اعذار کنهکاری قبول اهل کرم | جوش آمیزش انهاری یم ایتمز تغییر
شرب پاک خطاپوشه تغیر کلمز | خار وخس بحر درون صافی ایدمی تکدیر
مصلحت بین نیاز آور اولان ذاتک ایدر | کار دشوارینی الله تعالی تیسیر
عقدهٔ خاطرهٔ بیکسی حل ایلینه | خود بخود منحل اولور هر کره امر عسیر
کظم غیض ایلینه نک وصف پسندیده سنی | ایتدی فرقان کریمده بیان رب قدیر
عفو در شیمهٔ مستحسنهٔ اهل الله | عفو در سنت پیغمبر معراج سریر
حسن خلق آدمه سرمایهٔ آرایش اولور | دائما میخ بناسنده دونر چرخ اثیر
دست اقبالی اولور مایهٔ گنجینهٔ کام | بر اقلمش دلی هر کیمکه ایدر رسم تعمیر
اتصاف ایلسه اخلاق حمیده یله کیشی | ایدر افعالنه بی شبهه توافق تقدیر

سنگ غلطیده اولور آب ملایمله کایدر
ایکی عالمده گل دولتی یکرنگ اولور
بدنهاد ایتسه ده صدساله عبادت اولهمز
ایلمین خاکنشینانه تواضعله نگاه
هر سبکمغز ایده مز ذائقهٔ تقلیدین
دادحقدن ملهٔ شیرینی حسن اخلاق
شیمدی بو وصفله برطبق بیان پیشین
نیجه شه مظهر الهام خداوند ازل
بارك الله زهی پادشه هفت اقلیم
بهترین گوهر سلك نسب عثمانی
ورع وزهد ایله اورنگ خلافتده علم
نه فلك قلزم جودنده حباب کمتر
خانهٔ خاصه دن فهم ایدوب استعدادین
ایلدی تیغ ملوكانهٔ جوهرداری
تن اجلالنه هر وجهله چسپانتردر
مجالس عالیهٔ سلطنته محرم خاص
فرقنه اسکف زرکار سعادت لایق
خدمت خرقهٔ محبوب خداده نیجه دم
یعلم الله تعالی ایدەرم بی شبهه
پرتو رشد وسداد آینهٔ طبعنده
عنصر پاکی فیوضات کمالاتله پر
دلنواز وشفقت سنج کریم اولدیغنه

کار سخته غلبه نرمی روی تدبیر
خلقی کم اثر ایسه خار ستمله دلگیر
بر نفس وضع خلوصانهٔ خوشخویه نظیر
مهروش مسند والاسی اولور اوج منیر
لذت فطرت مرضیه ایله وایه پذیر
اب اخلاص خواص آندن اولورلر تکثیر
متصف طبع سلحدار شه عالمگیر
نیجه شه عاقل داد آور دارا تدبیر
که سزادر کهنه هفت قرال اولسه اسیر
مالك ملك جهان صاحب دیهیم وسریر
فطنت وعدل وکیاست ایله عالمده شهیر
که او شاهنشه عدل آور بیمثل ونظیر
ایتدی براد هم دانای سلحدار شهیر
دوش اقبالنه آویخته سلطان دلیر
زینت خلعت زربفت ومرصع شمشیر
گوشدار کلمات شه شیرین تقریر
قامت جاهنه شایسته لباس تقدیر
ایتدی بازوی عبودیتی چونکم تشمیر
خلعت دولت دارین ایله آنی تبشیر
ایتمه ده روشنی جوهر عقلن تنویر
طینتی مایهٔ انواع صداقتله فطیر
شاهد عدل یتر تجربهٔ عبد فقیر

یالکز بخشش نقدینه دکلدر احسان

لطفدن عدا اولنور عفو ایله حسن تعبیر

در مدح طغرای غرای حضرت پادشاه جهان

نه دم سرخیله اولسه رونق آرای نشان طغرا ... دونر طوطی آله کاوله زرین آشیان طغرا

آنگ مربوط تار زلفه سیدر حلقهٔ دولت ... رخ اقباله اولدی طرهٔ عنبرفشان طغرا

اولور احکامی جاری دائما موج سطور اوزره ... گشاده ایلیوب کشتئ عدله بادبان طغرا

الفلر اعتدال استقامتدن عبارتدر ... ویرر زلفیله زنجیر عدالتدن نشان طغرا

خیرخواهان دینه آچمه ده آغوش تعظیمین ... اولوبدر خنجر ایله دشمنه خنجر کشان طغرا

ایدر شیر اولسه ده خصمی زبون صدمرحله یردن ... آلوب سر پنجهٔ پرزور ینه تیروکمان طغرا

مذهب نقش زیبای مصنعله اولور گویا ... زمین صفحه ده همرنگ طاووس جنان طغرا

طیانسون کلهٔ گردنکشان عرصهٔ آشوب ... تهمتن گبی در پشت ایلمش گرز گران طغرا

ایدر حاملری چشم بد آفاتدن محفوظ ... سزادر نام شاهی ایله اولسه حرز جان طغرا

چکلمش بیضه سندن ایکی موزون تیغ جوهردار ... برای انتظار کشور ایتمش درمیان طغرا

نه بیضه بیضهٔ عنقای نام سلطنتدرکم ... ایدر آندن نمایان صدهمای عزوشان طغرا

مدادزرله تحریر ایتدیکی دم خامه سیر ایله ... اولور مانند دست افشان پرویز جهان طغرا

قفسده هیئت تدویر ایله بزم سعادتده ... مشبک مجمر پردود عنبر درهمان طغرا

ثبات اولمزدی اقبالنده گر عقدنر یادن ... بر آیینه گشیده ایتمییدی آسمان طغرا

غریبه شکل پرتأثیر نار نجات دولتدر ... کیم اولدی زیور زر سکهٔ عثمانیان طغرا

امام شرع دیننگ اولدوغیچون اسمنی جامع ... ایدر صف سطورک پیشگاهنده مکان طغرا

نهایت یوقدر اوصاف جمیلنده خصوصاکم ... چکه منشور اجلاله او صاحب نام وشان طغرا

اوصاحب نام وشان صدر دیوان سعادتکم ... اکا مخصوص دربی باک چکمک هر زمان طغرا

حروفی پرتناسب مدی موزون زلفه لر مرغوب ... نوله هر چکدیکی اولسه مشار بالبنان طغرا

شرفبخش وزارت مصطفی پاشای توقیعی
کم اولدی صفحهٔ جودنده همت زرفشان طغرا

الکر ناشسته رخساراولمیدی قطعهٔ ماهه — چکردی خامهٔ پاکی برای امتحان طغرا

یازرکن بیضه نک نصفنده قالمش ماه نوصامنه — اکا تقلید ایچون کویا دبیر آسمان طغرا

قلم دستنده کم مشاطهٔ هر هفت پیرادر — بولور هر شیمه سندن اعتبار حسن وآن طغرا

کمال معرفتده طبعی هر وادیده یکتادر — اکا بازیچهٔ نوک قلم در بیکمان طغرا

تمام اولدی سخن سامی کل انصاف ایله قابلمی — کاوله بوندن زیاده ملتزم شرح وبیان طغرا

دوکندی قافیه میدان تشبیهات تنک اولدی — کم ایتدردی کیفیت خامه یه ضبط عنان طغرا

برات حسن اعمالی یمیننده ویروب تاکم — چکه لوح برینه خامهٔ کردیان طغرا

اولوب طومار بخت دشمنی مسطور اوله تاکم — برات جاهنه تأیید حی مستعان طغرا

❀ رمضانیه در ستایش ابراهیم پاشا ❀

قدرینی بیلن کورسه هلال رمضانی — محراب ایدر نور سجدهٔ شکر ایتمکه آنی

احسنت زهی ماه مبارک که طلوعی — پر بهجت وشوق ایتدی دل طاعتیانی

جرم اولدی فتیل سیه شعلهٔ غفران — کلدکده چراغ مه نور صمدانی

جون پیر ریاضتکش نورانیٔ توحید — خمکشته در اکثار پرستشله میانی

بوغمق ایچون عفریت سیه کردن نفسی — اولمش متهیٔ آچوب آغوش بنانی

ظن ایتمه تهی چشم بصیرتله قیل امعان — پردر نعم رحمتله کاسهٔ خوانی

عینیله کومش مکحله درسرمه سی مشکین — ایتمکده جلا یافته چشم نکرانی

یعنی اودولی النعم عالمیان کم — بیلرز زراحسانی عقیده یله جهانی

اول غرهٔ بیضاسی مکرمکه چو بیضا — طغرای سعادتدر انک نام ونشانی

اعجاز در الحق بوکه برلولهٔ باریک — سرشار خروش یم نودایده جهانی

سیمینی پل جدول نیلیٔ فلکدر — کیم صومن ایدر جیش ثوابی کذرانی

قد خمشده مه ایلدی بازوی قبولی — اخذه تحف دست دعای دل وجانی

اول تحفهٔ دعوات که افواج ملائکک / الدن اله تا عرشه دک ایصال ایدرانی

اول دعوت مقبوله کیم انطارده ایلر / صد قبله ولی نعمتک منقبه خوانی

شیمه نکیر وهیچ غم یمسون کرسنه چشمان / اتسون شکر شکر ایله پردرج دهانی

سیر ایلدی زیر اوکرمکار جوادک / سر تا سر آفاقی نوال سر خوانی

نور برکتله چومه ره وزه سر شته / سر سفرهٔ جودنده سکه هرپارهٔ نانی

اول منعم بی منت صاحب ید علیا / کیم زیر نکین ایتدی کفی بحر له کانی

نه بحر ونه کان نقطه کبی قالدی احاطه / پرکار ید همتی بو کون ومکانی

فیض آلسه اکر بحر محیط کرمندن / ایام بهارک شجر رشحه فشانی

برقطره که کلزاره طراوت ویره من بعد / سیلاب نماخانه خراب ایده خزانی

شبنملری در برکی زمرد کل اولوب لعل / رشک ایتدیره حسن چمنه باغ جنانی

مانندهٔ سیلاب اولیجق منبع انصاف / شمشیر کف وکلک سریع الجریانی

صاف اولدی رخ آیینه وش ساحهٔ دولت / محو ایلدی خار وخس آشوب زمانی

طبعیدر اواستاد نسیج باف عدالت / کیم ماهه ایدرهاله کبی جامه کتانی

رنکینی وصفیله ایدر جوشش معنی / فوارهٔ آب شبجوز یاقوت زبانی

میزاب اولوب آب کهر مدحته خامه / بو نوعه ایدرباغ سخنده سیلانی

ممدوح جهان آصف یکتای زمانکم / دنیاده بولنمز آکابروجهله ثانی

سرنامهٔ تعبیرده محسوس اوله یازدی / الفاظدن اول سر خامه‌مده معانی

صدر الوزرا رونق دیوان معلا / پرجود وسخا دربی شبه ومدانی

ادهم شیم اول آصف اعظمکه وجودی
اولمقده جهانک سبب امن وامانی

دستور فلک رتبه کاولور مهره شرفبخش / چون مهر اثر قرب سر انکشت وبنانی

خلاق ازل ذاتنه ایتمش دم خلقت / جاکرلکه تعیین خرد نادره دانی

یاد ایلیوب انصافنی برآهله عشاق / نرم ایلدی اول رتبه دل سخت بتانی

خوبان ایدیجک تهیهٔ لشکر مژکان
دبوس جکرکاه جلالک اکراتسه
چون ریزهٔ الماس ازیلوب قلب درشتی
داغ غم خرمانله سودا کرکامک
کرخارجه چقسه اوله تمغازدهٔ سود
اولدقجه سوار اسب قمر زین وقاده
اول خنک سبکتاز هاجلوه که سهوا
برلحظه ده مرآت مجلاسی فلکده
اول یکه سوارسپه ادای حشم کیم
روشنکهرایاک دلاصاف ضمیرا
سنسن اوخدیو قدر انداز شرف کم
فخر اتسه وجودکله نوله صدر وزارت
تشریف نه تشریفکه بووقته کلنجه
سرتاج امم بحر همم زبدهٔ عالم
چون چشمهٔ مهر ایستدی کفک جوشش زرله
هامون تمناده ایدر رهبر جودک
پاینده دونرد شنت ابد دیدهٔ موده
اندیشه بو مطلعله ایدر طبعه افاده

شمشیر نکاهه بوله مز سنک فسانی
صدبیمله حساد کثیر الخلجانی
تسمیم ایده تاثیر حسد خود بخود آنی
بازار تصوره کی کالای زیانی
شهبند الطافی قبول ایتسه ضمانی
خورشیدک اولور برج اسد صانکه مکانی
کوسترسه اکر راکبی ارخای عنانی
تمثالی ایدر بی مدد پرطیرانی
یقدی شرر نعلی چراغ دبرانی
ای خاتم اقباله ویرن نام ونشانی
آصدک چو مه روزه سپهر اوزره کمانی
کسب ایلدی تشریفک ایله رفعت وشانی
برفرد مقام اتمدی ذاتک کبی آنی
خورشید علم لطف وکرم منبع وکانی
مستغرق انوار کرم خرد وکلانی
طی سازده طول امل کجروشانی
یوق جلوه که مدحتنک حد وکرانی
صحراسی مدحتکده کی عجز جولانی

بیک ییل قلم اول دشتک اوله پیک دوانی
خلیاده بیله قطع ایده مز حد بیانی

چون وادی وصفکده تمام اولدی تکابو
درد ایلیه لم دعوتکه صبح ومساده

عطف ایلیه لم جانب دعواته عنانی
فوت ایتمیه لم غفلتله روز وشبانی

ساسی ایده لم پنج نمازک عقبنده

مشغول دعا بنج حواس دل و جانی

محراب نیازایده هلال رمضانی	هر سالده ارباب دل اخلاصله تا کم

محفوظ ایدوب آفتدن الله وجودین
امثال کثیر یله مشرف ایده آنی

در مدحت محمد کتخدا داماد ابراهیم پاشا ناتمام است

اولوب ای خامه ثناکار خداوند ازل
ایله سرتاج سخن نام خدای ازل
اوله سن قفل کشای در کنج الهام
مظهر جود ایده تا کم سنی حق عز وجل
مغربی کیبی صریر کله عزبتخوان اول
کم اوله فتح طلسمات حقایق اسهل
سعی قیل کاوش سرپنجهٔ اندیشه ایله
بولمغه کشف نهانخانهٔ فیضه مدخل
اولیجق فاتح گنجینهٔ راز تحقیق
اولور اکسیر تمنا ایله پر جیب و بغل
کان فیض کهر آبستن طبع پاکه
الله توفیق سنی دسترس مستعجل
سوبسو سجدهٔ برشکر اولوب امعان ایله
کمترین ذرهٔ ناچیزینه وضع ایتمدن ال
حبذا کنز طبیعت که فلک کیبی وسیع
هر بهین جوهر رشک آور خورشید محل
توده بر توده یواقیت معانی و نکات
کوشه بر کوشه حکم تنک تفاریق و حلل
اولمش آوبختهٔ میخ سویدای دردن
آنده بر حقهٔ مجزوطی لعلین هیکل
اولا قیل اسنی مالیدهٔ چشم تعظیم
ناخن دست خیال ایله ایدوب مهرینی حل
آندن اول تحفهٔ پاکیزه‌یی اظهار ایت کیم
نامیدر درکرانمایهٔ اخلاص عمل
بارک الله زهی صدق خلوص خاطر
کیم حقیقتده اودر کوهر بی مثل و بدل
شاهد مدحت ممدوحه ایدوب فص نکین
ایله اتحاف در مفخر ارباب دول
مفخر دولتیان ملجأ حاجتمندان
مسند آرای جهان ما حصل ملک و ملل
کتخدا آصف شاهنشهه بالاستقلال
داور اعظمه داماد وفور اعقل
جمله ملکه خیرخواه و وکیل مطلق
عقل و تدبیر ایله جمله وکلادن افضل

حضرت صدر فلک پایه محمد پاشا

کم اودر معتمد دولت شاه اعدل

طبعیده رسم و بلند چمن یکرسنکی — که رسیده اوله مز دامننه طبع چپل
استقامت دل پاکیزه ده کعبهٔ صدق — صفوت مشربی چون زمزم قدسی منهل
حکمی همسنک ترازوی قوانین حکم — وضعی بر قاعدهٔ شرع نبی مرسل
عقلی استاد صور کار رموز ایای امور — علمی مشاطهٔ پیرایه ده حسن عمل
تکمهٔ جیب قباچو زمه قدر آسا اندر — دست تدبیرینه بر عقدهٔ ما لاینحل
باغه بوی کل خلقیله وزان اولسه صبا — عطر شاهی کبی بوی آوراولور ثوم و بصل
چاک زجیمنه بولور شخص نکاهی مرهم — اولسه خاک قدمی سرمهٔ چشم احول
شهد یمنی بوته کنددوده زر خالص ایدر — شمع بزم کرمی شوقنه زنبور عسل
فرقد انک کم ایده بیننی امر تفریق — شرقدن غرب اوله تا بعد میان فیصل
جمع اضدادی مراد ایلسه حکمی مهرک — دیز بلور تار شعاعینه در شبنم وطل
ایلسه کوکب بختندن اکر دریوزه — لمعه بخشای سعادت اوله بر جنده زحل
صورت حقده حضورنده اکر ناطق اولوب — مکر و تزویری تصور ایده بر شخص دغل
چشم باریک نکاه دل دراکی ایدر — لحظهٔ واحده ده سیر تماثیل حیل
قوت شان و شکوهنکده اولوب وایه پذیر — عزم کوه ایلسه برمور ضعیف واسفل
باز کون ایده یرندن قوپروب کشتی وش — طرف دامننه ساقط اوله پشت جبل
کور نور دشت که همتنه نسبت ایله — جواهر لا تتجزی کبی صحراسی بلل
دامن کوه وقاری که اکا سایه صاله — آسمانه چیقه فی الحال کمین پشتهٔ تل
آفتاب ایتسه ده انکشت شعاعیله اکر — ورق سیمینی ماهک طبق هاله ده حل
شمسهٔ طاق زراندودهٔ جاهینه سزا — ایده مزذرهٔ قدرینه طلاسی جدول
اوفرسان سعادتله مه غرایه — شرر نعلی اولور شعله فروز مشعل
رایض اداهم آهسته رو حشمت کم — غاشیه داری صنادید رجال اولسه محل
اوسریع الحرکه رخش صفا بخشی کورن — طی ایدر راه غمی دلده قومز کرد کسل

بدر اول لردن موزون صراحی اندام
کتوررکردشنی باده کبیت جامک
حسن رفتارینه میال قلوب عشاق
یال شبکونه دلشیفته روح لیلی
جنبش نمده اوقدر چست سبکپادرکم
ایتسه یادازمنه لی راکبی هنکام شتاب
یاسکردرکن اکرایتسه درنک ناکاه
مکرمت پیشه خدیو امتعارف قدرا
سنسن اول کارکه آرای خردکم رأیک
حفظک اول مرتبه کم بزم صفادن مثلا

که سهیلیدر انک قلقل مینا یه بدل
عرق آلود خرام ایتسه او کلکون کفل
شیوه سی عشوهٔ خوبان زمان کبی کوزل
زلف مشکینه عنبر حبشی عبد اقل
منتهاسی نظر یدر اکا کام اول
اکا اول حالت ماضی کوری نبود مستقبل
کاوی ماهی ایله یکلخت ایده آثار نقل
ای خداوند اعالی کبار رحل
قومدی دهرده برام عسیر و معضل
رند نازکله ایده زاهد لسخت جدل

موم خاتم کبی جبیده اولور بر برینه
سنک طعنی ویره مز ساغر بلوره خلل

❀ مرحومک اصطلاحات موسقیده اولان آثار لطیفه‌لر ❀

ابتدا راست ایله بولدی نظام
ثانیا اولدی رهاوی خاوی
پنجکاه ایله ایدوب استیناس
مطرب خامه ایدر صد جولان
اصفهان اوله مربع بسته
سمت نکریزه ایدوب وضع قدم
ایده چک عزم ره نیشابور
ایدر اصغای صدای زاویل
زهره ایله نغمات ماهور
نغمهٔ سلمک ایله صبح و مسا

الف اول ترتیب مقام
فیض تأثیری بقول راوی
ذوق بیغایه بولور پنج حواس
سمت نکریزه کیدنجه رقصان
چارباغ ایچره اولور کلدسته
نکریزایلدی استاد قلم
اولدی شهراه نفس نقش سطور
حزن واندوهی کوکلدن زائل
قرذروب دفنی ماهک تفخوذ
سلمک استردلی مرأت اسا

اولور آغاز نوا روحه غدا
اولور ای زاهد بی طبع ومذاق
پرصفا ایتدی مقام حوزی
ایدر اولدقجه دوبیت آوازه
نغمات ایتسه همایونده قرار
بزمگاه ایچره می صوت عجم
هم عجم خوب وعشیر اینده خوب
مطرب ایتدکجه نهاوندی سرود
ایده مز عشقی نهفته دل زار
قیل عرضبار ایله عشقی انها
دم لنوب فیض بابا طاهردن
ایتسه تحریک دوگاهیله نغم
رکب اولور قافله سالار حواس
چارگاه اولدی خوش آینده مقام
گر مغنی ایده آهنک صبا
کلسه اول شوخ مبرقع رخسار
نغمه کم لیله دکوچکدن
گر حسینی بی بلیدی زهاد
نغمهٔ دجیه حسینی بانجد
بزرک آغاز ایدنجه جانان
زیر و بمله نغم زیر کشید
اتسه آهنک خراسان دلبر
لب دلبر مترنم اولدی

دکلسه عاشق بی برک ونوا
موسقیدن متلذذ عشاق
حوزهٔ قلب غموم اندوزی
کهنه ابیاتی بیاتی تازه
کوردی نور بال هما موسیقار
کاس طنبوری ایدر ساغر جم
بستهلر انده سراپا مرغوب
بوسه تأثیری ویرر نغمهٔ عود
نی کبی ناله سن ایلر اظهار
عرضبار اولمسون اول شوخ دلا
نای ایتدی نفس اوغلی نیزن
سایکی تللی به دونرشق قلم
یورر آنکله قطار انفاس
هر مربع اولور آنکله بنام
دوحهٔ دلده اولور غنچه کشا
دم نوروز آچیلور زلف نگار
اولدی بر نعره ایله پرده شکن
غیری اتمزدی یزیدانه عناد
سید قومه ویرر حالت وجد
بزرک دکوچکی ایلر حیران
ویردی راهشکره صد شوق جدید
آدمی شاه خراسان ایلر
کلعذاری متبسم اولدی

بوسه لك نغمه سين ايتدی جانان
اغزینی اوپه جكم كلدی همان

بوسه لك ایله عشیران ایدی بجك
شو قله رقصه كلور رهفت فلك

بالطبع زمزمهٔ كردیدن
حظ ایدر بزم قرارین ایشیدن

كوشش اولند قچه عشیرانه نوا
شوق دلوردلده نوا نو پیدا

راه تحقیقده بی قید مجاز
حدیٔ ناقهٔ چنك اولدی حجاز

ترك ضرب ایله مقام عربان
بسته اولسه اوریلور بودل وجان

زیركوا ولسه ده مطرب مثلا
زیره كوله ایدر آسنی بالا

نغمات ایله ایدوب عزم حصار
اولدی دل سوز نشاطه دزدار

دكله كل بزمده صوت عزال
ذلی ترك ایله ده زاهد عزال

قیل اوپر جمله سیه مست آواز
بزم میده ایدرك ای شه ناز

موسقی راحت الارواح اولدی
روح هر قالب اشباح اولدی

التسه كردانیه دن یار آغاز
صاریلور بو نغمه بازوی نیاز

اودم عشاقی مخیر ایله
نائل ایت ذوقی اولورسه نیله

كر مخیرده ایدرسك جانا
بوسه لكدن كلور عشاقه صدا

فكری زیرا فكن اولوب قصد ایتمز
آشنی طوغری میاندن كیتمز

صوت دلكشدن اچق كیتمه كوكل
اوروتولیجه كركك آهنك دهل

ایتمه دلداره مخیرده نیاز
چقمسون سنبله یه چاق آواز

ایتمسون ناله اوكونه عشاق
كاشتهار یله طوله شام وعراق

برمخالف نغم ایتسه نه عراق
پراولور كنكرهٔ سبع طباق

كاری سلطان عراق والسه بیله
اشتهار آفت اولور جان ودله

ایتمه فریاد وفغان ای دل زار
ایتسه ده كا كلنه بسته نكار

نغمه اسلوب سكاه ایله ایدر
كوشدن هوشه ایدوب روحه اثر

صنمه كم حسن صدا خالیدر
مایهٔ جاذبهٔ حالیدر

کوردک نغمه یه آواز هزار ام / تازه ربطیله ایدر شدحرام
نغمه آچقلنی قوا ای زاهد / اوج معنادن اولور هب وارد

زاهدا قارچقاره ایلمرکن ساز
قیر چیقردارمی کورآنده آواز

نره دن کلدیکن ادراک ایله / طعنی قوسامعه کی پاک ایله
حسن صوتله بولور اهل دلان / جذبة من جذبات الرحمن
سالک مرحلهٔ عشق همین / نغمه دربدرقهٔ راه یقین

ایتدی سازقلم نادره کار
سامیا نغمهٔ تمثله قرار

❀ منقبه درحق ملک تبع شهنشاه یمن بر فتار مثنوی ❀

ایلیوب شرح بخاریده عیان / عینیٔ فاضل ایدر بویله بیان
اولمشیدی شه اقلیم یمن / تبع صاف دل وپاک بدن
اولوب اتباعله اشیاعی کثیر / نام تبعله اولندی توقیر
صکره کم اولسه اولملکه سلطان / اکا تبع دیدیلر خلق جهان
بعضیلر اکا نبی دردیدیلر / اولمدی لیک محقق بوخبر
ایتدیلر ختم رسلدن زیرا / صحتن بوخبرک استنبا
بلمزم دیوایدوب حسن خطاب / ویردی اصحابه سعادتله جواب
بیک سنه اول ایدی بعثتدن / اولدی ایمانله قلبی روشن
قومه تکلیف ایدیجک اسلامی / روا ایدوب بلمدیلر اکرامی
ذکر ایدوب آنکچون تبعی حق / قومنه ایلدی نفرین انجق
سورهٔ پاک دخانه نظر ایت / اکله تفسیرینی کحل بصر ایت
لاتسبوا دیو. بیوردی رسول / عذر پیشینه سن ایستدکه قبول
حاصلی کامل دریادل ایدی / مستدین ایدی هم عاقل ایدی

حکمی شامل ایدی قاف اندر قاف
اولدی فرماننه چون نقطهٔ نون
قومنی هردم ایدردی تهدید
اولدی پیرایهٔ بازوی ورع
ایتمشیدی آنی خلاق جهان
کاینتمه ترتیب صفوف اسبانه
تابع امری ایدی صبح و مسا
دائما حاضر ایدی راتبه جو
همدمی پیشرو اولمشدی اکا
نه یره ایلسه تحریک رکاب
گشت اقطاع بلاد ایلر ایدی
جست وجوده ایدی هر اطرافی
ایستدی چون بر نسق طرز قدیم
ایلدی سیر ایده رک صحلهٔ شام
قوم شهر ایتمجک استقبال
ایلدی وسوسهٔ دیو رجیم
قلبنه کلدی بو نیت بی باک
ناگهان اسدی سموم علت
بغتةً عارضهٔ طاقتکاه
عضو عضو بدنی سست اولدی
متفرق اولوب اجزای بدن
ایستدی بوزلزلهٔ سوء مزاج
تار و مار اولدی حواس خمسی
عهدی اولمشدی زمان انصاف
یدی اقلیم ایله ربع مسکون
عرض اسلام ایله اول مرد سعید
تبع اره تشدید تبع
او قدر مالک حرز و عنوان
شامدن ایررایدی صنعانه
درکهنده علما و صلحا
خدمتنده یوزاوتوزبیک آتلو
جمله دن باشقه اون اوچ بیک علما
بیله ایلرلر ایدی عزم شتاب
پرسش حال عباد ایلر ایدی
تارعایایه ایدی انصافی
قصد کلگشت ره هر اقلیم
مکه نک ساحه سنه ضرب خیام
غصنبه کلدی او صاحب اقبال
اکا القای خیالات وخیم
نیتی تخریب ایده اهلین اهلاک
حاصل اولدی اکا ضعف نیت
قامتی صحتنی ایستدی دوتاه
خانهٔ قلبی کدرله طولدی
مرتعش اولدی سراپای بدن
غرقهٔ جسمنی وقف تاراج
بلمدی نرم ایله سخت لمسی

نره دن كلدیكنی ایتمدی درك
نیتی خیره كرك انسانك
مؤمنك نیتی اعمالندن
نیت پاكیدر اهل حالك
اولدی مشروطه شروط نیات
عكسیده بو بلجه اولمز مقبول
كمكه تحقیر ایدر اول دركاهی
بیت حقدر او رواق پرنور
دوره سنه شهپر جبریل نطاق
اولدی اطراف حریمنده قباب
كحل وش خاكی ویرر دیده یه زین
اوسیه جامهٔ مشك آثاری
چشمهٔ مهرك اولیدی آبی
كعبه در خال رخ افروز ملك
زمزمن ایلمدی فیاض قدیر
قطره سی آب رخ هر حاجی
عرفاتیدر انك تودهٔ راه
نقد عصیانه ویروب اندره رواج
مروه نك سعیی صفا و جاوید
پرشرف اولسه نوله حجر عظیم
اولدی مانند جمال محبوب
ایده مز وصلنه هر پرده بردن
شان بیت اولدی اگرچه ارفع
اكه ازقالمشیدیكم ایره مرك
اولمیه مسخره سی شیطانك
خبر ویردی رسول ذو المن
علت غائیه سی اعمالك
صومله حج و صلات ایله زكات
نیته اوله عمل نا موصول
ایریشور آكه بلانا كاهی
طاقلر منقبهٔ ابروی حور
عرش ایله اولسه نوله طاق بطاق
قلزم رحمت رحمانه حباب
حجر الاسودی اكحال العین
زلف حورانك اولور همتاری
بكزدردم اكا زمزم آبی
نقطهٔ مركزی پركار فلك
دربیضاسی جناندن تقطیر
كوثره خنده ایدر امواجی
رهنماسی عرفات بالله
تحفهٔ مغفرت آلور حجاج
عمره نك روحی ایدر عمری مزید
كاولدیلمز جای كه ابراهیم
داخل حلقهٔ آغوش قلوب
طائفیدر انك اصحاب درون
مؤمنك قلبیدر آندن اوسع

قصدیدر می سبب ذلت اوله — کسر قلب ایلیه نک حالی نوله

قلب کم آینهٔ وحدتدر — مظهر سر الوهیتدر

قلبی مصنوع یدقدرت بیل — عنبرین خال رخ فطرت بیل

یوغیدی کعبه دن آثار نقوش — قلب آدم ایدی مسجود سروش

حاجیان کرچه انک عشاقی — کعبه ارباب دلک مشتاقی

زینهار غافل ایسک ایله حذر — ایتمه دن کسر دل پاک کهر

قلب مؤمن که اولوب بیت خدا — سعی قیل ایتمکه معمور دلا

کمسه یه ایلمه عنفیله خطاب — طتلو دلله ویره کور آکه جواب

بولدی القصه تزاید خلجان — بولمدی دفعنه حذاق امکان

نبضی بی جنبش و برکشته مجال — ایده بلسونمی طبیب استدلال

کیمی سکته دیدی کیمی دوار — چکدیلر پیش دوایه دیوار

لاعلاج اولوب اطبای حکم — اولدیلر سربکریبان ندم

علم رسطو حکم جالینوس — اولدی سرمایهٔ ننک و ناموس

کوردیلر مطلبه یوق راه وصول — جانب آخره میل ایتدی عقول

بیلدیلر بو مرض روحانی — کورینور عارضهٔ جسمانی

چاره یوق طب ایله تدبیر اولمز — بوکه تأثیر عقاقیر اولمز

کلدیلر بربره مانند نطاق — استشاریله ایدوب استنطاق

ایلیوب هاون خاطرده رقیق — سحق اجزای تدابیر رحیق

ایتدیلر هر بر یکم اولدی لبیب — مفردات کلمات ترکیب

سوزلرین یعنی ایدوب بربره جمع — اولدیلر بزم توافقده چو شمع

اتفاق ایله اولوب اهل علوم — عازم مجلس شاه مرقوم

ایدوب اظهار خبایای امور — اولدیلر روبره عز حضور

دیدیلر ای ملک عدل آیین — خلف الصدق شهان پیشین

نسنه یوق طبع شریفکده سنك
شبهه من قالمدی بر موجب فن
شخص عقلکله ایدوب استیناس
مشورت ایلیوب آنلرله تمام
رکِ نبض دلکن ایله همان
نظر ایت قلبه ویررمی علت
وار یسه خاطرهٔ مکر و فساد
پرکلف اولدی یغیجون قرص قمر
اولمسه سخت سینه دل آهن
افتراس اولمق ایله عادت شیر
سفك دم اولمسه کار اسیاف
اولدی سرکشته ضرب سجیل
ناس اگر خیر اوله یاخود دون
بویله درکار جهان بی کم وبیش
لیك عجز یله اولان سربزمین
ایتسه ده چرك کنه طبعه اثر
ویرسه اندیشهٔ بد قلبه غبار
چکمه غم لطف الهی چو قدر
سن همان ایله خلوص ایله رجوع
بو سیاق اوزره ایدوب نیچه کلام
قفل گنجینهٔ در بستهٔ راز
خاطره ایتدی خطور اول ساعت
ایلدی چاك گریبان نیاز

حق مصون ایلیه غمدن بدنك
بو عرضدر دکل امراض بدن
برزم دلده ایده کور جمع حواس
بادسیٔ علتنی استعلام
زیب سبابهٔ دست ایقان
فکردر داور ظلم نخوت
ایله پیرامن دلدن ابعاد
اولمده سلّه خور . نیچه خور
زخم سوهان ایله چکمزدی محن
تب محنتله اولور درزنجیر
یری اولمزدی تنکنای غلاف
لشکر ابرهه صاحب فیل
اولور اعماسی ایله مجزیون
بولور ایتدیکنی مثل درویش
ایلسه آه تأسفله انین
قطرهٔ اشك ندامتله کیدر
پاك ایدر مصقلهٔ استغفار
دری معکوس دکل ردیو قدر
عفو باری بولور البته وقوع
ویردیلر سوزلرینه حسن ختام
اولدی مفتاح تفیضله چو باز
کعبه یه ایتدیکی سوء نیت
شکم محرم شهراه مجاز

اولدی گریان و پشیمان اوله رق
چهره فرسودهٔ محراب رجا
اولدی درحال سویدای درون
نور ایله قلبی اولوب مالامال
کلدی محراب سعادتدن اودم
قطره ریز ایلیجک مژکانی
گریه عینینه کلوب موج یسر
قبهٔ جودماغه بیحد
غرق نور اولدی درون سینه
باش الدی اولمغه جسمی بی ریب
مطلع خانه چو شمس آفاق
صبح تحقیق صداقت لمعات
اولیجق آینه وش سینه سی صاف
ایلدی دعوت ابنای بلند
بن منیخ ایلیوب ابروسنی هم
کوشهٔ حجرهٔ زواره
سوردی رخسارینی خاک حرمه
سجده ایتمکلکی رفعت بیلدی
ذیل پوشیدهٔ بیت اللهی
بوایدی سبق ایدن اول سلفی
هرسنه ایتمکیدی عادت آگا
بعد تتمیم مراعات حرم
کوردی بروادی فیروزجه فام

دست برداشتهٔ دعوت حق
اولیجق منتظر لطف خدا
حجر الاسود پاکنده نمون
دوندی ماننده فانوس خیال
کاسهٔ چشمنه ماء زمزم
ایتدی لبریز کهر دامانی
ویردی بردست نکه سبحهٔ در
آصدی قندیل فروزان خرد
کتدی ظلمتله غم دیرینه
ماورآیه سراپردهٔ غیب
ایلیوب مهر محبت اشراق
ایتدی رفع شب تار شبهات
قالمدی ذره قدر زنک خلاف
خوان نعماسنی چکلدی بیحد
ایلدی نعلچهٔ نقش قدم
بغلدی رشته سکبی نظاره
دولت ال ویردی او صاحب کرمه
ذلتی تاج سعادت بیلدی
قیلدی سربند کلاه شاهی
ایدوب الباس او بیت الشرفی
یکیدن بیت عتیقی اکسا
یثربک جانبنه دکدی علم
ایلدی فص نکین آرام

خوب ایدی صحن زمرد فامی ... بو غیدے انده مدینه نامی
اصبح خضر ایدی هر برگ گیا ... ایتمده سوے جنانه ایما
اویله عالی ایدی نخلستانی ... سدره یه ایر مشیدی اغصانی
التفات شجر وآب روان ... ماء تسنیم ایله باغ رضوان
خاکی مشک ایدی گلاب انهاری ... صانکه جنتدن اولوردی جاری
روح بخش اویله رواج ایدی زمین ... رشک ایدردی کا فردوس برین
جمع اولوب بر یره گلدی علما ... دیدیلر کم قالورز بونده شها
بونده در شاه رسل مسکنی هم ... شرف هجرت شاه خاتم
گلیسر آخر وقت ایچره رسول ... اد مارز کم بوله وز اکه وصول

اکا محمود و محمد در نام
کم که ایمان گتوررا ولدی همام

چونکه ایشتدی ملک تبع آنی ... کندویه قیلدے قبول ایمانی
طوغمدن ایلدی اسلامی قبول ... آنی مدح ایلدی اصحاب رسول

قویدی اول وادی یثربده دلا
امت اولمقلغه بر حجت اکا

قصیدهٔ شتائیه ناتمام

شتاده ادرنه شهری غریب حالتده ... که اعتدال ایله آب وهوا برودتده
محالدر ره بخبسته بسته آمد شد ... که سر تقدم ایدر پایدن رفاقتده
نهال باغلری مردهٔ کفن بر دوش ... کنار بامی سنان غمے اراتده
شکسته جاملری شهنشینلری بر خاک ... کباری خانه خراب اهل سوقی ذلتده
بهاری گرچه جواهر نثار ایمش طوتالم ... اولور رخیص گهر بوز اولورسه قیمتده
جوانی برف ایله پیر سفید ریشه دونر ... اثر قالورمی بو جهیله حسن صورتده
جو اعتدال هوا علم ومعرفت نایاب ... طباع اهل بلد متفق جهالتده

مثال برف نقود مسافران ضایع
سیاه فحم ایله آتش بهاسنه هیزم
ویرردی دوزخیانه. حمیمی منت ایله
اصیمز آدمه مانند سنك سرد مزاج
کنایه در عرض اطلاق دار میمنه دن
سرشك دیده بمك وش طونوب فتاده ایدر
کسر قلیچ کبی قیش پای مردم چشمی
زحامے راهره گردونه لرله کاولرك
قباده خبث بقر دامنده لوث وحل
اودکلو شدت سرمای بخل وامساکی
ینه ستانبول ایله دعوی تساویده

رحال شهر چو تخ جمع آب دولتده
نتیجه سردی قحط ایله دل مشقتده
بو شهره مالك اگر کلسه قیش قیامتده
صوغوق معامله سی خلقنك طبیعتده
بو شهره وارمی معادل عجب نحوستده
نگاه لغزشش باره هکذا ارحیر تده
شکاف پنجره دن طشره یه نظارتده
کسنی یه مانع اولور بریره عزیمتده
گذار ایدرسه ده عاجز قلور طهارتده
که دست اهل کرم جمله جیب خستده
ادرنه خلقی عجب رتبهٔ حماقتده

دخی شدائد سرمایی وصف ایدردم لیك
مدادم اولدی فسرده دم کتابتده

قصیدهٔ شتائیه

ینه آثارین اظهار ایلدی هنگام دی حقا
دکل برف اوستنه چل اقچه صاچدی اربعین اجره
زمین اوزره اودکلو یك صارلمش قبضهٔ خورشید
نوله عطار چرخك اولسه ریزان قندو کافوری
قدوم لاله یه نظاره سنج حسرت اولمقدن
چمنده دوندی هر سرو سهی برشمع کافوره
صیونوب خانقاه گلشنیده اربعین چکدی
نیستانك چالندی بکزی دم سردی سرمادن
صو یمشدی اگرچه نونهالان گشتکرانه

عجب اسدی صاوردی پنجه کونلر سردی سرما
ستانبولك فلك تعظیم شانن ایلیوب اجرا
نه چکدی رفع ایدنجه پنجه سینی تاب ایدوب سرما
قرلدی طبله سنده طوندی کاس انجم زهرا
کوزینه آق دوشوب برف ایله نرکس اولدی نابینا
سرنده شعله وش ظاهر اولوب گیجه مه غرا
نهال وردگیدی پیردیدن خرقهٔ بیضا
خم ایتدی پیر چنکی شتا اشجاری چنك آسا
مثال زال زرمیدانه چقدی بصدی قیش اما

صدوغق طوتسه عجمي شمهدي رندان جام بللوري
كور نور چشمنه همصورت يخ ساغر مينا

اياغيني كميت مي اوشندي ايله كل تعريف
تاشسون تاكه ساقي كرم اولنجه نشئهٔ صهبا

عجب جرأت يخ زنك فلكده اولديمي مرئي
بوكونه انعكاس انجماد صورت غبرا

مكر كرسيده ديداري اوله شيخ مرائينك
كلام باردين سرد ايلدكجه زمهرير آسا

كرابرازهنر ايتسه بودم زردشت صاحب زند
شرار سنك اولور مانند ارزن منجمد پيدا

نباتي قبيل قلمله زيبقك اخكرده ممكندر
برودت طبع ناره اوله تأثير ايلدي حقا

ايدردي امتنان اهل جحيمه مالك دوزخ
اكر بو قيش قيامتده كوريدي عالمي فرضا

اودكلو طبع سرما ديده يه نار اولدي شوق آور
كه روي منقل سوزانه اولدقجه نكه پيما

صنوبر بر كاسه دركم دانهٔ رمان ايله مملو
اكلمش اوستنه خاكستري سكر دررگويا

بو قصيده تسويد اولنور ايكن بلطه جي محمد پاشا عزل اولمغله قصوري يابلميوب ناتمام قالمشدر

هنكام دي ايرشدي ينه باد صبحدم
اولدي چمنطراز نوايين كهنه دم

نقاش تازه طرح بهار كهن ينه
لوح زمينه ايلدي نقش سيه قلم

كوياكه حل ايدوب ذهبي لاجوردي جو
اوراق بوستانه چكر جدول عجم

ايلر حساب نقد زرين خازن خزان
زنجير خرده موجه جودن دوكوب رقم

سلطان صيف ايدنجه سفر جل اسمه
ايتدي به وانارى بهمن طوب زر علم

ذاتنده طوغريلق كوروب ايتدي مؤبدا
سبزه بهاري ناميه تيمار بسرده ضم

استانبولك هواي لطيفي على الخصوص
اولدي بو فصل ايچنده صفابخشي بيش وكم

احسنت اعتدال هواي ستانبوله
كاولمش خجالتيله نهان كلشن ارم

اولدي فصول چارده يكرنك چار باغ
صيف وشتاسيدر كل رعناي عيش ودم

پر نخل سور داخل سورنده روضه لر
صددوحه خار جنده انك دركناريم

مغز سري هماني سبد كلفروش اولور
ياد ايلسه هواسني بر شيخ پر هرم

هر تختهٔ شكوفه كنوز دفينه در
كاولمش نهفته آنده غنچه درج بسته فم

وقتنده شق ارض ایدوب استاد نامیه
اظهار ایدوب جواهر مدفونی دمبدم

طرح ایدوب آبنوسی سیه پشته‌لر
استاد باغبان چمنده حکم

صاقلر پیاز لاله‌لی قت قت حریر ایله
جوفنده همچو لعل ویواقیت ایدوب بهم

زرین قدحله لاله تردن عرق کورر
هر تخته اولدی نرکسه شاهانه تخت جم

هجو

مرد پیس طبع وسفیه بدشیم کیمدر دیم
اهل سوق ایچره فقیر و محتشم کیمدر دیم

ریشی پشم خایه خواجه سرا وش یکدمو
افعی مانند خلا کنده یده قم کیمدر دیم

شاهدینک نسخه‌سن تحریر ایدن جاهل منش
که نجس کوقاری قارک اشکم کیمدر دیم

مغلم قواد مشرب مدمن شرب یهود
هم حریف قحبه زن دیوث اهم کیمدر دیم

متعه کار عرزنان اولوب ستانبولده ایدن
ارتکاب دین طهماسب عجم کیمدر دیم

کاسه لیس میکن او مخدوم ولی نعمتنک
اولان آخر کاری کفران نعم کیمدر دیم

صورتا عرضی مسلمان سیرتا خاین سرشت
سارق نقد و کتاب اول متهم کیمدر دیم

انتساب ایتسه کیمه لابد ایدر خانه خراب
چون شغال شخص مشؤم القدم کیمدر دیم

لغز

ندر اول طرفه شخص لاغر تن
هیچ صقمز کوزینی بودالدن

بی محابا اوچوب کزر هر بار
ناره برتاب ایدر سمندر وار

براوجاق زاده در بهین سیما
دائما آشنای بای وکدا

باشه صیف وشتا طاقر سنبل
آسمانی بلاد راول شنکل

پیش شاهانده ایتسه رفتاری
کفشدن پاین ایلمز عاری

پیچ وتاب آنی شویله آلمشدر
آینی برچقورده قالمشدر

دلی چرکه زیادن اولسه خراب
ایتدیررلر او شخصه نوش شراب

کاه ساجد کهی قیام آور
اکثری نو جوان امامه ادیر

بو لغز سرین آکلین جانک
آفرین طبع پاکینه آنک

لغز دیگر

اول نه شیدر کم انک شکلی عجیب
اسمینک حرفی سکز دربی کمان
کوکسنه برقاچ خدنک اورمش فلک
الـسهز ایاقسهز قوری تندر همان
پرده سی وار سازدوش برطرفه شی
الده طوترقدرینی بیلن کشی
اکثرسی بالانشین اعتبار
کیجه لرده خرقه یه باشین چکر

جانی وار هم جانی یوق امر غریب
نصفی چار اماکه اوچ سویلر زبان
ظهرینه وارمش اوجی یوقدر یلک
لحمی یوق باقسک صاییلور استخوان
لیک نه طنبورونه قانون نه نی
کیجه کوندز الفتی اولور الیشی
بستاولور کاهیجه هم نالان وزار
سینه سنی چاک ایدر وقت سحر

بو لغز حلنی سویلر هر کسه
کوه قاف ایله وران ملک فسه

تم

ابتداء تواریخ

تاریخ ولادت سلطان محمد

شهنشاه جهان سلطان احمد خان غازیکم / وجودی بی نظیری ملک و دینه اولدی پیرایه

یگانه پادشاه بحر و بر خاقان عدل آور / جهانبان مظفر تاجدار آسمان پایه

خدیو مسند آرای معلا خانهٔ اقبال / که تخت دولتیدر عرش اعلا ایله همسایه

فلک منقاد فرمانی زمین ممنون احسانی / محصل شامل اولدی همتی اعلا و ادنایه

کمال قدرتندن حضرت خلاق بیهمتا / عنایت قیلدی بر فرزند پاک اول شاه دانایه

جهانه کلدی بر شهزادهٔ پاکیزه اخترکم / قدومی اولدی رونق بخش دولت چرخ مینایه

اودمکیم زیور کلبستر مهد وجود اولدی / مسرت جنبش نو ویردی نه طاق معلایه

مه پر نور برج نسل عثمانیکه لایقدر / فلک مهد صدفکاری اوله زهره اکادایه

جهانه مژده لر کیم فال خیر و فتح نصرتدر / سعادتلرله دار النصرده تشریفی دنیایه

سلاطینک عجمبی اولسه سرتاجیکه اولمشدر / صدف صلب شهنشاه جهان اول دریکتایه

کنار مشرق اقبالدن خورشید دوش طوغدی / فروغ حسنی صبح شادمانی اولدی غبرایه

الهی پادشاه عالمی شهزادکانیله / معمر ایلیوب آفاقه ذاتن ایله پیرایه

کدورتدن صفای تامله محفوظ ایدوب یارب / درونن غبطه فرما ایله مرآت مصفایه

سریر سلطنتده طول عمریله ایدوب دائم — اوله غالب همیشه فرقهٔ اجناد اعدایه
بحق نور پاک احمد مختار لطفکله — قومه بو انتقامی خصم بدکیش خودآرایه
ایدوب شهزادهٔ عالی نژادک عمرنی افزون — اوله مظهر قدومی سورهٔ انا فتحنایه

خدا توفیق ایدوب سامی دعاکونه دیدم تاریخ
سعید اوله جناب خان محمد کلدی دنیایه

* تاریخ صدارت علی پاشای شهید *

مرحبا ای اثر مژدهٔ جان — کاولدی لبریز صفا کون ومکان
آچدی کل غنچهٔ باغ املی — رشحهٔ ابر عطای یزدان
قوت نامیهٔ بهجتدن — اولدی پیشانیٔ کردون خندان
آچلوب باب مراد آفاق — شادمان اولدی بتون خلق جهان
چقدی میدانه ینه شوق وسرور — اولدی غم کوشه نشین نسیان
قالمیوب آینه‌ده لده کدر — عکس رخسار نشاط اولدی عیان
تحف شهر مسرت شمدی — چارسولرده متاع ارزان
اولدی مانند کل ژاله نثار — هپ دهنلر کهر خنده فشان
سرنکون کاسهٔ خمیازه شکست — طولو خنده ایله بتون جام دهان
جوش ایدوب سیل روان شادی — کهنه بنیان غم اولدی ویران
بو یله نوروز خجسته اثری — عجبا کوردیمی چشم دوران
دست توفیق خدا ویردی کشاد — عقده بر عقده ایدی کار جهان
ایلیوب حضرت حق عز وجل — چکیلان درده مکافات احسان
خلقه لطف ایلدی انعام ایتدی — جمله نک مطلبنی ویردی همان
ایتدی بر فاضل عالیشانی — آصف مهر بلند سمت دیوان
ذات پاکیله نکین اقبال — تابدار اولدی چو مهر رخشان
مفخر صدر صدور وزرا — نخبهٔ قاطبهٔ دولتیان

بوعلی فطنت ارسطو حکمت	دقت آموز فلاطون خردان
زبدهٔ کار عقول عشره	نقطهٔ دائرهٔ امن و امان
لازم غیر مفارق قدراکا	علم و تقوی و صلاح و عرفان
طبعننک عبد کمربسته سیدر	حسن تدبیر و نفاذ فرمان
فکرینه کلکون طراز تحقیق	قلمی ماشطهٔ حسن و بیان

واحد العصر علی پاشا کیم
منعدم ذاتنه شبه و اقران

اسمننک عیننی تعظیم ایدرک	طوتدی باش اوزره علم ایتدی عیان
سنی راحترس عالم بیله رک	انتخاب ایتدی ولایت نشان
شرم دست گهر افشانندن	قان دره باتدی بدخشانده کی کان
ابن عباد و نظام و رسطو	باب فضلنده غلام دربان
تیغی نشتر زن عرق خصما	خامه سی نبض شناسنده بنان
مدعی اولسه ده الزام ایلر	تیغیدر دشمنه قطعی برهان
جذب ایدر خصمی چو موی ناچیز	تیغنه کاهر باسننک فسان
عدلی ظالم کش و مظلوم نواز	شفقتی دردره چاره درمان
عدلی شامل اوقدر کم رمه یه	کرگ غدار ایدرلر چوبان
شانهٔ زلف غزالان اولدی	پنجهٔ زهره شکاف شیران
کورسه درسخنن اصدافه	اغز آچدرمز ایدی هیچ عمان
شرف ذاتنه بدربودلیل	کراو درنادره سنج ایقان
ایلدی غرت ایله دامادی	حضرت پادشه دورزمان

یعنی خان احمد عادل که انگ
بندهٔ بنده سیدر نوشروان

تاج بخشای سلاطین عظام	بهترین کوهر آل عثمان

داور عقده کشای عالم — خسرو کارشناس اکوان
شاه گردون عظمت دارافر — حکم فرمای خواقین جهان
ظل حق پادشه روی زمین — آسمان بخت وسکندر عنوان
ایلیوب ذاتنی الله مصون — دشمنی اوله اسیر وخذلان
نیجه هنگام ایدرسه صد دقتله — جست وجو ایلدی پیدا ونهان
بولمدی شاه عدالت آیین — لائق صدر وزیر ذیشان
اخر الامر ایدوب حق الهام — آصفی بولدی سلیمان زمان
مهرمه ایلیه رکت دوربروج — اولدی منزل رس برج میزان
لله الحمد هنوز ایتدی ظهور — مظهر عدل حقیقی زمان
بویله بر آصف بیهمتایه — حق بودر مهر وزارت شایان
دار میدرسه مثلی بیان ایتسونلر — اشته تاریخ شناسان جهان
ایلیه ذات شریفن محفوظ — طول عمر یله خدای منان
یا الهی بتجلی جمال — اولسون ایامی صفاده گذران
اوله کوندن کونه باعز وقار — روزی عید وشبی قدر رمضان
ایلیوب سامی انادیده مراد — فکر تاریخنه بذل امکان

دیدی تاریخنی دل مژده کنان
مهره کلدی علی پاشا ایله شان

❀ تاریخ فتح کردوس ❀

حضرت خان احمد غازی وزیر اعظمک — ایلیوب سردار تخت مملکت معموره دن
موره نک فتحن مراد ایدوب او سلطان غیور — دشمنه بیلدردی حدین صولت موفوره دن
مصحف پاکک سر قبرا ابی یوبده — چون تفال ایلمشدی فتح ایچون برسوره دن
بوکرامات شهنشاه ولایت پیشه در — ظاهر اولدی شمدی فتح قلعهٔ محصوره دن

اولیجق غلطیده سر اعدا دیدم تاریخنی

کردوسی الدی علی پاشانک اول موره‌دن

تاریخ فتح جزیرهٔ موره

آفرین صد آفرین ای قهرمان روزگار — بارک الله بارک الله ای وزیر کامکار

خیر مقدم ای یگانه صفدر کشورگشا — صانع الله ای خداوندار سطوت اشتهار

صاحب تیغ و قلم سردار اسکندر علم — آصف عالیهمم پیرایهٔ صدر وقار

نره شیر بیشهٔ هیجا وکیل سلطنت — نیجه تاب گردن افرازان هر ملک و دیار

سنده در بی‌شبهه سرپیشوای اولیا — بحر و برده دشمنه گوستردی تیغک ذوالفقار

الله الله بو نه صولتدر که در جنگ نخست — ظاهر اولدی انهزام خصم ایله انجام کار

طوب رعد آوازو برق آوازدن اولدی خراب — قلعه‌لر کیم هر بری مانند گردون استوار

برج و بارولر حصانتده عدیم الاندراس — تا به ماهی عمق خندق تا به مه قد جدار

بویله مرصوص و مشید سورلر تسخیرینه — رستم اولسه صرف ایدر ایدی سنین هشت و چار

یک دو ماهه مدت ایچره بو کرامتدر ایله — مستقل بر ملک ایله فتح اوله بونجه حصار

وار یوری فتح ایله شرق و غربی اسکندر کبی — قالمدی شمدنکرو هیچ ساکه سد رهگذار

معرفت سنده شجاعت سنده همت سنده در — مجتمع ذاتکده بالجمله کمالات کبار

یازدی وصفکده قلم بو مصرع برجسته‌یی
لافتی الا علی لا سیف الا ذوالفقار

یملمیله شاهباز همتک صید ایلدی — روسیاه اولدی غراب آسا عدوی تیره کار

سرزنش خمباره‌دن توپخ هر بر کله‌دن — کله کوب صدمه امت اولدی خصم پرشعار

اغزادتو یله توکوردی یوزینه بوسکرمه‌لر — خیلیدن یوز بولمشیدی دشمن بی ننگ و عار

شیشهٔ عهدی ایدوب آیینه جی کافر شکست — بق نه صورت بغلدی قردی گچوردی روزگار

بر طبنجه‌یله توفنگ اندازلر چیلتندیلر — زهره سینی کلمدی میدانه خصم خرسوار

بر معمای بنام ایدی موره فتح ایلدک — نام پاکک اولسه لایق هر طرف لوح اشتهار

حق تعالی دولت و اقبالنی افزون ایدوب — ایلیه صدر سعادتده وجودین برقرار

ایده سلطان جهانکیرک دخی عمرین فزون | بنجه نصر تلریوزندن لطف ایده پروردکار

سامیا بوفتح عالیسنک دیدم تاریخنی
سعی ایله آلدی موره ملکن وزیر کامکار

❀ تاریخ وفات همت افندی زاده ❀

واعظ جامع مطبوع سلیمانیه | فاضل نادره دان همت افندی زاده
واصل سر خدا حضرت شیخ عبدالله | مرشد کامل و همت رس هر افتاده
پرتو سعدن آیینه حالی خالی | بیت معمور دلی نقش سوادن ساده
حسن تقریرینه دلبسته حسین واعظ | عارف وجامی می صحبتنه دلداده
الفت خلقده یکرنک ایدی مانند شرف | راست کولقده تکلفدن اولوب آزاده
لاابالی ایدی احباب ایله صورتده ولی | محرم انجمن وحدت ایدی معناده
پیر روشن دل وصاحب نفس صافدرون | حاصلی مثل ونظیری یوغیدی دنیاده
فیضیاب اولمغیچون مرده دلانه دائم | دم جانبخشی حیات آور ایدی اجساده
ناکهان عازم اولوب روح شریفی عرشه | اطلس چرخ برین اولدی اکا سجاده
کوچدی یاهو دیوجک خانقهٔ عالمدن | منزلن جایکه جنت ایدوب عقباده

دم فوتنده کدر له دیدی سامی تاریخ
کرسیٔ خلدی مقام ایلدی همت زاده

❀ تاریخ زیبا کردونهٔ شهریاری ❀

خان احمد یکانه شهنشاه بحر وبر | اسکندر زمانه خدیو جهان پناه
فرمان ایدوب یاپلدی بوکردونهٔ لطیف | اتمامنه مبارک ایده حضرت اله
کردونه صانمه تخت سلیمان مثال اولور | بندکجه فر وشوکت ایله آکه پادشاه
زرین قفصلری ایکی یانده کویا | اولدی همای لانهٔ اقباله جلوه کاه
اولدی کشایش در بخت شهنشهه | ایکی کشاده پنجره‌سی شاهد کواه
کردون سلطنتدر اوکردونهٔ لطیف | کلمیخ زر نشانی نوله اولسه مهر وماه

پروردکار دولت وعمرین فزون ایدوب || راحت ایده ایچنده او سلطان جم سپاه

تاریخنه موفق اولوب سامیا دیدم
کردونهٔ مصنع نو طرح پادشاه

❀ برای ولایت شاهزاده مصطفی خان ❀

تعالی الله زهی آثار فیض صنعانیکم || ظهورندن جهانه نو بنو ذوق وصفا کلدی
آچلدی کل کبی دلبستهٔ اندوه ایکن عالم || کلستان مسرتدن نسیم جانفزا کلدی
قریر العین بهجت ایلدی چرخ کهن سالی || بو شوق تازه دن چشم جهانه روشنا کلدی

نه بهجتدر بوکیم صلب جناب خان احمددن
وجوده بویله بر شهزادهٔ خاطر کشا کلدی

سعادتله اولوب تشریفساز عالم تکوین || سریر مسند اعزازه خوش کلدی صفا کلدی
چهار اصداف عنصردن پدید اولدیغی هنکام || کنار بحر اقباله در عالم بها کلدی
کلنجه لانهٔ مهده او شهباز ید قدرت || رؤس بندکان دولته ظل هما کلدی
او پاکیزه کهر چون زیب دیهیم وجود اولدی || مزایاسی قلوبه پرتو نور خدا کلدی
خلوصیله مقدم مصحف دلدن تفألده || ظهور نصرت وفتحه پیام دلکشا کلدی
ولودندن پی اندر پی ایکی شهزادهٔ پاکک || دوشاهد صدق فال خیره شمدی بیرا کلدی
سخنده اختصار آب کهر در شیر وشکردر || قواطنابی زمان تم بالخیر دعا کلدی
جناب پادشاه عالمه شهزادکانیله || دعایه بشله کیم صف صف سروشان علا کلدی
الهی بختن عالی عمرین افزون ایله کم دهره || شعاع آفتاب یمن ذاتندن ضیا کلدی
مصون ایت دیدهٔ حساددن آیینهٔ طبعن || که نور پرتوندن چشم جانه انجلا کلدی
وجودین حفظ ایدوب شهزادکانیله معمر قیل || که خلقه قصد ترنمه ایله لطفی دائما کلدی

دیدم تاریخنی شهزادهٔ سعد اخترک سامی
تولد ایلیوب آفاقه سلطان مصطفی کلدی

❀ تاریخ وفاة عفیفه سلطان ❀

صبیه‌آه او معصومه ایدنجه ارجعی امرینی کوش
خاک ایچره اولدی مختفی مانندهٔ گنج زمین

دوشدی زمینه استخوانی جسم نازکدن انک
باد خزان ایله پریشان اولدی برک یاسمین

حق روح پاکن غرقهٔ دریای رحمت ایلیه
تا بوتیدر کویا صدف نازک تنی در ثمین

آزرده ایلر کن وجود نازکن نور نگاه
شیمدی یاتور خاک سیاه ایچره او جسم نازنین

ناز و نعیمیله خدا اول دختر نازنده یی
غلمان ایله ایده بهشت جاودانده همنشین

تاریخ فوتن آه ایجد ایله تحریر ایلدم
اوله عفیفه نوعروس حجلهٔ خلد برین

تاریخ مولود شهزادهٔ عیسی

بارک الله زهی سور همایون صفا
که شه عالمه شهزاده یی لطف ایتدی خدا

نیجه شه ماحصل سلسلهٔ عثمانی
نیجه شه رابطهٔ دولت دین و دنیا

همت آموز کرم معدلت افروز همم
شاه جمشید حشم سایهٔ لطف مولا

قطب گردون جهانبانی و عالمگیری
مرکز دائرهٔ امن و امان اشیا

شاه گردون عظمت داور دارا هیبت
خسرو مملکت اسکندر فرمانفرما

مظهر لطف ازل حضرت سلطان احمد
کیم انک بنده سیدر شاه قباد و دارا

او شاهنشاه قدر رأی و خرد چاکر کیم
دست تدبیرینه منقاد گریبان قضا

او فلک پایه خداوند جهان آرا کیم
زیر دستنده در احکام امم سرتاپا

چهرهٔ دولتنه فهم خرد آیینه
قامت همتنه لطف و کرم ذیل عطا

حسن ادراکنه مفتون عقول عشره
روی انصافنه دلداده سپهر والا

بویله بر پادشه عادل و پر انصافک
کورمدی مثل و عدیلینی بو چشم دنیا

ایلدی حضرت حق اول شه عالمگیره
بر گهر پاره سمی فرزند نجیبی اعطا

کورمامش مثلنی عالمده سلاطین سلف
گلمشدر صدف دهره بو دُر یکتا

مقتضای اثر نام شریفیدر انک
کایلدی مقدمی اشباح جهانی احیا

آسمان اختر ایله مهد صدفکار یده — شعلۀ مهر اکا زرین ستون زیبا
عجز ایله حضرت شهزادۀ عالیشانه — کهنه اولماسه ایدردم آنی عرض اهدا
کوهر عقد ثریا بیله اکا دایۀ چرخ — قلسه آویزۀ کهوارۀ شهزاده سزا
سوز تمام اولدی یتر وقت دعادر سامی — ایله خان احمد و شهزاده‌یه صدقیله دعا
تاکه آثاری ظهور ایلیه سیار اتک — دائما دوره ایده عالمده بو چرخ مینا
ذات پاکی اوله آسیب جهاندن محفوظ — پادشاهیله معا ایده معمر مولا

یازدی لوحه قلم کاتب قدرت تاریخ
هیئت عالمه روح اولدی قدوم عیسی

❀ عارف افندی‌نک صدر الروم اولدیغنه تاریخ ❀

محمد ادهم حمد اول یکانه فاضل و دانا — ینه صدر معلایه شرفبخش قدوم اولدی
ادیب نکته دان مشکلکشای بیمدانیکم — وجود بینظیری افتخار ملک روم اولدی
عجمیی غالب اولسه دهره انوار فضیلتله — بو مهر عالم آرا غیریلر مثل نجوم اولدی
دو مصراع دری شهبیت دیوان سعادتدر — حرمگاه رفیعی مطلع نور علوم اولدی
صبا نشر ایلینجه نکهت پیغام تشریفک — کروه اهل طبعه مایۀ دفع غموم اولدی
شه ملک معارف مسند آرای سخندانی — کیم آفاقه دعای دولتی دأب رسوم اولدی

دیدی تاریخنی سامی ثناکاری مسرتله
جناب عارف بالله مژده صدر روم اولدی

❀ برای وفات کوچک مؤذن چلبی خواننده ❀

مجلس آرای صفا بلبل کلزار طرب — رند آلوده سبکروح خوش آینده کلام
احسن الصوت جهان یعنی مؤذن چلبی — کیم دیر ردی نغمی سامعه‌یه ذوق تمام
نغمه‌سی راحة الارواح قلوب عشاق — دلده قالمزدی نواسیله نهفته آلام
بزرک و کوچکی دلبستۀ آوازی ایدوب — دلده اولمش ایدی سرمایۀ شوق و غرام
خواجه شایان ایدی اولمقلغه شاگردی انک — همچو دف اکا سزا حلقه بکوش اولسه غلام

موسقیده هله بر پرده ده استاد ایدی کیم
زهره یه قادر ایدی ایتمکه تعلیم مقام

مردم یکتنه در نادر ایدی ماننده سی
چارگاه اوزره سرود ایده لی بو هفت اجرام

دور اصولیله سر اغاز ایده لی مطرب چرخ
کلمدی خوش نفس بو یله مغنی ابنام

بوددر عادت ساقی اغلطبخش سپهر
گاه زهرابه ویرر گه شکرین شربت جام

نقش قانون فلک بو یله درایلر لابد
عمرک اغازینی زیر افکن مضراب ختام

پیر چنگی مخالف نغمات گردون
ساز کارنده قومز کمسه نک آهنک نظام

سینه چون کاسهٔ طنبور اولور البته تهی
اولوب اشکسته بو تار نفس سست قیام

هر صرصرک اسا سندن ایدر بر کنده
پنبهٔ جسم بولورسه نقدر استحکام

حاصلی ایلدی برنهج بیان پیشین
دهر دون بو دخی بر چیده بساط آرام

ارجعی امری ایدنجه دیدی جان باش اوزره
ایتدی شوقیله چمنصفهٔ فردوسه خرام

ساقی کوثر ایدوب روحنی سیراب نشاط
اوله روضات بهشت ایچره قدح نوش مرام

یا الهی بحق روضهٔ سلطان رسل
رحمتکله اوله عشرتکده سی دار سلام

راستدر ترک ایده بجک صوت سکاهی تاریخ
اوج مأواده مؤذن چلبی بوله مقام

❀ برای وزیر اعظم شدن ابراهیم پاشا ❀

مژده لر آفاقه کیم لطف خدای لاینام
ویردی سرتاسر جهانه انبساط شوق تام

روشنایی بخش اولوب ظلمت نشینان غمه
عرض مهر ایتمکده هر کون چرخ بر وفق مرام

قالمیوب آیینهٔ دلده کدورتدن اثر
انعکاس روی خندانی بدید اولدی تمام

آشکار اولدی ورای پردهٔ افلاکدن
دور بینان خیاله چهرهٔ امید کام

دیده لر روشن سیه بختانه کیم صبح فرح
ایتدی عالمده شب اندوهدن رفع ظلام

هر کسک مرآت قلبی اولدی صورتیاب فیض
کیم کوروندی پیکر مافی الضمیر خاص وعام

جای دیگر قالمدی گنجایش شخص غمه
صف چکنجه دلده شادی دوش بر دوش زحام

شممدی میزان اوزره رهب گردش سنجیده سی
عکسنه دور ایتمدن دوندی سپهر کج خرام

اهل دل چوقدن اردی کیردی دامانِ اله
ایهتمک آسماندر فلکدن شیمدی اخذ انتقام

حق بودر کیم بو کمال انشراحک وقتی هیچ
چشم انجمله فلک سیر ایمشدر والسلام

علم حقدر شاهد عادلکه کوندن آشکار
صفحهٔ هستیده نقش قرعهٔ فرخنده نام

هر نفس صد منت الله عظیم الشانه کیم
لطف و احسان ایلدی بر طبق دلخواه انام

یعنی بر ذات کریم الطبع عالیهمتی
ایتدی صدر اعظم شاهنشه والامقام

اویله بر شاهنشه ذیشانکه کمتر چاکری
در کهنده غبطه بخشی ابن عباد و نظام

آستانی بالش آسایش شاهان دهر
خاکپایی جوهر اکسیر اقبال انام

اولیا خصلت سمی احمد مختار کیم
ذاتیدر فوج کروه دولت و دینه امام

پادشاه بیبدل شاهنشه دین و دول
ظل حق عز و جل شاه فریدون احتشام

عقل و رشدی حیرت افزای عقول کائنات
عدل وانصافی جهانه باعث امن و نظام

حضرت سلطان احمد خان ثالث کیم سزا
امرینه شاهان هفت اقلیم اگر اولورسه رام

افتخار خانمان دولت عثمانیان
مقتدای دودمان دارای اسکندر غلام

هب کورلمشدر تواریخ خواقین سلف
کلمشدر بویله عاقل پادشاه نیکنام

حق تعالی دشمن بدخواهنی مقهور ایدوب
ایده اورنک شهنشاهیده ذاتن بر دوام

هر کسک ماهیت فطریسنی فهم ایلیوب
اکه ایلر حال استحقاقنی اوزره احترام

بو یتر برهان واضح لمعهٔ ادراکنه
کیم چراغی اوله بویله صدر ممدوح کرام

حبذا صدر فلکجاه معلا پایه کیم
چاق حضیض درکهنده چرخ ایدر ضرب خیام

صدر عالیشان وزیر خسرو دارانشان
دستگیر مستمندان ملجأ خاص و عوام

اول وزیر بیبدل کیم اولمشیدی تا ازل
شیمهٔ مستحسن مقبول سلطان انام

خدمتن شایستهٔ طبع همایون ایلیوب
ایلدکجه صادقانه بذل وسع و اهتمام

دولت و دینه وجودین جملهٔ اعیاندن
انتخاب ایتمشدر کیم اودر مدار انتظام

داخی شکلکت اول کارندن استنتاج ایدوب
حمل ایدردی فرط استعدادینی مالاکلام

هب تراخی مقتضای حال ایدی بو وقته کیم
علت غائیه یه اولمشدی اول مرد همام

مبتنای هر امور اوقاتنه مرهون ایمش
دهره تقدیر الهیده ویرن ربط نظام

کوستر نجه یوزعروس حجلهٔ حکم ازل
شاه عالم قیلدی داماد ایلیوب قائممقام

اولدی مشهود نگاه اعتبار اول وقتی
کیم تحری اوزره عدل ایتمکده آفاقه مدام

بیلدیکم طبعنده کی بالقوه آثار کمال
فعله کلدی مسند صدر حکومتده تمام

حب اصلی یه علاوه اولدی میل انجذاب
نونهو ایتدی تقاضا رغبت بی انفصام

غیر بلردن سابق مضمار رجحان اولدیغن
کوردی اول ابلق سوارشوکت زینت لجام

مهر اقبالی ویروب ایتدی وکیل سلطنت
قیلدی استقلال ایله هم اکه تسلیم زمام

آصف بی مثل ابراهیم پاشا کیم آنک
قبلهٔ آمالدر درکاهی چون بیت الحرام

خلعت شان وزارت دوش استعدادینه
طوغریسی هر وجهله چسبان ولایقدر تمام

راستدر سر منزل توفیقه زاه همتی
کیم ایدر حبل متین شرعه دائم اعتصام

عادتی جلب قلوب بیکسان روزکار
دلشکست یأسه لطفی مومیا بخش مرام

عینیدر دیر دم کف زر بخش کوهربار ینک
کرسواد عمدن اولسه شسته رخسار غمام

پایهٔ اولده ایلر آستانن بوس ایدن
سلم کردوندن اعلا ارتقای قصر کام

بال عنقا وش اجلد قبچه سحر مصر عدلری
حلقهٔ بابی اولور اول همایه طوق دام

زیر نعل سم اسبنده شرار ریزه سنک
قرص خورشیدی ایدر چون شعله سقط انعزام

بوی مشک رومی خلقیله قوة بولسه کر
باغزار شامدن کسب شمیم ایلر مشام

اویله سایدر جهانه عدل وداد یکم اولور
سایهٔ زیر جناح بازده محملی حمام

حاتم طایی رکاب کرهٔ جودنده پست
برمکی درکاه احسانده برکمتر غلام

اولدی بی شک صدری تشریف ایلینجه شادکام
عالم معناده ارواح سلاطین عظام

خویلی نرم وطبعی نازک خلقی احسن وضعی خوب
حاصلی اوصاف محموده یله مشهور انام

حشره دک بی فاصله اولسه قلم جاری بنه | ممتنع تکمیل اطراسنده ایفای کلام

ایله سامی بعد زین چون خط لعل مهوشان
صفحهٔ اخلاصی دعا ایله مسکی الختام

آسمان دوندکجه صدر کامرانیده اوله | عمر و دولت برمزید و عز شادی بردوام
حضرت خلاق بیهمتا وجود پاکنی | حفظ ایده آفاتدن صحتله تار و ز قیام
صدری تشریف ایتدیکی کوندن کی تاریخ اولدی ضبط | اومرز آتی ایده صاحب مائه رب الانام
مهر اقبالی انجه طبعه الهام ایتدی حق | بالبداهه ایکی مصرع هر بری تاریخ تام

آصف دوران اولدی ابراهیم پاشا یمنله
بولدی ابراهیم پاشا ایله مهر اقبال و تام

❀ تاریخ بنیاد قصر اغای جبه جیان ❀

بهین سر جبه جی کتخدا اسی آغاکم | اودراوجاغه ویرن پرتو وضیا حالا
رشید و ضابط کار آزمودهٔ آفاق | صلاح و عفت ایله اولدی شهرهٔ دنیا
بوقصر پاکی بوباغ لطیفی یاپدردی | صدور ایدوب اکا فرمان لازم الاجرا
اکرچه قصر ایله بردر فضای سعدآباد | ولی بوکاخ بلند اولدی خیلی مستثنا
کوزل نشیمن پاکیزه در محلنده | معمر ایده صفا ایله صاحبن مولی

تمام اولنجه بونوعه دینلدی تاریخی
مفرح اولدی بو قصر مصنع و اعلا

❀ تاریخ ارسال خط ❀

همی فخر عالم حضرت اغای ذیشانکم | اودر عزتله حالا کتخدای صدر عالیجاه
محمد نام پاکی بروجود محترم مدرکیم | جهان اوصاف ذاتن ایلمشدر زیور افواه
کریم الطبع بر باهمت خیرخواه ولی نعمت | کزین فرقهٔ اعیان دولت مفخر اشباه
خلوق و دلنواز و مرحمت ساز و کرم پرور | ملک خصلت ستوده منقبت صاحب دل اکاه
ایدوب ذاتنده استعداد کلی اولدیغندن ادراک | وزیر اعظم ابراهیم پاشای فلک درکاه

خزینه داره داماد ایلمشدی کنندویه اول
قرین لطف وجودی ایلیوب اولمشدی همواره
بود فعه دامی ایتدی کتخدای دولت واقبال
بو نیجه خلعتیدر کتخدالق چونکه اولمشدی
ایدوب ارسال لحیه روز نصبنده سعادتله
عذاری اولدی شکل مستدیره جه پاکیله
جناب حق تعالی سامیا عمرین فزون ایتسون

کال صدقله معلومی ایدی خدمتی هرکاه
حضرده عبد مقبولی سفرده بنده همراه
دسخی اتلام راتبله مکرم ایلیه الله
مقدمکی اباسی قد استعدادینه کوتاه
جمال مصحفنده حسنی ختم اولدی بحمدالله
کنار ابروده مهرومیان هاله ده چون ماه
صفالرله اوله اقبالده برونق خاطرخواه

قلم رفع سرانکشت اشارت ایتدی تاریخن
خط نو اولدی لوح حسنه کویا مد بسم الله

تاریخ تبریک جاه دفتری

بارک الله ای یکانه مفخر ارباب جود
دائما منظوری مظلومان ظلمت دیدکان
برنظرده فهم ایدر مقصودمافی البالنی
ایلراسلوب حکیم اوزره بلاجوروستم
لابد ایلر چشمه سار شفقتی اطفایه سعی
جویبار همتنده آسمان کمتر حباب
یا الهی طول عمر ودولت جاویدایله
کوش ایدوب نصبن دل اولدی نیزه باز کلک شوق
دفتری شوق اول دوشدی برتاریخ پاک

کم وکیل مال سلطان جهان اولدی هنوز
کاولمده نور چراغ رای فتیه عالم فروز
اهل حاجت ایتسه رفع رقعه ده عرض رموز
پادشاه دهره بی شک بعد ازین جمع کنوز
کورسه ناکامان عصرک قلب پرسوزین هنوز
قلزم جودی یاننده هفت دریا ماکوز
هرشبی قدر اوله اکه عید اوله بالجمله روز
ایتمشیکن سینه ده رحم عجز وقف رکوز
ثانیا برمصرع پاکیزه ده ایتدی بردوز

کیم بومصرع درکه هاتف دیدی تاریخن اودم
صاحبن صدعزده جای دفتری بولدی هنوز

تاریخ داماد شدن ابرهیم پاشا بسلطان احمد

عالمه نشر فیوضات ایلیوب رب مجید
حجله کاه عیدن اولدی رخ شادی بدید

موج موج اولوب بحار بیکران انبساط
ایتدی پر در ساحل طبعی کف شوق جدید

نوعروس باختر اولوب تتق بند نشاط
فرقنه بهجتله صاچدی اختران در نضید

زهره در دست ایلدی جام هلالی شوقله
چار طاق آسمانده ایتمکه عیشی رغید

آتیلان صنعه شهاب ایدوب فلک ترتیب سور
عرصه‌گاه شامده خیلی نجوم اوینار جرید

خانهٔ دل شوقله طولدی در خمیازه دن
غیری دست رد اولور شخص غمه سد سدید

تنکنای دهرده کسب ایلیوب خلق انشراح
رفته رفته باشلدی حل اولمغه عقد امید

بارک الله بونه هنکام مسرت بخشدر
کاولمده هر ساعتی رشک آور ایام عید

اولدی انکشت قلم برقم تعجیله دوات
مخبر الهام بادیدن طلبکار نوید

دیدی استکشاف ایدوب کویا اسان حالله
باعث شادی ندر ای موشکاف عقل و دید

بو خبر الهام ربانیدن اولدی آشکار
خامهٔ چابکروی ارسال ایدوب همچون برید

دیدی بشری لک جناب شاه عالم ایلدی
بندهٔ خاصن حریم عصمته صهر جدید

نیجه شه سلطان هفت اقلیم اسکندر غلام
کیم درنده پادشاهان جهان عبد عبید

لوح کردونه بو وجه اوزره سزا ثبت ایلیوب
وصف عالیسن عطارد ایلیه بیت القصید

عقل کل طبع و فلاطون رأی و افریدون حشم
فیلسوف حکمت آرای خردمند رشید

بحر نسل آل عثمانیده ظاهر اولمدی
خلق اوللدن نه صدف ذاتی کبی در فرید

داور عادل شه کامل خدیو صاف دل
عاقل حلال هر مشکل شهنشاه وحید

بوبکر صدق و عمر انصاف ذو النورین حلم
مرتضی صولت ولی کامل عالم مرید

ظل حق سلطان احمد خان غازیکم انک
مهر اقبال آستانندن اولور دائم بدید

هر کسک مقدار استعدادو ذاتیسین بیلور
فهم ایدنجه رتبهٔ عقلن ایدر قدرین مزید

بویتر شاهد کال دقت وادراکنه
ایلدی بر عاقل و دانایی داماد سعید

لایق صهریت عصمتسرای سلطنت
محرم خاص اولمغه شایسته بر مرد رشید

احسن الخلق وو زیر آصف خاطرنواز — متقی صاحب کرم برغیر کار روسفید

خیرخواه سلطنت پاشای عالیمنقبت — اهل جود و اهل همت صاحب خلق حمید

نسنه‌یه ایک کوریدی مست اولوردی بوعلی — شاد اولور کلدکجه نطقه روح حسان و لبید

پادشاه دهره داماد و مصاحب اولمغه — حاصلی هر وجهله احری اودستور وحید

ایلیه دامادینی سلطان عصمت شانینی
شاه عصر یله معمر حضرت رب مجید

دشمن بدخواهنی محزون ایدوب شاهنشهک — دولت و اقبال ایله عمرین ایده حق برمزید

داورد ینی ظفریاب ایلیه باری خدا — اوله مقهور ومدمر جمله کفار عنید

لیلهٔ قدر زفاف اولدقده تاریخی ایچون — بکر طبعمله ایدرکن سامیا گفت و شنید

ناگهان مجموعهٔ غیبیهٔ الهامدن — جان مشامینه دو مصرع ویردی بوچون مشکبید

صورت اوج علادن مصرع اول کچوب — چون مه تام اولدی ولده مصرع ثانی بدید

اولدی ابراهیم پاشا صهر سلطان جلیل
شاهه داماد اولدی ابراهیم پاشای سعید

❀ تاریخ ولادت برای شاهزاده سلیم خان ❀

حمدلله ایتدی لطف خالق جان آفرین — عالم معنادن اظهار فیوضات عمیم

آشکار اولدی ورای پردهٔ تحقیقدن — لوح مرآت صفاده پرتو صنع قدیم

تنگنای دلده غیری قالمدی جای غموم — کاپلدی فسحتسرای دهری پرشوق عظیم

آسمان انجمله وقف خندهٔ دندان نما — مهر و مه عرض ایتمده یوز شوقله روی بسیم

نخل دولتده آچلدی برگل رعنایته — اسدی گلزار برازهار مشیتدن نسیم

بزم هستیده اولوب سرشیشه پیرای ظهور — ایتدی سرتاسر مشام عالمه نشر شمیم

مژده‌لر آفاقه چرخه دیده‌لر روشن هنوز — کیم سپهر سلطنتدن طوغدی بر نور جسیم

تاجدار سلطنت شاهنشه عالی نژاد — معدلت‌معتاد و کسری داد و اسکندر ندیم

پادشاه متقی اجرا کن امر اله — بندهٔ فرمان بر آیات قرآن کریم

جانشین مصطفی سلطان ظل الله کریم
رأی وتدبیری موافقدر کتاب وسنته
مسند آرای خلافت آب روی سلطنت
کاردان بیمعادل عادل پاکیزه دل

مشعل حکمیله روشندر طریق مستقیم
طرز وطوری دائما بر موجب شرع قویم
روحبخش دین ودولت صاحب طبع سلیم
داور کامل خدیو عاقل وشاه حلیم

حضرت خان احمد غازیکه احسان ایلدی
آکه بر شهزادهٔ سعد اختری حی وقدیم

معدن صلب شهنشاهیدن اولدی آشکار
مقدمیله تازه جان بولدی سپهر کهنه سال
اولسه سرتاج سلاطین زمان شایسته در
صان درون هالهده ماه جهان آرا اولور
یاالهی سرو ذاتی کورمیوب باد خزان
قیل حبیبک حرمتینه دعوتم یارب قبول
ایله سلطان احمدی شهزادکانیله معا

کوهر تابندهٔ دولتکه مانند سحر عدیم
کسب روح ایتسه نوله بو فیضله عظم رمیم
اول یکانه کوهرک لالاسیدر خان قریم
جلوه کاه جسمی اولدقچه مرصع مهد سیم
طول عمر یله اوله پروردهٔ ناز ونعیم
ایلرم معلوم ذاتکدر نیازی عن صمیم
تخت دولتده کال پیرا یارب الرحیم

لفظ ومعنا ایله سامی بنده تاریخن دیدی
کلدی کونه بیک یوز اوتوزده جناب شه سلیم

❀ برای تاریخ کتابخانه در درون سرای همایون ❀

کزین پادشاهان ممالک آفاق
ریاض سلطنتک نونهال اقبالی
وجودی ظل خدا ایدندآسمان وزمین
اوبهترین خواقین ملک عالم کیم
خدایکان سریر قلمرو شا استه
شکوه بخش اقالیم سبعه کیم طوتدی

یکانه کوهر سرتاج آل عثمانی
سپهر معدلتک آفتاب رخشانی
جمالی پرتو خورشید صنع ربانی
مسلم اولدی اکا شوکت جهانبانی
نقادهٔ خلف دودمان اورخانی
جهانی دبدبهٔ هفت جوش عنوانی

جناب حضرت سلطان احمد غازی

کاوور خلیفهٔ شرع حبیب یزدانی

دیانت عمر ابن العزیز ایله موصوف
کتاب وسنته قولی توافق ادزره تمام
علوم دین اهالی علمه رغبت ایدوب
یاپوب خلوصله بو دار علم زیباسی
کتابخانه بنا ایتدی حسبةً لله
خوشا بناء مصنع که طرز مطبوعن
زهی رواق معلا طباق بیهمتا
جداری رفعت ایله آسمانه همسر در
سزا او بیت کالکئ دو مصرع بابی
خزینه در حجر استی فنون شتایه
سرملائکهٔ آسمانه افسر او لور
چو خانهٔ دل نورانیئ دجال الله
بو کونه بر اثر دلپذیره حضرت حق
سرای پاک هما یونده ایلدی انشا
بحرمت صحف انبیای چار کتاب
بنور ذات جناب محمد عربی
سریر دولت واقبالده مؤید ایدوب
بنای دولتی معمور اولوب صفالر ایله
کمال صحتله شاهزادکانی ایله
تمام اولنجه کتابخانه سامی بنده

ابو علی سی اید رمحو غبطه ادغانی
خصال وشیمه سی برنهج حکم قرآنی
همیشه عادتی کسب رضای رحمانی
جهانه ایلدی نشر صفای روحانی
ایدوب کمال ایله تعظیم شرع سبحانی
اولور کورنجه بو معماره عقل حیرانی
که رسم دلکشیده طرح طبع سلطانی
متانت ایله اساسی رصین بنیانی
معشر ایلسه نه بیت چرخ کردانی
مثال کنز دل عالمان حقانی
او قبه لرکیم ایرشمش سپهره حیطانی
فروغ شمس علوم ایتدی محض نورانی
موفق ایلدی اول پادشاه ذیشانی
بو جایکاه علوم سعادت ارکانی
بحق علم شریف وبوحی سبحانی
به علم فقه وحدیث وبه سر فرقانی
معمر ایله الهی او شاه دورانی
خلیلدن اوله مصون انتظام دیوانی
اوله مقام خلافتده پیر نورانی
سر تفکر ینه چکدی چون کریبانی

دعا ظریفی ایله راست دوشدی بر تاریخ
مبارک اوله بو دار الکتاب سلطانی

❀ تاریخ فتح تفلیس ❀

شهنشاه جهانگیر و خدیو مشرق و مغرب
جناب حضرت سلطان احمد کیم درکاهنده
وجودی پیشوای داوران اهل سنتدر
شه قدس و مدینه کسوه پوش کعبهٔ علیا
زماننده خلافت رتبه سین دعوایه کم قادر
فروغ رأیتی یاننده کنام عدمدر هپ
طلوع کوکب اقبالنه شاهدیتر چونکم
او شاه ربع مسکون ایلیوب تسخیر تفلیسی
نجمدالله حمد اهمیت داراسی عالمله
بولوب سلطان دینک لشکری قوت سعادتله
بودر امیدیمز خلاق نصرت بخش عالمدن
اوله ضم ملک عثمانیه موروث اولان بلدان
خدا شاهنشه آفاقی منصور ایده کیم دائم
معمر ایده ذاتن دائما مقهور اوله خصمی
اودمکیم بو نوید مملکت پیرای نصرتدن

که تأثیر صدای شوکتی عالمشمول اولدی
پرستارانی شاه هند او زنک هم مغول اولدی
همیشه کاری حب چاریاران رسول اولدی
نوازشکار اهل بیت و اولاد بتول اولدی
شرافتله قدملر جمله دن اصل اصول اولدی
سلاطین دکر انجم بو شمس بی افول اولدی
سموت شرقه طول همتی وقف شمول اولدی
رقاب کرجیان در طوق تسلیم و قبول اولدی
اویرلر پای اهل سنته جای وصول اولدی
روافض جمله پسماندهٔ ضعف و نخول اولدی
که لطفی مؤمنونه بی نهایات حصول اولدی
بو حالات حاصلی مجزوم ارباب عقول اولدی
درنده جیش همت فوج در فوج دخول اولدی
که عدلیله جهان آسودهٔ طرب و شمول اولدی
صماخ کوش دل درج لآلی نقول اولدی

هزاران حمد ایدوب تبریک ایله سامی دیدم تاریخ
آلوب تفلیسی سلطان احمد اعداسی ملول اولدی

❀ تاریخ فتح نخجوان ❀

داور عالم شه سنی امیر المؤمنین
پیشوای اهل سنت مفخر دین و دول
برکزین دودمان دولت عثمانیان

پادشاه شرق و غرب اسکندر کردون جناب
کامل پاک اعتقاد و خسرو دولتماب
در سر تاج سلاطین عظام کامیاب

حضرت سلطان احمد بن محمد خانکیم

بند

بندکان درکهیدر بهمن و افراسیاب

عقل و استعداد و تقوا و صلاحیله علم
همت و شوکتله ممدوح گروه شیخ و شاب

بوبکر صدق و عمر انصاف ذوالنورین حلم
شیر حق صولت خداوند ولایت انتساب

اول شهنشاه همایون بخت و کشورگیر کیم
طبعیدر روح لطیف مرتضادن فیضیاب

مهر عدلی سلطنت برجندن اشراق ایده لی
حسن تدبیرنده بوقدر ذره کارناصواب

برسؤاله برقومز گردنکشان عالمه
نص قاطع وش زبان تیغنیدر حاضر جواب

اسه‌جوللرده نسیم عدلی گرم الفت اولوب
آهوان ایلر سر شیر نری بالین خواب

اویله ویردی اتحاد اضداده تمکندر اوله
حلقهٔ گرداب یم تنور پر سوز کباب

سلطنت دعواسنی ایده ملوک نوظهور
نیجه قابلدر که اوله اول شهسواره هم‌رکاب

صدر والای خلافتده اصیل و کامران
حضرت فاروقه اولدی عدل ایله نائب مناب

رتبه‌ده طهماسب ایله میر محمود بن ویس
بیریسی خرسنده شیدر بیریسی دربان باب

باعث آسایش عالم زمان دولتی
صلح ایله بولدی عمارت بو کهن دار خراب

شعله صالدی سربسر آفاقه نار هیبتی
موی در آتش گبی اعدا اولوب پر پیچ و تاب

شمدی از جمله ملاعین و روافض رفضه
هر طرفدن قیلدی ارسال جنود بیحساب

شیعه کیم عادتلریدر بغض اصحاب کرام
سیما صدیقه و شیخینه طعن ناصواب

حاشا لله کیم اوله انلرده حب اهل بیت
خاکسار قهر اوله یارب بحق بوتراب

چاریارک حرمتینه قیل خدایا انلری
جوش دریای عزیمتله غریق اضطراب

بودر امیدمز ایرانی یکسر فتح ایدوب
نخجوان قالورنه تبریز و هرات اولور خراب

رافضیدن اخذ ایدر هب مملکت موروثنی
روز و شب بودر دعامز ایله یارب مستجاب

ظلمت الحاد و رفضی محو و نابود ایلیوب
نوربخش اوله فروغ رایتی چون آفتاب

مسند دولتده طول عمر ایله تأیید ایدوب
دور ایده بر وفق دلخواهی سپهر نه قباب

نخجوان تسخیرینی احسان ایدن حی لطیف
لطف ایده سائر قلاعن ده قریبا فتح باب

سامیا تبشیر برله فتحی تاریخن دیدم

می

نخجوانی آلدی سلطان احمد عالیجناب

تاریخ فتح قلعهٔ روان

ینه برفتح عالی آشکار اولدی مبارکباد
تعالی الله عجب نصرت عجب فتح جزیل اولدی
النمدی حصن والای روان یعنی روافضدن
فزون ایله الهی عمرنی اقبالنی دائم
همیشه ایله دین و دولتی معمور و آبادان
نوید فتحن اول حصن معلانک اشتدکده
جناب چار یارین فیضی ایله ایکی مصرعده
ایکی تاریخ اولوب هر مصرع پاکیزه سی اول
مقدم مصرعک ثانیسی ایله نقطه سز حرفی
دو مصراعن حروف جوهرین جمع ایدوب خامه
بو بیت دلگشادر کم ایدر سامی قولن اتحاف

ظهور معجزات مفخر عالم محمد له
کمال همت خان احمد ابن خان محمد له
هجوم لشکر شاهنشه جمشید مسند له
که عالم امن و راحت بولدی اول شاه مؤید له
او سلطان همایون بخت شاهنشاه امجد له
خیال ایلر ایکن تاریخ بانگ شوق بیحد له
موفق اولدی طبعم چار تاریخ سر آمد له
قلم اظهار صنعت ایلدی بو بیت اسعد له
سکز تاریخ اولدی صرف فکر طبع ارشد له
ینه تاریخ زیبا اولدی فیض وقت اسعد له
ابو الفتح زمان اول پادشاه صاحب عدل له

روان پاک اصحاب اولدی ممنون جمله ای دل
روان آلندی اعلا همت سلطان احمد له

الهی ایله سلطان جهانی دائما منصور
عدوی دولتن مقهور ایدوب بالجمله الحاصل

بو عالی فتح ایچون سامی بوده تاریخ بالا در
قیلوب فرمان روا آلدی سلطان احمد عادل

تاریخ دیگر برای فتح روان

شه کشورکشا سلطان پر همت کیم اتمشدر
جناب شاه عالم حضرت خان احمد غازی
شهنشاه معظم کیم دکلدر فروشوکتله
بلندا یوان طاق عدلنه بکزردی بالجمله

خلافت تیرینی حق تعبیه طبع شریفنده
که خسرولر در جودنده اولدی لطف امیدنده
جم و کاوس و دارا رتبهٔ عبد عبیدنده
ثبات اولسیدی گر اسکندرک سد سدیدنده

اودکلو دست عدلی چکدی خصمه تیغ فاروقی
که غیری قالمدی طاقت دل سخت عنیدنده
تبرا ایلری محوایتدی بیم صدمهٔ قهری
نه جانی وار ظهوره شاه گمراه بلیدنده
مجالی قالمدی آرامه هیچ ضعف فلاکتله
قزلباشک رئیس. جیش مردود طریدنده
زبون اولوب روان ایلدی تسلیم آخر کار
براسم بی مسما قالدی. جسم نابدیدنده
روان حصنی بنه اولدی نصیب لشکر اسلام
خدا معمور ایده شاهنشهک عهد سعیدنده
محصل ایلدی شاهنشه آفاق اصحابک
روان پاکنی خشنود بو فتح جدیدنده

سؤال ایتدم دیدی سامی بو نوعه دوشدی بر تاریخ
روان الندی سلطان احمدک عصر سعیدنده

❀ تاریخ مصنع ❀

دجوهک هر برینه بر عنایت آرزو سیله
سکز وجهله تاریخ ایلدم بو بیت هموار ی

روانی همت ایله الدی سلطان احمد اعدادن
ینه فتح جدید اولدی همایون ایلسون باری

اولک احادی ثانینک عشرات و مأتی ایله
اولک عشراتی ثانینک احاد و مأتی ایله
اولک مأتی ثانینک احاد و عشراتی ایله
اولک احاد و عشراتی ثانینک مأتی ایله
اولک احاد و مأتی ثانینک عشراتی ایله
اولک عشرات و مأتی ثانینک احادی ایله

مصرعلر دخی تاره. تخذر سکز وجه بویله تمام اولور

❀ تاریخ قصر نو بنیاد ❀

جناب حضرت سلطان عالم خان احمد کیم
در دولتمائی رشک چرخ چارمین اولدی
ایدوب بو مسند پاکیزه نک بنیادینی فرمان
یاپلدی حق بو کیم بر تخت زیباشه نشین اولدی
نگاه التفاته واقعا محتاج ایمش بو یله
بو منزل کیم نشیمنگاه شاه کامبین اولدی
تعالی الله زهی اورنک مطبوع همایونکم
محل دلکشا طرح جدید نازنین اولدی
عجمی اولسه معمار خرد مفتون و حیرانی
که نوابجاد طبع شهریار خرده بین اولدی
سزادر جلوه گاه پادشاه نامدار اولسه
مصنع طرحله مانندهٔ فص نگین اولدی

رسوم نازکی سرمایهٔ دیوان شوکتدر
مشیر پیشگاه منظر یدر ساحهٔ اقبال
مجدد جاملردن پرتو نقش نگاردن
اوپر تار شبک طرهٔ بام لطیفنده
همایون صفهٔ صدر الصدور سلطنتدر بو
بو قصری ایله یارب دائما معمور و آباد ان
درونده کال پیر اوله شهزادکانیله
معمر اوله طول عمر یله ذوق سمرتله
تصور ایلر ایکن بالبداهه وقت اتمامن

لطافتله یاپلمش شاه بیت نو زمین اولدی
اساس نردبانی صحن فردوس برین اولدی
شعاع شمس تابان شرله سرد ر زمین اولدی
مثال شانهٔ گیسو نواز حور عین اولدی
مفرح بیبدل مقصورهٔ ذو التقرین اولدی
که سلطان جهان انده سعادتله مکین اولدی
که ذات پاکی دهره لطف رب العالمین اولدی
شب و روز ایتدیکم حقدن بو دعوت کزین اولدی
بو مصرع زیب نوک خامهٔ فیض قرین اولدی

دیدی تاریخنی عبد حقیر درکهی سامی
مقام شاه عالی جایگاه دلنشین اولدی

❀ تاریخ ولادت شهزاده ابراهیم ابن سلطان احمد ❀

هزاران مژده لر کیم کنج الطاف الهیدن
ینه عالمده برنور مجسم طوغدی مهر آسا
تولد ایلدی صلب جناب خان احمددن
شهنشهزادهٔ عالینسب خورشید اختر کیم
دکل جرم قمر سرشتی اقبالی ایچون ایلر
اودم کم زیور کلبستر مهد وجود اولدی
کلنجه مسند نازو نعیمه قیلدی دوشادوش
همیشه طول عمر یله وجودین حضرت الله
دخی شهزادکانیله جناب داور دهر ین
شرفبخش ولود اولدقده صد شوقیله ای سامی

نمایان اولدی بر در جهان پیرایهٔ تعظیم
سپهر سلطنتدن اولدی پرتو داد هفت اقلیم
جلیل القدر بر فرزند صاحب افسر و دیهیم
ثریا در اکا آویزهٔ گهوارهٔ تکریم
عطارد شمدیدن آماده لوح مکتب تعلیم
جهانه سربسر فیض نشاطی ایلدی تعمیم
در آغوش ایتمکه عز و سعادت بربرین تقدیم
مصون ایده خطالردن بحق سورهٔ حمیم
خدا سلک اللآل دولتینی ایلیه تنظیم
ایدر کن لوح دلده صورت اندیشه‌یی ترقیم

دعا ایدوب دیدم بو مصرع یکتا ایله تاریخ

وجوده کلدی یارب پیراوله شهزاده ابراهیم

❀ تاریخ ولادت سلطان سیف الدین ❀

معظم پادشاه سنداری جهانگیری
یکانه کوهر سر تاج نسل آل عثمانی
ملوکك سرفرازی حضرت خان احمد غازی
اولوب جرم خردله داد کستر جمله آفاقه
اویوتدی عالمی اولوب نسیم عدلی رضا بخش
عجب سلطان عادل داورذیشان عاقلدر
خدا بردم جدا کوسترمسون تخت سعادتدن
جهان طوردقجه طورسون طول عمر یله صغارله
جهانه کلدی بر شهزادهٔ سعد اختری حالا
کشاده ایلدی خاطرلری کلزار عالمده
زهی شهزادهٔ عالی نسب کیم اولدی مهدنده
اکر جفت اولسه اتحاف ایلریدی دایهٔ کردون
همم ایلیه شهزادهٔ والا کهرلرله
اوکوهرلر اولوب صندوق درج حفظ باریده

که ذات بی نظیری اولدی رونق بخش ملك و دین
سزاوار خلافت آبروی دولت پیشین
کیم اسکندرله دارا کورسه دارا تن ایدر تحسین
سراسرویردی آسایش او شاهنشاه عدل آیین
ایدر آهوبی شیمدی شیر غرنده سر بالین
که جز ئی همتی ایلر جهاندن فتنه یی تسکین
که ذاتنده سریر دین و دولت اولدی باتمکین
نبور فخر عالم ناصر سے الله اوله آمین
که ویردی فرو بهجت مقدمی دهره چو فروردین
نسیم مژدهٔ تشریفی مانند کل نسرین
مرصع جوهرین آویزه لرچون خوشهٔ پروین
هلالن ایتمکه دو پایهٔ کهوارهٔ سیمین
خداوند جهانی حضرت خلاق ماء و طین
ایده سلك لآلی دولت شاهنشهی تزیین

دیدم کوش ایلینجه سامیا تاریخ میلادین
جناب خان احمددن وجودی بولدی سیف الدین

❀ تاریخ وزارت محمد بك ابن ابراهیم پاشا ❀

مسند آرای صدارت زیب بخش سلطنت
حضرت سلطان احمد خان ثالث کیم انك
آفتاب رونق افروز سپهر عز و شان
هر اموری نخبهٔ اصحاب عقل دوربین

داور صاحب کرامت پادشاه بی نظیر
درکه والا سیدر شاهان آفاقه مصیر
کیم فروغ رأی و تدبیریله عالم مستنیر
امر و فرمانی مدار کردش چرخ اثیر

هر کیمک طبعنده استعداد اصلی فهم ایده
رتبه سن ترفیع ایدوب اقبال ایله اجلال ایله
شمدی از جمله کوروب ذاتنده استحقاقنی
صدر عالیشانک فرزند والا رتبه سن

اول شهنشاه جهان پیرایهٔ گردون سریر
ایلمز البت همت شاهانه سی لطف کثیر
بر وجود نازنینی ایلدی صدر مشیر
قیلادی لبس خلعت اقبال ایله پیرایه گیر

آصف ودامادذیشانی وکیل مطلقی
صدر اعظم یعنی ابراهیم پاشای دلیر

ذاتیدر پیرایهٔ سرمسند رشد وسداد
پادشاه دین ودولت قدرنی حقا بیلور
چونکه قول معتبردر اولدسرابیه
خلعت جاه وزارت قدرینه شایسته در
والدر وشنضمیر ایله معمر اوله لر
بیری بیرندن مثال فرقدان دور اولمسون
ساماباد دعای خیرمز هر روز وشب

کادلدی تدبیر یله دهرک کارد شواری یسیر
کیم وجودیدر جهانه محض الطاف قدیر
میر مخدوم جلیل القدرینی ایتدی وزیر
کیم اصالتله اودر الحق وزیر ابن وزیر
کسب انوار ایلدکجه مهردن ماه منیر
کوستره حق صدر اعظم حضرتینه آنی پیر
جمعنی آفاتدن محفوظ ایده حی وقدیر

شوقله چرخ اتسه کرتاجن سزاتاریخ ایچون
اولدی دولتله محمد بیک وزیر ابن وزیر

❀ تاریخ بنیاد قصر سعد آباد ❀

دادر عالم شه اعظم خدیو محتشم
حضرت خان احمد ثالث که فروشوکتی
آل عثمانک گزیده تاجدار سروری
اویله برسلطان ذیشاندر که عقل ورشدله
پادشاهان سرافرازان بحر وبرسزا
سلطنت دعواسنه عهدنده کیم قادر آنک
اول خداداد مهندس طبع وافلاطون خرد

کشور دهرک یگانه پادشاه امجدی
شهرت اسکندر ودارایی کمنام ایلدی
دولت ودینک شهنشاه معلا مسندی
چرخ دوراندن بری مثلی جهانه گلمدی
اولسه لر کمتر غلام پای تخت سرمدی
یافث ایله نوح وکدر دولت جدبرجدی
کادلدی جامع جمله استعداد ذات امجدی

التفاته صحن کاغدخانه یی کوردی محل
اول تماشاگاهه اقبال ایتدی طبع ارشدی

دو رعدلنده قلوب شاعران وش دائما
بو یلده بر وادی دلکشا یسته کیم متروک اوله
آصف داماد ابراهیم پاشا یه اودم
سعی ایدوب برموجب فرمان او صدر بی نظیر

هر محلک چونکه معمور اولمسیدی مقصدی
شن و آباد اولدیغن طبع شریفی استدی
رسمنی تفهیم ایدوب تأسیسنی امر ایلدی
او یله طرح ایتدردیکم عالمده برفرد ایتمدی

حرق وخفر ایتدردی بر نهری میاننده قیلدی بند
ایلدی مبنی دو حوض اوزره بو قصر مفردی

بو یله بر قصر مصنعله ایکی حوض کبیر
سیر ایدن هر مرستونلرله بوقصر دلکشی
فلکه زرین افسر زیب سقفی آفتاب
پادشاهه حق مبارک ایلسون بنیادینی
سامیا گوش ایلیوب تکمیلنی تاریخ ایچون

جنته دوندردی حقا کیم بو جای اسعدی
یاد ایدرمی دلبر سنگین دل موزون قدی
اطلس چرخ اولسه لایقدر قماش مقعدی
اوله همواره فزون عیش وصفای رغدی
دقت ایلر کن بقانون حساب ابجدی

راست کلدی سویلدم بو مصرعی تحسین ایله
رسمی نازک قصر سعدآباد سلطان احمدی

تاریخ دلگشای قصر سلطان در سعدآباد

شهنشاه معظم تاجدار کشور عالم
جناب پادشاه بحر و بر خان احمد ثالث
اوشاهنشاه هفت اقلیم کیم شوکتله دولتله
خداوند خرد چاکر جهانبان فریدون فر
پناه دین و دولت مقتدای فرقهٔ امت
جهانداور بهمن خاقان چرخ اورنگ مهرافسر
غبار آستانی کیمیا بخش سعادتدر

سکندر تخت دارا بخت خسرو رخت کسری داد
کیم اولدی امرینه سر جمله شاهان جهان منقاد
سلاطین عظامی درکهنده ایتدی استعداد
شه روشن گهر رونق دهده ویهیم استعداد
رهین جود و همت تکیه ساز مسند اجداد
هنرور پادشاه بی نظیر و مکرمت معتاد
کمینه کرد راهی کحل چشم زمرهٔ امجاد

حضیض سدهٔ رفعتمآبی اوج استقلال
اوشاهنشه که ویرمشدر اکا خلاق بی همتا
مثال شیر وشکر فطرتی حکمتله آغشته
شمار اولمق نه ممکن طبع دراکنده کی فطنت
خصوصا طرح بنیاد ایلمکده طبع چالاکی
نه ایمش طرح استادانهٔ طبع همایونی
عجب زیبنده رسم دلکش اولدی پادشاهانه
نه جانی وار نقوش طاقنی رسم ایلیه مانی
بوقصرک وار یسه جنتده بلمم شبه دماندی
سلیمان تختیدر کیم چار از درپاسبان اولمش
نوله دل دو کسه هر برلوله سی چون خوضنه دائم
شهنشاه جهانی طول عمر یله صفالر له
دیدم تکمیل واتمامنده الهام الهیدن
بو ایکی مصرعک هر بیری تاریخ اولدی ای سامی

کنار آستانی باعث آسایش افراد
کمال رشد وادراک و وقار وعقل واستعداد
فطانتله سرشت پاکنی حق ایلمش ایجاد
نهادنده کمالاتی دکلدر قابل تعداد
حکیمانه مهندس پیشهٔ اسلافدن مزداد
بیلور بو قصر زیبایی تماشا ایلمین استاد
مفرح صحن کاغدخانه ده بوقصر نوبنیاد
نه قادر قیل قلمله ایمکه تصویرینی بهزاد
یله دنیاده نامکندر ایمتک مثلنی انشاد
قرین اولمق نه ممکن اکه کید دیدهٔ حساد
لسان حال ایله اولمقده کویای مبارکباد
درونده ایده خلاق عالم دائما دلشاد
ایدرکن مصرع تاریخنک انشادین استمداد
ایدنجه مصرع ثانی یه اول مصرعی امداد

فرحزا قصر سعدآباد سلطان احمد عادل
بونو قصر اوله سلطان احمدک طرحیله سعدآباد

❀ تاریخ ولادت شهزادهٔ سلطان نعمان ❀

یگانه بادشاه هفت کشور خسرو عادل
جناب حضرت خان احمد غازی که اوصافی
خدای عزجل برشاهزاده ایلدی احسان
سپهر سلطنتدن طوغدی برنور مجسم کیم
زهی شهزادهٔ عالی کهر کیم پرتو حسنی
عذاری ورد کلزار سعادتدر دور خساری

که نامی زیب لوح منقبتدر چرخ نه طاقه
یاز لمشدر جهانده جمله موجوداولان آفاقه
دریا کیزه دوش اولدی داورزیبنده اخلاقه
طلوع آفتاب آساضیابخش اولدی آفاقه
اولوب غالب فروغ مهر انواری اشراقه
مشابه لالهٔ نعمان سلطانی براقه

اولوب پیرایه سلک طول عمره گوهر ذاتی | همیشه رونق افروز اوله گنج حفظ خلاقه

دیدم تبشیر برله سامیا تاریخ مولودین
جهانه مژده لر شهزاده نعمان کلدی آفاقه

تاریخ فوت زلیخا

عجب کیمدر که برحال اوزره دائم
کرک بای وکدا کرمرد و زن در
دکلدر کیمسه یه باقی چو عالم
ایدن راحت بو دنیاده اودر کیم
فلک خاکیله یکسان ایتدی سیرایت
اونورس غنچه یی آزرده ایتدی
یری زیر تراب اولدی اکرچه

صنور باقی قالور دار فنا سی
قویوب کتدی جهان بیوفایی
بولور عقبایه عزم ایدن بقایی
مساوی عدایده غمله صفایی
اوزیباد خترحورے لقایی
اوروب دست اجل خار جفایی
مقام ایتدی بهشت جانفزایی

وفات ایتدکده هاتف دیدی تاریخ
زلیخانک اوله فردوس جایی

تاریخ فتح همدان

داور اعظم دافخم شه خورشید علم
جانشین خلفا مالک شمشیر غزا
مظهر لطف خدا حضرت سلطان احمد
هفت اقلیمه یدی بحره کهر پاش کرم
او خداوند معظم که خداے متعال
حکم فرمای عرب پادشه روم وعجم
تیغ سرتیز یدر اعدایی پریشان قلیجی
بو یادی قانه قزلباشلرک کله لرین
حبذا صولت شیر انه شاهنشاهی

مسندافروز حشم خسرو جمشید نشان
رأیت افراز وقاصف شکن وقلعه ستان
مملکت کیر مؤید سرشاهان جهان
قافدن قافه کفی کانی لطف واحسان
ایلمش درکهنی شاهره کهف امان
رامدر امرینه سر جمله خواقین زمان
حسن تدبیری جهانه سبب امن وامان
بحر خون اوزره حباب اولدی سر سرخسران
کایلمدی شیعهٔ مرداری پریشان چوسکان

بارک الله نه کرامت نه مهابت درکیم — تختگاهنده ایکن اول شه اقلیم ستان
یوزقوناق راه بعیده ایدوب ارسال جیوش — ضرب دستیله ویران اوله ملک ایران

حق بو کیم آصف داماد شهنشاه جهان
ایتدی بو کارده چوق تمشیت بی پایان

خیرخواهانه ولی نعمتنه خدمت ایدوب — روز و شب ایتمدی تدبیرده قطعا نقصان
ایدوب آماده مهمات ولوازم نه ایسه — قلمدی صرف تدارکده تسامح برآن
حاصلی بویله اولوراسته وکیل مطلق — کیم صداقتله ایده خدمت شاه دوران
ایلیوب شاه جهان ایله معمر ذاتن — ایده تدبیرنی تقدیره موافق یزدان
دشمن دولتی هموار اولوب نفرتیاب — خصم بدکارلره اوله رهین خذلان
رافضی رفعنه چونکم اوشه آفاقک — ایلمدی همت شاهانه سی ولده هیجان
بنده سی والی بغدادی ایدوب سرعسکر — ایتدی سرحده یقین یرلری فتحه فرمان
سعی ایدوب اولدخی برموجب امر عالی — اولدی بو مصلحت اتمامنه دامن بمیان
اولا حصن حصین همدانی صاردی — ایتدی محصورانی چون هالهٔ ماه تابان
جیش انجم عددی سنی پاکیزه نهاد — برج وبارولرنی آلدیلر اورتایه همان
خانمان سوز روافض اوله رق هرسودن — اوردیلر طوب وتوفنک خمپرهٔ شعله فشان
یاندیره نار غضب حقه تیر ایلر — کوییا جند سر وشش ایلدی رجم شیطان
همت شاه جهانکیر فریدون فر ایله — سهل مدتده ظهور ایلدی فتح همدان
نیجه نصرتلره مظهر اولوب اول داوردین — متیمن اوله بو فتح جلیل العنوان
فتح تبریز وروانی دخی ایدوب تسهیل — عنقریب ایلیه الله تعالی احسان
دولت وعمرنی افزون ایده حق عز وجل — اوله اوقاتی مسرتله همیشه کذران
کوش ایدنجه خبر فتح وفتوحی سامی — شو قیله مصرع تاریخن اولورکن جویان

کلدی تبشیرنه اوچلر دیدیلر تاریخن
همدان بلده سن الدی عجمک احمد خان

تاریخ فتح بلدهٔ تفلیس

پادشاه ربع مسکون شهریار شرق و غرب
حضرت سلطان احمدخان ملوکك ارشدی

فن استعداد ده اول فیلسوف کاملك
بو علیدر مکتب ذهننده طفل ابجدی

حکمرانی رومدر سلطان اعجام و عرب
ذات ذوشانیله فخر ایلر خلافت مسندی

رافضیله کرجی خرزیری خیانت ایلیوب
خیر و شری بلمیوب فهم اتمدی نیك و بدی

حضرت سلطان سلیم خان و سلیماندن بری
شیروان اقلیمنه کمسه تعدی ایتمدی

غیرت ایتدی اول شهنشاه سلیمان اقتدار
مالك الملکه تضرع قلدی نصرت استدی

زیور حسن قبول اولدی دعاسی عاقبت
ایردی درگاه الهیده حصوله مقصدی

بارك الله قوت بختیله اول سلطان دین
همت ایتدی روح اجدادینی احیا ایلدی

بویله بر عنقای قاف همتك چوقمی اکر
قبضهٔ تسخیره الـه ربع مسکونی یدی

مهر و ماه اولدقچه پرتو بخش افلاك و زمین
توأم اولسون نور توفیق ایله بخت اسعدی

چاریار امداد ایدوب دیدم انك تاریخنی
بلدهٔ تفلیسی آلدی امر سلطان احمدی

تاریخ صلح اشرف خان

پادشاه بحر و بر اسکندر گیتی ستان
وارث والانژادی دولت جد بر جدك

حضرت خان احمد غازی ثالث کیم اولور
خاکپای تاج اقبالی ملوك امجدك

کاسهٔ دریوزه ایتسه افسرین فغفور چین
آستاننده سزا اول شاه گردون مسندك

تاجدار مملکت پیرایه کیم درگاهیدر
مطلع خورشید عالمتاب بخت سرمدك

فتنه و آشوبی سرتاسر جهاندن رفع ایدوب
ویردی حکمن حق بو کیم بو تختگاه اسعدك

حمد لله اولدی تدبیریله آسایش پذیر
عهد انصافنده عالم اول خدیو ارشدك

آشتی یی شفقتی جنگه اوزره ترجیح ایلیوب
امتیازین خلقه بلدردی بنه نیك و بدك

شممدی از جمله نیاز صلحنی ایدوب قبول
کچدی جرم سابقندن فرقهٔ بد مقصدك

اولیجق افغانیانه لطف ایدوب فریادرس
اولدیلر سیفندن آسوده شه جم مقعدك

حق خطالردن امین ایتسون وجود پاکنی | طول عمر ایله اوشاهنشاه عالی مسندک
صلح اشرف خانه تاریخ اولدی ایلرکن حساب | سامیا هر مصرعی بو بیت پاکک مفردک

عفو ایله جرمک قبول ایتدک نیاز بیحدک
اولدی اشرف صلح ایدوب محکومی سلطان احمدک

تاریخ طغرای غراء زیبا

ممدوح جهان منشی وصاف جناب | چکدی بو نشانی همچو سلک در ناب

سامی دیدم اکه بو بله تاریخ لطیف
طرح قلم پاک رئیس الکتاب

تاریخ بنیاد تکیهٔ حاجی بیرام ولی

بارک الله خانقاه حاجی بیرام ولی | کیم انک قطب اولدیغنده یوقدر اصلا اشتباه
مظهر فیض طریقی شیخ ناهمت حضرتی | بو مقامی ایلمشدر جای اذکار اله
عالم قدسه ایدنجه رحلت اول پیر عزیز | اولدی فرزند نجیبی جانشین خانقاه
اول وجود پاکک استنادخی نیجه سنین | بو محلده سالکانی ایلیوب پر انتباه
غرق انوار تجلی ایلدی ارشاد ایله | دللرندن ماسوا ظلمتلرین ایتدی تباه
سیر لاهوت ایلیوب بو عالم ناسوتدن | ایدیجک انلر دخی ملک بقایه عزم راه
اولدی مستخلف اکا مخدوم عالی گوهری | مهر لطفندن ایدوب کسب ضیا مانند ماه
فیض پیران طریقت نور سر والدی | اولدی ذاتنده عیان چون آفتاب صبحگاه
یعنی ممدوح السیر شیخ ابن شیخ عبد الصمد | عارف بالله دانای فضیلت دستگاه
ایلیوب تجدید اساسندن بو والا تکیه‌یی | ایلدی تحسین وساباش اکا اهل فقر وجاه
حق بو درکیم رسم پاکی دلنشین وبی نظیر | قصر جنتدن نمونه اولدی بو توحیدگاه
اوله روحانیتی وار کیم اولور انواره غرق | سجده گاهنده ایدنلر صد قله وضع جباه
مهبط نور تجلیدر گشاده روزنی | سایه صالمشدر اکا بال سروشان اله
فی المثل بر ورد رعنای نهال عشقدر | کیم فلک ایتسه سزادر زیب دستار کلاه

* تاریخ بنیاد جامع النور ابراهیم پاشا در نوشهر *

آصف خان احمد غازی وزیر بی نظیر
حضرت شاهنشهک داماد و صدر اعظمی
کیم رفاه کونه باعث در وجود نافعی
ظل یزدانک چراغ پرفروغ ساطعی

صاحب الخیرات ابراهیم پاشا کیم اودر
آسمان بر وجودک آفتاب لامعی

سرفراز سرفرازان همم صاحب کرم
کیم اودر رایات زر منجوق الطفک رافعی
چکدی پیش. نحله اسکندر کبی سد سدید
شرق و غربی طوتدی آوازعطای شایعی
شن و آباد ایتمه در دنیایی قصدی دائما
عالمک آسایشیدر فکر طبع بارعی
کاری هپ جلب قلوب خیر و عدل و داد اولوب
تیج عبث بر فعله یوقدر نقد وقت ضایعی
قالمدی یا بلمدق عهدنده بر جای خراب
هر برین معمور ایدوب یا بدردی نجم طالعی
شمدی از جمله ایدوب منظور چشم التفات
نوشهرده ایلدی انشا بو رعنا جامعی
منشأ پاک وجودی اولمشیدی اول محل
ایلدی شهر معظم کور بو فیض صانعی
مدرسه جامع عمارت حجره لر بنیاد ایدوب
قیلدی خیرات ایله شاد ان روح پاک شارعی
بو اثردن اولسه لرا که نوله ارواح ایله
مالک و حنبل امام اعظم و هم شافعی
بارک الله معبد پاکیزه طرح دلنشین
کیم ملائکدر انک که وارد ی که راجعی
ایدوب آمد شد سروشان الهی دمبدم
فیضیاب ایلر کروه مؤمنین طایعی
سجده ایتدکده مصلیلر صلاة خمسه ده
رحمت حقدر در طاعت مأب قارعی
اولیجق شاخ منارنده مؤذن عندلیب
کل کبی ایلر شکفته کوش قلب سامعی
منبر یدر کردن حوراء عینک هیکلی
قبه سیدر نه سپهرک تاج فرق طالعی
عمرین افزون ایلیوب توفیقنی ایده رفیق
حشره دک باقی قاله یارب بو خیر نافعی
کوشش ایدوب اتمامنی تاریخن ایلرکن سؤال
ویردی بو مصرع ایله طبع جواب قاطعی

رسم عثمانیله سامی سویلدم تاریخنی
جامع النور اولدی ابراهیم پاشا جامعی

تاريخ بنياد جامع شريف

كتخدابيك حضرتى همنام فخر الانبيا — كيم اودر داماد صدر كامران وكامبين

يعنى صدر اعظم ابراهيم پاشا كيم فلك — دركه اقبالن ايتدى قبله كاه واردين

جمله ملك امورنه خيرخواه دولتى — اولدى بو ذات خردمند ورشيد خرده بين

تمشيتده آصف ذيشان ذاتى بى نظير — دولت ودينه وجودى لطف رب العالمين

كارى خيرات مبرات ايتمه دردائم انك — بذل احسانيله عالم اولمده راحت قرين

شاخلر صالدى درخت سايه دار همتى — اولديلر خلق جهان تحتنده آسايش گزين

ايليوب انشا چنار جقده بو والا جامعى — اول محلى ايليوب رشك آور خلد برين

ايلدى بنياد و عالى قدر وممدوح السير — بو عبادتگاه زيباسينى ره حقده متين

حسبة لله ايدوب بو معبد پاكى بنا — فيضياب انشراح اولدى قلوب مؤمنين

بو مفرح جاى پراشجارده جنت كبى — اولدى بو جامع فرحبخش قلوب ساجدين

اوله روحانيتى واركيم اولور انواره غرق — سجده گاهنده خلوص ايله ايدن وضع جبين

گوييا موزون مناره اولدى انگشت ملك — بو منور بيت حق يانده چون فص نگين

مطلع خورشيد رحمتدر گشاده روزنى — مهبط نور سعادتدر او سقف نازنين

حق تعالى ايليوب بانى صاحب خيرينى — طول عمر ايله معمر صدر دولتده مكين

نيجه آثاره موفق ايليوب بونك كبى — دولت دارينده ايده اكا عطا حى مبين

ساميا تاريخ اتمامن ديدم تكبير ايله
جامع نورانى پاكيزه طرح دلنشين

تاريخ بنياد شدن باب جبه خانه

ملوك عالمك سرتاجى سلطان احمد غازى — كه گرد آستانى زيب تيجان اولدى شاهانه

او شاه شوكت آيين جهانبان معظم كيم — شرف ويردى وجودى خاندان آل عثمانه

خداوند عدالت كيش وشاهنشاه خيرانديش — كه مظهر در جميع كارده توفيق يزدانه

عجب توفيق حقدر كيم وكيل مطلق اولمشدر — او عالى بخته ابراهيم پاشا كبى فرزانه

وزیر اعظم بیمثل و داماد کرمکاری
زماننده اچلدی هر کسک ابواب مقصودی
مرادی دائما معموری بنیان دولتدر
بودرگاه رفیعک شمدی بنیادین ایدوب فرمان
جبه جی قوللرین سلطان دهرک ایلدی تطییب
اوجاق اربابنک بولدی کشایش باب آمالی
باقلسه واقعا محتاج ایمش تجدیده سرایله
مطلا شمسه لرزر فلکک کلمیخ رنکینلر
اچلدقجه بونو باب معلانک دومصراعی
اولوب دولتسرای قدر وشانی مرتفع دائم
وجودین حق خطالردن ایدوب محفوظ همواره
ایدوب تشمیر ساق اهتمام انشاد تاریخه

که ذاتی مسندآرای حشمدر عزو عرفانه
قلم دستنده مفتاح اولدی قفل کنج احسانه
یاپلدی همتیله چوق بقاع وقصر وکاشانه
کوزل تعمیر و تجدید اولدی حقا کیم ملوکانه
صاترلرسه جبه شایسته در امثال واقرانه
مصادف دوشدی دست التفات صدر ذیشانه
نه رونق ویردی آمدشد که شهراه دیوانه
ویرر خجلت سپهر پر نجوم و مهر رخشانه
اوله هر دمده مشکل منکشف دستور دورانه
رسیده اوله سر طاق بلند ایوان کیوانه
ملاذ ایتسون دردولتما بک کام جویانه
قلم کاولمشدی سرکرم بلاغت امر وفرمانه

کوروب آرایش تجدیدینی سامی دیدم تاریخ
مکلف باب نوله بولدی زیب الحق جبه خانه

تاریخ دیکر

تمام ایتدکده بابی اولدی بومصرع دخی تاریخ
ینه رعنا یاپلدی باب زیبای جبه خانه

تاریخ آخر

توافق ایتدی تکمیل بنای بابنه تاریخ
مزین طرح والا اولدی بو باب جبه خانه

تاریخ وفات مصطفی افندی

کزین اهل دل مصطفی افندی کیم
رئیس دفتریده شق اول اولمشیدی
هنوز دفتر امینی ایکن دبیر اجل
قدرشناس واحبانواز وراحت ساز

پناه ایدنمشیدی درکهک کدا یله بای
مقدما او وجود شریف وبیهمتای
وجودی لوحنه چکدی خط عدم ای وای
وحید عصر ایدی اول سرفراز صاحب رأی

براعه‌سی قصب السبق فضلی محرز ایدی | اولوب کتابت وانشاده طبعی کوی ربای
موافق روش حکمت ایدی رفتاری | بوغیدسی راه کمالاتده اکا همپای
نتیجه منحصر اولمشدی شخصنه نوعی | بولنمز ایدی اوادیده عاقل و دانای
اوانجه کوش زدی ارجعی الی ربک | همای روحی سماواته اولدی بالکشای
توجه ایلدی فسحت سرای عقبایه | که صقدی جاننی بو تنکنای غصه فزای
ایچوردی ناکه اکا بو سیاه کاسهٔ فلک | شراب تلخ کلوکیر مرک جان فرسای
روان پاکنه بخشنده ساقی کوثر | طولو طولو صونه جام طهور فیض نمای
ایدوب وجودینی اوساخ جرمدن شسته | غریق لجهٔ رحمت ایده جناب خدای

وفات ایدنجه دعا کونه دوشدی بر تاریخ
خدا جنانی ایده مصطفی افندیه جای

تاریخ جلوس سلطان محمود خان غازی ابن مصطفی خان

حمد بیحد ینه الله عظیم الشانه | سربسر قیلدی جهانه کرم و رحمت وجود
حکمت و قدرتنی خلقه نمایان ایتدی | عظم شاننی بیلدردی او خلاق ودود
اولدی بردمده پس پردهٔ تقدیردن | صورت قهر و جلال ایچره جمالی مشهود
بولدی بهجتله جلا آینهٔ کون و مکان | ظلمت غصه و غم اولمشیکن زنک آلود
عدل ایله دولت و دین بولدی نظام تازه | اولوب آفاقدن آثار مظالم نابود
ایلدی یعنی خدا عز و جل شوکتله | اوجهان داوری مثل شه داود نمود
پایهٔ تخت معلای شهنشاهی یه | قیلدی بر وقت مبارکده سعادتله صعود
مسند سلطنتی ایتدیکی ساعت تشریف | عالم و عالمیان اولدی سراسر خشنود
طولدی دنیایه صف اندر صف اولوب جیش سرور | ایدیجک تخته جلوس اول شه فرخنده جنود
بارک الله نه کرامت نه سعادتدر بو | آشکار اولدی قدومیله جمیع مقصود
ایلیوب فتح و فتوحیله زمانی خوشحال | مقدمن ایلیه الله تعالی مسعود
نیجه بیک کیسه‌یه بر کونده کشایش ویردی | ایلدی قوللرینه بذل عطایای نقود

مورد شوق وصفادر مدخل فیض وعطا — مدحایه ایکی باب دلکشا سیدر کواه
شوق وذوق ووجدو حالتله صفای قلبله — طول عمر یله معمر ایده بانیسین اله

ساسامیا تاریخی دوشدی ابتدا اتمامدن
همت عالی ایله یاپلدی زیبا تکیه کاه

❀ تاریخ بنیاد دار الضرب ❀

ملوکک نامداری عالمک شاه ظفر کاری
جهان ملکینه وارث حضرت خان احمد ثالث
اوشاهنشاه عدل آیین اورنک سعادتکم
خداوند سکندر جاکرو دار اجلادتکم
نه کونه قابلیت واراسه ذاتنده پیدادر
اوسلطان جهانکم بندکانی آستاننده
ایالتلرکه حالا قوللرین تعیین ایدوب ضبطه
همدان کنجه تفلیس وروان شروان وتبریزک
خصوصا یثرب وبطحاده حکمن ایلیوب اجرا
مقامی پست اولور البت حضیض آستاننده
منابر خطبهٔ اذکار نامیله فلک پایه
اورلدی سکه سی کشور بکشور روی دنیایه
شمار اولمق نه ممکن نقد دار الضرب احسانی
نتیجه سکه یی مرمرده قازدی فرط همتله
زمان دولت آسایش افزای سعیدنده
قباب آسمانه ایلدی پیوسته بالجمله
وکیل مطلق داماد ابراهیم پاشاکیم
اوده فکر متین ودقت رأی زرینیله
که ذاتنک ایلمش باری کزین دولت واجداد
نظام کونه باعث دادر جمجاه کسری داد
عدالت پیشه درعهدنده کردون ستم معتاد
تنزل ایلمز ایمتکه دارای استعباد
وجودین ایلمش حق نسخهٔ کبرای استعداد
کیمیک والی مصر ایلرکیمینی حاکم بغداد
سلفده اولدی جای سلطنت بروجه استعداد
اهالیسیله ایران ملکی یکسر امرینه منقاد
ایدر انصافی روح پاکنی پیغمبرک دلشاد
ندکاو ایتسه میر زمرهٔ افغانیان فریاد
دراهم بولدی نقش سکه سندن غرت مزداد
دعای خطبه سن هر مملکتده ایتدیلر اوراد
شهاب وبجملهٔ چرخ اقچه دوکسه ایده مز تعداد
اوخاقان همایون بخت وشاهنشاه بی انداد
یاپلدی قالمدی عالمده برجای خراب آباد
بودار الضرب والاطاق رعنا ایدوب بنیاد
اساسندن اودم فرمان ایدنجه ایمتکه انشاد
ایدوب بوکارک اتمامنده بذل وسع استعداد

بورسم دلنشین وطرح عالی ایدرزه یاپدردی   اودستور مهندس طبع اودانای کرم معتاد
تعالی الله عجب بنیاد مخصوص اولدی شاهانه   که مثلن یاپمغه قادر دکلدر صدهزار استاد
مفرح طرز مطبوع وصفابخش دلاراجای   کیم ایلرسه نظاره خاطری غمدن اولور ازاد
شفق نار ونقود سیم وزرنجم درخشاندر   او طاق وقبه لر کویا بروج آسمان بنیاد
اولور خورشید وماهک اجتماعی برج واحدده   درونده زر براق وسیم اولدقچه پرتوزاد
ایرشدی تاجداری قبه سینک تاجدار ایتدی   سرفراز ایلدی چرخی او بنیاد بهین ایجاد
معمر ایلیوب سلطان دهری طول عمریله   جناب حضرت خلاق بیهمتای بی اضداد
مشید ایلیه طاق بلند ایوان اقبالن   اوله ویرانه خذلان قلوب دشمن وحساد
دم تکمیل واتمامنده اول بنیان عالینک   ایدرکن خامه الهام جناب حقدن استمداد

اودم تاریخه سامی بویله دوشدی مصرع یکتا
یاپلدی سکه کاه آل عثمانی مبارک باد

* تاریخ چشمهٔ باب همایون از آثار سلطان احمد *

صد بارک الله بارک الله اول شه پرجوده کیم   دستی جهانی ایلدی مستغرق بحر عطا
اول پادشاه بحر وبر خاقان اسکندر اثر   صاحب لوای معتبر شاهنشه فرمانروا
عدل وکرامت منبعی شمس ولایت مطلعی   درکاهینک هر مصرعی شهبال سیمرغ وهما

سلطان احمد بن محمد ابن ابراهیم خان
آب رخ عثمانیان دریم جود وسخا

اجدادی اروا حینی شاد ایتدی اوسلطان جواد   خیر مبرآتی زیاد اولدی سلفدن بیریا
بولدی صوین دین ودول میزان عدلیله کوزل   سیراب اولور هر بر محل لطفیله پرنشو ونما
اسکندر آسا اولا ایدوب کمر لرده بنا   سد ایله قیلدی جمع ما اول داور کشور کشا
جوش ایدوب اسلامبوله آب اولدی رجالی کامیاب   سلطان دینه شیخ وشاب ایتمکده در خیر دعا
یاشهر پاک اسکدار اولمزمی رشک هر دیار   انعام ولطف شهریار ایدوب اکا اجرای ما
هرسوده قیلدی آشکار ینچه عیون خوشکوار   ساحلده خود اول چشمه سار آیینهٔ عالمنما

حق عمرینی افزون ایده قلبین صفا مشحون ایده ‖ آفاتدن مأمون ایده شاه جهانی دائما
آثار خیری ومبدم ایتمکده خلقی مغتنم ‖ شمدی بوجای محترم اولدی عجب جای صفا

مأمور حکم محکمی اولدی وزیر اعظمی
یعنی وکیل اکرمی داماد ابراهیم پاشا

بوجایی آباد ان ایده اجراسنی فرمان ایده ‖ برعین نو بنیان ایده کیم اولمیه مانند اکا
ایدوب اوده صرف همم صو بیرینه خرج درم ‖ یاپلدی آز مدتده هم بو چشمهٔ فیض آشنا
اولدقچه جاری بوز وشب هر لوله سی اولمز عجب ‖ خضر وسکندر تشنه لب اولورسه کر آکا سزا
بو عینه ای صافی درون دستیکی کوثر کیبی صون ‖ هر قطرهٔ صفوتنمون اولمقده زیر اجا نفزا
حقا کیم اولدی بی نظیر بو چشمه سار دلپذیر ‖ بانیسنه اجر کثیر احسان ایده باری خدا
باب همایونه قریب دولتسرایه ویردی زیب ‖ معمور ایده حی مجیب بوخیری تا روز جزا
تاریخی کر الهام اوله طبع همایونه نوله ‖ پیرایه در اسلامبوله بو طرح سلطانی بنا
ایدوب شه فرخنده فال انشاد تاریخک خیال ‖ بو مصرع شیرین مآل اولدی شرفبخش روا

سامی بابات قدیم ایتمم دروغ الله علیم
شاهدتر طبع سلیم بودر مآل مدعا

قادر میدر انشادینه تنظیرینک ایجادنه ‖ شاعرلرک استادنه لوح وقلم اشته صلا
اولوب شهنشاه جهان خیره موفق هر زمان ‖ ایده مؤید کامران خلاق بیچون وچرا

سرتاج اولان تاریخ ایچون بو مصرع پاکیزه در
آچ بسمله ایچ صویی خان احمده ایله دعا

❀ تاریخ اورطه های تبرداران در سرای عتیق ❀

نظام الملک عالم صدر ذیشان صاحب دولت ‖ که درکاه رفیعنده اعالی چهره فرسادر
وکیل مطلق وداماد سلطان احمد غازی ‖ که ذات بی نظیری مقتدای دین ودنیادر
وزیر بیمد انید زخداوند معظمدر ‖ ملک خوی مکرمدر فلاطون رأی وداناادر
جمال شاهد ادراکنه عقل وخرد مفتون ‖ درون پاکی مرآت سکندر دن مجلادر

جناب صدر عالی رتبه ابراهیم پاشا کیم
حضیض آستانی اوج بخش چرخ والادر

اوورد بحران گلستان دولت اصلنده — تبرداران اوجاغندن شکفته ذات یکتادر
اوجاقدن شعله لندی مشعل شهراه اقبالی — ازلدن رهبر گمکرده راهان تمنادر
طلوع اولندن کوکب اجلالنک حالا — فروغ شبچراغ همتی کوندن هویدادر
اوجاق خلقنک چراغ ایتمشدی یکسر شمع اقبالی — انکچو موم اولوب قللقده هر کس شمدی بربادر
دکل انجق اوجاقلی مظهر انوار احسانی — طیوردی عالم خلقی عطاسی خوان یغمادر
بو هنکامه کلنجه تا اوده مدن اول کرمکارک — سماحت کاری همت عادتی جودی مهیادر
جبلتدر اکا لطف وکرم حقا جبلتدر — سجایادر اکا جود وسخا الحق سجایادر
محصل کلمشدر بوله صاحب جود آفاقه — وجود پاکی مانندی محض لطف مولادر
امانت ساکه یاربی امانت ذات ممدوحی — خطالردن وجودین صقله یا الله ویا قادر
او صدر کامرانکیم شیمهٔ مستحسنی چونکیم — تبردارانه دائم رأفتی بیحد واحصادر
اولوب معمار چابکدست جود وهمتی درکار — بو دفعه داخی لطفی انلرک حقنده پیدادر
اولنجه محترق بنیادین امر ایتدی سعادتله — بو موضعکم تبردارانه راحتگاه ومأوادر
حریقک اشتعالی بغتة طاقتگداز اولدی — اوجاق اربابنک فرط خساری آشکارادر
مکافات ایتدی جوش موج بحر لطف ایله حقا — که نار غصه یی خاطرلرندن قصدی اطفادر
موفق اولدی بنیاد ایتمکه بو میمنت کاهی — انک هر کارده بی شک معینی حق تعالادر
ویروب اسکی سرایه تازه رونق آصف دوران — بو والا جایگاهی یاپدی کیم بیمثل وهمتادر
بو خیر پاک وبو زیبا اثرله نام نیکوسی — اکر مذکور اولورسه شهره وک شایان اجرادر
بو رعنا طرح دلکشله بو نازک رابطه شمدی — اوده دیمکلکه شایسته در بر جای والادر
بونک کبی نیجه آثاره حق توفیق ایده ذاتن — که دائم نیت پاکیزه سی تعمیر دنیادر
خدا بنیان جاهن ایلیه معمور وآبادان — که همواره در دولتمابی خلقه ملجادر
ایدنجه کوشش تکمیلن دیدم تاریخک ای سامی — بو طرح پاک نو بنیاد ابراهیم پاشادر

ایشیدلمش دکل اسلاف کرامنده دخی — بویله بر لطف عمیم کرم نامعدود
غیرت سلطنت همت شاهنشاهی — حاصلی بویله اولور انجق اولورسه موجود
طول عمریله ایدوب تخت خلافتده مقیم — ایده اعداسنی مقهور ومدمر معبود
جست وجوایلرایکن کوش دله ای سامی — خبر وقت همایون جلوس ایتدی ورود

دیدی تاریخ چقوب بیری رجال اللهك
چوق شکر حقه جلوس ایلدی سلطان محمود

❀ تاریخ سال بهنکام جلوس علی طریق مسدس ❀

خدای عز وجل قدرتن ایدوب اظهار — عیانه چقدی نقوش عجیبهٔ اسرار
بو فق حکم شئونات خالق جبار — ایدنجه لوحه قلم ثبت کار لیل ونهار

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یااولی الابصار

سرادقات نهانخانهٔ قضا وقدر — اچلدی دست مشیتله چونکه سرتاسر
خفادن اولدی نمایان هزار نقش عبر — سروش غیبدن ایردی جهانه بویله خبر

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یااولی الابصار

ایدن بصیرت ایله لوح عبرت امکانی — ایدر مشاهده اسرار عرش رحمانی
کل ایله سندخی ای دل نکاه امعانی — سکا دلیل یتشمزمی نص قرآنی

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یااولی الابصار

ظهور ایدن بوجدلکهده بویله شور وشغب — جزای سیئه سوء حالدندر هب
تمام غفلت ایله کچمشیدی روز ایله شب — بو آیت آدمی اکاه ایلمزمی عجب

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یااولی الابصار

عمود صبح کبی نور عدل اولوب روشن
قلوبه ویردی ضیا آفتاب رأی حسن
سواد ظلمت وظلم اولدی محو عالمدن
کلنجه وقت پریشانی نجوم فتن

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

دم خلافت محمود خان عادلدر
سخاوجودی سراپای دهره شاملدر
زمان سلطنت پادشاه عاقلدر
جلوس ایتدیکی ساعتکه سعد کاملدر

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

او پادشاه معظم که قرص مهر ومهی
سعادت ایله قوشاندقده شاد ایدوب سپهر
سزادر اتسه فلک تاج بیک زر کلهی
میانه تیغ مرصع نطاق پادشهی

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

قدومی ایلیوب آفاقی سربسر خندان
پرادلدی ولوله کوس شوکتیله جهان
دعای دولتنی عالم ایتدیسه ورد زبان
چاق آسمانه ایرشدی صدای مردمیان

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

او در خلیفه حق مقتدای دولت ودین
وجودینی ایلیوب آفاتدن مصون وامین
مرادی اوزره دونه دائما بو چرخ برین
معمر ایلیه خلاق آسمان وزمین

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار
یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

سنه حسابنه بو آیت بدیع وجلیل
کیم اول خدیو جهانبان بی شبیه وعدیل
توافق ایتدیکی سامی یتر کواه ودلیل
اولور بهر ایشده موفق بحق ذات جلیل

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار

یازلدی

یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

جهانک اولکه شه معدلت شعاریدر … جلوس پاکنه تاریخ ظل باریدر

ملوک دهرک اوسرتاج افتخاریدر … وجودی آیت کبرای کردکاریدر

سپهر طاقنه تاریخ سال یمن آثار

یازلدی فاعتبروا ایله یا اولی الابصار

* تاریخ وزارت علی پاشا *

سرافراز شرفبخشای تخت آل عثمانی … خداوند معظم تاجدار مملکت پیرا

جهانبان ممالک شوکت دارا واسکندر … مسخر درسراسر امر عالیشانه دنیا

شهنشاه سریر افروز اقلیم عدالت کیم … موفق ایلدی تدبیرینه تقدیرینی مولا

اودمکم طالع اولدی مشرق عزو سعادتدن … شعاع عدل وداددی دهری پرنور ایتدی سرتاپا

مرایاسی قلوبه کرد غمدن انجلا کلدی … جهاندن ظلمت ظلم انعدامه طوتدی یوزحالا

جناب خان محمود ابن سلطان مصطفی کاولدی … سپهر معدلتده آفتاب برج استعلا

تفرد ایلدی نامی کبی ذات همایونی … اولوب سالک اللآل سلطنتده کوهر یکتا

اوسلطان سلاطین عواقب بین کاراکاه … وزیر سابقن چون حکم عدلن ایلدی اجرا

تصور ایلر ایکن حضرت حقه توجهله … مناسب صدر اعظم ایتمکه کیمدر دیو آیا

سروش ان الهی قیلدی کوش قلبنه الهام … اولور ملهم اوشاهنشاه صاحب همت والا

وجوه ایله سزای مهر اقبال اولدیغن بیلدی … همی شیر حق سرعسکر تبریز علی پاشا

کتوردی ایلیوب تبریزدن دعوت سعادتله … یداجلالنه مهر شریفی ایلدی اعطا

مراد اوزره وکیل مطلقن بولدی مبارکباد … هنوز اول پادشاه قدردان عاقل ودانا

مشیر بینظیر صدر کبرای وکالت کیم … اولور شمشیر وخامه کارکردستنده بی پروا

اودستور علی الشان پرجود سماحت کیم … وجودین ایلمشدر حضرت خلاق بی همتا

عدالتله سخاوتله فطانتله شجاعتله … بزرجمهر وحاتم بو علی مهربان سیما

وزیر صاف طینت آصف غیرتکش دولت … مزیل نام رشوت کامران صدر استغنا

صفای طبع وطول عمر یله محفوظ ایدوب ذاتن   خدا اعدای بدخواهن ایده نابود و ناپیدا

ایدنجه کوش تشریف قدومن صدر کبرایه   ایا صاحب نگین کامبین مسند علیا

آلوب دسته قلم سامی مخلص عبد درکاهک   دعا ایله سوروب یوز خاکپایه ایلدی انها

همیشه دولتک مسعود قلسون حق دیدم تاریخ

وکیل پادشاهی اولدی مهد یله علی پاشا

تاریخ هزیمت طهماسب

تعالی الله زهی تخت همایون جهانبانی   که یار و یاور ییدر دائما تأیید ربانی

شهنشاه فریدون بخت و دارا رخت عالیبخت   جهانبانان مظفر تاجدار ملک عثمانی

او اسکندر صلابت مسندارای خلافتکم   برایتدی کوش دهری صوت کوس شوکت و شانی

جناب حضرت سلطان محمود خان عادلکم

جهاندن سیف ایله قطع ایتدی عرق ظلم و عدوانی

او شاهنشه که حفظ مملکده برهان قاطعدر   عدویه بیم شمشیر قضا تأثیر برانی

کشاده رایتی عنقای اوج فوز و نصرتدر   که پروبال اولوبدر اکه عون لطف یزدانی

مثال بوم ویرانه نشیننده مرز بومنده   شکوهی ایله کمنام ایلمشدر شاه ایرانی

زمان دولت سعد اختران پادشاهیده   بوزلدی هر محلده جیش منحوس پریشانی

خصوصا دشت کورجیانده فرط عزیمتله   توزتدی لشکرین مانندهٔ کحل صفاهانی

چکلدی چقدی کتدی چشمی قالدی لیک حیرتله   کوریدی کحل ایدردی بردخی خاک صفاهانی

بو رسوایی و بدنامی نافرجامدن صکره   خطای فاحشی اولدی قرین فهم اذعانی

بیلوب حدین فراغت ایلدی دعوای شاهیدن   اقامتکاه ادباری ایدندی کنج نسیانی

قالوب ناچار حب چاریار آسا درونندن   چقردی عاقبت سودای جنک و حرب و عدوانی

فتاده اولدی دامان رجای صلحه آخرکار   اولوب سلطان عالمگیرک از دل عبد فرمانی

کوروب اظهار عجزین پادشاه مرحمت کستر   خروش ایتمشدی اولدم بحر بی پایان احسانی

مقدم ایتدیکی کتها خلقلردن کچلمشدی   اولوب معفو گذشته بی نهایت جرم و عصیانی

ظهوره

ظهور ایتمش ایکن سلطان هفت اقلیم آفاقك
قبول انعقاد صلح ایله لطف فراوانی

فراموش ایتدیلر یکسر بو جود شفقت آلودی
قزلباشك بوله مخذول اولورسه قوم فتانی

ره آیین و دینی کبی یاکلش سمته جزم ایتدی
روافض دولتینك کجردش میران خاقانی

هزاران ارتکاب حیله و خدعیله میدانه
چکوب طهماس قولی دیدکلری بی دین و ایمانی

او دانی جاهلانه جنبشن پنداره نخوتله
نمایان ایتدی فسخ صلح و نقض عهد و پیمانی

او کافر ماجرا کوستردی انجام فساداتن
ایدنجه و هله اولی ده بغداد اوزره طغیانی

کلوب دعوای مردان ایله نزد حصن مرقومه
سکز ای دکلو تضییق ایلدی اول جای عمرانی

بنای عمری اولمزمی خراب آباد او ملعونك
کاینده معموره دار السلامه قصد ویرانی

حسام انتقام اهل اسلام ایلدی اخراج
ظهور ایتدکده اندن بویله وضع نامسلمانی

شهنشاه همایون جاه اسکندر سپاه آخر
اراده ایتدی استیصال ایله منع ایتمکه انی

محصل بیلدروب مقداری نی سیف شریعتله
وکیل مطلقینه دفعی ایچون ایتدی فرمانی

وکیل سلطنت غیرتکش دولت علی پاشا
چون ایتدی مشورت جمع ایلیوب اعیان وارکانی

موفق ایلدی تدبیرینه تقدیر ینی مولی
ایدوب ملهم اودستور صداقت کار ذیشانی

هر ایشده اتفاق و مشورتله کارساز اولدی
عجبمی اولسه رأیی مظهر توفیق سبحانی

شجیع ناموز عثمان پاشای نیکو رأیی
اصابت ایلیوب ایتدی سپهسالار سلطانی

بو کاراتمامنه صدقیله دامن درمیان اولدی
شب و روز ایتمدی هیچ تمشیتده ذره نقصانی

مهماتن ایدوب جمله تدارك ایلدی ترتیب
یانچه یرکتو رمز لشکر بیحد و پایانی

وجود ملکتی تصحیح ایچون افساد شرندن
حکیم رأیی بوداء العضاله بولدی درمانی

بو امر خیرده سعی ایتدی حقا آصف اعظم
دعالرده تو جهلرده جسمانی و روحانی

تماما لازم سر عسکری تکمیلدن صکره
کیدلدی دشمن اوزره قطع ایدوب دشت و بیابانی

درودندن خبر الدقده جیش اهل اسلامك
کروه شیعه نك سرخیل جهندنا بسامانی

کچوب اون ایکی ساعت قرشو کلدی چونکه بغداده
طورر طاغلر کبی پیشنده کوردی جنك جویانی

خروشان اولمده امواج سیل کوهسار آسا
غزاة مسلمینك فوج فوج اولمش دلیرانی

مرتب صف کشیده منتظر لر قهر اعدایه
مهیا عسکر انجم شمار آل عثمانی

نیه او غزا یعنی بلادی طهماسب قولی کافر
کورنجه بو صلابتله بو طور اهل ایمانی

نه چاره اوردی کندین قلزم پرخون هیجایه
قارشدردی برازجر کاب شوده بحر عمانی

طقوز ساعت تماما کاه جزر و کاه مد ایتدی
یم حرب وغانك جوشش امواج طوفانی

نسیم فوز و نصرت عاقبت اسدی مراد اوزره
اولوب چون جانب اسلامیانه عون یزدانی

قرلدی لشکری مجروح اولوب کندی فرار ایتدی
خدا امداد ایچون کوندردی بی شبهه سروشانی

همیشه ایلیه اعداسنه حق غالب مطلق
نیجه بو کونه نصرتلرله شاهنشاه دورانی

سریر سلطنتده طول عمر یله صفالرله
مؤید ایلیه مولی او سلطان جهانبانی

سرچشمی دوشوب سامی دیدی چونکم الکا تاریخ
عجم کچدی قلجدن بوزدی آنی جند عثمانی

❀ تاریخ ختان محمد بیك ❀

جناب صدر اعظم یعنی ابراهیم پاشا کیم
اودر دولتله حالا پادشاه عالمه داماد

سعادتله ختان میر مخدومن ایدوب تصمیم
ادا ایتدی محمد سنتن اول مفخر امجاد

بهانه ایلیوب سور ختانی مشرب جودی
آکتوردی بحر لطفن جوشه اول ذات کرم معتاد

اولوب آیین ابراهیم خلیل الله ایله عامل
حبیب کبریانك ایلدی روح شریفن یاد

ستوده منقبت فرزند ذیشانی محمد بیك
کیم اولدی غنچه ناز و نعیم کلشن اسعاد

ویرلدی سنت پاکیله زینت صدر تعظیمه
که روز عید اضحی ایدی اول کون زبدهٔ اعیاد

طراوتله اولوب سر شیشه پیرا بزم دولتده
کل طبعن کشاده ایده هردم حی بی انداد

مصون ایده خطادن جسم نازآلودنی مولی
اصابت ایتمیه زخم نکاه دیدهٔ حساد

جناب والد الانژاد ایله معا یارب
کال پیرا اوله اول میر صاحب شدو استعداد

دم سور ختانده هزاران شوق و بهجتله
شب اندیشه ده ایتدم چراغ خامه یی ایقاد

ضیاویردی درونه سامیانور بشارتله ‖ ایدوب بومصرعی الهام ربانیدن استمداد

کلوب عیدک ایکنجی روز اثنینی دیدیم تاریخ
محمد بیک اولندی یمنله سنت مبارکباد

❁ تاریخ وفات ❁

ارجعی امری ایروب دار فنادن ناگهان ‖ عزم عقبا ایتدی او معصوم پاکیزه سرشت
ایلدی مجموعهٔ عمرین پریشان روزگار ‖ لوح حالنده بووجهله اوزره ایمش الحق نوشت
دست رحمت عنبر وکافور ایله تخمیر ایدوب ‖ بوی جنت نشر ایده قبرنده خاک وسنک وخشت

عازم بالا اولنجه دیدی تاریخن ملک
یا الهی اوله احمد بلبل ورد بهشت

❁ تاریخ وفات ❁

حیف برتازه نهال باغ عالمده ینه ‖ ایلدی افتاده خاک صرصر باد فنا
کوش جاندن ارجعی امرینی اصغا ایلیوب ‖ ترک ایدوب دار فنایی ایلدی عزم بقا

کوش ایدوب فوتن تحسرله دیدم تاریخنی
جنت عدن اوله یارب جلوه کاه مصطفا

تم

ابتداء غزلیات

فی حرف الالف

عجز در محفلنکشس ادراک ماهیت بکا
رهنماسی جادهٔ تحقیقده حیرت بکا

عشقدر سرمایهٔ انواع خاصیت بکا
بر هیولادن ظهور ایلر نیجه صورت بکا

پاره کستاخانه دل عرض ایتدی داغ سینه‌یی
آتشین پیراهن اولدی کرمیٔ خجلت بکا

بیخودم ساغر کدای بزم عشقمدر خرد
ویردی صهبای محبت بشقه کیفیت بکا

کرچه عنقای فلک پرواز قاف وحشتم
لیک دام صید اولور سر حلقهٔ صحبت بکا

بیعتک ال ویرمز ای شیخ طریقت طبعمه
برابا غیله ایدر پیر مغان همت بکا

پای خمده کج کلاه رند قلندر مشربم
افسر جمدر سفال کهنهٔ عشرت بکا

کردش تسبیحه دور ساغری ایتدم بدل
بر قدح میدن کلور زاهد عجب حالت بکا

غم یمک خون جکر نوش ایلمک اولمق کباب
سامیا چلمکدن ایدر کاسهٔ منت بکا

کوش ایت کوکل بیان میان سویلرم سکا
یوق بلکه رشتهٔ دل وجان سویلرم سکا

مژکان قلم صحیفه نکه مردمک مداد
بر چشم موشکاف بیان سویلرم سکا

تیغ جفاسنی دل سنکینی تیز ایدر
ای دل دکل فسانه فسان سویلرم سکا

اوبمش رقیب دیولین خواب نازده
تبخاله لبکله نشان سویلرم سکا

شرح ایتمده جریدهٔ صدپارهٔ دلی
هرزخم خونفشانی دهان سویلرم سکا

رنک سخن ابنده کهرپاره ریزشوق
بردلبر شکسته زبان سویلرم سکا

سامی صریر خامهٔ نظم سلیس ایله
صوت لذیذ آب روان سویلرم سکا

اجرا ایدوب حدیقهٔ اوصاف آصفه
جوی بهشت خوشجریان سویلرم سکا

اول آصف یکانه که مدح بلندسنی
هر سطر مهر لوح جهان سویلرم سکا

صبح و مسا دعاسن ایدوب زیور لسان
ای عرش ورد فیض رسان سویلرم سکا

عروق کلبنه خار اولدی نشترزن طبیب آسا
کلی مستغرق خون ایتدی چشم عندلیب آسا

درآغوش اولمز اول آهوی وحشی اجتناب ایلر
دل زاری ایدر سرکشته قیس ناشکیب آسا

اولور عشرتکه وصلنده نقل بادهٔ اعلاک
او غبغبکم بلورمش کردن صاف اوزره سیب آسا

شکست ایت شیشهٔ ناموسی ای جان ستم دیده
اکر بزم آشنای یار اولم درسک رقیب آسا

اولم دیر سک اکر آزاده قید خودپرستیدن
تجرد اختیار ایت پیربی برک و نصیب آسا

دریغ ایتمه دل هجر آزمادن ذوق پابوسک
سنک افتاده دره بتکده سامی غریب آسا

زنخدانندن ایرلمز دل اول سرو کل اندامک
اولور صان شاخ کلده آشیان ساز عندلیب آسا

اوله ندم کلو مزه کحل غم آشنا
اولمز کلام وصل دلارافم آشنا

اولمز مسیح ایدر ایسه اجزاسنی ده سحق
شمشیر غمزه یاره لری مرهم آشنا

فریاد ایدرسه بلبل دل عشقله نوله
رخسار سرخ کونی کل خرم آشنا

بللوره چشم مهره خنک پرتوین آلور
سوزان ایدر اولورسه اکر دیدم آشنا

جسم نزار فکر ایله زه کیردن کچر
انکشت یاره اوله ندم خاتم آشنا

ایتدک کلوی شیونه کرد غمی کحل
اولمز بزم دهانمزه ماتم آشنا

بیکٔ ساغر شرابدن ایتمزدم اجتناب
سامی اولیدی دستمه جان جم آشنا

کلدکجه سوز عشق او مهپاره دن بکا
آتش ویرر فتیلهٔ نظاره دن بکا

نادانی خواب غفلته قور کردش فلکٔ
معلومدر بو جنبش کهواره دن بکا

تیغ نکاهی موجهٔ آب حیات ایمش
شافی جواب کلدی لب یاره دن بکا

دل ته نشین حلقهٔ کرداب زلف یار
بخت سیاه خنده ایدر قاره دن بکا

بو نظم آتشینی قلم ایتدی انتخاب
سامی جریدهٔ دل صد پاره دن بکا

یم حسنده بقلمزدم شناه سکا
ایکی کدوکبیدر آفتاب و ماه سکا

نظاره ایلر ایدم رو یکه بودر خوفم
ویرر عذاب کرانباری نکاه سکا

عیار زر محکٔ روسیهله پیدا در
یتر وسیلهٔ عفو خدا اکناه سکا

کوکل چو پرتو مهتاب موسفید اولدکٔ
دخی کورنمدیمی مهر صبحکاه سکا

کهن سفالله صهبا کدالق ای سامی
حریم میکده ده بسدر عزوجاه سکا

عاشقم بیت الحزن برجای مامندر بکا
کلخن آتشفروز عشق سکندر بکا

بلبل آتش نوایم برق آهم آشیان
چون سمندر فطرت آتشدان کلشندر بکا

طور عشقم بن تجلیدن بری ای ماهرو
شعلهٔ برق جمالکٔ نار ایمندر بکا

مست صهبای الستم اولمزم هیچ هوشیا
کنج دیجور ظر بخانه نشیمندر بکا

صیقل طبعم جلاسنج بلور عشقدر
سامیا آیینهٔ اسرار روشندر بکا

چشم بد ایرمسون دیو ای نازنین سکا
تعویذ حسن یازدی خط عنبرین سکا

بی ننکٔ و نام ایکن قلم ای ساده لوح عشق
سرسطر سجال ایدر خط جبین سکا

نامی چیقر بیاضه سیهرودی کجروکٔ
تقریر ایدر بور است پیامی نکین سکا

سوزيوقدراى مصوراو نازك سخن فهمى
كوكلمجه نقش ايدرسك اكر آفرين سكا

آيينهٔ دروننى مقدمجه ايله صاف
زنك آور اولمدين نفس واپسين سكا

لباسى نيلر اولنجه تناسب اعضا
برنده جملهٔ اسباب حسنى سرتابا

قيامه كلسه خرام ايلسه قيامت اولور
أنى كورك هله طورسون او قامت بالا

شكار اولور صانور ايللر بكا اول آهولى
رقيب سك ايدر اما كه انى هب پيدا

روان اولورسه نوله خاكپايه سيم سرشك
اياغنه سنك اى سرو قد كلور دنيا

ازاى تيغ قلم قطع ايدرمش اى سامى
قلبجله سويلشور زغافل اولمسون اعدا

سمند حسن كاغوش نكه باشدر كابشرا
بكرد خط كند رنك بريده پرشتابشرا

دل من تهمت آسوده كى هركز نميدارد
سكر از پنبهٔ داغى كنم بالين خوابشرا

بشوخيهاى حسن عكس افكنى كرجام صهبارا
پرى جوشد ز ميناخانهٔ مغز حبابشرا

خيال تيغ اواز بسكه دارد منع بيهودى
بپاى ريشهها زنجير سازد موج آبشرا

به عمرى عقدها از كاكل طالع كشادم ليك
سفيداج بياض ديده ز اكردم خضابشرا

دل نا پختكانرا بهزدخل راست طبعان نيست
به زخم سيخ آيد لذت ديكر كبابشرا

دران چاهى كه يوسف ميشود عارى ز پيراهن
كتان باشد فتيلى در چراغ ماهتابشرا

دران بزمى كه از ياد لب اورنك برخيزد
بياض كردن مينا بود حكم شرابشرا

❀ حرف الباء ❀

عجمى اولسه رويك نور بخش سينهٔ مهتاب
الور خورشيددن پرتو كدا آيينهٔ مهتاب

جوزنجه تكمهٔ سيمينى اول پنجهٔ خورشيد
آچلدى قفل الماس در كنجينهٔ مهتاب

تن عريانه شب زنده وار تكيهٔ عشقك
قباى پرنيانز رخرقهٔ پشمينهٔ مهتاب.

ایتمدن سرمه فشان آهمی هر شب یارب — غرضم روشنئ دیدهٔ کوکب یارب
ایله رنکینئ معنی ایله چون کف خضیب — نقطهٔ کلکمی زیب رخ مطلب یارب
چهرهٔ زردم ایدوب زیور سرنامهٔ فیض — نسخهٔ طالعمی ایله مذهب یارب
پیک دل هر کیجه قطع ره افلاک ایلر — اوله رقاره کشش نعرهٔ یارب یارب
بنی اوز ذاتک ایله راتبه خوار کرم ایت — غیردن ایلمه منتکش مکسب یارب
ایتمه شیرازهٔ امیدیمی بکسستهٔ یاس — ایله مجموعهٔ آمالی مرتب یارب

تننک اوله جلوه سنه تاکه فضای اوهام
ایله سامی یه عطا وسعت مشرب یارب

فراغ تام ویروب غیریدن بکا یارب — توجهم سکا مخصوص قیل سکا یارب
خدنک آهمی آماج زیب تأثیر ایت — کمان سخت فلکدن ویروب رها یارب
جناح بازنجاه ایله مرغ جان و دلی — ایدم اودمده که رفع یدو دعا یارب
فضای کامده کمکرده راه یأس ایتمه — دله هدایتنک ایت خضر رهنما یارب

عنایت ایله دل سامئ کهنکاره
مثال آینهٔ صاف انجلا یارب

قالدی ایقده جرعه صفت خاطر خراب — مست مدام آه که یقدی بزی شراب
تخم امید حاصل اوله دیردم اولمدی — یاغدردم اکه اشک تری نیته کم سحاب
زنهار غفلت ایلیجک یردکل صقن — صاندک بودار محنتی وارایسه جای خواب
اغیارک اشتهاسی قوی خوان وصلکه — ضرب ایله منع اولنمدی طاشلریدی کلاب
کتدی صفاسی میکده نک قالمدی مزه — کوروب چکلدی باده کسلدی اودم کباب
مشکل دکلمیدر ایچه منع ایده محتسب — هم التزام ایده شرابی هم احتساب

سامی بو ابداربو هم سوزناکدر
اشعاره کیمسه ویرمدی بو رسمه آب و تاب

فیض مهرکله دله تاب صفا ویر یارب — او نهانخانهٔ تاریکه ضیا ویر یارب

ایلیوب دشت حقیقتده دلی آتشرو
دستمه مشعلهٔ ناره هداویر یارب

عشقی خورشید وسویدایی ایدوب بدر منیر
عالم جانه دخی صبح ومساویر یارب

نخل نظاره یی قیل اشکله سرسبز شهود
دانهٔ مردمک چشمه نماویر یارب

دل سامی یه تکاپوی طلبده مددایت
مدآهن آکا آهندن عصاویر یارب

یادرخسارکله بزم سینه کلشندر بوشب
روغن کلدن چراغ داغ روشندر بوشب

شیوهٔ مژکان یاره دیده دوزحسرتم
جامه خواب راحتم لبریز سوزندر بوشب

هجر روی تابناککله پرپروانه دن
شمع مجلس سر بجیب زیر دامندر بوشب

فتد چو عکس لبت بی حجاب درته آب
برنک لعل شود درناب درته آب

بجز دلم که زجوش سرشک سوزانست
ندیده ام شده ماهی کباب درته آب

زکرمی نظرم همچو آتش کل یافت
رخت زشبنم خوی آب وتاب درته آب

دل بتان بخیال لبت زکریه کداخت
چنانکه سنک نمک شد خراب درته آب

دکر زچرخ بزیر محیط اشکم نیست
که میکند حرکت آسیاب درته آب

مپرس حال کهر چین دل دراستغراق
که وقت غوص نیاید جواب درته آب

بغور صافدلان چرب طینتان نرسند
چوروغنی که نشد راهیاب درته آب

زبسکه نظم ترم ساميا سليس افتاد
زدست موج زهر بیتم آب درته آب

❀ حرف التاء ❀

ای طوطی بهار لطافت تکلم ایت
نطق مسیح معجزه کویه تبسم ایت

یاقی بوریاسرکده کوکل داغ وشرحه دن
اول شاهه عرض چین جبین تظلم ایت

تطهیر ایدردرونکی چرکاب سمعه دن
دردشراب نابله زاهد تیمم ایت

ای دل سپهر کردش چشم نیازده
هرقطرهٔ سرشکنی مانند انجم ایت

ای شوخ تابکی بو نهانی کرشمه لر
سامی ناشکیبه نگاه ترحم ایت

اسے طرهٔ خم درخم همراز محبت
وی چشم سیهمست فسونساز محبت

صید ایتمکه مرغ دلی هامون قضاده
صد پاره ایدر پنجهٔ شهباز محبت

آیینهٔ رخساره دل اولورسه نظرپاش
مجروح ایدر نیشتر راز محبت

اول دلبر آفت نکهک چین جبینی
امواج یم حسن سرافراز محبت

کوکلمده خیال لب میکونله سامی
شب تا بسحر جلوه کر اعجاز محبت

اندرین رهرو که روشندل شد از توحید ورفت
همچو روز آدی تخت درونباله خورشید ورفت

سر برون کرد از حباب سیل هستی یکنفس
چون هوا دل شیوهٔ افلاک راخندید ورفت

شعلهٔ شمع ملایم جلوه را مانند بدن
کرزه پنهان روغن دامنشرا چید ورفت

چون شرار انکس زسختیهای دهر ازاده است
کرزمیان سنگ وآهن خویشرا دزدید ورفت

جست از بحر عدم ابرکهربار وجود
بر رخ خوابیدهٔ دل قطرهٔ پاشید ورفت

این جواب آن غزل سامی که صائب کفته است
صد سخن کفتیم باوی یک سخن نشنید ورفت

پادشاهیٔ کدا درکوشهٔ میخانه است
پایهٔ خم پای تخت مشرب شاهانه است

میدهد آرایش دیکر سیهمستی بدل
موج صهبا کاکل این نشئه را چون شانه است

نرم طبعانرا توان از کردش چشمی کشاد
موج مژکان بر کلید قفل شان دندانه است

صافدل زامیزش بد طینتان یابد خلل
خانهٔ آیینه پیش زنکیان ویرانه است

شیشه ام بالد زیاد سرو قد او بخوش
طوق قمری در کف من کردش پیمانه است

شهر اسلامبول بزد مملکتهای دکر
درمیان هفت دریا کوهر یکدانه است

این غزل سامی جواب آنکه نامی کفته است
عزت مهمان بقدر فهم صاحبخانه است

حرف الثاء

خروش عشقده تحریک دست آه عبث
غریق مضطر به شیوهٔ شناه عبث

چو بیلد. بیلمز ودشمنه در کف آزار
لئیمه ایلمه آب رخک تباه عبث

قرار داده دگل چونکه گردش افلاک
غرور دولت پادر رکاب جاه عبث

آقوب کلور سکا رزق ایتمه کاوش تدبیر
کنار جوی فراوانده حفر چاه عبث

شهود مهر حقیقت ایسه غرض سامی
کمینه ذره یه ده ایلمه نگاه عبث

حرف الجیم

ایتمز کنار مطلبه کوهر نثار موج
تا اولمینجه ذلت ایله خاکسار موج

تعداد لطف نامتناهی حق محال
اولسونمی هیچ صفحهٔ یمده شمار موج

سر ویرمدن تلاطم راز اولمز آشکار
قطع اولمینجه ظاهر ایدرمی چنار موج

کشتیء طبعی غرقهٔ نور نشاط ایدر
ویردکجه سبزه زاره نسیم بهار موج

اولور کناره کیر توکل غنا پذیر
بندر که سواحله بغلر قطار موج

ویرمز بنای فقره خلل جوش حادثات
غرق ایده مز کمینه خسی صدهزار موج

وضع خلاف اهل کرم حکمت اوزره در
که مد و کاه جزر ایدر آشکار موج

پابوس یاره تشنه لب جویبارده
تعقیب ایدوب بری برین ایتمز قرار موج

چشم حبابنه طوتنور مشربی بودر
کرچه بولور مساعدهٔ روزکار موج

زنجیره چکدی عقلی پری کیبی شیشه ده
میناده کوستر نجه می خوشکوار موج

سامی کنار صفحه یه عنبر فشان اولور
اظهار ایدنجه بو غزل آبدار موج

حرف الحاء

ساغر بکف اولدقجه اوله بیغم صباح
آیینه سنده ظاهر اولور عالم صباح

عشاق سینه سوخته آه سحر کبی
ایلر بجای مص دخان همدم صباح

پیرانکه اشنک چشمی خم پیره فیض اولور
کلزاره حسن تازه ویرر شبنم صباح

شب زنده دار عشق که جسمن هلال ایدر
زر بالش آفتاب اولور اکه دم صباح

عیسی طبیعتانه غدا بخش روح اولور
بستان مهردن لبن مریم صباح

اولور کنار بحر سیه سامی پر صدف
دریاش اولنجه موج سفیدیم صباح

حرف الخاء

بزم پاک حسنه زیور دراوزلف وخال ورخ
دود عنبر مجمر زردراوزلف وخال ورخ

کردن بلبلورک اوزره کوییا بر شیشه ده
سنبل وشبوکل تردراوزلف وخال ورخ

داغ غم سودای سرتاب جکر کیتمک محال
دلده کم دائم مصوردراوزلف وخال ورخ

شمع شب پیرایه و پرسوخته پروانه وش
متصل کرم آشنالردراوزلف وخال ورخ

شعله آهه سپند اولمق سویدای درون
یاده کلدکجه مقرردراوزلف وخال ورخ

کلشن حسن ایچره دام ودانه آشوبله
مرغ جانه قید دیکردراوزلف وخال ورخ

حلقهٔ جیم جمالی نقطهٔ نوراوزره در
صفحهٔ زیب روی دلبردراوزلف وخال ورخ

سوز حسرت مردم چشمی پریشان خواب ایدر
تاکه زیب روی دلبردراوزلف وخال ورخ

قیلدی حسن شاهد نظمی دوبالا سامیا
چون ردیفمده مکرردراوزلف وخال ورخ

حرف الدال

صون ساقیا بزه قدح بهلال عید
ایمای عشرت ایتدی بنان هلال عید

ظاهر اولوردلیل صفاے وصال عید
لوح فلکده ماه نواولدقده دال عید

روی صیامه صبحی تبسم فروش اولوب
رنک فطوری ایتدی شکست انفعال عید

رنکین خون اشک ایدر عشاق جامه سن
خوبان کینجه البسهٔ آل آل عید

خمیازهٔ تحسرمیدن هلاک ایدک
اولماسه مایه بخش تسلی خیال عید

شایسته در تمیمهٔ حور بهشت اوله

سامی بو نو زمین غزل بیمثال عید

مقدم ایتدی شب روزه عشرتی تسوید
طلوع ایدر صانورم مهر برج میزاندن
صالنجق ایچره او لورحسنی برفروغ الحق
سنکله طارتلمز عیدگاه حسن ایچره
هلال عید آچوب آغوش ابروانکله

چیقردی صکره بیاضه صباح عید سعید
او شوخ بله دو لابده اولنجه بدید
صالنجق عالمه بویله ضیا صالرخورشید
کال مرتبه نقصانتنی بیلوب مه عید
مکر معانقه ایتمکلکی ایدر امید

دیزلدی سلک بیانه بنان خامه ایله
معانیٔ سخنم ساميا جو مروارید

مفرح دافع غم دلکشا در صحن سعدآباد
جهانده مثلی یوق عبرتما در صحن سعدآباد
تماشاگاه عالم یوسفستان زمانه دربو
دکلدر کهنه وادی تازه طرح دلستاندر بو
نوله هرباغی رشک چارباغ اصفهان اولسه
همای دولته هر قصری لایق آشیان اولسه
کمینه برغبارین اول فضای جنت آسانک

سر تبخش جان راحت فزا در صحن سعدآباد
ملوکانه عجب جای صفا در صحن سعدآباد
جهان ایچنده حقا کم نمودار جنانه دربو
ملوکانه عجب جای صفا در صحن سعدآباد
یدی اقلیمه صیت اشتهاری داستان اولسه
ملوکانه عجب جای صفا در صحن سعدآباد
دکشمم سامیا اقلیمنه ایران و تورانک

خدا اکسکلمکن کو سترمسون سلطان دورانک
ملوکانه عجب جای صفا در صحن سعدآباد

❀ حرف الراء ❀

خط لبک که مصرع زیب تألدر
دل قوس ابروانی لنندن نلر چکر
ایلر شکسته مرغ دلک پروبالنی
اول نخل عشوه هر نقدر سرکش اولسه ده
ظن اتمه ژاله دركورنن روی بار دن

ایهام بوسه آنده نه رنکین خیالدر
سیر ایله قد خمشده سی اکه دالدر
اول طفل نورسیده دیمز کم و بالدر
بارنیاز ایله اکیلور احتمالدر
كالمر چمنده عرق خجلی انفعالدر

نظاره دوربین بلورین اولورسه ده
کورمک تن نزار سمی امر محالدر

سامی امید جام جم ایتمز کدای عشق
ممنون باده خوارسیء کهنه سفالدر

دونیم اولورسه ده تن دلده آرزو بردر
دورنک الیسه کل رعنا عجیبی بو بردر

کوکل خراب می بیخودیء وحدتدر
او بزمکاهده کم ساقی و سبو بردر

نتیجه چین مقدم قضیه خود معلوم
بودر سخانه ده معنای گفتگو بردر

نکاه اهل حقیقتده راسیء ومرئی
بلورین آینه سی ایله رو برو بردر

کریوه کرد خلاف اولمه رهرو صدق اول
طریق عشق الهیده جستجو بردر

حصیر پارهء ذات بدوش تجریدک
یاننده چین جبین ایله سر فرو بردر

کمال عشقله اول خوش دردم توحید
نفس هزار الیسه ده سامیا کلو بردر

یاشرسه مردم چشمم مثال نوح ایدر
جهانی غرقهء طوفان کریه سرتاسر

عجب مؤثر اولور بخت واژکونم که
عقال پای نسیم اولدی ریسمان خبر

متاع جانی کوکل نقد عشقه بیع ایتدی
نه خواستکاریء سود ایلدی نه بیم ضرر

کورنمدی عجب آزرده پا میدر اوپری
کلنجه خانه مه هپ چشم عاشقانه بصر

ایدردی آینه سن وقف سنک ناموسی
کوریدی صفوت مرآت طبعم اسکندر

جمال یار نوله غالب اولسه مهره کاولور
یاقنجه سوخته سررشتهء فروغ نظر

خیال تاب رخکله شب محبتده
زبانه وش دله مانند شعله در بستر

اولوردی تافته دست شعاعی ای سامی
طوتوشسه نجهء خورشید ایله اوماه اکر

نادانه اولکه بجز سخن درلرین دوکر
کویا که خاک مزبله یه جواهرین دوکر

نشوه خمار اولور بکا بزم شرابده
یارم اودمکه جرعه قویوب ساغرین دوکر

عاشق فتیل داغ غمک جانکداز ایدوب
بغری یاغیله شمع ضیا کسترین دوکر

خورشید صبح اولور رخنه دلر باقچن ... دستار نو ظهور مطلا سرین دوکر
سودامیاننه صاریلور اول زمانده کم ... دلبر سرینه شال کمر اوجلرین دوکر
کشتیٔ جامی عالم آب ایچره قوللنن ... دریای شوق ساحلنه لشکرین دوکر
یکروزه در کشادکی نوبهار کام ... کللر چمنده آخر اوبرکٔ ترین دوکر

سامی سخنده پرونظم نظیم اولوب
نیشکر یراعه سنک سکرین دوکر

بادهٔ بزم غمم رنک رخ دل خسته در ... جام شوقم نون معکوس خط اشکسته در
کلستان عالم آیمده ماننده حباب ... موج موهوم هوا سررشتهٔ کلدسته در
ضعف بخت تیره دن مژکانه چشم حیرتم ... خامهٔ مویین تصویره وجودم بسته در
خون اشک حسرتم فکر قدموزونله ... معنیٔ رنکین لفظ مصرع برجسته در

دل خیال معنیٔ بوس دهان یار ایله
هامچو تار مسطر مشق خط نورسته در

او شهلا چشممک تیر نکاهی جفته پیکاندر ... آنکچون طرفة العین ایچره زخمی دردل و جاندر
دهان زخم دل قادرمی شرحه دردکی قانی ... او احول غمزه لرکم ایکی یوزلی تیغ براندر
نکاه دلشکافندن تن زردنزارمده ... کل رعنا کبی هر زخم خونینم نمایاندر

خیال چشم شوخی بی نشان کتمز درونمدن
سویداولده چون نقش سم پای غزالاندر

آه شررفشانکه دل و سینه دن چقر ... پیچیده اژدها کبی کنجینه دن چقر
ایتدسک نکه بو جاذبهٔ حسن و آنله ... عکسک درون خانهٔ آیینه دن چقر
رنک تعلق البسهٔ نازدن بدید ... دوی فراغ خرقهٔ پشمینه دن چقر
معنای عیش ونکتهٔ کلکشت باغزاد ... ترکیب نسخهٔ شب آدینه دن چقر

نظمم او لؤلؤی صدف آغوش فیضدر
سامی محیط خاطر بی کینه دن چقر

دل قوانل عشق خدا کلور کوزینه نور
غبار سرمهٔ صوت وصدا کلور کوزینه نور

عذار یاره خط مشکسا کلور کوزینه نور
کناره موجهٔ عنبرنما کلور کوزینه نور

عرق فشان لب دلداردن صقلدقجه
می سفیده رنک حیا کلور کوزینه نور

کرشمه در بغل شرم ایکن او غنچهٔ شوخ
نشاط بادهٔ خاطرکشا کلور کوزینه نور

اولورسه الده اکر دوربین شیشهٔ می
ندکلو دردایسه دلدن صفا کلور کوزینه نور

سرادقات عدمدن مثال ظل خیال
هزار صورت هستی نما کلور کوزینه نور

درون مخزن تاریک دلده کوهرداغ
شکاف زخم تهمدن ضیا کلور کوزینه نور

نهفته ایلمه حسنک نقاب نخوتدن
صقین صقین خطک ای بیوفا کلور کوزینه نور

یوسکه جواهر مضمون یم معانیدن
سفینهٔ غزلم سامیا کلور کوزینه نور

بزم وحدتکم اولور ترتیب روح افزاسی بر
اولدی جام وساقی ومیخواره وصهباسی بر

صورت اشیا مآلی مشترک الفاظدر
نسخهٔ کبرای انسانک اولور معناسی بر

لاوالادن دروننک اولسه برک زبان
باغ توحیدن ینه بوی کل رعناسی بر

طرفه معجوندر تراکیب وجود عنصری
هاون واروندن کردونده اولور اجزاسی بر

یاره عرض ایلردی یاره سینه چاک شوق اولوب
عاشقن آه اولسه دلده زخم خونپالاسی بر

کاه فکر بوس لعلکله خیال کاکلک
اولمز عشاق سیه بخت غمک سوداسی بر

ناله کاران کل صدبرک رخساردن هزار
کلشن عشقکده کلدر بلبل شیداسی بر

شبه صوری معنوی خاصیته اولمز قرین
معدن صنعکده کل بللوری ایلمه الماسی بر

اولسه سامی کشور حسنی ایدر فتنه یله بر
وصف مژکان ایلهجش خط نوپیداسی بر

فرق ماهیت دل چشم تماشادندر
پرتو تیمثک ومه آیینهٔ سیمادندر

روزن خانه‌یی سرماده کشاد ایتمکدر
سردی بزم ادب خندهٔ بیجادندر

حاضر اول بزمه مکافاته ایامه مست غرور
رخنهٔ سنکدن سیمهٔ مینادندر

صافدل تیره نهادانه اولور فیض رسان ‖ کهر افشانی ساحل کف دریادندر

سامیا خانه براندازی دل همچو حباب
جوشش موجه سیلابه صهبادندر

خطکه که کرد جام لبکدن ظهور ایدر ‖ آب حیات ظلمتی پرموج نور ایدر
اولمز کلوکرفته امساک سیر حسن ‖ کلبوسه غمکله نگاهک فطور ایدر
زنکار غبار ایدن آیینه دلی ‖ کحل غمی کشیده چشم سرور ایدر
خمیازه زیر حسرت اولان عیده شمدیدن ‖ شکل هلال روزه جام بلور ایدر

اهل ملامته شرر سنکی کودکان
ایقاد مرده شمع حریم شعور ایدر

لبکه که باده جام نگاهم اولمشدر ‖ دودیده مست مدام نگاهم اولمشدر
کل عذاری که سر شیشه زیب باصره در ‖ شمیم بخش مشام نگاهم اولمشدر
صباحه دک طوتشور سوز حسرتکله مژم ‖ فتیل شمعه شام نگاهم اولمشدر
اوچار او چشم کبود که خیالی چشممده ‖ کبوتر سر بام نگاهم اولمشدر
اوکبک حسنی جناح خطا ایله طوتدی کوزم ‖ که پر کرفته دام نگاهم اولمشدر
نظاره م اولدی سبب خشم غمزه یاره ‖ کشیده تیغ نیام نگاهم اولمشدر
خموش اولورسه ده دل کوش چشم ایله اوپری ‖ اداشناس کلام نگاهم اولمشدر
باکلمه سه نوله کلکون اشکک اوپنجه مهر ‖ ربوده ساز زمام نگاهم اولمشدر

شکسته رنکی ار روی لطیفی ای سامی
نشان پای زحام نگاهم اولمشدر

نه در مسجد ونه زاهد قلابه وارر ‖ تازه لر کیفیتی دل پیر می نابه وارر
طوغرسی هضم ایده مم وضع کج زاهدی ‖ خم ابرولی قویوب کوشه محرابه وارر
حلقه ذکری اولور دام دل بوالهوسان ‖ دونه رک خس کبی ناچار او کردابه وارر
مجلس مرشده تشویش درون ایله وارن ‖ کهنه غربال ایله صانان چشمه پر آبه وارر

نسبت سلسلهٔ سهی در یتیم اشکمک | دم طوفانده اولان موجهٔ سیلابه وارر
شرر آسا نوله پرسوز ایسه درسخنم | اوجی تار نفسمک چاق دل پرتابه وارر

غفلت اول مرتبه کم پندی صاغوب افسانه
سامیا مردمک دیده لرم خوابه وارر

خو یکرده روا ایدرسه اوکلبرگ تر ظهور | گوزدن بجای اشک ایدر آب گهر ظهور
دلتنگ جوره شهد مکافات ایدر ظهور | طوطی قفس نشین ایکن ایلر شکر ظهور
بیهوده ایتمه اهل ریادن امید فیض | ایتمز درخت خشکمادن ثمر ظهور
طبع درشتی روی ملایم زبون ایدر | برگشته ایلر آینده عکس صور ظهور
بی لعل یار عشرت اولور تلخ ناگوار | میدن ایدر حباب بله صد چشم تر ظهور
دل چین زلف یارده قالدی اسیر بند | ای باد صبح ایلمدی بر خبر ظهور
عزم ایتسه کوی یاره دل ناتوانمک | رنک پریده سنده ایدر بال وپر ظهور
آزرده در طبنجهٔ دست نگاهدن | خط صا نمه روی یاردن ایتدی اثر ظهور
گرداب بحر آتش ایدر هالهٔ مهی | سوز نهانم ایلسه دلدن اگر ظهور

سامی بونو قماش سزا فرش پای اوله
کاایتدی اوشاهسندر تخت هنر ظهور

عنقا نظیر حضرت نابی افندی کم | نایفسی یوقدر ایده لی نوع بشر ظهور
استاد کل خدیو جهانبان ملک نظم | شانندن ایلر عالم اشعاره فر ظهور
غیرتله چوق جوان هنرمندی پیر ایدر | طبع بلندی ایلسه پیرانه سر ظهور

حق مستظل سایهٔ ممدود عمر ایده
تاکیم جهانده ایلیه شام وسحر ظهور

عقدهٔ مردمک چشم اورخ آلده در | ناخن دست نظاره گره خالده در
رنک حسنی خط نوخیز پریده ایده مز | موج پرواز هما جنبش شهبالده در
گردش نورنگه زیور آغوش ایده لی | پای حسنی او مهک حلقهٔ خلخالده در

محوایدر ذوق نخستینی خمار انجام ‖ تلخکامی که ترنج کف اقبالده در

ترجماندر قلمه نیجه نظم سامی
جوهر تیغ زبان نقش کف لالده در

کرد رخنده خطکه سیه پوش فتنه در ‖ مهتاب حسنه هاله دور آغوش فتنه در
سردار زلفی ملک دلی تار و مار ایدر ‖ خط کیم خبر رسان بناگوش فتنه در
مخمور ایدن نگاهی سمی ناز و عشوه در ‖ چشمی سیاه مست قدحنوش فتنه در

ملکمی آب چشمه غرق اولمه دن گذر
خنجر او اینجه بلده که سرجوش فتنه در

خامه کیم تسوید لفظ پاک معنی دار ایدر ‖ قالب تعبیره نفخ روح فیض آثار ایدر
خامه کیم اولدی چمن پیرای باغ معرفت ‖ صفحهٔ رنگینیء الفاظ ایله گلزار ایدر
عرش اعلای معانیدن نطق ایلر ورود ‖ آکه تعظیما یراعه سجدهٔ اشعار ایدر
بحر دلده گوهر حکمت صدفدر دریاک ‖ کیم انی غواص تردست خیال یار ایدر

عالمه غیب هویتدن کلام ایدوب ظهور
کیم لسان حاله کلسه سر حق اظهار ایدر

حرف الزاء

سرشکی اولمزسه لوح دلده داغ آتشین اولمز ‖ مقدم صفحه نمناک اولمسه نقش نگین اولمز
زخم ناخورده دل لعل لبکدن بوسه چین اولمز ‖ تن موم اولمدن سوراخ سوراخ انگبین اولمز
حلاوت ور عقیدر تلخیء دشنام لعلکده ‖ مرارت مانع طعم لذیذ دارچین اولمز
تواضع ایتسه ده رؤیا فریبان اولمه دلبسته ‖ بناسر در زمین انحراف اولسه متین اولمز
اولور سود اگر ان نظمه ناشایسته رغبت ‖ متاع معرفتکم زیب دوش آفرین اولمز
اولان آیینه دوش وارسته گرد خودپرستیدن ‖ دلنده عکس زشت کینه دن چین جبین اولمز
خیال چین زلفی مایهٔ خاموشیء دلدر ‖ سواد موی چینی اولسه چینیده انین اولمز

پر پروانهٔ تدبیر تحریکندن ای سامی

خدانكْ شمع تقدیرینه باد آستین اولمز

دلیمز مشعل فانوس سرور ایلمشسز
اولمز زخواسته زیور دهر بد وضع
اشکی ریزان ایده لم دامن عصیانمزه
روزن طورسکبی آینهٔ دیده مزه
زاهد اندن خراباتی کوروب عیب ایتمه
لشکر خیل مژه کصف سپاه آفت

روز کار غمی صد مرحله دور ایلمشسز
کنج کاشانهٔ محنتده حضور ایلمشسز
آه کیم رسم عبادتده قصور ایلمشسز
پرتو حسنكْ ایله مهبط نور ایلمشسز
بادهٔ وحدت ایله ترک شعور ایلمشسز
دل ویرانه مزی وادی شور ایلمشسز

بلمز زمعبد زهاده کلیسا سامی
چلمکه در دغم عشقی ظهور ایلمشسز

تناسب جلوه کر در عشقده بیگانه جمع اولمز
دلی هموار ایدر سلكْ اللآل کردن تسخیر
تلاش حرص بیجا آدمی محروم کام ایلر
دل حق دوست نقش خود پرستیدن مبرا در

بلی شمع ایله بلبل ورد ایله پروانه جمع اولمز
کره پیچیده تاره سبحهٔ صد دانه جمع اولمز
که دست رعشه دار ایله طولی پیمانه جمع اولمز
اساس واحد اولدزره مسجد و بتخانه جمع اولمز

سبکساران اطلاق ایلمز بو خاکدانه میل
همای اوج پرواز ایله سامی لانه جمع اولمز

فروغ لطفی فزون ایتسه ماه پیکر لمز
سیاه مست جنون ایلر عاشق زاری
دوشرسه پرتو حسنی پیالهٔ طربه
فغان آتش عشقکله آفتاب جهان
ایدرسه مغبچهٔ عشوه ساز ساقیلك

سپهر بخته ضیاپاش اولوردی اختر لمز
نه دم ایدرسه پریشان طرهٔ دلبر لمز
ایدر جهانی مشعشع ضیای ساغر لمز
زبانه آور تفسیده خیز نشتر لمز
پیالهٔ جم اولور ساغر مجوهر لمز

فلکده اولمسه خورشید سامی دنیایه
کفایت ایلر ایدی شمع داغ انور لمز

صورتده گرچه ذرهٔ امکان اولان بزز
معنیده آفتاب درخشان اولان بزز

پیچرف

بیحرف چشم یار ایله ایتدک مکالمه　　راز آشنای نکتهٔ عرفان اولان بزز
گردن بطوق سلسلهٔ زلف دلبرز　　دشت جنون عشقده پویان اولان بزز
هشیار اولمزز ایله تاروز رستخیز　　مستانهٔ می لب جانان اولان بزز

اول قطره یز که فرط چکیدی عشقدن
سامی مرور وقت ایله عمان اولان بزز

آه دل اظهار داغ وچشم پرخون استمز　　عشقی اول نخوت پرستم پرده بیرون استمز
ترش روکوسترمه جانا زردی رویم کوروب　　علت سودای عاشق آب لیمون استمز
پنجهٔ مهری پریشان ایلر اوراق کلی　　کیسه ده شیرازهٔ سامانی گردون استمز
جانی تسلیم ایلمه فکر زر مدفون ایله　　خانهٔ زیر زمین ای خواجه التون استمز
تیره دل فیض صباح عشقدن بی بهره در　　لکهٔ ناشستنی امداد صابون استمز
غالبیت نفسه دیگر درد کل طاعات شب　　دشمن آگاهه تدبیر شبیخون استمز
خوف ایدر حرف ایتمکه اندیشه سن داخی کبار　　ساده چه اشعار آرر دقتلی مضمون استمز
سرنگون اولور همان فواره دن چقد قده آب　　رفعت روشندلانی بخت وارون استمز

سامیا تسخیر مه رویان مضمون ونکات
نسخهٔ نظمکده در برغیر افسون استمز

صاحب نظر آرایش گفتاره یاپشمز　　معنی کور راعمی سبکبی دیواره یاپشمز
هر کارده عاقل کوزه در سمت سهولت　　انکشت خرد عقدهٔ دشواره یاپشمز
کوچدر دل صاف اولسه شکسته آنی یاپمق　　بر برینه آیینهٔ صدپاره یاپشمز
جیب فلکی پنجهٔ آه دل ایدر چاک　　فریاد کبی دامن کهساره یاپشمز
هر دانه سی انکوردن اولسه بنه رندان　　چون دست ریا سبحهٔ اذکاره یاپشمز
جویاسی جمال احدیت چوشکمخوار　　جننده بیله نعمت بسیاره یاپشمز

سامی بی افندم سر کویکده مقیم ایت
زیر اقول اولوب غیره او بیچاره یاپشمز

مژه‌م پای نگاه انتظاره خاردر سنسز
ره آمد شد نظاره نشترزاردر سنسز

عجبمی اولسه نامه‌م داغدار شعلهٔ حسرت
قلم دستمده مرغ آتشین منقاردر سنسز

کوکل سنجیدهٔ میزان چشم اعتبار ایتمز
نیجه یوسف ملاحت شاهد بازاردر سنسز

دوبالادر اوچار ابرو ایله حسن کلوسوزک
باقلسه ساده رویانه نکه ناچاردر سنسز

چراغی شعلهٔ آواز بلبلدن فروزاندر
کوکل ای کلبدن شب تاسحر بیداردر سنسز

چو پروانه دل آتشخروش سامی زاره
کل شمع تحسر زیور دستاردر سنسز

اولسون فزون قو سینه‌ده عشقکله داغمز
خورشید در فتیله فروز چراغمز

ساغر کدای درکه میخانه یزولی
فرق سپهره جرعه فشاند ایاغمز

برغیری نغمه کور بو بداهنکیده فلک
ایام کوده کده الشدی قولاغمز

داغ اولسه کهنه داغ نوآج جسم زاریمه
روی خزان کورمسون ای شوخ باغمز

هر غنچهٔ نورسته نگاه ایتمکه دکمز
آویزهٔ دستار وکلاه ایتمکه دکمز

چوکان تمنا ایله‌ها مون کرمده
کوی همه قدسی دوتاه ایتمکه دکمز

رو کردن اولوب تیغ هراسان قضادن
موی بدنی موج سیاه ایتمکه دکمز

صد آینه توبه‌ٔ اشکسته ایت ای دل
خمیازه ایله باده‌یه آه ایتمکه دکمز

اندیشهٔ آرایش دنیا ایله سامی
روی املی ژنک کناه ایتمکه دکمز

بزاسیر عشرتز ساقیلرک مقتونیوز
بستهٔ زنجیر موج بادهٔ کلکونیوز

پای خمده جام می اشراق فیض ایلر بزه
بزم عشقک نشئه یاب عقل افلاطونیوز

سربرهنه برکدای بی سروسامان ایکن
عالمک پا برنهاد تاج افریدونیوز

نوله کجطبعانه اولسه ناحمز خارزبان
شاه بیت وقتک بر مصرع موزونیوز

کیم چکر رطل کران منت دون مشربی
کورمسک برقطره جام الطفنی ممنونیوز

بار هجران قدمز سامی خم ایتمشکن ینه
اول درو الاجنابک حلقهٔ بیرونیوز

روشن اولمز دل خیال چشم خون آشامسز
سینه ده سوزش کرک چرک کنه پاک اولمغه
خوابگاهیدر سواد چشم آهوی ختن
کلفشان نشئهٔ مستی شراب تلخدر

شعله ریز اولمز چراغم روغن بادامسز
ایلمز صابون استغفار اثر حمامسز
کاولدی دل فکر نکاه یار ایله آرامسز
بی نمکدر خندهٔ لعل لبی دشنامسز

چون نسیم آه اولور سامی شرر خیز درون
کلسه باد صبحدم بوی کل پیغامسز

صید مرغ دقته فکر مژکدر تیرمز
رشتهٔ آمالدن قطع تعلق ایتمدک
طی نشتر زار ایدر دلدن ایر یشنجه لبه
اول ضعیفز کایلمسک عزم ره مقصود اولور

کردش چشم بتاندر حلقهٔ زهکیرمز
چشم سوزندر چو عیسی حلقهٔ زنجیرمز
صانمه بیت اولدی دو پاره سینهٔ تقریرمز
سایهٔ مژکان چشم مور دامنکیرمز

جویبار صفحه ده برک کل سیر ابدر
معنیٔ رنکین ایله سامی رخ تعبیرمز

حرف الشین

زلف سیهی کردن بلوره صارلمش
مرآت بنا کوشی کنار خط نوده
غم مرهمی کیم ریزهٔ الماسله سحوق
خال سیهی عارض خورشید ضیاده

بر پرده در اول آینهٔ نوره صارلمش
صان صبح خفادر شب دیجوره صارلمش
فریاد که زخم دل مجروره صارلمش
پروانه کبی شمعهٔ کافوره صارلمش

سامی اومه ایتدکده نکاه غضب آلود
قصاب اجل قبضهٔ ساطوره صارلمش

عالم غریبه نسخهٔ عبرتنما ایمش
اول مومیانی سینه یه صارمق شب وصال

هر نقطه سی نتیجهٔ صد مدعا ایمش
آفتادهٔ چه ذقنه مومیا ایمش

قال ایلمین دمی نفس اهل حالدر　　هب قیل و قالی زاهد خشکک هوا ایمش
بو عرصه ده کدای نمدپوش گوشه گیر　　سر کشور صفای دله پادشا ایمش

سامی بو کارخانهٔ سیماب اساسده
اکسیره رغبت ایلمیمک کیمیا ایمش

جبینه او پری زلف مشکسا آچمش　　سر فلاکت عشاقه بر بلا آچمش
دکل سرین و میان صنع چیره دست حسن　　او موی نازکه بر بیضهٔ هما آچمش
فلکده شمس و قمر صنمه آه شعله خروش　　او کهنه سقفه دو قندیل پر ضیا آچمش
ورای پرده دن اثبات مدعا مشکل　　او دعوی اهلی حاکم قضا آچمش
دیمز کاولور او که هر هفت کردهٔ ادبار　　عروس جاهنه منکوس اعتنا آچمش
اسیر کافر زلف سیاه ایدوب او صنم　　شکنج تارینه صد جان مبتلا آچمش

شهود عالم وحدت نه ممکن ای سامی
وجود چشم دله پردهٔ خفا آچمش

ایلیوب کرد ذقندن خطنی دلبر تراش　　ایلدی الماسدن گویا که بر ساغر تراش
اولدی هر موی سرم مانند ریش نخل طور　　اولیجق موسی بدست نازاو شوخ سرتراش
دست آهی ایتمدی سنک دل شیرینه کار　　بیستونده گرچه فرهاد ایتدی چوق مرمر تراش
نسخهٔ بخت سیهدن حک اولور حرف غلط　　اولسه گر لوح فلکده نقطهٔ اختر تراش

اتحاد جنس ایله یکرنک اولورسه خاصیت
جوهر اظهار ایدر هر سنکدن گوهر تراش

اول کاکلک که صنع خدا سرده ایلمش　　بال همای پایکه گسترده ایلمش
خال بتانی مردمک چشمه نقش ایدن　　حسنی ازلده عشقله پرورده ایلمش
نساج کارخانهٔ حیرت جمالکه　　انظاری تار و پود سراپرده ایلمش
شخص کناهی ماشطهٔ عفو کردکار　　همرنک حسن شوخ سیهچرده ایلمش
زاهد ره مجازی حقیقت نشان ایدن　　حسن سلوکی جلوهٔ آخرده ایلمش

سامی بلند پردهٔ ساز محبتی
حنیاگران عشق مخیر ده ایلمش

حرف الطاء

خانهٔ قلبه شراب اولمسه معمار نشاط
لب خمیازه اولور رخنهٔ دیوار نشاط

اولسه نه جرعهٔ می سرمهٔ چشم ادراک
افسر جم کوره نور جام نگونسار نشاط

اولدی میناى پری خانه لطافتده حباب
جام بللور در آیینهٔ رخسار نشاط

نعرهٔ مستانه دادوستد نوشانوش
بو قدر انجق اولور گرمیٔ بازار نشاط

نقد رطل گران اولسه جگر صهبایی
ایلمز قامت هوشی دلی خم بار نشاط

اولدی هر بیتی بو رنگین غزلک ای سامی
تازه میزاب خم بادهٔ گفتار نشاط

او چشم خسته طبعه عنبر قوت فزا در خط
شکست رنگ حسن یاره همچون مومیا در خط

ایدر فوارهٔ خوناب حسرت نوک مژگانی
رگ کام نگاهه طرفه گرد مشکسا در خط

نسیم عشوه دن آب حیات حسن اولور پر موج
حباب صاف غبغبدن چقان رنگ هوا در خط

دهانی نقطهٔ رنگین پرگار تبسمدر
احاطه ایتمش آنی حلقهٔ دور وفا در خط

سویدای درونم عکس ایدر میناى چشممدن
آنی کوته نگاهان ظن ایدر کم رو نما در خط

اولور مرآت بقسه سیر چشم لذت دیدار
غزال سبزه زار فتنه یه سنبل غدا در خط

او چار ابرویه ایکی مصرع موزوندر سامی
که حسن مطلع شهبیت ابروی دوتا در خط

حرف الغین

اولسه خال لبی تبخاله ده مانندهٔ داغ
دل اولور سینهٔ پرناله ده مانندهٔ داغ

خال رخسار که نظارهٔ گرم ایتدکجه
مردم چشم اولور لاله ده مانندهٔ داغ

آه ایدوب فکر ظهور خطر دیکله بو شب
اولدنسه مه دائرهٔ هاله ده مانندهٔ داغ

سوزش هجر لب آبله دار کله اولور
هر حباب آتش سیاله ده مانندهٔ داغ

کلک خویکرده جبین باغه او آتشچهره
کل اولور موج ته ژاله ده ماننده داغ

هنره دال اولور عیبی دخی اولسه بجا
ذیل نوبافته کالهده ماننده داغ

تاب غیرتله ایدر مشک مدادم سامی
ناف آهوی کهن سالهده ماننده داغ

مهتابه کلدی آینه آبدن فروغ
چشم حباب آبه ده مهتابدن فروغ

چون رنگ شرم کردن بللور مهوشان
مینای صاف بولدی می نابدن فروغ

مرأت قلبه کلمز ایا جامه پوش کیر
خاکستر فسرده سنجابدن فروغ

غفلت چراغ مطلب اولور بی بصیرته
اعمی بولور فتیل رک خوابدن فروغ

آثار زهده بارقهٔ عشق محو ایدر
قالمز نجمده مهر جهانتابدن فروغ

روشندلان بربرینه فیض بخش اولور
کاینه بولدی الفت سیمابدن فروغ

فانوس آبگینه کبی سینه صاف اولان
بولور چراغ دیدهٔ احبابدن فروغ

ایلر ظهور شعلهٔ آواز سازده
باد لطیف دامن مضرابدن فروغ

نظم ترمده روشنیٔ کوهر سخن
سامی چو شچراغ ویرر آبدن فروغ

حرف القاف

اول بلبل عشقمکه کل و یاسمنم یوق
اول طوطی کویاسی فراقم چمنم یوق

بن تکیهٔ عشقکده او عریان غمم که
پنهان بدن ایتمکه بر پیرهنم یوق

اول خانه خرابم غم هجرانک ایله آه
فریاد و فغان ایتمکه بیت الحزنم یوق

بیهوده هامان مجمرهٔ دل اولور آتش
آه ایتمکه بر طرهٔ عنبر شکنم یوق

پروانه طبیعت کوکل ای سامیٔ شیدا
سوزان اوله جق شعلهٔ انجمنم یوق

ندم درونندن اظهار دود ایدر عاشق
کمین شرارینی نیر نمود ایدر عاشق

خیال نقطهٔ موهومهٔ دهانک ایله
عدم عدم دیو محو وجود ایدر عاشق

تلفه

تلف پذیر اولور جمله نقد سامانی — نه غم زیان و نه امید سود ایدر عاشق
کنشت عشقده خمکشتهٔ ابروی یاری — برهمن دله جای سجود ایدر عاشق
ایدوب دل آینه سن پاک زنک هستیدن — درونی مهبط نور شهود ایدر عاشق

سپهری مضطرب سوزش ایلر ای سامی
ندم دروندن اظهار دود ایدر عاشق

❁ حرف الکاف ❁

دل کمسراغ شاهره آرزو کرک — دشت هوسده سدکذر آبرو کرک
رو یک تصور یله کل مهد عالمه — حرف نکاه ایلیه هم باکه بو کرک
قدم بوکلدی کشمکش بخت دون ایله — بلدمکه چرخ کجروشه سرفرو کرک
محراب ابروانه ای دل پرستشه — آبیله تیغ غمزهٔ یارک وضو کرک
چون شانه چاک چاکم ایا باد صبحدم — جانه پیام طرهٔ مشکین بو کرک

سامی بهار کلدی ینه بزم باغده
برالده جام باده برالده سبو کرک

برفتنه در غمزهٔ چشم نیمخوابکدن سنک — نصفی چقمش تیغدر کویا قرابکدن سنک
بردخی نوش می نظاره یه طاقتمی وار — اویله مستم بادهٔ رنک حجابکدن سنک
پردهٔ چشممدن ایلر کن کذر نو رنکاه — بوتماشادر کذار ایتمز نقابکدن سنک
جام دل چون ساغر نقش قدم اشکسته در — دست ردشیوهٔ پای شتابکدن سنک

بولدی سامی تشنه لی اول می دشنامدن
موج اوروب رنک تبسم لعل نابکدن سنک

بزم معناده نه بوکوش ونه بودیده کرک — کوش تحقیق شنو دیدهٔ جان دیده کرک
ایده کور باصره لی شاهره اکاسهی — ره باریک نکه صنمه که خوابیده کرک
بیت موزوندن ایکی مصرعله ترازو کبیدر — آنده ربط سخن و معنی سنجیده کرک
بحر کامه هوس خشک وصول ایلیمنک — تاب پاسیله لب خواهشی تفسیده کرک

خامه نیشکر و مغزی سخنمند را اما ‌‌ ‌‌ دهن دیدهٔ انصافله خاییده کرک

لذت قند معانی ایله سامی نظمک
دو اب مصرعی بر بیریله چسبیده کرک

بیاض دیدهٔ یوسف کبی اوتن نازک ‌‌ ‌‌ حریر نور رنکمدنده پیرهن نازک
نکاه ساده بترجیف ایدر او بن بدنن ‌‌ ‌‌ که یکنفسله اولور سست او غنچه دن نازک
تمام لرزشس و سرتاقدم تموج ناز ‌‌ ‌‌ خرام نازک و یا نازک و بدن نازک
دهاسنی کوهر ناسفتهٔ خجالت ایکن ‌‌ ‌‌ نه نازکانه کچر رشتهٔ سخن نازک
صولر بوسس نظردن او فرط شامه دن ‌‌ ‌‌ ندن اولور چورخ یار کل بدن نازک
بلوردی خط سیه روی خالدارنده ‌‌ ‌‌ بنفشه نازک و کل نازک و چمن نازک

تخیلمده اولور اول پری سنک ای سامی
میانی چون مژهٔ آهوی ختن نازک

کرمی خاکنشینانه دراهل کرمک ‌‌ ‌‌ کهر افشان سواحل اولور امواجی یمک
سوجودان ایله الفت سبب رفعتدر ‌‌ ‌‌ برایکی نقطه ایدر رتبه سن افزون رقمک
صحبت بی ادبان کوش خراش دلدر ‌‌ ‌‌ پرده سز سازده هیچ لطفی اولور می نغمک
ابن وقت است مراللیلهٔ حبلی لقظن ‌‌ ‌‌ اکمه حال ایله مستقبل و ماضی المک

نتیجهٔ مهره بدل ایتدی بو نظمی سامی
همت پیر ایله فیض نفسی صبحدمک

خط کلسه لبم ام دیر ایدک شمدی نه دیرسک ‌‌ ‌‌ بووعدی مقدم دیر ایدک شمدی نه دیرسک
ای شوخ خط آوربقه لم وارمی صفاسی ‌‌ ‌‌ آیینهٔ عالم دیر ایدک شمدی نه دیرسک
کل سویلنه لم جمله کجن دلبری جانا ‌‌ ‌‌ حیرانکی ایکم دیر ایدک شمدی نه دیرسک
کیف می عشق آلمش اشتدم سنی کافر ‌‌ ‌‌ مستانه که هب کم دیر ایدک شمدی نه دیرسک
مخمور اولوب ای مست می نخوت دولت ‌‌ ‌‌ جکلم قدح غم دیر ایدک شمدی نه دیرسک
کوردکی ندر عاقبت جنت اقبال ‌‌ ‌‌ اول کیمه آدم دیر ایدک شمدی نه دیرسک

ای خواجه طوتلدی نفسک قبره ده گیردک
بو عالمه صیغمم دیر ایدک شمدی نه دیرسک

نه در سودی بو بازار فناده جلب اموالک
غنا دیرمز متاع مستعاری دوش دلالک

حباب آسا گریبان صماخ زهدی چاک ایتدی
شکست توبه دن آواز نوشانوش شوالک

گرانجانان زهد اعمال ایله اوجمق امید ایلر
اولورمی ماکیانه لطف پروازی پروبالک

سریم ابره ایرسه قطرۂ باران ظهور ایلر
اولور ادبار البت ماوراسی فرط اقبالک

ایدر خار حزنه م آزرده پای نازکک شاید
دکلسم ای گل نورسته معذور اوله پامالک

حکلمز وضع ناسازی سکوت ایلرسه ده نادان
اشاراتی بدلدر گفتگوی مردم لالک

تمیز نیک و بد عین ضرردر خرده بیننه
بو وقت جسمنی سوراخ سوراخ ایتدی غربالک

تحمل مخنته سرمایۂ امر تعیشدر
اولور نفعی فزون باری گران اولدقجه حمالک

نه ممکن پیرو اولمق نابیٔ استاده ای سامی
سوادنا بجا در مشق شعری کلک اطفالک

نه فیض زهد ونه شیخ دیاردن گوردک
اوحالتی که می خوشگواردن گوردک

مآل عقدۂ پیچش نمای امیدی
نهفته شیوۂ ابروی یاردن گوردک

چو سرو سرکش اولان پست اولور حقیقتده
بو سری آینۂ جویباردن گوردک

شناوران غریق و شکسته کشتیلر
تلاطم یم عشقی کناردن گوردک

طراوت چمن دونمش می لب دریا
تمام عالم آبی حصاردن گوردک

خلاف جنسله صحبت نتیجه سز ایدوکن
جواب بی صدد کوهساردن گوردک

ورای پردۂ وحدت نه اولدیغن زاهد
درون خرقۂ پشمینه تاردن گوردک

بو فیض ناطقۂ روح بخشی ای سامی
ظهور نشئۂ اول بهاردن گوردک

بو سوزش گورمدن یار ایله باری الفت اتسیدک
او شمع حسنله پروانه وش گرمیت اتسیدک

ایدر سکده کتان وش چاک جیب حیرت اتسیدک
تک و تنها گیجه اولمایله تک صحبت اتسیدک

نه جرم ایتدک که ندر کسر خاطر جام میناده — شکسته توبهٔ صهبایه زاهد نیت اتسیدک
عجب ارشاد ایدی ای پیر صاحب فیض میخانه — برایکی جامله دفع خماره همت اتسیدک
دوشوب آیاغنه مستانه ساقی گل اندامک — او نخل عشوه پرور سایه سنده راحت اتسیدک

ایدردک تازه تازه بویله نظم دلپسند انشا
کهن وادی شعره برزه سامی رغبت اتسیدک

فتنهٔ دور قمر آفت جاندر کمرک — طوق تسخیر دل ماه رخاندر کمرک
دخمهٔ سیم شکم ناف اکا قفل الماس — مار پیچیده سر کنج نهاندر کمرک
آب حیوانده اولور حلقهٔ گرداب بدید — جسم پاکنده ندم جلوه فشاندر کمرک
جوی چشمه‌ده اولور خیل خیالاته حمر — طاق دلجوی بل موی میاندر کمرک
اولسه گر جلوه که خنجر سیمین بر آب — صان کومش صویی ایله چشمه عیاندر کمرک
دله بر چنکل ایلشدرسه گرک بس بللی — باش بنه ویردی بلی فتنه رساندر کمرک
برج قوسه مه نو ایلدی تحویل هنوز — مطلع خنجر مریخ فشاندر کمرک

طاقتن طاق ایدر سامی خمکشته قدین
پیچش تاری کمند افکن جاندر کمرک

حرف اللام

کوکل وار رهگذار کوی دلداره نشانن بول — کوزک سور نقش پایه کحل چشم عاشقانن بول
دکان سینه بر کالای غم فکرک ندر ای دل — حساب ایت نقد اشکک بق بله سود و زیانن بول
خموش اول شیر فیض دل کلور پستان معنادن — دیمک لازم میدر هیچ مادره طفلک دهانن بول
کلوی کامی صد چاک ایتدک ای چرخ سیه کاسه — یتر بو خوانچه نک بر لقمهٔ بی امتنانن بول

طوتشمق زال چرخک پنجهٔ مهر یله ای سامی
پک آساندر قهرمان میدان عشقک پهلوانن بول

کوکل که سر جمالیله کامیاب دکل — او مهر منعکس دیدهٔ پر آب دکل
سنجنجل دل ایدر نور حسنی بازیچه — فلکده شعشعهٔ قرص آفتاب دکل

هراسس فكر نكاهكله خامهٔ مژكان — كنار ديده يه تصوير ساز خواب دكل
مثال مشرب سيماب تاب عشقكله — تنور غمده كوكل راحت انتساب دكل
اولور حمامهٔ دل شاهباز چشمكه صيد — كلوكرفته اسير پنجهٔ عقاب دكل
ففانكه چهرهٔ مقصوددن نسيم امل — كره كشاى سر ابردهٔ نقاب دكل

خيال بادهٔ لعلكله مستمندرسامى
كه خواستكار نشاط شراب ناب دكل

وحدت كزين كوشهٔ قاف قناعت اول — عنقا كبى كشاده پر اوج شهرت اول
نظم ايله رشتهٔ مژه يه دراشككى — دست نكهله سبحه شمار ندامت اول
كردون زشت رو نظر ايتمز چو آينه — سرتا پياى اسير اليك قابليت اول
مانع دكل رفاقت كجطينتان همان — مانند تير راست رو استقامت اول

بيكچند روزه نقشنه الدانمه عالمك
سامى صحيفه شوى نكاه حقيقت اول

حسنه خط عنبرين فام اولسه ده مانع دكل — جلوهٔ مهتابه اخشام اولسه ده مانع دكل
خط لعلك كردن كافوركى ياد ايليوب — روز وشب عاشق مى آشام اولسه ده مانع دكل
سير ايدن اول كافر حسنك شكاف سينه دن — چاك ريز جيب اسلام اولسه ده مانع دكل
برنكاه ايتسونده جانان سوزن مژكانله — سينه‌ها همچون قشر بادام اولسه ده مانع دكل
نومش ميدر آرزوى دل كنار جويده — بربهى سرو كلندام اولسه ده مانع دكل
پاى خمده تك درست اولسون صفاى خاطرى — رنده بر اشكسته لب جام اولسه ده مانع دكل
قيد غمدن دل مقام عجزده آزاده در — مرغ بى بال وپره دام اولسه ده مانع دكل

سن همان سعى ايت وصال بحره سامى چون حباب
برنفس خاطرده آرام اولسه ده مانع دكل

كشور عشقك شه صاحبقرانيدر كوكل — جيش اندوهك رئيس كاروانيدر كوكل
قطره سنده نيجه دريالر نهان اندر نهان — اولين موج محيط بى نشانيدر كوكل

بابسم الله بدا کاف و نونه نقطه در
نقطه سنده معنی سبع المثانی مختفی
محرم خلوتسرا ی پردهٔ الهامدر
جرعه سی خاک وحبابی نه قباب چار طاق
دور افلاکه نخستین نقطهٔ پرکار در
پرورشیاب فروغ آفتاب عشق اولور
نخل آه آتشین بار زمین سینه یه

مرکز پرکار سرکن فکانیدر کوکل
شرح متن هفت جلد آسمانیدر کوکل
شاهد غیبک ندیم نکته دانیدر کوکل
ساغر سرشار بزم لامکانیدر کوکل
خامهٔ صنعک سویدای لسانیدر کوکل
کوهر خونین داغ واریسه کانیدر کوکل
تخم پرنشو ونمای جاودانیدر کوکل

قاف استغنای عشق داوجکاه همتک
سامیا عنقای والا آشیانیدر کوکل

* حرف المیم *

نشئهٔ میله رخ آلکی کل کل کوره لم
همچو احول ایده لم سیر دو بالای جمال
آج نقاب رخک ای ماه تجلی سایه
نیجه تعریف ایده یم کردش ایام غمی

آچل ای غنچه براز رد یکی کل کل کوره لم
نکهی چاکخور تیغ تغافل کوره لم
مهری انداختهٔ خاک تنزل کوره لم
وصفی قابلمی هله دور وتسلسل کوره لم

شیشهٔ توبه یی سامی نیجه بر حفظ ایده لم
وارهلم بر یره کلشنده کل و مل کوره لم

تماشای رخکلدن کامیابم کشت باغ ایتم
عجب پروانه یم بو انجمنکاه تخیلده
سراسر متحد در چرخ بزم کلشن عالم
تهی همیان اولور سمده اکر نقد سر تدن

شمیم وردنی سرشیشهٔ پیرای دماغ ایتم
همیشه سوزشم اسناد اوضاع چراغ ایتم
صدای بلبلی تفریق آغاز کلاغ ایتم
درونم لاله وش تاب هوسله داغداغ ایتم

قدحنوش شراب عشق روحانی نشاطمکه
فلک خورشیدی صونسه دستمه سامی ایاغ ایتم

خیال قامتکله بر نهال طور در کوکلم
تجلای جماله جایکاه نور در کوکلم

معلمخانهٔ عالمده سوز آموز اولم هیچ
نگاه دیدهٔ آزار ایله مهجور درکو کلم

ایدرنی کیبی هر سور اخ داغی نالهٔ یاهو
فغان عشقله پرکو بیا منصور درکو کلم

درونده نکات خط نوشته کلک قدرتله
مثال نامهٔ مهر لعلله ممهور درکو کلم

ایدر خورشید حسنه کا کلک باد صبا برقع
ظلام پردهٔ غمله شب دیجور درکو کلم

نمایان پرتو صافنده سر عالم معنی
می حکمتله مملو ساغر بللور درکو کلم

نگاه ایلر اول آفت دوربین چشم عکسیله
نظرده آستان درکهندن دور درکو کلم

غزالان حریمم دلبرک چشمانیدر سامی
زمین شهرتنده کعبهٔ معمور درکو کلم

شیعه وشش اخراولور قامتی آلامده لام
چقرن وضع تبرا ایله دشنامده نام

موی چینی کبی ناچیز ایکن افغان ایدرک
رخنه دار اولدی. تتون ملکت اعجامده جام

بوس لعلی خط شبکونی ایله رنکیندر
عیشه چسبانتر اولور طبع می آشامده شام

ایدب افزون جهت حسننی منشور خطی
بولدی دل مرتبهٔ عشق ایله احکامده کام

سوریوزین ذیلنه ارباب قلوبی جذب ایت
سامیا ایایه کور صورت اکرامده رام

قچنکم نکته سنج اولوب آچراولماه کلفم غم
رموز علم الاسمادن اورمزداخی آدم دم

کلام برکلام طعن تیرتاثیرے
اوکلمز دکه حالیله مسیح ایلرسه مرهم هم

شودکاو تلخ کامم کام غم انجام هجرکدن
که ذوق شهدحاصل ایلرم کرنوش ایدرسم سم

ندن مسرور اوله وصلک ایله ای شاه فرخ رح
محب صادقنک قلبنده دائم اولدی مدغم غم

حباب آسا فلکلر مضطربدر دود آهمدن
فراقیله ایدلدن سامیا آفاقی کریم یم

دوبالا اورمی صافیله عیشس یکدم عالم
اولور آیینهٔ ساغرده دیکر عالم عالم

نه مخنتدر لئیمه ادخارزدرهم عالم
خیال جمع و فقدانیله پیدا درهم عالم

بن خم پای تخت خسروان ملک عشقدر
کاولور برجام مملونوش ایدن آنده جم عالم

سکندروش بوغازدن ایله اجرا بحر صهبایی
اچلسون تنکنای سینه دن سد غم عالم

بو روزه رنک وبوی مستعاری کنج کلشنده
اولور یلدز قدر خورشید نقد شبنم عالم

کرانجانی نخوت مانع قطع مراتبدر
اولور اول قدم اشکسته پای سلم عالم

جهان نقش برآب اولدیغن اکله عاقبتبین اول
صو اوزره وضع اولنمشدر اساس محکم عالم

نهاندر زیر فص دولتنده زیر ناکامی
دکل شایسته انکشت رغبت خاتم عالم

بونه بیتنک سزاهر بیری اولسه زیور افلاک
که انشا ایتدی طبع سامی معجزدم عالم

عکس رخسارمله روی یاری پرزیب ایلدم
اول خطایی کاغدر نکینی تذهیب ایلدم

مردم چشمم رخنک آزرده ایتمز بعد ازین
ضربت چوب مژه یله آنی تأدیب ایلدم

کاه بوس غبغب ساقی کهی نوش شراب
نقل بزمی تازه شفتالو ایله سیب ایلدم

جان شیرین جست سودای سویدای دلی
چشم بیمارک ایچون معجون ترکیب ایلدم

سرنامهٔ وجوده یازوب نون والقلم
پیروزه حقهٔ فلکه صوندی ال قلم

اولدی بوکاروان خیال ایتمدین ظهور
رایت کش طلیعهٔ جیش اول قلم

بیرنک ونام ایدی دخی نه صفحهٔ فلک
چکمشدی لوح فطرته نقش ازل قلم

حرف النون

خموش وحشتک قدری فزونتردر سخنکودن
ترشح ایلمین بودر دهان ناف آهودن

زبان موشکافان بیانه پچش افزادر
اوایمالر که بیدادر نهان چین ابرودن

درای شانهٔ مژکاندن نظاره دوکارم
رقیبا چاک چاک اول چکمه ال دامان کیسودن

کیمک چاک ایتدی مقراض نکاه احولی بلمم
شکاف لبکه ظاهر در اونازک روی دلجودن

ایدرمی فیض کامل سود طبع نقص بیننه
تهی دردستی آخر طاشه کوهر لر ترازودن

نیچه دملر کرک معنی رنکین اولمغه پخته

اولورمی شیرهٔ یکروزه سامی فرق هیچ صودن

کچمم اول ابروی پرچین کمان تأثیردن
جسم زارم کچسه تیر آسا اگر زهگیردن

تیز طبعان زکاپر پیچ وتاب غصه در
منفهمدر جوهر آیینهٔ شمشیردن

آتش پر شعله یی بر قیله تحصین ایتمه در
چاره یوق حفظ اموره پردهٔ تدبیردن

خاطر روشندلانی یقمه کم وارسته در
خانهٔ مرأت اشکسته سر تعمیردن

سرفرود رهر کسه انجام کار سرکشان
ایله بو معنایی استدلال قد پیردن

پرجگر در کنج تنهاییده سرمستان عشق
ساغر بزم جنون اولدی دهان شیردن

کنج استغناده آغوش تمنی بسته در
فارغز گیرایی سر حلقهٔ تسخیردن

طفل نادانه شب تاریکده ایلر خدا
شاهراه رزقی روشن ماهتاب شیردن

انده واراميد بهبودی بومرهم ناپذیر
زخم کلکک بد سخن افزونتردر تیردن

مرتسمدر هر بت روح آشنانک صورتی
فرق اولنمز لوح دل مجموعهٔ تصویردن

نظم راشد تحفهٔ پاکیزهٔ ازمیردر
خوبتردر سامیا بوی گل کشمیردن

احتراق نجم بختی بلمز زافلاکدن
آه کم یاندق طوتشدق شعلهٔ اذراکدن

غنچهٔ صد برک آچلد قچه هزار کلشنه
شرح حال ایلر دل خونگشته یی صد چاکدن

ناتوانا ندرمسبب عشقک سروسامانه
دودمان شعله جمعیت بولور خاشاکدن

روشن اولمزمی تواضع پیشکانک عزتی
آفتاب اولدقچه کوهر چین شبنم خاکدن

سوزشم اول شمع نخوت شعله بلمز اولسه ده
صفحهٔ نامه م پر پروانهٔ چالاکدن

وادنی صرف جهاز دختر رز ایلدی
عاقبت اولدی تهی دستی نمایان تاکدن

دامن آدابن ایلر شسته چرک جرمدن
سامیا سرمست اولان صهبای عشق پاکدن

✽ شرقی ✽

کوکل یاقدی چراغ عشقی شمع روی آلکدن
صفای دل طوتشدی، نخچهٔ مهر جمالکدن

نوله بر آه ایله طاق سپهری ایلسم سوزان
ترحم ایتمدک کتدکجه دور اولدم وصالکدن

عجبمی روز و شب افلاکه ایرسه آه و افغانم
تحمل ایتمز اولدی انتظاره بو دل و جانم

خرامان اول تماشاگاهه چق کره بر سلطانم
قیامتلر قوپر کل قامت سرو اعتدالکدن

ندر اول زلف عنبربار ایله اول بالدر کافور
کورلشمی او سیمین ساق ایله اول ساعد بلور

سوزلمش مست شکرخواب ناز اول دیدهٔ مخمور
هله مرآته بق حسنک چیقرمی کور خیالکدن

دریغا اولمدی برکز مساعد طالع واردن
اومرد دوشدکجه چشم التفاتک بو دل مفتون

اویوب اغیاره ایتمه سامی حسرتکشی محزون
بصوب ای شهسوارم کچمه لطف ایت پایمالکدن

آغوش دست ناطقه ده تیشه درزبان
کاوشکر دفینهٔ اندیشه درزبان

وصف لبکده نشئه ویر بادهٔ سخن
ساقی قلم پیاله دهن شیشه درزبان

طرح افکن نقوش نهانخانهٔ خیال
استاد چیره دست حکم پیشه درزبان

مفتاح قفل بسته در دخمه کاه عشق
واساز پردهٔ دل پرریشه درزبان

که مرهم شکاف درون چیره بند اولور
کاهی هزبر بیشهٔ دربیشه درزبان

تار نفس کشیدهٔ طنبور سینه ده
مضراب نوترنم اندیشه درزبان

بو نخل آبدار برومند نظم دن
سامی زمین تازه ده چون ریشه درزبان

نکه کلبوسه چین اولمق نه ممکن لعل نابندن
اولور کلپوش حیرت سرخی رنک حجابندن

بو کلشنده نیجه ارباب دل کلچین کام اولسون
نمایاندر سرشک دیدهٔ بلبل کلابندن

عجبدر خلق اولور سر و رهوای جادهٔ نخوت
سپهرک یکسره روزه دولت پادرکابندن

غریب خاکسارن قدری عالی اولدیغن اکله
قیاس ایت شبنمک خورشیده فرط انتسابندن

سرمو ایده مز دل وصف سودای سر زلفک
سخن زنجیر اولور پای بیانه پیچ و تابندن

ایدوب بو نظمی عرض خاکپای حضرت عارف
بو تقریب ایله سامی کسب فیض ایله جنابندن

اودانادل کاولور خورشیده مه پامال اضمحلال

سپهر

سپهر طبعنک کمتر شعاع آفتابندن

تیره طبعی زشت خوتر جیح ایدر بی کینه دن — سنک خارا خوب اولور زنکی یه صاف آیینه دن

چون تهی دست نیاز اولمز کهر چین وصول — نقش مارک فرقی نه آرایش کنجینه دن

شکل مهر و ماهی دهرک محو اولوب کیتمز هنوز — نقش حسنک دیده دن داغ خیالک سینه دن

مثمر انجاز ایدن آخر اولور کلچین کام — مزرع امیدی تخم وعدهٔ پیشینه دن

سیر ایدر بر کوشه دن سر در کریبان فراغ — اطلس کردونی جیب خرقهٔ پشمینه دن

باری بر کون هفته ده انسیتی تعلیمدر — قصد شارع رغبت جمعیت آزینه دن

دوش طبعه نو بنو تحمیل بار طعن ایدر — پا برون اولمق طریق عادت دیرینه دن

قیدو حشتدن بریدر سامیا رو زآشنا
مرغ دست آموز اولور آزاده دام چینه دن

نکه کملمی کلچین اوله رخسار دلارادن — زخام فوج فوج نور انظار تماشادن

فضای راستیده ساق صدقی ایلمین تشمیر — اولور رفعتله برتر نخل شیرین مغز خرمادن

فلک نقدینه خواه اشک محرومی خاطردر — خریدار متاع رسته بازار تمنادن

اثر ایلرمی قنده نیشی زهر آلودهٔ زنبور — کیدرمی لذت نظم زبان دخل بیجادن

اولور همدوش عزت عاقبت وابستهٔ محنت — نمایاندر بو معنا بستکی تنک کالادن

امان بلمز ینه تیغ قضا تأثیر مژکانی — دهان شکوه دریکپاره تن زخم سراپادن

تبصبص اتحاد صاف طبعانه دلیل اولمز — ویرر مینای مجلس چین جبهه موج صهبادن

حقیقتله مجازک اصل و فرعن بیلدی پروانه — کورندکجه دو شعله پرتو فانوس مینادن

اولنجه راغب پاکیزه کویه پیرو ای سامی
صدای آفرین باد اولدی ظاهر شخص معنادن

شرمله خون فشان اولور زلف رخی نقاب ایکن — هیچ یاقشورمی نجم اوله بر کیجه ماهتاب ایکن

آتش و آب بر اولور مجلس اتحادده — شمع ایدی بزم عشقده دل دیده لرم پرآب ایکن

هر مژه سنده بسته در شیر دلان دشت عشق — باق او غزال عشوه یه دیده سی مست خواب ایکن

تقدی بزی شراب عشق ساغری صونمه ساقیا | صو قومه کل او جامه خانهٔ دل خراب ایکن

زاهد زاژ خایجه مسئله دان عشق اولور
نسخهٔ صنع حکمتک نقطه سی بر کتاب ایکن

سنبلزار اولور نگاهمه سیر چمن دیکن | بلکه مشام جانمه بوی سمن دیکن
تبرید ایتدی بندن او کل رویی روزگار | هر مویم اولدی سردی غمله دیکن دیکن
مژکانی سوزن ایده مکر رشته جاننی | او دل جسم نازنینه کوره پیرهن دیکن
خط کلدی روی یاره کل آفتابدن | کوستردی باغبان ازل نوردن دیکن
صدچاک اولمسونمی دل زاری بلبلک | دائم کنار غنچه ده ناوک فکن دیکن
اولسه نگاه کرم تماشای حسن یار | مژکان چشم حیرت اولور دلشکن دیکن

سامی زاره بوسهٔ لعلین دریغ ایدر
بلمم او کلعذاره اولورمی دهن دیکن

چرخ لئیم صاحب عرفانی نیلسون | نادان اولان حریف سخندانی نیلسون
او آفتاب حسنه نگاه ایلین چو صبح | چاک ایتمسونده جیب وکریبانی نیلسون
زهاد تیره دل نعجب باده کوزسه | اعمی فروغ مهر درخشانی نیلسون
کامل خراش کجنکهاندن امیندر | شمشیر صاف شیوهٔ سوهانی نیلسون
طبع سقیم زهد ایده مز عشقی جلوه گاه | اول اسب لنک وسعت میدانی نیلسون

آسان ایدی علایقی سامی جهانده ترک
اما کوکل محبت جانانی نیلسون

ساقی ز رنگ باده رخت شعله یاب کن | از پرتوش بنان نگاهم خضاب کن
برقع ز رخ فکن بشب وروز رانمای | مهتاب را ز کردش رنگ آفتاب کن
از جوهرش تموج بال وپری ببین | آیینه زار کرمی رخساره آب کن
از مصحف جبین تو مقدار نقطهٔ | جای بخاکبوسی من انتخاب کن
ای دل زخود بکوی پری طلعتان گذر | بر سوی شان چورنگ پریده شتاب کن

از خویش

از خویش رفتنیست چو سیلابه فنا | دلرا باین خروش بساز و خراب کن
بالانشین مشو بر بحر مشرباران | در یکنفس نمایش خود چون حباب کن
ای دل ز سایهٔ فلک آسوده کی مخواه | از داغ پنبه درکش و بالین خواب کن
زین ساغر تهی مطلب رشحهٔ نشاط | خونین دل چو خوشه فشار و شراب کن
دلرا که از موج دویی را یکی شمار | در بزم وحدت از گل رعنا گلاب کن

سامی پسند نامی رنگین سخن که گفت
پایی برنگ گل زن و دستی خضاب کن

این خوش قماش رومیم ای چاکر قلم | فرش ره وزیر شه جمجناب کن
آن صدر کامرانکه بگوید فلک بمهر | خود را بخاکبوس درش کامیاب کن
داماد پادشه که بمه نیر آفتاب | گوید که خویش را به سمندش رکاب کن
ای دل تو هم بدامن مدحش جبین بسای | با این وسیله جا بسر آفتاب کن
اول لب نیاز بباب گهر بشوی | وانکه زبان بدرج دهن لعل ناب کن
پاسی امید را به بهشت قبول به | از فیض حق بدست دعا فتح باب کن
یارب ببارگاه شهنشاه ملک دین | این آصف یگانه شرف انتساب کن
برپاست تا به دشت وجود این خیام سبز | تأبید را به خیمه و جاهش طناب کن

❀ حرف الهاء ❀

جمالن ارزو ایلر نگاهم یارسول الله | چقارهر شب انکچون عرشه آهم یارسول الله
شب عصیانده قالدم مهر احسانکله لطف ایله | بیاض ایله مدد روی سیاهم یارسول الله
ای لطفکله رفع ایت قلبمه سد سدید اولدی | وجودمدر بنم جرم وگناهم یارسول الله
کرم سندن یاپشدم حلقهٔ باب تمنایه | قپوکدن ماعدا یوقدر پناهم یارسول الله

درسر تاج اقبالم غبار آستانکدر
عبودیتدر انجق عز و جاهم یارسول الله

نخل گل نخل تجلا در شب مهتابده | سرو موزون دست بیضا در شب مهتابده

غرق موج نور اولور مینا سرای باصره
هر حباب دختر رز دن لب طفل نگاه
آب گوهر جوشش دریادر شب مهتابده
شیر خوار سوی حور اودر شب مهتابده

باق گریبان چاک شکر خواب ناز ایکن اویار
جوی شیر جنت آسادر شب مهتابده

روامی بی سبب جور وجفالر ایلمه جانه
اولور دیوانه دل انی گورنجه عاشق زاری
طوتشدردی اکاجان نقدنی دون گیجه مجلسده
سن اولدر تیغ غمزه کله غرض قتل ایسه عشاقی
بهانه استر ایکن اول شه بیدادم احسانه
گوکل بغلرسه عیب ایتمه او زلف عنبر افشانه
عجب تسلیمی وار پروانه نک شمع شبستانه
حواله ایلمه لطف ایله تک اغیار نادانه

وفاسی یوق ندر بویله جفالر ایتمک ای سامی
نه دیردی آلهمز بلمک فلک ارباب عرفانه

اولورسه کشور حسنکده گر یساغ نگاه
پر اولسه باعث سرمستی وتحیر در
دکل هنوز هم آغوش عکس رخسارک
فتیلی تافتهٔ کارخانهٔ حیرت
خیال دیده یه گلمز ینه فراغ نگاه
مى مشاهدهٔ یار ایله ایاغ نگاه
عجبمی مردمک دیده اولسه داغ نگاه
همیشه سر بگریبان اولور چراغ نگاه

تصور رخ رنگین یاردر سامی
گل شکفتهٔ گلبن طراز باغ نگاه

رنگ رو یکله اولور متحد اجزای نگاه
آلمه گوز جلسنه اول یوسف حسن ای دل
خط دکل ایلدی مرآت رخک گرد آلود
قوت جاذبهٔ حسن گلوسوز گدن
آب یاقوت ایله یازدی رقم شرحی شکست
اولسه هر موی تن آب‌تن صد نظاره
کالهٔ مغز چارسوی نخوتدر
صورت شعله پذیر اولدی هیولای نگاه
اکا زندان اولور آغوش زلیخای نگاه
فرط آمدشد صد موج تماشای نگاه
دوشدی سیماب کبی رعشه یه اعضای نگاه
صفحهٔ عارضکه کلک گهر زای نگاه
گلمز ای شوخ بکا یینه تسلای نگاه
فرش پای شه حسن اولسه دیبای نگاه

یادر خسارهٔ رنکین عرق ریز ک ایدر
اشکمی روغن کا ظرفنی مینای نکاه

صنمه کم برزده رخسار وزاول مه سامی
جابجا ظاهر اولور نقش ته پای نکاه

دم سبر ماده ساقی ایده لم کل عزم میخانه
طونشدر دستمه آل آتش سیاله پی یانه

طیانمش چشم مستی کوییا بالین سموره
سیه ابروسی اولمش متصل برکشته مژکانه

دو هندو پهلو انیدر اوسکین ابروان پر چین
کیروب میدان حسنه باش طوتشدی کشتکیرانه

قاشمدر نعلچه ک رسمی جبینم نقش کفشکدر
بو وجهیله اولور رسم توله پامالک فقیرانه

ایدر خنده کباب اولد قچه بغرم سیخ محنتده
دل نازک دونر مغبر اولوب سینه نمکدانه

مقام عشق ایدر یکرنک وحدت زیر و بالایی
بو رمزی شرح ایدر عاشق نظر قیل جیب و دامانه

ایدنلر چشم مظلومک سرشک آلوده مژکانن
ایدر آماج نکبت صدر جاهن تیر بارانه

عطاسماز دل اول افتاده لر دامانه دوشدکچه
ینه قیدایله جانا دفتر احسانه دوشدکچه

ایدر کوثر تراوش سلسبیل عدندن کویا
عرق چین جبین دلبر فتانه دوشدکچه

عجبمی نظره ایتمزسه م زنخدان دلارایه
بیاض ابله پرده اولور چشمانه دوشدکچه

کتور بوی لطیفی عطسه ریز اولسون دل عشاق
صبا راهک اومشک طرهٔ جانانه دوشدکچه

بولور سامی خرابات اهلی نشوه همچو جام جم
کلام لعل دلبر حلقهٔ رندانه دوشدکچه

با قلمز اول نکه شاهباز تأثیره
که ناخن افکن اولیدر رهزار نخجیره

نیاز مغفرت ایلر کناه میخواره
چمنده برک رز افسرده اولمدن شیره

تعرض ایتمز ایدک اهل عشقه ای زاهد
کلیدی حالت سودای عشق تعبیره

عجب دکل دل زاهده اولمسه غم عشق
نظم اولورمی کهر رشتهٔ کرهکیره

اکر سرادق تدبیرا اولورسه تو بر تو
ینه حجاب اولمز آفتاب تقدیره

بو شعر تازه روش طرح طبع سامی در

عجمی اهل سخن طالب اولسه تنظیره

پای خم تخت اولور مشرب شاهانه مزه   حلقه در دیدهٔ جم درکه میخانه مزه

فرش آیینه اولور سیل فنا خانه مزه   رشک ایدر قصر شهان گوشهٔ ویرانه مزه

قرص مه خال بتان کبی اولور ظلمتقام   گیرسه خورشید اگر روزن کاشانه مزه

برز اول شیشه بدست می حیرتکم اولور   گردش رنگ سبب گردش پیمانه مزه

ایتمز تکمه یه آب رخی ریزان چو گهر   باعث نشو ونما اولسه دخی دانه مزه

یاد نه گلسه اگر قطع ره کوی وصال   موج شمشیر اولور سلسلهٔ دیوانه مزه

خود بخود چشم سخن سازی اولور خواب آلود   ایلمز رغبت اوجادونکه افسانه مزه

فکر چشمانیدر اول سنکدلک ای سامی
راه گفتارده بو لغزش مستانه مزه

دگل مهر سریع السیر ایوان طباق اوزره   صعود ایتدی شرار دود آهیم احتراق اوزره

خیال عارضکله سرده داغ افروز عشق اولسم   کورن کلمیخدر دیر وضع اولنمش شکل طاق اوزره

او گلغنچه شمیم وصلنی وعد ایلر عشاقه   ینه اولمز شکفته گلبن باغ وثاق اوزره

فراموش ایلمه بوی آوریٔ زلف جانانی   صبا سرگشته در عشاق صحرای فراق اوزره

اولورسه حلقهٔ خلخال آغوش نکاهمدن
سزادر ساميا اول سرو باغ تازه ساق اوزره

شمشیر ینی طاقنجه نه خوشدر اوبل اینجه   شمشیری نطاقنجه نطاق اینجه بل اینجه

کهسار محبتده کی راه اینجه بل اینجه   بار غم هجران چکیلورمی جبل اینجه

حیفا که عروس تتق آرای امیدم   آغوش دله موی سفید اولدی گلنجه

پر رعشه گرک دل وسط خوف ورجاده   چون قبله نمادرکه حقه یونلنجه

وابسته درای دل دوزله ناخنک کارک   شیرازهٔ مجموعهٔ مطلب دوزه لنجه

نظمی ینه سامینک اولور رغبته شایان
اولمزسه ده ای خامه نظیمک غزلنجه

باغ مثال جوکم آقر ساغر اولمه
لطف سخن نزاکت طبعه نمونه در
یاخود کنار جوده لب دلبر اولمه
اولمز نمایشی عرضنك جوهر اولمه

عشاق ایچنده حسن خداداده درنظر
بوکهنه آسیا حرکتدن بولور سکون
برعارض اولسه عارضهٔ زیور اولمه
آه درون دل کبی برصرصر اولمه

ایتمزدی کعبتین مه و مهری خلقی زار
تیرنگاهینه وار در جکرده جای
بوششجهات ملعبه ششدر اولمه
قطعا زخام زخم ایله دلده یر اولمه

سامی ایدرمی جوهریان هنر قبول
اشعار آبدارم اگر کوهر اولمه

هجرک خیال ایدوب دخی وعد وصالده
آغوش زیب وصلت اولورمی محال ایکن
اولدق زبون کشمکش احتمالده
کنجایشی اوموی میانك خیالده

اوپمش سیاه ایدنجه بن خال کردنك
بربوسه در امیدمز اول طفل نازدن
اویمش رقیبه آه ستاره م وبالده
معدوم اولور ثمر بیلور زنونهالده

کاهی کرشمه ایتمه مایینه غمزه لر
کویا اوقرمزی فس ایله طرهٔ جبین
بیتاب اولوردی چشمی جواب وسؤالده
برطوب بنفشه درسبدوردآلده

طاوس ناله کاری کوروب ترك زیور ایت
تسلیم اولوب نه حال ایسه ای طبع موشکاف
هب نقش آهدر کورینن پر وبالده
غوغایی قو بو مدرسهٔ قیل وقالده

دل داغدار آه وبدن غرق جوی اشك
آب هوای کلشن عشق اعتدالده

سامی قلم نتیجهٔ عرض مرام ایدوب
وصاف اولور بو نظم کثیر المألده

اول آصف یکانهٔ بی کیم بی نظیر در
مافوق دیدهٔ عدم ایتمش مثالنی
ذات شریفی رتبهٔ فضل وکالده
صور تکر مفکره لوح خیالده

کالشمس فی النهار جبیننده آشکار
رشك آور طراوت کرو بیان اولور
نور اصالت اول کهر بیمثالده
خلق حمیدی پرتو حسن وجمالده

زانو زن مقام عبودیتی اولور   گردون زیر ذیلنه صف نعالده
کیوانک اولسه طالع فیروز واسعدی   اولماسه اعوجاج ضرر دری هلالده
بیری غلام حلقه بگوش ایدی بریسی   دربان ایدی او باب فلک احتمالده
فرهنگ عقل پیش نفاذنده امرینک   سرهنگ وش تمثل ایدر امتثالده
فلک وقارینک اوله مرصندلی فلک   لنکر براقسه قلزم جاه وجلالده
صدر کرم شعار قپودان کامکار   دریا خروشدر کفی جود ونوالده
کمتر چکیدهٔ قلمندن جهان جهان   ظاهر اولور اواعظم معنی مقالده
پیر سخن شکسته یه کر اولسه دستکیر   فهم درستی ناطقهٔ بی مالده
فیض نفقله ناخن سرکوشش حل ایدر   مربوط ایکن زبان کره کوشش لالده

موروثدر صدارت اکا غیره عاریت
بوقدر شریکی دعوی جاه وجلالده

افتاده سن اوسدهٔ گردون جنابده   ای دل یکانه رتبه سن انجق بو بابده
اشکمله یادکرد خطی اولدی همچو خال   مردم دکل میانهٔ چشم پرآبده
بو خشکسال غمده سراب اولدی نشئه سی   صفر حباب نقطهٔ شکدر شرابده

فکر ظهور خطله تار سیاه آه
کیسوی یاره غالب اولور پیچ وتابده

دلی فریفتهٔ وعدهٔ کبار ایتمه   بزرک نخل کهندن امید بار ایتمه
کوکل دروننده چکت آهی آشکار ایتمه   بو سقف کهنه یی موقوف یک شرار ایتمه
ظهور کوهر ناسفتهٔ امیده عبث   نکاهی رشتهٔ پرپیچ انتظار ایتمه
کشایش استمه بل قدر عقدهٔ یاسی   حزانی بازدهٔ نشئهٔ بهار ایتمه
سفینهٔ هوسی ساحل توکله چک   صقین کاشتهٔ دست روزکار ایتمه
هر ایکی قطرهٔ میدن ایچوب بو میکده نک   سری شکنجه خور سیلی خمار ایتمه
اولورمی مدخلی شایان کار خلیانک   جوانب دله خسیاره دن حصار ایتمه

براز یورتمه سپاه نگاه حسن تکی || اوصاف آینهٔ حسنی پرغبار ایتمه

برایله قلب احباده هردم ای سامی
خلاف مشرب اولان زاهده گذار ایتمه

خط سبزین دیدی اول طوطی عشوه سؤالمده || زمرددن کنار آیینهٔ رخساره آلمده
او شهملا چشم مست اولدقجه شیرین خوابدن بیدار || شکر آلوده بادام دو مغز اولدی خیالمده
دو رنگین مصرع لعل ابنده سکته در گویا || نه خوشدر لکنت اول مهپارهٔ نازک مقالمده
تفال ایلیوب دل مصحف خط عذارندن || سواد آیت نور اولدی ظاهر حسب حالمده
ندکلو دور ایسم صورتده معناده بعید اولمم || ضمیرم آینه راجعدر او شوخه انفصالمده
بریدر میوهٔ لطف دگرمدن سرو سبز آسا || اولور ناپخته بار مرحمت نورس نهالمده

نه بیلسون لذت اشعارمی قشری اولان سامی
نهاندر لب مغنی نکتهٔ شیرین مآلمده

دامانکیر اولور مژه لر چشم حسرته || عزم ایلینجه مرحلهٔ خواب راحته
اشکم فتاده اولدی حضیض مذلته || پیرایه اولمدی اوکهر گوش رغبته
همشیره اولدی دختر رز لعل دلبره || مجلسده قان یلاشدیلر عقد اخوته
کشتئ دل کنارهٔ مقصوده ایرمدی || دوشدی هوای عشق ایله دریای فرقته

مینای دلده اولدی بر یخانهٔ خیال
سامی نگاه ایدوب او رخ پر لطافته

دوشدکده محبته قلب رقیق ایله || سیلاب اشک و زمزمهٔ یار فیق ایله
مانند خیمه ای علم افراز دشت ناز || آغوشه چکسم آهسنی بر طریق ایله
پیرمی ایله آرمزه سوز قارشدران || خلط ایلر اسکی یوزا و بابای عتیق ایله
زاهد نیجه سبو یبی بلا جرعه چکیجه || کور امتزاج باده کشانی رحیق ایله
صغ گیتمه زاهد اهل دله اعتراضده || راز آشنا دگلسک او بحر عمیق ایله
دلدن کچردمی قافلهٔ فکرت وطن || ترک دیار ایدیدم او یار صدیق ایله

سامی سزادر اولسه نوشته بو نظم پاک
لوح بیانه سودهٔ مشک فتیق ایله

رسوم فتنهٔ ناپایداره الدانمه
آچلمه اولسه ده نادان گشاده روی نفاق
کدا ضعیف ایسه ده غافل اولمه آهندن

نهال سورده سکه برک وباره الدانمه
دم شباطده سکه نوبهاره الدانمه
صقن وجود حقیر شراره الدانمه

رفیع ایسکده کوکس کرمه زیر پایکه بق
نهفته لغمی خیال ایت حصاره الدانمه

عکسمله ظاهر ایلر او آیینه بربره
آهم تمام او سنکدله ایلدی اثر
جسمن احاطه ایلدی محزوطی نظر
اولمزدهان تنکی تبسم فروش ناز

اولسم اوسر تراشله برکره بربره
صد آفرین کرسکه سنی قازدی مرمره
کیردی نهان اولوب اوپری زیر چادره
نقدینیازی ایلمه ائتلاف یوقیره

سامی او لنجه پیرو او طبع سلمه
انکشت ایله فم اولدی براعه یله مجبره

مدح کوثرله کوکل صانمه دوشرمأموله
یاد لعلیله اکرایچسم اولور تنباکو

واعظا وصف دهن بوسی کچر مقبوله
نارکیل شیشهٔ می سنبل مشکین لوله

خاک کنک بل شرف وقدرینی کیم ادرنک
کعبه دن اول اولور سجده سی استانبوله

❀ حرف الیاء ❀

موجخیز اولدی بنه اشک ترم سیل کبی
غرق ایدر فلکی دلی جوشش سیلاب سرشک
چشم نادانده معانی سواد کلکم
براولور افسر شاهی ایله کچکول کدا
بوریا جنسی ایکن جائی اولور مسند دوش

هر کمین قطره سی سرمایهٔ صد نیل کبی
شعله پاش اولسه خیال رخی قندیل کبی
نزد اعمی ده جلاد شمنی میل کبی
سرنکون اولسه اکر صورت اکلیل کبی
نان مهمانی ایدن تهیئه زنبیل کبی

قوجدم اول موی میانی دیولاف اوردی رقیب — بللی یوق صحتی ضعف اوزره سوزی قیل کبی
سرنمروده نه کار ایلدی کور ای مغرور — پشه نک نیشنی خرطوم سر فیل کبی

کل رنکین مضامین ایله سامی قصدک
بو سکز بیتی بهشته بنه تمثیل کبی

جبهنکه طاغنت اول طرهٔ سمنسایی — پیاله نوش جنون ایله عقل خودرایی
تکلم ایلیوب اول شاهد شکسته زبان — کمال شرمله محو ایلدی مسیحایی
همیشه زخم خور تیغ چشم مخمورم — ریاض سینه ده سر ایله ورد رعنایی
اسیر کافر لف بت خوش اندامم — که شیفتهٔ دل ایدر یوسف و زلیخایی
خصیص کوه ملامتده اولدقی سوده — سپهر عزت ایچون ایتمز تمنایی

حریم میکده ده سینه چاک دون کوردم
هجوم کیفله سامیٔ مست و رسوایی

میان حلقهٔ زلفنده خال دانه کبی — بنه بو دام هما صید مرغ جانه کبی
ایدنجه کرم نکاه اول پری عذاره اولور — حجابدن رخ پرتابی شیشه خانه کبی
کلنجه خاطره زنجیر موج کاکل یار — هزار پاره اولور جیب عقل شانه کبی
قزردی باده دن اول دیدهٔ خمار آلود — هنوز ناوک مژکانی کیردی قانه کبی

قو طمطراقی بو نظم سلیسده سامی
جهانده سوزمی وار اشعار عاشقانه کبی

صحیفهٔ رقم خط نوا ولنجه یوزی — حساب نقد سرشکم اوده مده بولدی یوزی
چمنستان ملاحتده نوجریده هنوز — یکیجریده بر آهونکه قول اوغلی قوزی
فراق بوسهٔ لعل نمکفشانکله — مذاق دلده شرابک نه دادی وار نه طوزی
کورنجه جام لبنک زاهد اولدی بر کفتار — جمادی نطقه کتوردی انک لطیف سوزی

دکلدر آبله لعل ابنده ای سامی
اوصاف کوهر پاکیزه نک کورندی یوزی

دلکیم هوس عشقله اولدم یوله دوشدی کمکرده رهٔ وادئ هجران اوله دوشدی

جاش خطی کلدکده ایدوب بنده نوازی اول پادشه ملکت عشوه قوله دوشدی

دون فکر رخکله طرف کلشنه واردم برآه کلوسوز ایله کلر صوله دوشدی

اظهار ایده رم صاندم او کلغنچه یه رازم شبنمله ایکی نرکس چشمی دوله دوشدی

آغوش نکهدن بیله ایلردی تحاشی کورر بختی رقیب ایله اومه قول قوله دوشدی

اشکمله نهال قدیاره ویره رک صو ناپخته ایکن میوهٔ وصلت اوله دوشدی

سامی او مهی هالهٔ آغوشه چکنجه
غیرتله سپهر حسد اندوز اوله دوشدی

چکوب فرط هجوم غصه راه علتسه سد شمدی لب خمیازه کاره خود بخود در دست رد شمدی

شؤنات حوادث هب محک سرو حدتدر برابردر یانمده امتیاز نیک و بد شمدی

متاع کامیاب چارسوی بی نیازیدر مرجحدر لباس پادشاهیدن نمد شمدی

سواد جمع ارقام کرم برعکس هامتدر حساب ایتدم تهیدر جمله صفر عدد شمدی

نکه سنج تجرد در حریم بزم اقباله مثال حلقهٔ بیرون در چشم حسد شمدی

اولورکن هر کشیده کردش نظاره دن اول کیمک آغوش زیب وصلیدر اول سروقد شمدی

خریدار قماش معرفت نایابدر سامی
نفسده قالدی انجق کرمیٔ داد وستد شمدی

دام زلفی دلک مقامی کبی دم چکر اوج غم حمامی کبی

دوردن خالک ایلرم تقبیل حجر الاسود استلامی کبی

زاهدک هر کلام موضوعی رده موقوفدر سلامی کبی

بسته اکرام ایدن اولور بالا فلکک ارضه التیامی کبی

لشکر موج باده غارت ایدر کاروان غمی حرامی کبی

اهل دنیا بقاده نادم اولور زن برستانک احتلامی کبی

سرده طوغری سویله شیوه می وار دلبرک قد خوشخرامی کبی

جلوه گاه شه محببتدر | دل شیدا مکان سامی کبی

بر سخندر مظاهر اطلاقی
ذات عنقا ظهور نامی کبی

انتظار ایلدی هلاک بنی | کل مدد ایتمه غصه ناک بنی
ایله ای پادشاه ملکت ناز | زیر پایکده همچو خاک بنی
چشمکه ایلد کجه نظاره | نکهتک ایتدی چاکچاک بنی
ایلدی سر وحدته واقف | لیس فی جبتی سواک بنی

ایله تشریفک ایله سامیی شاد
انتظار ایلدی هلاک بنی

تجرد ایله مسیحا فلک نشست اولدی | جهانده مال ایله قارونی گورکه پست اولدی
صون اول پیاله یی ای ساقی حقیقتکم | جهانیان کمین نشوه سیله مست اولدی
صنم صنم دیه رک بولدی شاهد تحقیق | اودم کنشت مجازیده بت پرست اولدی

روا میدرکه نظردن دوشوردک ای سامی
هزار پاره اولوب جام دل شکست اولدی

متصلدر منزل تحقیقه راه مولوی | مشعل افروز هدادر سوز آه مولوی
بر یره گلمش تجرد پیشگان عشق حق | مجمع روحانیاندر خانقاه مولوی
پیک زرین تاج شاهی کشور تجریددر | سالک چابکرو صاحب کلاه مولوی
ملک استغناده سلطان اولدیغن تلمیح ایدر | دسته نای الدقجه خلقه کج کلاه مولوی
روح مولانادن ایتسه کسب فیض مثنوی | کرسی چرخ برینندر جلوه گاه مولوی
چرخ اوروب نوره ایله اولسه سرگرم سماع | دود آهیله دونر شمسه جباه مولوی

بیدف ونای ورباب اولمتی ایله درسامیا
حجره سنده زهد خشک ایله گناه مولوی

مینای چشم عبرته وضع ایله لاله یی | سیر ایله بزم دولت وددر پیاله یی

عالمنماسی هر دو جهاندر بهارده
کور جام دوربین شراب دوساله‌یی

زخم دلی قناریه آقراشکی دمبدم
رنکین ایدر هزار دل ای غنچه ناله‌یی

مانند دایه آچدی فم طفل غنچه‌یی
ابر بهار ایتدی آغزمسکی ژاله‌یی

آچدقجه غنچه کلی استاد نوبهار
شرح ایتدی درس بلبله دائر رساله‌یی

اشکوفه‌لرله خامهٔ کلریز بافه نظم
نسج ایتدی سامیا بو کرانقدر کاله‌یی

کوکل هر لحظه مست بادهٔ جان محبتمی
مثال چشم ساغر یوخسه حیران محبتمی

سرشک خونفشانمی دیده‌دن ویران اولان هردم
یاخود سرمایهٔ صدموج طوفان محبتمی

رخنده اول بتک زلف کرهکیری ندر یارب
سواد کفرمی یا نور ایمان محبتمی

خراب اولدقجه کوکلم دخمه کاه فیض اولور زاهد
قیاس ایت بوندن آبادانمی ویران محبتمی

کوکل قورتلمدی جور فلکدن بلمم ای سامی
ملامت ایلمک اصحابنی شان محبتمی

بزم کلشنده که مطرب النی چنکه قودی
نغمه‌سن صوت هزار ایله برآهنکه قودی

کارنی سحر حلال ایلدی مشاطهٔ می
کل کبی یاسمن عارضنکی رنکه قودی

چقدی اشکلم آره‌دن صف بصف مژکانی
ره نظاره‌ده بر بیری ایله جنکه قودی

نه بیلور اکلمین رابطهٔ وحدتی حق
شرری آهنمی یوخسه رک سنکه قودی

سامیا فهم ایده کور نشئهٔ سرازلی
اونشاطی میه اول حالتی کم بنکه قودی

کوردم فروغ حسنله برآق ساده‌لی
مهر سحروش ایلدی اشراق ساده‌لی

دونمش بیاض شیشه‌ده برقرمزی کله
اولمش او روی آل نه براق ساده‌لی

آغوشمی میانه‌نه آه ایلمسم نطاق
ایتدی او ماه طاقتمی طاق ساده‌لی

نادیده در کوکل بو آچلمش کل سفید
کل کل شکاف سینه‌یه بک باق ساده‌لی

سامی بیاض صفحه‌ده اول شوخ سیمتن

ایتدی

ایتدی زبان کلکمی انطاق سامی دلی

او نخل نازک اولور نیجه مجناسی	یدی درن کلنک غنچهٔ مطراسی
بقوب سرشکله اول سیم ساقه فرش ایتدم	ره نیازه نگاهمله برصو دیباسی
نوله لباس کاندار آهم اولسه سیاه	نشانه ایرمدی تیر هوس بودریاسی
کوکل سنی کوره لی غیره نظره پاش اولمز	آنکچون آیینه سنده نگاه ایدرپاسی
خیال چشمک ایله سرمدان قلبنده	مثال کحل ازیلور عاشقک سویداسی
رحیق نشئهٔ میناکه کوسترر بیرنک	پری یه شیشه درایمای چشم گویاسی
بودکلو نشئهٔ عشقی صواردی حیرانم	اوانیجه بلدن ایکن آب تیغ مجراسی
کورنجه دل اوسیه خالی چاق میاننده	مقعر ذقن یاره دوشدی سوداسی

چو دود شمعهٔ کافورسا میا یا قسور
او کردن اوزره سیه زلف عنبر آساسی

کاکل افتاده بخاک اولمش اول آفت قوپدی	فتنه باصلمدی ولی باشقه قیامت قوپدی
تیشهٔ شعلهٔ آهیله او سنکین دلدن	هله بر پاره دل زاریمه شفقت قوپدی

باد آهیم آیروب غنچه لری شاخندن
یورکی بلبلک ای ورد ملاحت قوپدی

باده کم رونق فزای شیشه در هر قطره سی	غازهٔ رخسارهٔ اندیشه در هر قطره سی
درد ناچیزی جراحتشوی درد غصه در	مرهم زخم دل بریشه در هر قطره سی
جان فرهادی ادمی مست و سرانداز ایتدیکم	آب دار جوهر سرشیشه در هر قطره سی
اول خم پرفیضدنکم جرعه نوش حکمت	مایهٔ عقل فلاطون پیشه در هر قطره سی

آتش سیالهٔ عشق ایتدی سامی جانه کار
کم شراری شیر سوز بیشه در هر قطره سی

اوشوخ مولوی جسنیله رشک آفتاب اولدی	تنوره یله درون هاله ده چون ماهتاب اولدی
کوروب دل کرم جولان شعلهٔ جواله دوشدوین	مثال موی آتشدیده وقف پیچ و تاب اولدی

سماع ایچره اولنجه خونفشان کلبرک رخساری — زنخدان لطیفی شیشهٔ موج کلاب اولدی
رخی زیر کلهده شمع فانوس خیال آسا — یانجه جان و دل پروانهٔ پرسوز و تاب اولدی
طولاشدی پایینه چون طوق قمری رشتهٔ انظار — او سرو قد سماع ایتدکجه دل پراضطراب اولدی
اداره ایتمه ده مستان عشقه ساقی حسنی — لب پیمانهٔ چشم تماشاده شراب اولدی

همان فوارهٔ آب حیاته دوندی ای سامی
اودم مکیم گردن پاکی عرقریز حجاب اولدی

جوشش اشکده دل پرخون بر مجرا ایکی — حیفکم فلک کهر شیحون بر دریا ایکی
صقلرم آیینه‌یی اول خودپرست نازدن — استمز عشق اولمغه مجنون بر لیلا ایکی
خط پشت لب ایدر ایهام شهد و بوسه‌یی — مصرع بر جستهٔ موزون بر معنا ایکی
ممتزج داروی اقبالی خمار نشئه‌دن — روزکار کدیردیکی معجون بر اجزا ایکی
ذوقیاب لطف شیرین و عتاب تلخیوز — ساغر لعل لب میکون بر صهبا ایکی
وحدتی سیر ایده‌مز احول نکاه اشتباه — هستی اشیای کوناکون بر کویا ایکی
متحد معناده صورتده دکر در حسن و عشق — نور خورشید ومه گردون بر اما ایکی

بر کر کدر آرزو خاطرده کرحق جوی ایسک
سامیا اولمز دل محزون بر سودا ایکی

❀ شرقیات ❀

کوزلر ایچره ممتاز جهان سرو بلندم سن — مسلم طرز و طوری دلبر عالم پسندم سن
کوکل حالن بلور شوخ و ظریف شهلوندم سن
بنم سن نور چشم یار جانمسن افندم سن

لبک امسم طونجه یوزلرم سورسم او رخساره — صفا ویرسه شمیم زلف مشکینک دل زاره
میانک چکسم آغوشه سوزم بو اولسه همواره
بنم سن نور چشم و یار جانمسن افندم سن

جمالک عالم آرا طلعتک بیمثل و همتادر — تناسب هپ برنده قدو قامتده تماشادر

خیالک

خیالک دیده ده هردم غمک قلبمده پیدادر
بنم سن نور چشم و یار جانمسن افندم سن

امان بلمزمی چشمک هر نفسده جانه کار ایلر   تغافللر کرشمه غمزه لر مستانه جنبشلر

نوار بر کره ده ظالم نکاه مرحمت کوستر
بنم سن نور چشم و یار جانمسن افندم سن

وصال امید ایدر حسرت جکر سامی نیجه دمدر   کل ای آهو نکاهم قاچمه کوکلم ساکه محرمدر

کوزم اوزره یرک وار جلوه کاهک صحن سینمدر
بنم سن نور چشم و یار جانمسن افندم سن

شرقی

فضای دلکشادر صحن زیبادر فرحزادر   صفالر ایله سعد آباده کل شوکتله خنکارم

عجب رعنا عجب زیبا عجب جای تماشادر
صفالر ایله سعد آباده کل دولتله خنکارم

اقر صو حوض مملو قصر دلجو صحن عنبر بو   لطافتده فرحده هر طرف جای صفادر بو

نظرکاه شهنشاه اولمغه شایسته در هر سو
صفالر ایله سعد آباده کل دولتله خنکارم

سرای بورنی بشکطاش اسکدار و قصر ترسانه   جهان باغنده یوقدر کرچه بونلر کبی شاهانه

ولی غیر مکرردر بو طرح پادشاهانه
صفالر ایله سعد آباده کل دولتله خنکارم

اولوب مانند کل طبع شریفک خرم و خوشتر   همیشه جلوه کاه دولتک اولسون صفاکستر

دعا ایدوب بونی بلبل کبی سامی قولک سویلر
صفالر ایله سعد آباده کل دولتله خنکارم

شرقی

هجر رخسارکله آتشلر براقدک جانمه   داغلر یقدک غمکله سینهٔ سوزانمه

حاصلی کار ایلدی عشقڭ دل سوزانمه
وجهی واریانسم یاقلسم عشقله سلطانمه

برحرارت وار که دلده ایده مم شرح و بیان || هرنفس چرخی سیاه ایتمکده در آه وفغان

الامان دوستم جنار آساطوتشدم الامان
وجهی واریانسم یاقلسم عشقله سلطانمه

سویلسسم رازدرونم خلقی هرآن اغلدر || دردمی اظهار ایدرسم عالمه قان اغلدر

باقد غنچه رویکه ای مهرتابان اغلدر
وجهی واریانسم یاقلسم عشقله سلطانمه

خیلی دملردرچقوب صالنمدڭ ای سروقد || سامی‌یی زاره ایدریلسین بوجوری تاابد

باری برکرز ویکی کوستر ایمان باری مدد
وجهی واریانسم یاقلسم عشقله سلطانمه

* شرقی *

تماشاکه طویلمز بر عجب مهپاره سن جانا || کوزلسن بی بدلسن حسنله ممتاز عالم سن

اولورسیر ایلینلر هر باقشده عاشق شیدا
کوزلسن بی بدلسن حسنله ممتاز عالم سن

کورن حسنڭ اولورعاشق ایشیدوب کورمین مفتون || ملکلردن پریلردن فروغ طلعتڭ افزون

جمالڭ حق بوکم اوکمش یراتمش خالق بیچون
کوزلسن بی بدلسن حسنله ممتاز عالم سن

طلوع ایدوب اوکونکم مهر رخسارڭ عیان اولدی || اوکل بیچاره نڭ هیچ صورمه احوالن یمان اولدی

نیجه طاقت کتورسون حسنڭ آشوب جهان اولدی
کوزلسن بی بدلسن حسنله ممتاز عالم سن

مدد فرد ایه صالمه برمراد ایت قلب ناکامی || اله مرأت اکوب باق قورمی حسنڭ لده آرامی

سن انصاف ایت نیجه آه ایتمسون صبر ایلسون سامی

کوزلسن بی بدلسن حسنله ممتاز عالمسن

❀ مقطعات ❀

بو قصر پر صفا بر شوخ مستثنایه بکزر کیم   روان اولدقجه آبی سلسبیل دلنشینندن
اولوب خویکرده تاب نشئهٔ جام مسرتدن   لطافت موج موج عشوه درچین جبیننندن

❀ وله ❀

یا الهی بو تحفه مجموعه   سربسر طولدیغن نصیب ایله
خط دلبرله زلف یار کبی   دلفریب اولدیغن نصیب ایله

❀ وله ❀

رو ینده کوروب سبز خط معشوقی   پازهر ایله یاد اتمیه لم فاروقی
هر زاهد مار خلقتنک کورلکنه   ای دل کوره لم زمرد سحوقی

❀ وله ❀

شهبازلر شکار غراب اولدی عاقبت   مانند بوم خانه خراب اولدی عاقبت
یکلحظه خودنمایی پادرر کابدن   اهل غرور برق شتاب اولدی عاقبت

❀ وله ❀

سوزدر اولان آرایش مجموعهٔ جود   سوزدن دوزیلوردو مصرع بود ونبود
سوز اولمسه کاف ونون ایله جلوه نما   کلمزدی بو کائناته آثار وجود

❀ وله ❀

دل چشمکه نیجه اوله همراز درعقب   هرکوشه ده نکاه سخن ساز درعقب
یارم نکهله زلفکه جای اتدی مرغ دل   برآشیانه دوشدی که شهباز درعقب

❀ وله ❀

یکرنک بین اوج وحضیض اول طلب بودر   شبنم ایله تلاقئ مهره سبب بودر
اول مومیائی سیره ظریفان نظره لی   قبیل درپی قفسچهٔ مژکان ادب بودر

❀ وله ❀

باقینک ایدوب مشرب عصری اوزره	تاک قلمی خوشهٔ اشعارے بدید
چون نشئهٔ تازه سے کهنه هنوز	معنای کهن لفظ عبار استے جدید

❀ وله ❀

اولشوخ جهان باکه دریغا یاد اولدی	کوکلم غم اندوهله ناشاد اولدی
معمورهٔ دل سنک جفادن حیفا	کاشانهٔ بوم مثال برباد اولدی

❀ وله ❀

کوکل شتابده در پویه کاه غصه ده حیف	کمیت تیزرو جام ایله یتشمز کیف
صقین صقین نکهی مست خواب سنکیندر	بیله فسانده در خنجر مژیله او سیف

❀ وله ❀

پرسوز اولیجق کردش مینای نیازک	آتش صاچیلور قطره لرندن می نازک
دقتله نکاه ایله کم اشکال حقیقت	عکس افکن آیینه سیدر دیر مجازک

❀ وله ❀

نوش ایلدکجه جام سے آبکینه دن	دل زورق قدحله کچر آب کینه دن
رازدله اولور سخن آتشین دلیل	شعله ظهور ایدر سر کنج دفینه دن

❀ وله ❀

بر آفت دلفریبه مفتون اولدم	شمشیر جفا ایله جکر خون اولدم
زنجیر بکردن فراق ایتدی بنی	پهنای فضای غمده مجنون اولدم

❀ وله ❀

مهجوری جان ایتمه ده ای شوخ جهان	همواره نقود اشکک چشمی ریزان
خونابه فشانی دل پر غم ایله	مژکانلرم اولدی شاخسار مرجان

❀ وله ❀

امساک وفا عادتے برمایهٔ نور	ویردی دله چون روزه جفا سیله فتور
شام خط نو کلنجه اوپدردے لبن	هنکام غروب ایلمدن ذوق فطور

❀ وله ❀

عارف که نکه برهمن وبید کند | درباغ فنا عشرت جاوید کند
هر برگ چمن سر برآورد ز خاک | انگشت اشارتی بتوحید کند

❀ وله ❀

خمیت نبوت شارع بیان ایدر | عنوان طراز فضل ایدوکن شیوهٔ سلف
کردون جکر اصوله صاقن ضرب دستله | بزم صفاده یم دیوکرمه کوکس چودف

❀ وله ❀

ای طالب قرب خالق جن وبشر | قیبل شرک جلیدنده خفیدنده حذر
مقصود ایسه سرلی مع اللهی شهود | لا تدع مع الله الها آخر

❀ وله ❀

ینبوع وجودیمی سرچشمهٔ هو | کاولمش بونکون طاس انکله مملو
فیضنده انک بخلی یولمز اما | هرکیشی الورلر آنی مقدار سبو

❀ وله ❀

ای نخوت جاهیله اولان کوشه نشین | ابروده کرهله تا بکی چین جبین
آخر فلک ابروانک ایلرکوزک آج | چون نعلچه زیر کفش اداره قرین

❀ وله ❀

قرحه نظلمی نه ایسلر کچه یور | جملهٔ خلقه اولاشدی رنجی
کزلیجه طوتدی طشقدن کافر | هامچو دست مرض افرنجی

❀ وله ❀

شهرا یخنده شمدی خورشید مه رخساره وار | حسن عالم سوز ینه یلدزقدر آواره وار
ای پری رو چارپیلورمی هر بته مینای دل | جانده بیم قلب سختک کبی سنک خاره وار

❀ وله ❀

اللهدن اوزکه یوق حقیقتده حکیم | مؤمن بونی بالضروری ایلر تسلیم

بك ظاهردر دروغ اهل تنجيم	محرمك افلاكه يدقدرت ايكن

ولە

پراولدى صدا ونالەمزلە آفاق برپايلە مانندهٔ مرغ اسحاق	اسحاق كوكل اولەلى ساكە مشتاق شب تا بسحر ايتمده فائق فرياد

ولە

كندى زعمنجە براى مصلحت دركار در فهم ايدردك خلقه اوضاعك نه كونه بار در	كبرياى سطوتك اى جاهل نادان نواز ليك فهم ايتمسك كران جسم كران جان اولديغك

ولە

نحوستى سبب كثرت وبا اولدى دريغ شمدى فرنكى يه مبتلا اولدى	زهى بلاى بلد مقدمى او شخصك كم وجود شاهد دولت نه پاك ايدى اول

ولە

بلور مدى نغمات خفيهٔ رشوت فرنكجين اصولينه بستە دردولت	چالندى زيركليم خفاده طبل امور قرار كاهى مقام رهاويدر شمدى

ولە

خضيض آستان دركهن چرخ معلايه كميت جام ايلە كلدى تشدى نشئهٔ صهبا	زمين وآسمانى بلمز اولكم ايليە تشبيه آيقلنردى زاه غمده قالمشكن دل شيدا

ولە

خانهٔ قلبم طوتشمشدر او جاقدن شمدى آه بيراقدار اوغلى اولدى علمدار يكه تاز	برقره قوللقجى ياقدى سينەمه داغ سياه سردار او انجه حسنه اومير سرير ناز

ولە

بوس ايتمكه تو جايدركن رقيب دون بن بوس ايدوب ديدم الا المطهرون	مجلسده مصحف رخ دلدارى دون كيجه اول كلمزاركلدى ديدى لايمسه

رباعيات

اول صاحب کبر و نخوت و بغض و حسد | کیم مقدمیدر بلاسی هر مصرد بلد
فرعون ایله هم زبان دعوئ غلط | ابلیس ایله شایسته نفرین ابد

❀ وله ❀

تدبیر و تصرفدن اوکچرا سه ور کیمک | مروان خمارک خلفی مردهٔ ریک
هرکارده کتخدا سی مرداری ایله | مانند خصیتین خر اولدی شریک

❀ وله ❀

کار اعلا مده خطیب اوغلی | همچو یحیای ابن اکثمدر
فضلی وارکرچه کم الغ باده | لیک بو اجهل واو اعلمدر

❀ مطالع ❀

مطالعدر قلوب نکته سنجان سخن پیرا | جمالی اولدی کویا آفتاب عالم معنی

❀ وله ❀

جلالی جانبن ترک ایت نه لازم باشکه غوغا | جمالی سیمتن اوخشه یک ملایمدر سکا زیرا

❀ وله ❀

دل اوکرتمک اولورمش طوطی یه مرآتله حقا | جمالی ایلمشدر مرغ طبع پاکمی کویا

❀ وله ❀

باغرنه طاش باصوب الکمش النه آهن عصا | کوی جانانی اررد تر یه رک قبله نما

❀ وله ❀

معمایی کچوب کندین اوکرنادان بی پروا | بوطرز ایله نه برآدجق مق استر اول خودرا

❀ وله ❀

بوسه جویا اولیجق سیب ذقن و یرمه بکا | قارنمز طوق چکه یه لبلرک ایله اعطا

❀ وله ❀

سرخ خفتان کیوب اغیار ایله کوردم تنها | قزلی چقدی او سیمین بدنک واحیفا

❀ وله ❀

زورق جامی مدد دویرمک بکا ‖ بنده کز چکدم قوطورسون ساقیا

ولہ

عکس جانانه یه همدم اولیم دیرشاها ‖ بقسم آیینه یه عکسیم کیرو دونمز اصلا

ولہ

قیس دیرسه سرینه لانهٔ مرغان هوا ‖ هب باشیمزده دراول بیهده ایلرشکوا

ولہ

یدی اقلیمه نظر صالمده در چشمی دلا ‖ سفر اندر وطن ایتمکده در رقبله نما

ولہ

قارشو وارسم بنا وخورشیده دیرایکن تنها ‖ ردمه دوشدی همان سایم اودم بی پروا

ولہ

کندوسی اولدیغیچون اول صنمک اهل ادب ‖ وزنله سویلدر عاشقلرینه سوزلری هب

ولہ

دونسه مانند دولاب ایتسه عجبمی اضطراب ‖ طاشی طاش اوزره قومق لازمی ایدی اسیاب

ولہ

سرکوینذن ایراغ ایتمکیچون قیلدی فریب ‖ آدمه کوره نیجه مکر ایلر ایمش دیو رقیب

ولہ

کوزایوب ایتدی او چرخ حسن احبابه غضب ‖ اشک بارانغه اشته بو درشمدی سبب

ولہ

چرخ حسنم دیرسه دلدارم بنا ایتم ارتیاب ‖ خاللر انجم رخی خورشیدالنی آفتاب

ولہ

نیجه بیک زر صقلادی جیبینه دیونه قباب ‖ مهردن طاس کیدروب باشینه ایلرلر عذاب

ولہ

نیجه اولسون دل افتاده یه عشقنده شکیب ‖ اوقیون قوزوسن آغوش ایده چوبان رقیب

❀ وله ❀

سنی سردفتر خوبان دیو یازمش کتاب || کمسه نك النه یازلمه ایا مهر جناب

❀ وله ❀

هرنه دینورسه اکر وصف جوانده مرغوب || سوز یاتیمنده کرک لیک اکلورسه محبوب

❀ وله ❀

تیروش طوغریلق ایتمسک ینه ایتمز رغبت || چله سزدر او قاشی یای ایله اولمز الفت

❀ وله ❀

کمان الدی دستهء حدن افزون چکدی اول آفت || ینه برطوزقوپر مقدر مراد دلربا البت

❀ وله ❀

دهن یاره دیدم حقهء لعل یاقوت || اغزینك اولیجو سنی الدی همان ایتدی سکوت

❀ وله ❀

نه بلا کوش اوانه غیرد الندن عشرت || جانه منت یارم اغز له ایدرسه دعوت

❀ وله ❀

یال وبال یاری اکمه ایتمه بیهوده رفث || بال دیمکله اغزکی طتلی اولور صنمه عبث

❀ وله ❀

ویرمه سررشته یترساکه بو سوز پند نصوح || سنی اغیار یا پار عالمه ای رخلری یوح

❀ وله ❀

بزمی ایتسه اکشیلکلر له نوله دلدار تلخ || باغده البته خام اولسه اولور اثمار تلخ

❀ وله ❀

رخنده خال کوروب طوق اهم اولدی بلند || کدای دل نه عجب یلدزه اترسه کمند

❀ وله ❀

دیدم افتادهء عشقیکه اولور می ازاد || دوشوشه بغلو دیدی اول شه ملك بیداد

❀ وله ❀

صورت یاری خیال ایتمده یم بن ناشاد ‖ بردخی دستهٔ نیجه خامه سن آلسون بهزاد

ولـه

بوده بر بشقه هنر دیو اولور سـمه تعداد ‖ چهره نقشنی هر کوردیکی شخصک بهزاد

ولـه

انتظار ایتدم بو شب ایچره اولنجه بامداد ‖ چقمدی خورشیدم آیا اولدیمی وقت تناد

ولـه

نوله دهانن اسـم اولعل کهر لذیز ‖ جمع اولور مور و مکس اولدیغیچون سکر لذیز

ولـه

آه ایله جنبش ایتسه عجبمی تن نزار ‖ چوب دپرنورمی اسمسه عالمده روزکار

ولـه

کورمدی تأثیرنی چوق اقدی همچون جویبار ‖ کوزیاشن کوزدن کوکلدن براغور عشاق زار

ولـه

جکرم بشدی دیو کوزیاشن ایتدم اظهار ‖ صوقومه پشمش اشه دیدی او شوخ غدار

ولـه

انی آه دلم یاندردی کو کلم یاقدی اولدلبر ‖ دل و دلبر ایکیسی همدم اولدقده یاقشمشلر

ولـه

حلقه وش قامتکی جور ایله پرپیچ ایلمر ‖ اوباشی پک قاشی یاشوخه کرش چکسک اکر

ولـه

کله همدملکن عیب ایتمسون کلشنده سنبللر ‖ قونشما سنده نتسونلر نهال کلده بلبللر

ولـه

غیره ناظر اوله جم باکه رخک کافیدر ‖ یوزیکک کوسترشی آینه دن صافیدر

ولـه

هوادن نم قبار ظن ایتمسون مرأت روشنکر ‖ او شوخه یوز یوزه کلدیکنه شرم ایلدی دیرلر

ولـه

❀ وله ❀

اله آیینه الان اولسه اکر اسکندر || آهن وسنکه بیج الملی او زادردی بربر

❀ وله ❀

وارسه میخانه یه کم واربنی افساده ویرر || نقد عمرینی الوب مغبچه لر باده ویرر

❀ وله ❀

دیمه اکدار درون یاده انی باده الور || ای کل افسونله عقلکی او حرام زاده الور

❀ وله ❀

تواضع اهلیدر ساغر اباغن بوس ایدر بکلر || صراحی سرکش اولدیغیچون آخر سر فرو ایلر

❀ وله ❀

بزه ساقی لبک امدرده دلك تابنی کور || دورسون اول دختر رز دیدیکک اربابنی کور

❀ وله ❀

او توزلو لبلر ایله کرچه کیم پیازه چکر || کباب ایدوب دل مجروحی سیخ نازه چکر

❀ وله ❀

کچمیور کوچه حسننده انک سیم ایله زر || هیچ دکل جانه صتار حسنی متاعن دلبر

❀ وله ❀

طوغری اوزلولردن اولمسه جهان ایچره منار || سرفراز اولمقلغه قورمیدی آنی روزکار

❀ وله ❀

فصل شتاده بویله هوا حق عطاسیدر || قرطاس مشقی دستکه ال یازهوا سیدر

❀ وله ❀

یار قوینده بولوب عاشقن ایتدی آزار || بولدیغن سویلمکه باشلدی شوخ غدار

❀ وله ❀

برودت واقع اولدی بیمز ده دیجک دلبر || هماندم پوستین جسمم ایچره جان ودل دترر

❀ وله ❀

چکسه خملر غیریلر کمسه دیمز سرخوش اولور ‖ بنده کز چکسم اگر دیرلر نه دریانوش اولور

✻ وله ✻

تارینی رشته ایدوب کشمکش ایتمه زینهار ‖ بنار آتشندر اوخورشید طولشمه یوری وار

✻ وله ✻

کچدی کیجون بنده سندن کچدی فی‌قت حسن یار ‖ کچ کچندن سندخی ای عاشق بیچاره وار

✻ وله ✻

کلمز آغوشه ویررکن وارنی عشاق زار ‖ یوق بهاسنه رقیب ایلر میانن درکنار

✻ وله ✻

خرام ایله کیوب خفتان الی دیرسه بیدللر ‖ قدبالاکی آل ایله تماشا ایتمک استرلر

✻ وله ✻

وفادارلو جوانک دستن المش دستنه اغیار ‖ بوطرز ایله وفادارم دیمک استر اوشیرنکار

✻ وله ✻

درلیوب نازایلسه اوضاع محجوبانه گر ‖ دل شکارینه صاچر میدان عشقه دانه‌لر

✻ وله ✻

طوتمزکن اوآهو روشی سلسلهٔ زر ‖ خط کلدی دیو شمدی انی قلمله یدرلر

✻ وله ✻

کلک موینده زمژه کمرآته تصویرک یازر ‖ بوالعجبدر بو که عکس اکلر آنی اهل نظر

✻ وله ✻

بیوفا اولمزدی البت جیبم ایلردی مقر ‖ آدمی شکلیله مسکوک اولمیدی سیم وزر

✻ وله ✻

نوله مائل ایسه تحصیل دینار ایتمکه دلبر ‖ که طفل ایکن انک کفینه ایلر نقش زر مادر

✻ وله ✻

هرواران صوینده برنوهوس دیوانه‌در ‖ گوییا حماملر شهر ایچره بکتاش خانه‌در

وله

❀ وله ❀

طفل یورس دیسم اول قاشلری یاسن سویلر	خطن اکسم اودونر زلف دوتاسن سویلر

❀ وله ❀

آلقشکان شهر دمادم شراب ایچر	زاهد گچوب رقیب سیه رو خراب ایچر

❀ وله ❀

دهانن نغمه پرداز ایلدکده ایتدم استفسار	صورر سنک بو مقامی بوسه لکدر دیدی اول دلدار

❀ وله ❀

طفل حکاکه دیدم چکمه فقر یا بنی وار	ار اولان ایتمکی طاشدن چقرر دیدی اویار

❀ وله ❀

جوان روزی ایچون شحنه دیرولسر ادبسزدر	کوزل خلعت بچر عشاقنه اما کسمسزدر

❀ وله ❀

استقامت ایده مز باشنه قاقسک صدبار	اکثری اوغریلق ایله کچنور هب نجار

❀ وله ❀

رمددن باغلمش چشمانی ظن ایتمسون ایللر	اوشه برکوزی باغلی جره در صید وشکار استر

❀ وله ❀

نه اولور قائل نظاره یه حرف وگفتار	قپوسن قاپه مجه المش اوشوخی اغیار

❀ وله ❀

بیله سور رایت رقیبی قنده گتسه اول نکار	ایت سوری اقچه قزان پندینه ایتمش اعتبار

❀ وله ❀

خدمت یاری رقیبان بربرینه دیسه لر	کویا ایت اینه وایت قیره وغنه امر ایدر

❀ وله ❀

بنده سن کجسه نوله دادارینه غماز خر	بو مثلدر جانی اچیان اشک استی کچر

❀ وله ❀

زینهار اینانمه خاطرمزد یرسه سنده در || دلدن دکل محبت جانان دهنده در

❀ وله ❀

ساعتی محبوبه ساعت کوستروب برفتنه باز || ساعتیله وعدهٔ وصل ایلمش اول مست ناز

❀ وله ❀

اشک ریز اولسه نوله چشم سراپا پرهیز || دوکیلور قطره لری ساغر اولنجه لبریز

❀ وله ❀

ایتمکه باعث اودر زلفنی تابویله دراز || قورتره چاه ذقندن دلی اول بنده نواز

❀ وله ❀

نه دیسم روینه توجیه ایدوب اکلر معکوس || نعجب آینه جی یار ایله اولدق مأنوس

❀ وله ❀

آستانک بنده سی اولمقلغی قیلدم هوس || ال بنم اياق سنک ای ساقیٔ عیسی نفس

❀ وله ❀

صالنجق سیرینه عزم ایتمش عشاقی اللندرمش || نهال نورسیم یانجه اغیاری صاللندرمش

❀ وله ❀

دیدم پیرمغانه ساقی دیر خم ایچره می بتمش || دیدیکم قالدرک آیاغنی کستا خلق ایتمش

❀ وله ❀

کوکلده اولدی خیالی دخی جونقش فصوص || کتاب حسنٔ دل اولدی فقیره درس خصوص

❀ وله ❀

هودیوب ایلدم حضوریکه عرض || یوق نه دینسون میانکه بالغرض

❀ وله ❀

منصب عشوه دن عزل اولدی دیوایتمه غلط || حسنی تأییدنه چقمشدر او مهرونک خط

❀ وله ❀

بحث بالای درازایتمک اولوروقت ضیاع || سرودن قدینک اعلالغنه وارمی نزاع

باغلدی

❀ وله ❀

باغلمدی خوف ایلیوب رودنده بازوم اوزرداغ | دیدم ای مهرو نه قورقرسن بکاداغ اوستی باغ

❀ وله ❀

بی پدر کلمسه زور ایله اولمز تکلیف | اختیار ایله کلور مجلسه اول رند ظریف

❀ وله ❀

نه ستملر چکرا غیاردن اول شوخ ظریف | کچمشی وار کبی اوضاع ایده یوراکه حریف

❀ وله ❀

بیلورکن کلعذارم بوسه لکدن حظ ایدر عشاق | اوشه نازایله ورای خواجه کرد انیه دن الحاق

❀ وله ❀

عرض دینار ایدوب اول شوخ دیدی منقره بق | التون آدینی باقرا یلدی صوفی احمق

❀ وله ❀

دردونن یاقمنی نار ستم اغیار بدکارک | بکا ایشلتدی ایدی شمع بزمی دون کیجه یارک

❀ وله ❀

جفاسن چکمکه آدم کرک ساعتجی دلدارک | دمردندر چکلمز یای اول شوخ جفاکارک

❀ وله ❀

تابکی زلفکی مدح ایلیم اکوب بوکه رک | خوش کلور وصف قدک بنده که سوز طوغری کرک

❀ وله ❀

طولشور یایی کوروب شوکتنی دادارک | دلی طوتولسه نوله دشمن بدکردارک

❀ مفردات ❀

بنام پاک تو یارب جریدهٔ سامی | شود گزیدهٔ عالم چو نسخهٔ جامی

❀ وله ❀

منزل الدیردی خدنک مژه یه ای قشی یا | خطکه توزقوبران دینسه بووجهیله سزا

❀ وله ❀

جام میнادن ایچنجه برایکی قطره شراب || صکره دور ایتدی ال اوزره ساقئ والاجناب

❀ وله ❀

یارب این مجموعهٔ رنکین نوشت || بیخزان باشد چو کلهای بهشت

❀ وله ❀

ترقئ سلوک معنوی دربستئ صوریست || مقام اوج زیر پردهای سازمیباشد

❀ وله ❀

بندشلو ارین چوزوب اوپسم کس نرمی نوله || یارمه شفتالوسی باغ وصلتک غایت لذیذ

❀ وله ❀

مثال طوطئ شکراب سخن پرور || سماع ناطقهٔ صحبتک کوزمده اوچر

❀ وله ❀

دون ایتدی پیر مغان دختر رزی اقرار || فقیره یینه انک وعدهٔ کریمه سی وار

❀ وله ❀

حرش اعیان معانیدن وردو ایلر سخن || اکه تعظیما یراعه سجدهٔ اشعار ایدر

❀ وله ❀

سن هامان ایله خلوصیله رجوع || عفو بارے بولور البته وقوع

❀ وله ❀

تیر مژکانک ایله آه درونده صنمه || توزقو پردے ینه منزلکه دلده تیرک

❀ وله ❀

اکسکنی طوتمغه ماهیک فلک || دوندے ترازویله تاصبحدک

❀ وله ❀

بال طاوس از کلاب وعود رضوان پروورد || تابسازد مروحه در موسم کرمای من

❀ وله ❀

طوقندقده لب نظاره اول لعل شکر خنده || مزه‌م چوب نباته دوندی دیدم شیشهٔ قنده

❀ وله ❀

کل ای صوفی ایچوب جام طهوردن سلب ایت ادراکی || بو قدر سیلر مقامیدر قومزلر بونده ناپاکی

❀ وله ❀

سخنم بدرقهٔ راه کمال اولدی بکا || قلمم شمع شبستان خیال اولدی بکا

❀ وله ❀

جمع کرد این جریدهٔ نامه || کمتر از ذره مصطفی سامی

تم طبع هذا الديوان * بعون الله الملك المنان * بمطبعة صاحب السعادة
الابدية * ببولاق مصر المحمية * في اواخر شهر ربيع الاخر
سنة ثلاثة وخمسين ومأتين بعد الالف
من هجرة من له العز
والشرف

سعدو میاں کا ادلہ [illegible]

حضرت مولانا

[illegible]

